

MARGITTAI ANTAL – KERÉNYI-NAGY VIKTOR

**Primitiae monographiae
Rosarum sponte crescentium
Carpatorum septentrionali-orientalium**

2017

Margittai Antal – Kerényi-Nagy Viktor

**Primitiae monographiae Rosarum sponte crescentium
Carpatorum septentrionali-orientalium**

2017

Dr. Margittai Antal

Felelős kiadó:

Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid ügyvezető igazgató

A kiadást támogatta:

Magyar Természettudományi Múzeum

Magyar Mezőgazdasági Múzeum és könyvtár

**MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI
MÚZEUM ÉS KÖNYVTÁR**
BUDAPEST | VAJDAHUNYADVÁR

Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ

Szerzők:

Dr. Margittai Antal – Dr. Kerényi-Nagy Viktor

Grafikai munka:

Dr. Kerényi-Nagy Viktor

ISBN 978-963-309-056-5

Készült: 300 példányban

Címlapon: Vereckei-hágó, Kárpátalja (Fénykép: Kerényi-Nagy V.)

Budapest, 2017

TARTALOMJEGYZÉK

Ajánlás Margittai Antal rózsamonográfiáinak annotált kiadásához (Dr. Korsós Zoltán)	7
Kedves Olvasó! (Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid)	9
Margittai Antal élete és munkássága (Pifkó Dániel, Dr. Andrik Éva, Dr. Shevera Myroslav, Dr. Kish Roman, Dr. Kohut Erzsébet)	10
A művek keletkezési körülményei és feldolgozásának módszere (Dr. Kerényi-Nagy Viktor)	26
Előszó (Dr. Margittai Antal)	38
Enumeratio Rosarum spontane crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium. (Dr. Margittai Antal, Dr. Kerényi-Nagy Viktor)	39
Clavis analytica sectionum et subsectionum Rosarum Carpatorum Septentrionali-Orientalium. (Dr. Margittai Antal, Dr. Kerényi-Nagy Viktor)	122
Típusanyagok fényképei (Dr. Kerényi-Nagy Viktor)	181
Felhasznált irodalom	240

AJÁNLÁS MARGITTAI ANTAL RÓZSAMONOGRFIÁINAK ANNOTÁLT KIADÁSÁHOZ

Margittai Antal (1880–1939) Kárpátalján, Munkácson tevékenykedő természettudós tanár volt, aki az I. világháború után Magyarországtól elcsatolt területen, nehéz körülmények között művelte hivatását, tanította tanítványainak a természettudományokat. Elsősorban a botanikát szerette, és tudományos teljesítménye is ezen a szakterületen bontakozott ki – már amennyire a körülmények engedték. Fáradhatatlanul gyűjtött, növénygyűjteménye halálakor több mint 40 ezer herbárium lapot tartalmazott. Amikor elhunyt, 1939-ben, Munkács és Kárpátalja jelentős része az első bécsi döntés értelmében újra Magyarországhoz tartozott. Ez óriási szerencsének bizonyult, mert így szinte a teljes hagyaték, beleértve a herbáriumot, a kéziratokat és a levelezést, Budapestre kerülhetett, az akkor még a Magyar Nemzeti Múzeum szervezetén belül működő Természettudományi Múzeumba. Az adományozásban természetesen nagy szerepe volt Margittai özvegyének és leányának, akik hazafias szeretetből gondoltak az anyag hazaszállítására.

A Margittai-herbáriumot a mai Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárában őrizzük, de nem elkülönítetten, a lapok rendszertan szerint bekerültek a különböző gyűjteményekbe. Teljes katalógus egyelőre nem készült a példányokról, de a gyűjtemény bizonyos részei (pl. zuzmók) már kellőképpen feldolgozottak. Az 1908 és 1938 között gyűjtött anyag számos olyan fajt őriz a Kárpátokon túlról, valamint a Tátrából és a Felvidékről, amelyeknek az élőhelye mára már jelentősen megváltozott. Ezért ezek a példányok mindenképpen történeti és növényföldrajzi jelentőséggel bírnak.

A növénygyűjtemény mellett ugyanolyan kiemelkedő értéket jelentenek Margittai Antal kéziratai és levelezése. Ezeket a Magyar Természettudományi Múzeum Központi Könyvtárához tartozó Tudománytörténeti Gyűjteményben őrizzük. Tizennyolc, nagyrészt publikálatlan kézirat, három terepnapló és több

mint 300 levél képezi összességében ezt az anyagot. A kéziratok közül a legfontosabb a rózsza nemzetséggel (*Rosa*) foglalkozó négy részes monográfia. A mindeddig kiadatlan, hiánypótló munka kiadását Kerényi-Nagy Viktor kezdte el fáradhatatlanul szorgalmazni, és miután célkitűzéséhez támogatókat is talált, a kéziratot a jelen formájában, Kerényi-Nagy Viktor szakértő jegyzeteivel ellátva adjuk közre. Azt reméljük ezzel, hogy a botanika tudománya egy olyan, majdnem elfeledett tudós munkásságával gyarapszik, mint Margittai Antal, aki egész életével példát mutatott tudományszeretetből, elhivatottságból, önzetlenségből, kitartásból és hazaszeretetből.

Dr. KORSÓS ZOLTÁN

főigazgató

Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest

Kedves Olvasó!

Az 1941-ben megjelent Botanikai Közlemények című, a Királyi Magyar Természettudományi Társulat Növényteni Szakosztályának folyóirata megemlékezést közöl Margittai Antalról. Ebben a következőket írják az 1939-ben Munkácson elhunyt botanikusról: „Margittai Antal egész életében másokért dolgozott. Tanítványaiért, családjáért, a magyar botanikáért, a magyar hazáért. Tudományos közleményeiben összehordott adatok nagy tömege, hátrahagyott gyűjteménye, tanítványainak és szaktársainak hálája túléli őt.”

Nagy öröm és büszkeség számomra, hogy a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. is segíthette egy nagyszerű botanikus, flórakutató, tanárember, Margittai Antal több évtizedes feltáró munkáját összefoglaló könyv kiadását. Margittai Antal 28 évet szentelt a kárpát medencei flórakutatásának. Bízom benne, hogy ez a könyv, amely egy sokoldalú és eredményekben gazdag életutat ölel fel, hiánypótló és hasznos olvasmány lesz a botanikus szakmának.

Dr. MEZŐSZENTGYÖRGYI DÁVID

ügyvezető igazgató

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

MARGITAI ANTAL ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

PIFKÓ DÁNIEL¹ – ANDRIK ÉVA² – SHEVERA MYROSLAV^{2,3} – KISH ROMAN⁴ –
KOHUT ERZSÉBET²

¹Magyar Természettudományi Múzeum, Növénytár,

²II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola,

³Ukrán Tudományos Akadémia M.G. Kholodniy Botanikai Intézete,

⁴Ungvári Nemzeti Egyetem

Összefoglalás

Margittai Antal a Munkácsi Gimnázium tanára, kiváló botanikus volt, aki a Kárpátok flóráját kutatta. Mint amatőr botanikus, az évek során vált Európa szerte ismert flóraszakértővé, a rendszertan és a kárpáti régió flórájának avatott ismerőjévé.

Margittai Antal az Osztrák-Magyar Monarchia területén született, Munkácson. Miután Turóc vármegyében több mint tíz évet tanított, visszakерült szülővárosába. A trianoni békeszerződés után sem hagyta el otthonát, és az újonnan alakult Csehszlovákia területén élt és dolgozott tovább. Margittai halála előtt nem sokkal az Első Bécsi Döntés Kárpátalja jelentős részét Magyarországhoz csatolta, így a magyar állam területén halt meg.

Margittai elsősorban a Keleti-Kárpátok flóráját kutatta, szenvedélyesen gyűjtötte a növényeket. Szakmai és baráti kapcsolatban volt több magyar botanikussal köztük Boros Ádámmal, Degen Árpáddal, Jávorka Sándorral és Wágner Jánossal, de Karel Domin cseh botanikus is meglátogatta otthonában.

Mind a hatalmas terepmunkával készített herbárium, mind a hazai és külföldi botanikusokkal való kapcsolata hozzájárult ahhoz, hogy a Keleti-

Kárpátok flórájának legkiválóbb ismerői között tartjuk számon, aki eredményeit számos publikációban tette közzé. A terület feldolgozása során figyelmét felkeltették a nehezen határozható problémás nemzetségek is (*Centaurea*, *Carex*, *Elatine*, *Rosa*, *Rubus*, *Viola*), melyekből számos új taxont is leírt. A *Rosa* nemzetség annyira foglalkoztatta, hogy közel 30 éves kutató munkával összegyűjtött anyagát meghatározva, elkészítette a nemzetség regionális monográfiáját is.

Herbáriuma, mely halála után a Magyar Természettudományi Múzeumba került, gazdag rózsa anyagot is tartalmaz. Hagyatékában, melyet szintén a Magyar Természettudományi Múzeum őriz, több példányban megtalálható az Északkeleti-Kárpátok rózsa monográfiájának kézírata, melyet sajnos korai halála miatt már nem tudott megjelentetni. Ennek kiadására sem a második világháború viszontagságos évei, sem az utána következő időszak nem kedvezett.

Margittai emlékét mind a magyar botanikus szakma, mind az ukrán, elsősorban kárpátaljai botanikus közösség megőrizte és ápolja. Munkásságával, tudományos eredményeivel kapcsolatban számos cikk jelent meg az elmúlt évtizedekben. Születésének 130. évfordulójára rendezett konferencián tiszteletére emléktáblát is avattak szülővárosában, Munkácson.

Margittai Antal élete

Margittai Antal 1880. szeptember 17-én született Gerber Antal néven az egykori Bereg vármegyében, a munkácsi vár alatt elterülő Várpalánkán, mely ma Munkács (Mukacseve, ma Ukrajna) egyik része. A falu lakóinak többsége a vár őrzésével megbízott német (sváb) katonák leszármazottja volt (LEHOCZKY 1892), így a Gerber család is „bennszülött német” eredetű (GYÓRFFY 1942). Margittai Antalt római katolikusként keresztelték meg, az elemi iskoláit a szülőfalujában végezte. 1892-től Munkácsi Reálgimnáziumba tanult, ahol 1900-ban érettségizett jelesre. Kiváló tanulmányi eredményei mellett aktívan részt vett a gimnázium

életében, játszott a zenekarban, tagja volt az önképzőkörnek, és mint kiemelkedő tornász is megemlítik az évkönyvekben (FANKOVICH 1900). A sport és a mozgás élete hátralévő részében is fontos szerepet kapott, tagja volt znióvárjai tanítóképző-intézet labdarúgó csapatának (ANONYMUS 1908), szívesen járta a Kárpátok hegyvidékét is, Boros Ádám is úgy emlékezik rá, mint kivételesen erős szervezetű botanikusra (BOROS 1941).

Még az érettségi évben beiratkozott a Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetem (ma Eötvös Loránd Tudományegyetem) Bölcsészettudományi Karára, ahol matematikát és fizikát tanult. A tárgyakat Beke Manó ismert matematikus és Eötvös Loránd világhírű fizikus adták elő. Margittai Antal a kötelező tárgyak mellett például „Munkácsi Mihály művészetéről” szóló előadásokat is látogatta (ANDRIK et al. 2010b, 2011).

Margittai Antal 1904-től ideiglenesen megbízott tanár, majd a fizika és matematika tanári diplomája átvételét követően 1905-től a znióvárjai (Kláštôr pod Znievom, ma Szlovákia) Állami Tanítóképző Intézetben dolgozott, mint segédtanár majd tanár (ANONYMUS 1905). Bár az egyetemi almanachban még Gerber Antal néven szerepelt (ANONYMUS 1904), 1905-ös kinevezését már Margittai Antal néven kapta meg (ANONYMUS 1905). 1906-ban feleségül vette Papp Margitot, s házasságukból három gyermek született: Ilona, Anna és Endre. Turóc vármegyében maradva 1911-ben helyezik át stubnyafördői Állami Tanítóképző Intézetébe (Turčianske Teplice, ma Szlovákia). Ebben az időszakban is minden év nyarán hazalátogatott családjához Munkácsra (ANDRIK et al. 2010b, 2011).

Többször fordult az Oktatásügyi Minisztériumhoz szülővárosába való áthelyezését kérve. Végül 1916-ban tanári állást kap a Munkácsi Állami Tanítóképzőben (1916–1920), ahol fizikát és matematikát tanított. Miután a munkácsi tanítóképzőben megszűnik a magyar nyelvű oktatás a Munkácsi Állami Reálgimnáziumba kerül át (1920–1939). A munkácsi gimnáziumot 1919-ben

ruszin nyelvű reálgimnáziummá alakították át (FEDINEC 2002), így Margittainak ruténul is meg kellett tanulnia, hogy tanítani tudjon (BOROS 1941). A gimnáziumnak élete végéig megbecsült tanára volt; osztályfőnök, könyvtár- és laboratóriumvezetői feladatokat is ellátott. Egyidejűleg a Munkácsi Kereskedelmi Akadémián is tanított, melynek 1925-től a magyar mellett ruszin tagozata is volt. Margittait 1923-ban felkérték a Munkácsi Kereskedelmi Akadémia igazgatójának. Ekkor úgy gondolta, hogy az adminisztrációs teendők sok idejét veszik majd el, s úgy döntött, hogy ezt a feladatot nem vállalja el, hogy legyen elég ideje florisztikai kutatásainak folytatására (ANDRIK et al. 2010b, 2011).

Az első világháború utáni zavaros időkben hosszú évekig nem tudott kapcsolatot tartani magyar botanikusokkal (BOROS 1941). Boros Ádám 1924-ben írt levélben kéri segítségét a Kárpátaljai lápokkal kapcsolatban, ezek után 1926-ban találkoztak először, és egy életre szóló barátság alakult ki közöttük. Ebben az időszakban már Jávorka Sándor és Csapody Vera is meglátogatta a Margittai családot.

1938-ban (1938.11.02) mikor Munkácsot visszacsatolták Magyarországhoz éppen Budapesten a rádium-kórházban kezelték, súlyosbodó rákbetegséggel. A kezelések nem jártak sikerrel, reménytelen állapota a kiváló botanikusnak és környezetének is időt adott felkészülni a halálára, így több jelentős összefoglaló munkája ebben az időben készült el (BOROS 1938, MARGITTAI 1939), mely azt mutatja, hogy élete végéig dolgozott (BOROS 1941). Margittai Antal 1939. július 17-én hunyt el 59 éves korában. Szülőfalujában, Várpalánkán helyezték végső nyugalomra.

Magyar botanikus barátai és kollégái a temetésén nem tudtak részt venni, ezért 1939 szeptemberében egy „kisebb botanikus társaság” zárándokolt el a sírjához”, ahol Jávorka Sándor mondott beszédet (BOROS 1939).

Botanikai munkássága

Margittai már gimnazista korában is gyűjtött növényeket: „Mint a munkácsi főgymnázium tanulója már 1896 óta botanizáltam” (MARGITTAI 1911*b*), de behatóbban növénytannal csak gyakorló tanár korában kezdett el foglalkozni (BOROS 1941). Ennek ellenére az egyetemen már találkozhatott olyan meghatározó botanikusokkal, akikkel későbbi munkája során jó kapcsolatban volt. Ebben az időben az egyetem növénytani tanszékét Mágócsy-Dietz Sándor vezette, de mint magántanár Degen Árpád is oktatott itt (ANONYMUS 1904), aki JÁVORKA (1925) *Magyar Flórájában* írta meg a *Rosa* nemzetség kulcsát, illetve bulgáriai rózsákkal is foglalkozott (DEGEN 1927, 1928). Margittai Degen Árpáddal folytatott levelezéséből, tudjuk, hogy gyakran küldött olyan érdekes taxonokat, többek között rózsákat is, melyek határozásában kikérte Degen Árpád tanácsát. 1902-től Jávorka Sándor is az egyetemre járt, akivel Margittai élete végéig baráti és szakmai kapcsolatban volt (ANONYMUS 1903).

Boros Ádám szerint már az egyetem utolsó évében (1904) Wágner János kérésére közreműködött a „túróczi kökőrcsin” begyűjtésében, „s ekkor szerette meg megingathatatlanul a növények tanulmányozását” (BOROS 1941). Maga Margittai 1927-ben Győrffy Istvánnak küldött életrajzában írt arról az időszakról mikor végérvényesen a növények irányába fordult az érdeklődése: „1905-ben egészségem megromlik, s az orvosok az erdei sétát rendelik el. A séta azonban unalmassá válik, s azért séta közben növényeket kezdek gyűjteni. Szakom a matematika és a fizika, s így a növények meghatározása kezdetben lassan megy, s ha a kedves mestereim dr. Degen Árpád, Wágner János és Jávorka Sándor urak nem támogattak volna a növényeim meghatározásban, úgy bizonyára elvesztettem volna kedvemet. Így lettem matematikusból botanikus...” (GYŐRFFY 1942).

Turóc megyei munkája idején elsősorban a Kis- és Nagy-Fátra növényvilágát kutatta, megerősítette számos ritka faj jelenlétét a térségben. Több

új növénytaxonot írt le miután érdekes *Carduus* alakokat talált (MARGITTAI 1914). A kutatásairól szóló anyagokat az „*Adatok a Turóc vármegye flórájához*” című cikksorozatban jelentette meg, amelyet a Magyar Botanikai Lapok közölt (MARGITTAI 1910, 1911a, 1913b, 1914, 1927). Az volt a terve, hogy idővel elkészíti a térség növényvilágáról szóló monográfiát, s ehhez mohákat és zuzmókat is gyűjtött.

Mikor Turóc megyei szolgálati helyéről haza látogatott, Munkács környékének flóráját is vizsgálta. Módszeres kutatásba akkor kezdett Kárpátalján, illetve az újonnan alakult Csehszlovák Köztársaságban Podkarpatská Rus-nak nevezett területen (Ung, Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegyék területének nagyobb része) amikor áthelyezték szülővárosába (1916). Florisztikai szempontból Podkarpatská Rus különlegesen érdekes, egyedi, gazdag és sokszínű térség, ebben a korban botanikai szempontból kevésbé volt ismert, bár magyar, német, cseh és lengyel kutatók, valamint a helyi amatőrök is foglalkoztak vele korábban (GYÓRFFY 1942).

Margittai Antal rendszeres florisztikai kutatást folytatott a régióban, ahogy egyik munkájában írja (MARGITTAI 1932): „Immár több mint negyedszázada botanizálok az Északkeleti Kárpátokban s minden évben egy-egy újabb vidéket választok ki, hogy behatóbb vizsgálat alá vessem.”. Már az első florisztikai összefoglalóban 408 adatot közöl a régióból (MARGITTAI 1911b), amelyet később újabb ismeretekkel bővített ki (MARGITTAI 1913a, 1915). Miután Munkácsra költözik, Margittai Antal kutatási területét kiterjeszti Ung, Ugocsa és Máramaros vármegyékre. Florisztikai kirándulásainak egyik kedvenc célja a Szvidoveci hegység, ahol először talál havasi gyopárt (MARGITTAI 1930a). Gondosan megvizsgálta a vulkanikus hegyek és a csornohorai Petrosz flóráját (ma Ukrajna), kutatott Királyhelme (Kráľovský Chlmec, ma Szlovákia), Ladmóc (Ladmovce, ma Szlovákia), Szomotor (Somotor, ma Szlovákia) környékén is, de a nagyszőlősi

Fekete-hegy (Vinohradiv, ma Ukrajna) területén is sokat botanizált (MARGITTAI 1929*a*, 1929*b*, 1933*a*, 1935*a*, *b*, 1937*a*, *b*).

A természetes flórán kívül, a szegetális, a ruderalis és az adventív fajokra is figyelmet fordított. Florisztikai munkáiban kiemelten foglalkozik az adventív növényekkel: „Az évek során azokat a növényeket vizsgáltam, amelyek kereskedelem vagy vasúti közlekedés során kerülnek hozzánk.” (MARGITTAI 1929*c*).

Gazdag anyagot gyűjtve, célja volt összegezni a régió (Podkarpatská Rus) teljes flóráját, melynek előzetes eredményeit publikálta is (MARGITTAI 1923). Sajnos ezt a munkáját korai halála miatt már nem tudta befejezni, de az összegyűjtött herbáriumi anyag jól mutatja, hogy a mű elkészítéséhez szükséges kutatási eredmények rendelkezésre álltak.

A flóraművön dolgozva számos problémás taxon felkeltette a figyelmét, melyek tanulmányozásával részletesen is foglalkozott. Kiemelkedő a Kárpát-medencei látományokkal (*Elatine*) kapcsolatos kutatásai, melyeket Margittai három cikkben foglalt össze (MARGITTAI 1928, 1930, 1939). Az első kettőben jellemzi a nemzetség fajainak élőhelyét, elterjedésüket a régióban (Zemplén, Bereg és Ung megyékben). Az utolsó összegző munkájában, amely már halála után jelent meg, elvégezte az *Elatine* nemzetséghez tartozó fajok morfológiai feldolgozását, és elkészítette a nemzetség határozókulcsát.

A 30-as években Margittai figyelme az imola (*Centaurea*) nemzetség felé fordult, melyben szerepe lehetett annak, hogy kollégája és barátja Wágner János ekkor a nemzetség egyik első számú specialistájának számított a Kárpát-medencében. Az imolák nagy fajgazdagságát a Munkácshoz közeli Nagy-hegyen vizsgálta: „Valóságos botanikus kertje van itt a búzavirágoknak s ezek a virágos rétek ösztönöztek arra, hogy a *Centaurea*-kat nagyobb gonddal tanulmányozzam.” (MARGITTAI 1932). A kutatási eredmények alapján az Északnyugati-Kárpátok

területén fellelhető 43 imola fajt közölt, melyek közül három tudományra új fajt Wagner Jánossal közösen írtak le (MARGITTAI 1932).

Margittai három évtizeden át gyűjtötte, és vizsgálta a rózsza nemzetséget (BOROS 1938). A Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményében körülbelül 1000 rózsza példány található, az egyéb gyűjteményekben fellelhető anyaggal együtt a rózsza példányainak a számát háromezerre becsüljük. Munkáját olyan kiváló rhodológusok segítették, mint Degen Árpád, Kupcsok Sámuel vagy Heinrich Sabransky. Margittai kollégáival vagy egyedül összesen 38 *Rosa* taxont írt le, (MARGITTAI 1919, 1923, 1937*b*), két taxon pedig a Margittai rózsza anyagát is feldolgozó KERÉNYI-NAGY (2012) munkájában jelent meg Margittai szerzőségével.

A halálra készülő Margittainak még volt lehetősége élete során az Északkelet-Kárpátok rózsáiról szerzett tudását egy monográfiában összegezni, melynek munkálatairól a nagybeteg botanikus helyett Boros Ádám számolt be a Botanikai Szakosztály ülésén (BOROS 1938). A monográfia különböző formában maradt fenn, kézíratait illetve kiadásra előkészített változatát a budapesti Magyar Természettudományi Múzeum tudománytörténeti gyűjteményében őrzik (PIFKÓ és LŐKÖS 2010). Sajnos a mű megjelentetésére nem került sor, pedig a múzeumban található egyik példányon, mely egyedülként rendelkezik előszóval is, a következő felirat olvasható: „Margittai Antal cikke közlésre. 1938. nov.-ben adta a Nemz. Múzeum részére”.

Margittai a Kárpátok kutatása során a helyi flóra sajátosságait felismerve életében összesen 58 taxont írt le érvényesen *Carduus*, *Carex*, *Centaurea*, *Elatine*, *Gagea*, *Hieracium*, *Hypochoeris*, *Leontodon*, *Montropa*, *Rosa* és *Rubus* nemzetségekbe tartozó taxonok találhatók közöttük (SHEVERA et al. 2014). Rendszertanilag problémás nemzetségek esetében gyakran specialisták segítségét is igénybe vette, így a *Rubus*-kal kapcsolatban Gáyer Gyulával levelezett, de Degen Árpádhoz írt leveléből tudjuk, hogy a *Hieracium* nemzetség szakértőjének, Karl Hermann Zahn

is küldött példányokat határozásra. Margittainak a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytarában található típus anyagait az utóbbi időszakban dolgozták fel (KERÉNYI-NAGY 2012, SHEVERA et al. 2014).

Margittait nemcsak az edényes flóra érdekelte, hanem hosszú ideig fáradhatatlanul gyűjtötte a mohákat, zuzmókat és gombákat is. A tudományos briológiai, lichenológiai és mikológiai irodalomban számos alkalommal hivatkoztak Margittai Antal példányaira (GYELNIK 1932, HALE 1987, SZATALA 1927, 1928, 1930, 1939, 1949, TIMKÓ 1930). Nagy kriptogám gyűjteménye található a Magyar Természettudományi Múzeumban (PIFKÓ és LŐKÖS 2010).

Margittai etnobotanikával is foglalkozott, figyelmet fordítva a növények helyi elnevezésére. Beke Ödön kérésére gyűjtötte a növények, az állatok és csillagok népi neveit is (ANDRIK et al. 2010b, BEKE 1939).

Hagyatéka és Herbárium

Különösen figyelemre méltó Margittai herbárium. Botanikai gyűjtőútjai során az érdekesebb növényekből számos duplumot gyűjtött, melyet már életében elküldött kollégáinak, illetve kisebb anyagokat adományozott például a Magyarországi Kárpátgyűjtő Poprádi Múzeumának is (MIHALIK 1915).

Margittai Antal aktívan részt vett a *Flora Hungarica exsiccata*, *Flora Exsiccata Reipublicae Bohemicae Slovenicae*, *Flora Cechoslovenica exsiccata*, *Plantae Exsiccatae Carpatorum* kollekciók gyűjtésében. Hosszú időn keresztül gyűjtött a „Magyarország füvei” (1900–1915) és a „Magyar sásfélék, szittyófélék, gyékényfélék és békabuzogányfélék gyűjteménye” (1914–1928) számára, amelyet Degen Árpád szerkesztett. Ennek is köszönhető, hogy a *Carex* nemzetség jeles ismerőjévé vált (BOROS 1941). Példányai a világ számos herbáriumában megtalálhatóak (ANDRIK et al. 2010b, 2011): Amerikai Egyesült Államok (Philadelphia, PH), Ausztria (Bécs, W, WU; Graz, GZU), Belgium (Meise, BR), Bulgária (Szófia, SO), Csehország (Brno,

BRNU; Liberec, LIM; Prága, PRG, PR), Egyesült Királyság (Edinburgh, E), Franciaország (Montpellier, MPU), Kanada (Ontario, DAO; Vancouver, UBC), Kína (Guangdong, IBSC), Lengyelország (Krakkó, KRA; Varsó, WA), Magyarország (Budapest, BP; Debrecen, DE; Eger, EGR), Németország (Berlin, B; München, M; Ulm, ULM), Olaszország (Cosenza, CLU), Románia (Kolozsvár CL; Szeben, SIB), Svájc (Zürich, Z, ZT), Szlovákia (Nyitra NI; Pozsony, BRA), Ukrajna (Kijev, KW; Ungvár, UU).

Érdekes adalék Margittai gyűjtéseihez, hogy halála előtt, mikor már Munkács újra Magyarországhoz tartozott, nyilatkozatot adott közre a Botanikai Közleményekben (MARGITTAI 1939b), mely a csehszlovák időkben a *Flora Hungarica exsiccata* számára küldött lapokkal kapcsolatos: „a Flora exs. Hung. részére nyíltan nem vállalhattam a munkatársi szerepet, mert ezzel a cseh-szlovák állam részéről államellenes cselekmény vádjának tettem volna ki magamat. Ezért mindazoknak a növényeknek gyűjtési idejét, amelyeket a trianoni béke utáni időben gyűjtöttem, 6–10 évvel antedatálva jelentettem meg. A Fátrában, illetve Turóc megyében gyűjtött növények kelte azonban helyesen jelent meg a schedákban. A 744–747. számok alatt megjelent *Elatine*-ket ugyancsak én gyűjtöttem, ezeket azonban szükségesnek láttam „M. A. Helmeczy” álnév alatt adni ki, nehogy a keltezés 10 évvel korábbra tételével mások prioritását megsértsem.”

Margittai Antal halála után herbáriumát és kéziratait özvegye ajánlotta fel a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárának, azzal a feltétellel, hogy keresetképtelen lányáról az állam valamilyen formában gondoskodjon (GOMBOCZ 1941b). Az értékes herbáriumát a magyar királyi Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium vásárolta meg a Nemzeti Múzeum Növénytára (ma Magyar Természettudományi Múzeum) és a Debreceni Tisza István Tudományegyetem részére, ahol ekkor Soó Rezső dolgozott (GYÖRFFY 1942). Amíg a vásárlás ügye elhúzódott, a második bécsi döntésnek köszönhetően

Észak-Erdélyt, és így Kolozsvárt is Magyarországhoz csatolták (1940.08.30), Soó Rezső pedig 1940-ben Kolozsvárra távozott, így a Margittai herbárium is a Növénytárba került.

A Margittai-gyűjtemény Munkácson 4 szekrényben volt elhelyezve (GOMBOCZ 1941*b*). Itt Zólyomi Bálint segédőr 1940. december végén becsomagoltatta és Budapestre küldette. Ide a nyolc ládában (GOMBOCZ 1941*a*) levő kb. 40000 példány megérkezett. A feldolgozásával Keller Jenőt bízták meg. Aki az anyagból leválogatott 5000 duplumot Soó Rezsővel közösen (KELLER 1942). Ezt elküldték a kolozsvári egyetem herbáriumának (PIFKÓ és LŐKÖS 2010).

Margittai Antal maga is írt jegyzéket herbáriumáról, amely kéziratot hagyatékában fennmaradt. Ezt a jegyzéket 1936 végén készítette és 1937-ben kiegészítette. A jegyzéke szerint 206 fasciculusban 33499 példány volt 1936-ban, emellett több másoktól származó gyűjtéssel is rendelkezett.

Margittai Antal fennmaradt kéziratot hagyatékát a Magyar Természettudományi Múzeum tudománytörténeti gyűjteménye őrzi. Ebben 18 kéziratot publikáció vagy ezek vázlata található. Ezek egy része nyomtatásban nem jelent meg. Három terepi füzet is megtalálható a hagyatékában, melyek 1933 és 1937 közötti florisztikai adatokat tartalmaznak.

A Magyar Természettudományi Múzeum tudománytörténeti gyűjteménye több mint 300 levelet őriz, melyek kapcsolatba hozhatóak Margittai Antallal, illetve családjával. Ezek közül 147 levelet, írt Margittai Antal.

A fennmaradt levelezésből a leggazdagabb anyag Boros Ádámmal folytatott levelezése, amelyből nem csak a Margittai által küldött leveleket őrzi a múzeum, hanem a Boros Ádám által Margittainak küldött levelek kézzel írt másolatát is. Levelezés 1924 őszén kezdődött és Margittai haláláig tartott. A két

neves botanikus között baráti kapcsolat alakult ki, így a levelek szakmai adatokon túl számos életrajzi információt is tartalmaznak.

Margittai Antal szintén baráti kapcsolatot ápolt Jávorka Sándorral, aki Margittai özvegyével is folytatta a levelezést. Értékes adatokkal szolgált a Margittainé által Jávorka Sándornak küldött levelek, melyekből a hagyaték Budapestre kerüléséről tudtunk meg információkat. Elsősorban Jávorka Sándornak köszönhető, hogy Margittai Antal kéziratos és herbáriumi hagyatéka a Magyar Természettudományi Múzeumba került. Más magyar botanikusok hagyatékában is maradtak fenn szakmai témájú levelek, melyeket Margittai Antal írt: Degen Árpád, Gáyer Gyula, Moesz Gusztáv (PIFKÓ és LŐKÖS 2010).

Margittai emlékezete

Margittairól halála után BOROS Ádám (1941) írt megemlékezést a Botanikai Közleményekben, majd nem sokkal utána GYÓRFFY István (1942) foglalkozott életével és munkásságával az Északkeleti-Kárpátok flórákutatóit bemutató munkájában.

Margittai Antal emlékét számos róla elnevezett taxonok őrzi: *Bryum pseudotriquetrum* f. *margittaianum* PODP., *Centaurea margittaiana* WAGN., *Festuca dominii* var. *margittaii* KRAJINA, *Gentiana margittaiana* FODOR, *Hieracium marchesettianum* subsp. *margittaianum* ZAHN, *Rosa margittaiana* SABR., *Sorbus hostii* subsp. *margittaiana* JÁVORKA, *Thymus margittaiana* LYKA.

2010 szeptemberében, születésének 130. évfordulójára az Ungvári Nemzeti Egyetem, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, az Ukrán Tudományos Akadémia M.G. Kholodniy Botanikai Intézete, a Magyar Természettudományi Múzeum, a Munkácsi Városi Tanács, a Kárpátaljai Honismereti Múzeum és a Kárpátaljai Állami Levéltár rendeztek konferenciát (ANDRIK et al. 2010a, 2011). Tiszteletére emléktáblát avattak és utcát neveztek el

szülővárosában, Munkácson. Két kötetben kiadásra kerültek Margittai Antal korábban kiadott művei. Az első kötet a különböző folyóiratokban és nyelveken megjelent cikkeket tartalmazza egy kiadványban (ANDRIK 2011), a másik egy 1923-ban összesen néhány példányban megjelent ruszin nyelvű „Vznosy k flore Podkarpatskoj Rusi” művének a reprint kiadása (MARGITTAI 2010), melynek eredeti egyetlen ismert példányára a Kárpátaljai Honismereti Múzeum talált rá a leltározatlan iratok között.

Irodalom

- ANDRIK E. – KISH R. – SHEVERA M. – DZHAKHMAN R. – KOHUT E. – PIFKÓ D. (2010a): Miznarodna naukova konferencija «Dva storicca doslidzenna roslinnogo pokrivu Karpas», prisivacena 130-richchya vid dna narodzhenna Antonija Margittaja (Munkacheve, Beregove, 16–18 veresnay 2010 p.). [International Scientific Conference «Bicentennary of the Vegetation Cover Studies in the Carpathians» devoted to the 130th anniversary of Anthony Margittai (Munkacheve, Beregove, 16–18 September, 2010)] – Ukrainian Botanical Journal **67**(5): 778–782.
- ANDRIK E. – SHEVERA M. – KISH R. – PIFKÓ D. (2010b): In commemoration of Antal Margittai (1880–1939) (Devoted to the 130th anniversary since his birthday). – In: ANDRIK, E. (ed.): Bicentenary of vegetation cover studies of the Carpathians, Proceedings of International scientific Conference devoted to the 130th anniversary since Antal Margittai's birthday (2010, September, 16–18, Munkachevo–Beregovo, Ukraine). Uzhgorod, Karpaty, pp. 7–18.
- ANDRIK E. (2011): The scientific works of Antal Margittai. Uzhgorod, Karpaty, p. 312.
- ANDRIK E. – KISH R. – SHEVERA M. – PIFKÓ D. (2011): Revert of Antal Margittai's scientific heritage. – In: ANDRIK E. (szerk.): The scientific works of Antal Margittai. Uzhgorod, Karpaty, pp. 7–36.
- ANONYMUS (1903): A Budapesti Királyi Magyar Tudomány-Egyetem Almanachja 1902–1903. tanévre. – Magyar Királyi Tudomány-Egyetem Nyomda, Budapest, p. 250.
- ANONYMUS (1904): A Budapesti Királyi Magyar Tudomány-Egyetem Almanachja 1903–1904. tanévre. – Magyar Királyi Tudomány-Egyetem Nyomda, Budapest, p. 280.
- ANONYMUS (1905): Hivatalos rész – Budapesti Közlöny **291**: 1–2.
- ANONYMUS (1908): A hét eseményeiből – Tolnai Világlapja **8**(31): 1185–1188.
- BEKE Ö. (1939): Állat- és növényneveink történetéhez – Magyar Nyelvőr **68**: 6–12.
- BOROS Á. (1938): Szakosztályi ügyek – Botanikai Közlemények **35**: 234–248.
- BOROS Á. (1939): Szakosztályi ügyek – Botanikai Közlemények **36**: 367–372.
- BOROS Á. (1941): Margittai Antal emlékezete. – Botikai Közlemények **38**(1–2): 1–4.

- DEGEN Á. (1927): Bemerkungen über einige orientalische Pflanzenarten. LXXXVII. Über das Vorkommen eines Vertreters der Gruppe *Rosa stylosa* DESV. in Bulgarien = Megjegyzések néhány keleti növényfajról. LXXXVII. A *Rosa stylosa* DESV. csoport egyik képviselőjének előfordulása Bulgáriában. – Magyar Botanikai Lapok **26**(1–12): 97–98.
- DEGEN Á. (1928): Bemerkungen über einige orientalische Pflanzenarten. LXXXVIII. Über das Vorkommen der *Rosa caesia* SM. und der *Rosa rubrifolia* VILL. in Bulgarien. néhány keleti növényfajról. LXXXVIII. A *Rosa caesia* SM. és a *Rosa rubrifolia* VILL.-nak Bulgáriában való előfordulásáról. – Magyar Botanikai Lapok **27**(1–12): 67–69.
- FANKOVICH S. (1900): A Munkácsi Magyar Királyi Állami Főgymnázium Értesítője az 1899–1900-ik tanévről. – Grünstein, Munkács, p. 124.
- FEDINEC Cs. (2002): A kárpátaljai magyarság történeti kronológiája 1918–1944. – Fórum Intézet. Liliom Aurum Könyvkiadó, Galánta–Dunaszerdahely, p. 533.
- GÁYER Gy. (1930): Batographische Notizen. I. – Magyar Botanikai Lapok **28**: 158–162.
- GOMBOCZ E. (1941a): Gombocz Endre levele a Természettudományi Múzeum főigazgatójának, 1941. január 14. (1941 I. 8. sz. irat). – Természettudományi Múzeum Tudománytörténeti Gyűjteménye, Budapest.
- GOMBOCZ E. (1941b): Növénytár 1941. évi jelentése. – Természettudományi Múzeum Tudománytörténeti Gyűjteménye, Budapest.
- GYELNIK V. (1932): Additamenta ad cognitionem *Parmeliarum*. 3. Continuatio secunda. – Feddes Repert. **30**: 209–226/(481–498).
- GYÖRFFY I. (1942): Kárpátalja növényvilága és gyakorlati haszna, valamint megoldatlan kérdései. – Irodalmi és Tudományos Könyvtár 27. sz, Kárpátaljai Tudományos Társaság, Ungvár, p. 3–36.
- HALE M. E. (1987): A monograph of the lichen genus *Parmelia Acharius* sensu stricto (*Ascomycotina: Parmeliaceae*). – Smiths. Contrib. Bot. **66**: 1–55.
- JÁVORKA S. (1925): Magyar Flóra. – Studium, Budapest, p. 1307.
- KELLER J. (1942): Dr. Keller Jenő kép. gyakornok jelentése. – Természettudományi Múzeum Tudománytörténeti Gyűjteménye, Budapest.
- KERÉNYI-NAGY V. (2012): A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája. – NyME Kiadó, Sopron, 430 pp.
- LEHOCZKY T. (1892): Német telepek Beregmegyében. – Ethnographia **3**(1): 1–17.
- MARGITTAI A. (1910): Adatok Turóc vármegye flórájához. (Beiträge zur Kenntnis der Flora des Komitates Turóc). – Magyar Botaikai Lapok **9**: 276–279.
- MARGITTAI A. (1911a): Újabb adatok Turóc vármegye flórájához. II. (Neuere Beiträge zur Flora des Turóczer Komitates. II). – Magyar Botaikai Lapok **10**: 343–344.
- MARGITTAI A. (1911b): Adatok Bereg vármegye flórájához. (Beiträge zur flora des Bereger Comitatus). – Magyar Botaikai Lapok **10**: 388–413.
- MARGITTAI A. (1913a): Újabb adatok Bereg vármegye flórájához. (Neuere Beiträge zur Flora des Bereger Komitates). – Magyar Botaikai Lapok **12**: 127–129.

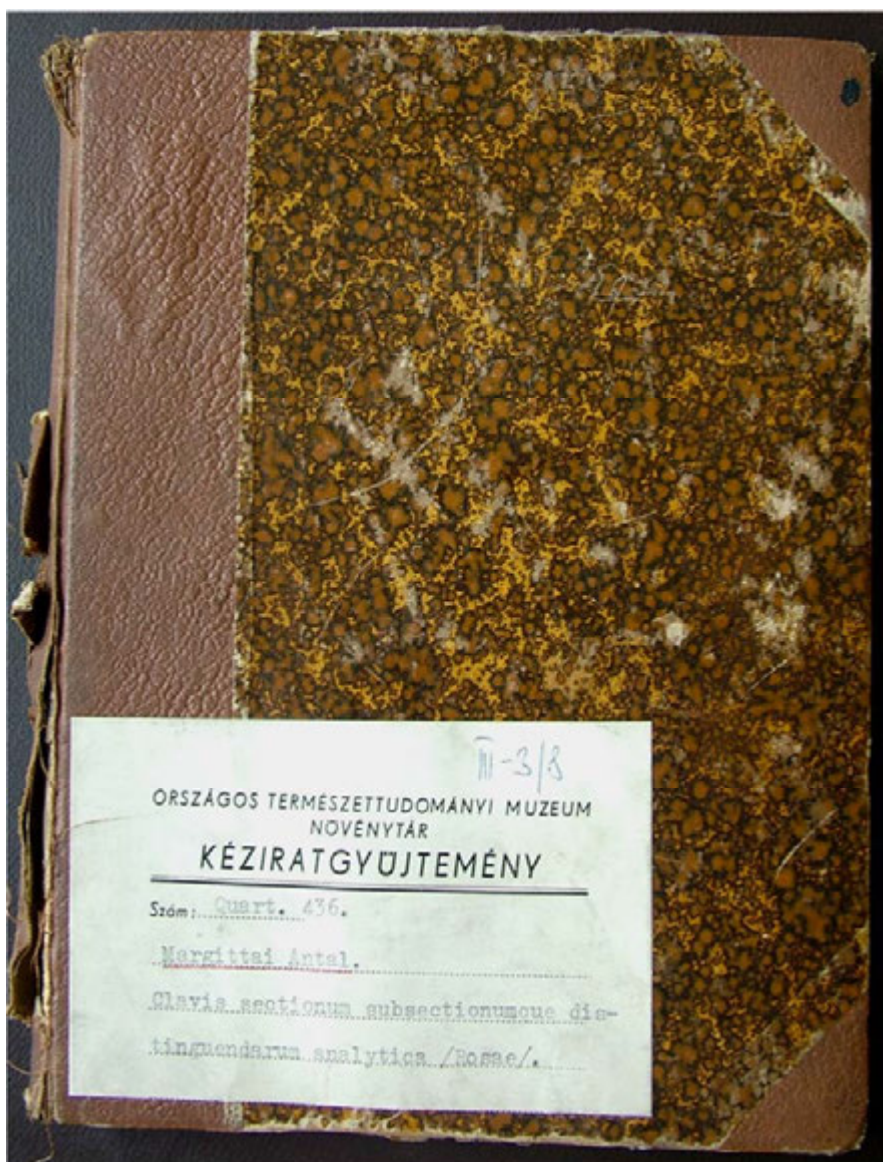
- MARGITTAI A. (1913*b*): Adatok Turóc vármegye flórájához. III. (Beiträge zur Flora des Komitates Turóc. III). – Magyar Botaikai Lapok 12: 236–250.
- MARGITTAI A. (1914): Adatok Turóc vármegye flórájához. IV. (Beiträge zur Kenntnis der Flora des Komitates Turóc. IV). – Magyar Botaikai Lapok 13: 72–81.
- MARGITTAI A. (1915): Újabb adatok Beregvármegye flórájához. III. (Neuere Beiträge zur Kenntnis der Flora des Bereger Komitates. III). – Magyar Botaikai Lapok 14: 81–82.
- MARGITTAI A. (1919): Turócvmegye és a vele határos megyék vadon termő rózsái. (*Rosae sponte crescentes Comitatus Turóc comitatumque adjacentium*). – Magyar Botaikai Lapok 17: 82–95.
- MARGITTAI A. (1923): Vznosi k Flore Podkarpatskoy Rus. [Supplements to the flora of Podkarpatska Rus]. – Pannonia, Munkacevo, p. 99.
- MARGITTAI A. (1927): Újabb adatok Turoczvármegye flórájához. (Neuere Beiträge zur Flora des Turóczker Komitates). – Magyar Botaikai Lapok 25: 219–226.
- MARGITTAI A. (1928): Az Északkeleti Felvidék Elatine-fajai. – Magyar Bot. Lapok 26:15–18.
- MARGITTAI A. (1929*a*): Szomotor homokjának flórája. (Die Flora des Sandgebietes von Szomotor) – Botanikai Közlemények 26(1–4): 26–32.
- MARGITTAI A. (1929*b*): Királyhelmece és környékének flórája. (Flora von Királyhelmece und umgebung). – Botanikai Közlemények 26(5–6): 88–96.
- MARGITTAI A. (1929*c*): Újabb vándornövények Munkácson. (Neuere Adventivpflanzen in der Flora von Munkács). – Magyar Botanikai Lapok 27(1–12): 18–19.
- MARGITTAI A. (1930*a*): A havasi gyopár felfedezése a Szvidovecen. (Berichtet über die Entdeckung des Edelweisses auf d. Berg Svidovec) – Magyar Bot. Lapok 29(1–12): 18–22.
- MARGITTAI A. (1930*b*): Az *Elatine ambigua* WIGHT újabb termőhelyei. (Über neuere standorte d. *Elatine ambigua*). – Magyar Botanikai Lapok 29: 14–15.
- MARGITTAI A. (1932): Az északkeleti Kárpátok *Centaureá*. (*Centaureae Carpatorum Septentrionali-Orientalium*). – Botanikai Közlemények 29: 133–138.
- MARGITTAI A. (1933*a*): Ladmóc és környékének flórája. (Flora von Ladmóc und Umgebung). Botanikai Közlemények 30(1–4): 47–57.
- MARGITTAI A. (1933*b*): Additamenta ad Floram Carpatorum Septentrionali-orientalium. – Magyar Botanikai Lapok 32: 95–104.
- MARGITTAI A. (1935*a*): A Körösmezei (Jaszina) Pietrosz-havas flórája. (Die Flora des Körösmezőér (Jasinaer) Pietros). – Botanikai Közlemények 32: 75–91.
- MARGITTAI A. (1935*b*): Flóra Tarbucky pri V. Kevežde – Sborn. Prirod. Klubu, Košice 2:84–90.
- MARGITTAI A. (1937*a*): A nagyszöllősi Feketehegy nevezetes növényei. (Berichtet über die interessantere Pflanzenfunde am Berge Feketehegy bei Nagyszöllös, Nordostkarpathen) – Botanikai Közlemények 34: 48–52.
- MARGITTAI A. (1937*b*): Letná kvetena Brezovice nad Torysou a jej okolia – Sborn. Prirod. Klubu, Košice 3: 98–110.

- MARGITTAI A. (1939a): Megjegyzések a magyar *Elatine*-fajok ismeretéhez. (Bemerkungen zur Kenntnis der ungarischen *Elatine*-Arten). – Botanikai Közlemények **36**: 296–307.
- MARGITTAI A. (1939b): Nyilatkozat – Botanikai Közlemények **36**: 156.
- MARGITTAI A. (2010): Vznosy k flore Podkarpatskoj Rusi [Reprint kiadás] – Uzshorod, Karpati, p100.
- MARGITTAI A.-né (1940): Emlékezés. – Munkács, 3 pp.
- MIHALIK J. (1915): A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelősége hatáskörébe tartozó közgyűjtemények működése az 1914. évben. – Múzeumi és könyvtári értesítő **9**: 40–131.
- PIFKÓ D. – LŐKÖS L. (2010): Margittai's scientific heritage in the Hungarian Natural History Museum. – In: ANDRIK E. (ed.): Bicentenary of vegetation cover studies of the Carpathians. Proceedings of International scientific Conference devoted to the 130th anniversary since Antal Margittai's birthday (2010, September, 16–18, Munkachevo-Beregovo, Ukraine). Uzhgorod, Karpaty, pp. 150–156.
- SHEVERA M. – PIFKÓ D. – OPTASYUK O. (2014): List of taxa described by Antal Margittai and lectotipification of his taxa deposited in the Hungarian Natural History Museum (BP). – Studia botanica hungarica **45**: 113–122.
- SZATALA Ö. (1927): Lichenes Hungariae. Magyarország zuzmóflórája. I. *Pyrenocarpeae* – *Gymnocarpeae* (*Coniocarpineae*). – Folia Cryptog. **I**(5): 337–434.
- SZATALA Ö. (1928): Adatok Magyarország zuzmóflórájának ismeretéhez. III. (Beiträge zur Kenntnis der Flechtenflora Ungarns. III). – Magyar Botanikai Lapok **27**: 25–50.
- SZATALA Ö. (1930): Lichenes Hungariae. Magyarország zuzmóflórája. II. *Gymnocarpeae* (*Graphidineae*, *Cyclocarpineae*, *Lecanactidaceae* – *Peltigeraceae*). – Folia Cryptog. **I**(7): 833–928.
- SZATALA Ö. (1939): Lichenes Hungariae. Magyarország zuzmóflórája. III. *Gymnocarpeae* (*Cyclocarpineae*, *Peltigeraceae* – *Lecideaceae*). – Folia Cryptog. **II**(5): 267–460.
- SZATALA Ö. Jr. (1948): A Kárpátmedence *Ramalina* fajai. (The genus *Ramalina* in the Carpathian Basin). – Dissert. Inst. Bot. Syst. Univ. Budapestiensis **1**: 1–51.
- TIMKÓ GY. (1930): Zuzmók Turócmegyéből. – Folia Cryptog. **I**(7): 829–832.

A MARGITTAI ANTAL által írt 4 rózsamonográfia latinul íródott, az egyes önálló műveket az egyértelmű megfeleltetés érdekében római számokkal láttam el, e számozás kronológiai és fizikai sorrendet is jelent egyben:

- I. Clavis sectionum subsectionumque distinguendarum analytica. (1., 2. ábra)
- II. Primitiae monographiae Rosarum sponte crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium. (1., 3. ábra)
- III. Enumeratio Rosarum sponta crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium. (4., 5. ábra)
- IV. Clavis analytica sectionum et subsectionum Rosarum Carpatorum septentrionali-orientalium. (4., 6. ábra)

Egy barnás-sárgás, márványos mintájú, keménytáblás és félvászon kötéssel ellátott sima lapú füzet (20,7 cm magas, 17,5 cm széles, 1,7 cm vastag; 1. ábra) tartalmazza az I. 'Clavis' és a II. 'Primitae' közepesen jól olvasható kézirással készült rózsamonográfiákat. Az I. 'Clavis' 1–138. oldal (2. ábra), európai kitekintéssel a szekciók és szubszekciók, fajok és faj alatti taxonok határozókulcsait tartalmazza. Jelentősen alapoz BORBÁS (1880) munkájára, sok helyen szószerinti átirata vagy csupán néhány szóval kiegészített változata annak. A kor szellemének megfelelően több száz „fajjal” dolgozik, ezek pontos beazonosítása, hogy a taxon leírója mit értett a saját taxonja alatt és az, hogy MARGITTAI hogyan értelmezte azokat, szinte kinyomozhatatlan, így jelen kötetben ezt a monográfiát nem adjuk közre. A II. 'Primitae' 1–90. oldal (3. ábra), utóbbi nagyjából megfeleltethető a gépelt IV. 'Clavis'-nak.

1. ábra: A I. „Clavis sectionum subsectionumque distinguendarum analytica.” és a II. „Primitiae monographiae Rosarum sponte crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium.” kéziratokat tartalmazó keménykötéses füzet borítója

(Pedunculati) A. decora excepta, glandulosa. Sepala glandulosa, corolla majuscula lacte rosea, rarius pallida, flores solitarii aut plures, fructus cartilagineus, demum succosus! Styli dense villosi = sub. Glandulosae Crip, Rhizoma (semper?) repens. p. 30.

Foliola $\pm$ minus succulenta, non connexa et reflexa, flores non tam magni ac in Gallicanis veris, alix non ferrugineus, fructus pulposus ----- 3

3. Sepala non persistentia, decidua, pinnatifida, aculei saepe robustiores, falcati aut inclinati, bractae distinctae, caule repenti subterraneo nullo ----- 4

- Sepala saepe indivisa aut integrumcula, post anthesin erecta, persistentia, aculei recti, graciliores, saepe dimorphi, minoribus intermixti ----- 4

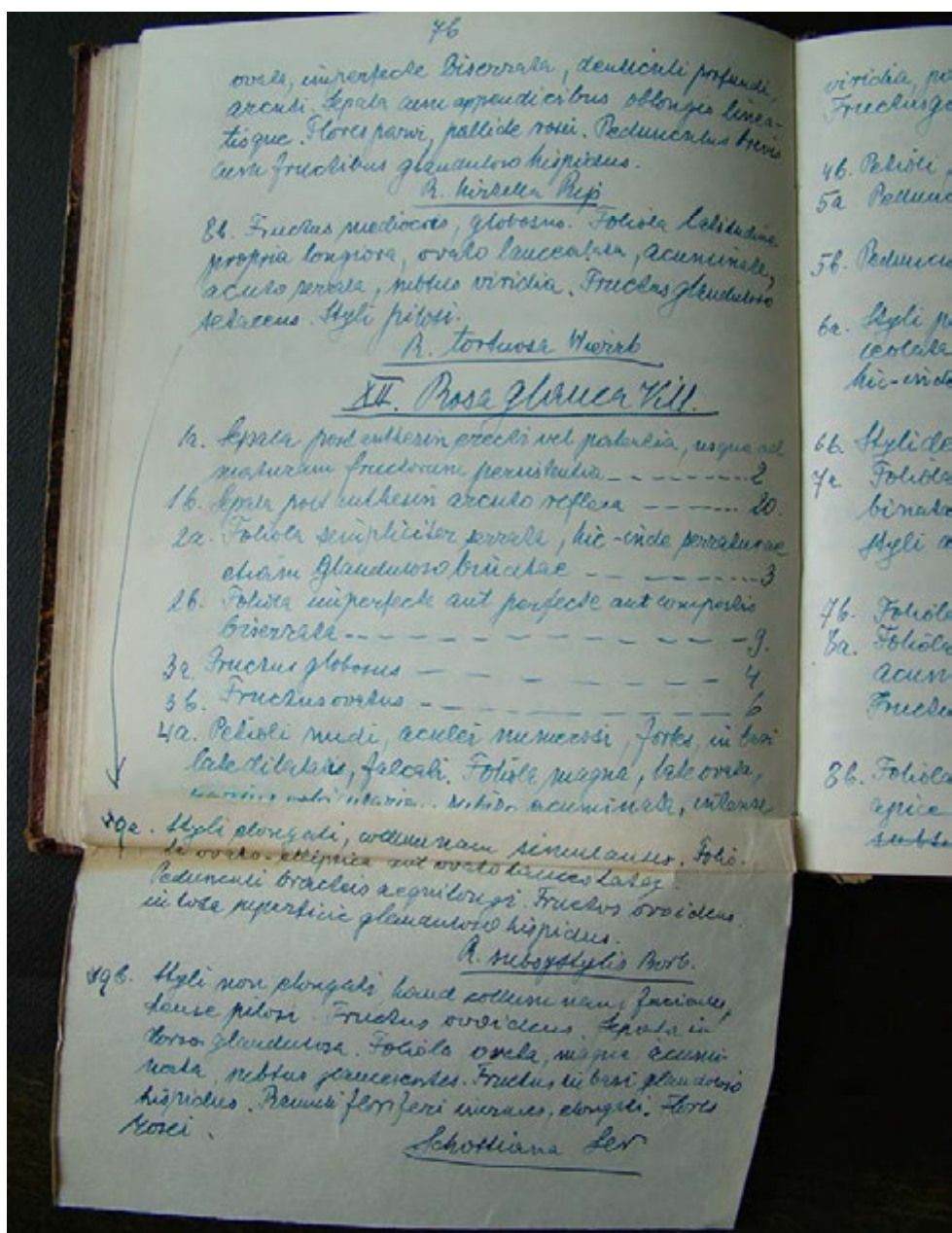
4. Foliola subius, lora excepta, eglandulosa glabra aut pubescentia ----- 5

- Foliola subius saltem in nervis aut tota superficie glandulosa aut caescenti-tomentosa, in tomentosis pedunculi et sepala abunde glandulosa ----- 6

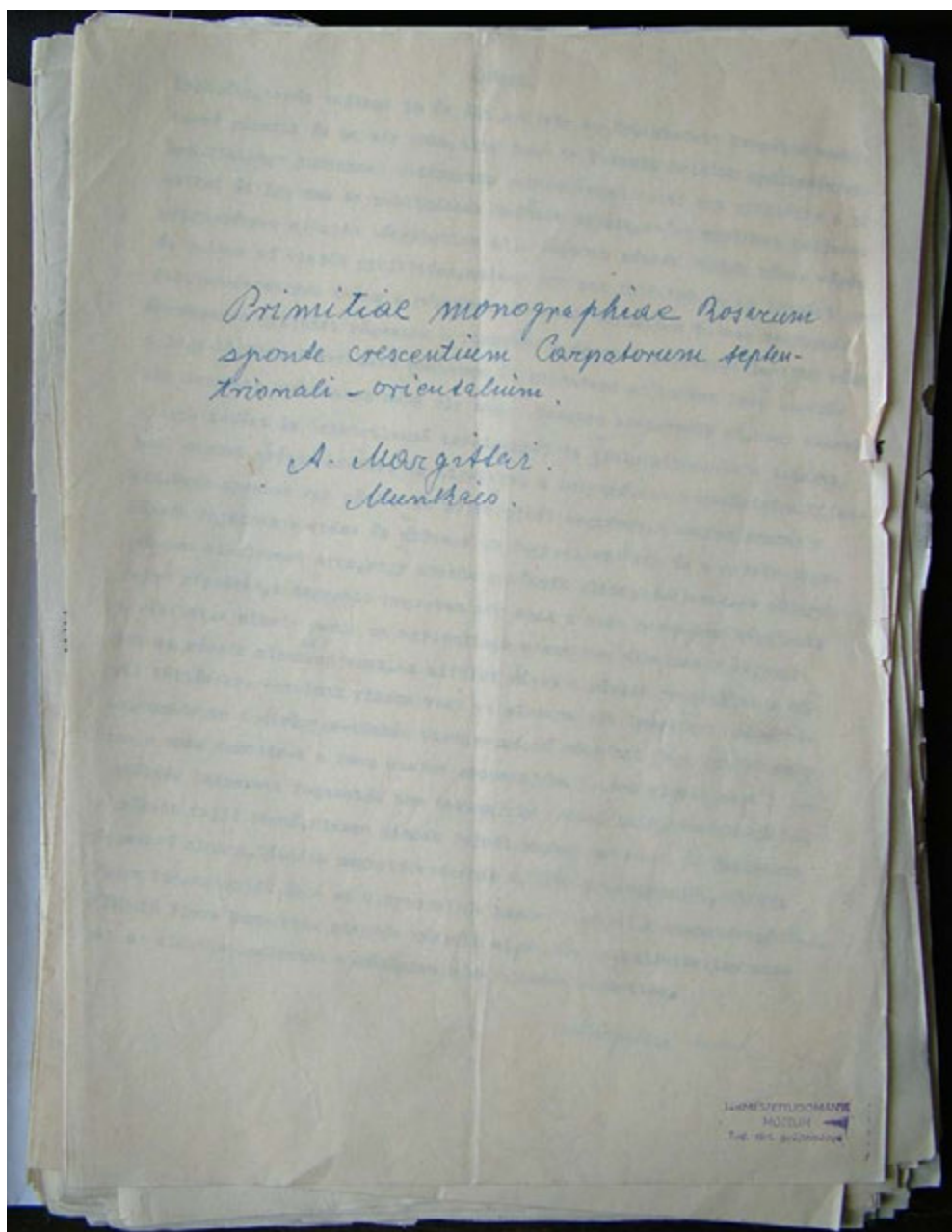
5. Frutices robusti, minus glaucercentes aculeis homomorphis robustis, falcatis, ad Collinas et Hespidas solum rami floriferi aculeolis acerosis aut setis glanduliferis ornati; foliola 5-7, medioerita, subius minus glauca, stipulae et bractae distinctae, flores medioeres rosei aut albi, $\pm$ longe pedunculati, sepala post anthesin

2. ábra: A I. „Clavis sectionum subsectionumque distinguendarum analytica.” egy oldala. E mű rendszerezésében és felfogásában BORBÁS (1880) munkájára támaszkodik, gyakran annak részbeni vagy teljesen szó szerinti másolata

3. ábra: A II. „Primitiae monographiae Rosarum sponte crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium.” egy oldala toldócédulával. E kötet nagyjából megegyezik a IV. „Clavis analytica sectionum et subsectionum Rosarum Carpatorum septentrionali-orientalium.” gépelt változattal

4. ábra: A kiadásra szánt „Primitiae monographiae Rosarum sponte crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium.” című kötet, mely tartalmazza a III. „Enumeratio Rosarum sponta crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium.” és a IV. „Clavis analytica sectionum et subsectionum Rosarum Carpatorum septentrionali-orientalium.” monográfiákat

4. R. adjecta DESEGL. Hab. in alp. Piku, supra regionem silvarum ad pag. Serbóc, com. Bereg.
5. R. affissidens BORB. Eadem.
6. R. balsamea KIT. Hab. in parte superiore vallis Viznice ^{ad pag.} Puznyákovce, com. Bereg; in m. Paulišovo-Verch ad pag. Berzevice, com. ~~Sáros~~ Sáros.
7. R. subinermis BORB. Hab. in valle Tröstinec ad pag. Kvási, com. Máramaros.
8. R. levipes BORB. Hab. in alp. Piku ad pag. Serbóc, com. Bereg; in valle Stracena ad pag. Stracena, com. Szepes.
9. R. lagenaria VILL. Hab. in alp. Piku ad pag. Serbóc, com. Bereg.
10. R. leuneura BORB. Hab. in valle ⁴ Sádellő, com. Sáros.
11. R. Margittiana SABR. Hab. in valle Tares, ad pag. Berzevice, com. Bereg.
12. R. metallicola BORB. In valle Dunajec, com. Szepes.
13. R. paucipilis BORB. f. pikuliensis MARG. ⁴ ~~ab~~ type differt fructibus etiam plus et minus glanduloso setosis. Hab. in alp. Piku ad pag. Serbóc, com. Bereg.
14. R. pubescens KOCH. Hab. in alp. Bliznica et Pietros ad pag. Jasina, in valle Svidovec ad pag. Kevele, ^m com. Máramaros; in alp. Piku ad pag. Serbóc, in alp. Voskrešata ad pag. Volovec, com. Bereg.
15. R. semisimplex BORB. Hab. in silvis ad pag. Stojna et in parte superiore vallis Viznice ad pag. Puznyákovce, com. Bereg.
16. R. setosa R. KELLER. Hab. in valle Berlebaka, c. 1200 m alt. com. Máramaros; in valle Tares et in m. Paulišovo-Verch ad pag. Berzevice, com. ~~Sáros~~ Sáros.
17. R. setosa R. KELLER. f. decalvata MARG. A type differt pedunculis nudis et fructibus paulo setosis. Hab. in valle Tares ad pag. Berzevice.

R. intercalaris Degegl. Hab. ad lac. Thékő,
Skagna. Tab.

5. ábra: A III. „Enumeratio Rosarum sponta crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium.” kézzel javított és toldócédulával ellátott egyik oldala

44

13b.	Foliola magna, ovata acuminataque, in parte superiore pilis brevibus con- structa, subtus ubique rarius et nitide pilosa. <u>R. metallica BORR.</u>	
14a.	Pedunculi glanduloso setosi.	15.
14b.	Pedunculi glandulosi. Foliola subtus raris adpressis pilis opusta. Fructus glanduloso setosus. Sepala ad costas glandulosa. <u>R. levis BORR.</u>	
15a.	Fructus globosus. Foliola 5-7, oblongo ovata, obtusa etiam supra rere dila- ta. Pedunculi breves, glanduloso setosi. Fructus glanduloso setosus. Sepa- la stipitate glandulosa. <u>R. saucranilosa WANG.</u>	
15b.	Fructus elongato ovatus.	16.
16a.	Foliola subtus solum ad costas rere pilosula et in nervis rarissime gla- ndulosa. Fructus glanduloso setosus. Sepala in dorso glandulosa. <u>R. adnata BORR.</u>	18.
16b.	Foliola in tota superficie rere pilosa.	17.
17a.	16b. Foliola subtus in tota superficie pilosula, mediocri vel mag- na, viridia. Fructus glanduloso setosus. Sepala in dorso eglan- dulosa vel rere glandulosa. <u>R. subsericea BORR.</u>	
17a.	Foliola parva, elliptica, simpliciter serrata vel imperfecte biser- rata, subtus solum in costa puberula. Sepala solum in parte infima dorsi glandulosa, post anthesin reflexa. Fructus globosus vel fere globosus, glanduloso hispidus. <u>R. affissidens BORR.</u>	
17b.	Foliola parva, subtus glaucescentia, in tota superficie pilosula. Fructus plus minus glanduloso hispidus. Sepala in dorso ubique ra- re glandulosa. <u>R. pilulicarpa WANG.</u>	
18a.	Foliola subtus in nervis rere glandulosa.	
18b.	Foliola subtus in nervis glandulosa. <u>R. adenosipala Borb</u> <u>R. leimenura Borb</u>	

6. ábra: A IV. „Clavis analytica sectionum et subsectionum Rosarum Carpatorum septentrionali-orientalium.” egyik oldala javításokkal, toldócédulával

MARGITTAI kiadásra szánt „Primitiae monographiae Rosarum sponte crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium.” (4. ábra) című kötete, mely tartalmazza a III. 'Enumeratio' és a IV. 'Clavis' rózsamonográfiákat, enyhén sárgult, megközelítőleg A4-es méretű, vékony, gépírópapírra készítette, közepesen jól olvasható (o, e, s, a betűk gyakran nagyon hasonlóak), 2 egyforma példányban gépelve, ezeket kiegészítette részint kézírással, részint gépírással, néhány esetben felülragasztva toldócédulával. A III. 'Enumeratio' 1–55. oldal (5. ábra), míg a IV. 'Clavis' 56–100. oldal (6. ábra) és ezt követi egy Index (101–113. oldal), mely a fajokat már nem számozva, hanem alfabetikusan követve tárgyalja, alájuk besorolva a folyószövegben fajként feltüntetett taxonokat, az oldalszámok minkét műben való előfordulásukat feltüntetik. A gépelt példányok 1–1 félbehajtott, megközelítőleg A3-as méretű papírlapba voltak beborítékolva, az egyik ilyen borítópapír vízjelezett és egy címerrel ellátott (6. ábra). Az első gépelt példányra kézzel ráírva: „Margittai Antal cikke közlésre. 1938. nov.-ben adta a Nemz. Múzeum részére.”, csak ebben a példányban található a Szerző által írt Előszó is, míg a másodpéldányra egyértelműen felírták: „Másolat”.

6. ábra: Gépírásos példány vízjelezett és egy címerrel ellátott borítója

Végleges címnek a gépirásos határozókat körbeölelő A3-as méretű papírra kézzel felírt, a márványos keménykötésű füzetben megtalálható II. rózsamonográfia címét szánta: „Primitiae monographiae Rosarum sponte crescentium Carpatorum septentrionali-orientalium. A. Margittai. Munkács”, ezt megtartottam jelen kötet közreadásakor is.

MARGITTAI ANTAL kéziratában az egyértelmű elgépeléseket (főleg ékezetek, betűkimaradás) javítva közlöm. Az auktorok esetében meg kell jegyezni, hogy MARGITTAI vélhetőleg emlékezetből írta a taxonok leíróit, gyakran tévesztett, valamint új kombinációkat hozott létre (érvénytelenül), melyek tisztázása igen összetett lenne, és további tévedéseket generálna. Azt azonban ki kell hangsúlyozni, hogy a taxonok fajok alá történő besorolása kiemelkedő eredménye volt. Az adott lelőhelyek vármegyékhez történő kapcsolása is mutat némi pontatlanságot, ami adóthat a lelőhelyek megyehatári helyzetéből is. Kihagytam a folyószövegből az eredeti, de MARGITTAI által kézzel vagy géppel kihúzott, felülírt részeket, csak a véglegesen meghagyott és pótlócédulákkal kiegészített szöveget, azokat a megfelelő helyükre illesztve, közlöm.

Az eredeti kéziratban a fajok alatt számozottan, alfabetikusan következtek az infraspecifikus taxonok, de – a kor szellemiségének megfelelően – „fajként” feltüntetve: például *Rosa gallica* L. 1. *R. austriaca* CR. A herbáriumi anyag feldolgozása egyértelművé tette, hogy MARGITTAI exsiccatain ezeket változatként (varietas) kezelte, így e végleges műben e szellemiségben tüntettem fel a taxonokat (*Rosa gallica* L. var. *austriaca* CR.)!

MARGITTAI ANTAL három évtizedes gyűjtésének eredményét, a közel 3000 (rózsa) herbáriumi ívet (részben) a Magyar Természettudományi Múzeum Kárpát-Pannon gyűjteményébe besorolták. A gyűjteményt átnézve kb. 1274 db herbáriumi ívet találtam meg és revideáltam, a revízió elvégzése után 84 típuspéldány, 532 *Rosa canina*, 238 *Rosa corymbifera*, 84 *Rosa gallica*, 55 *Rosa ×geczii*, 52 *Rosa caesia*, 49 *Rosa dumalis*, 24 *Rosa agrestis*, 17 *Rosa tomentosa*, 16 *Rosa pendulina*, 10

Rosa inodora, 9 *R. ×collina*, 8 *Rosa ×reversa*, 8 *Rosa subcanina*, 8 *Rosa subcollina*, 7 *Rosa jundzillii*, 7 *Rosa sherardii*, 6 *Rosa albiflora*, 6 *Rosa ×spinulifolia*, 6 *Rosa zagrabiensis*, 5 *Rosa umbelliflora*, 4 *Rosa ×belgradensis*, 4 *Rosa gizzellae*, 4 *Rosa ×margittaiana*, 4 *Rosa micrantha*, 4 *Rosa zhalana*, 3 *Rosa agnesii*, 3 *Rosa kmetiana*, 3 *Rosa ×munkacsiensis*, 3 *Rosa pimpinellifolia*, 3 *Rosa polyacantha*, 2 *Rosa ×budensis*, 2 *Rosa glauca*, 2 *Rosa pocsii*, 2 *Rosa ×pomazensis*, 1 *Rosa ×borhidiana* és 1 *Rosa ×speciosa* került meghatározásra. A herbáriumok lapszámát a folyószöveg lábjegyzetében feltüntettem, a leírásban szereplő és a herbáriumi példány kölcsönösen egymásnak megfeleltethető. Nem tüntettem fel a tömegesen előforduló berki (*Rosa corymbifera* BORKH.) és gyepűrózsa (*Rosa canina* L.) fajazonossága esetében az összes herbáriumi lapszámot, ellenben a revízió során más taxonnak meghatározott egyedeket a lábjegyzetben a lapszámmal és az általam helyesnek tartott fajnak meghatározva közlöm.

MARGITTAI ANTAL monográfiáinak az értéke elsősorban nem a nagyszámú taxonok (összesen 337 db), vagy az általa a tudomány számára leírásra szánt új taxonok (77 db) jelen közlésében áll, hanem egy olyan régiót dolgoz fel, mely azóta négy ország (Szlovákia, Ukrajna, Románia, Magyarország) területére esik, az itt előforduló fajok határozókulcsait és azok megközelítőleg több száz lelőhelyét adja közre. Bár az általa leírásra szánt taxonok holo- vagy lektotípusa némely esetben nem került elő – aminek oka gyűjteményének szétszóródottsága –, mégis közlöm ezen esetekben is a diagnózist (melyekben az aláhúzást MARGITTAI tette), még ha ezen taxonok érvényessége így kétséssé is válhat. Ennek legfőbb oka, hogy nem kívántam a teljesen egységes, jól átgondolt monográfia logikai egységét megtörni. Taxonjai közlésének elsődleges oka, hogy örökségét megóvjuk, az általa leírásra szánt taxonok érvényességét és prioritását megőrizzük, tudva, hogy a taxonómia önrevideáló tudományág.

Az új taxonok esetében a tipifikáció során mindig holotípust jelöltem ki (hiszen a taxon első érvényes leírása itt történik meg). A locus classicust

félkövéren szedtem azokban az esetekben, ahol több lelőhely van megadva, herbárium lapszámát és dátumát lábjegyzetben közlöm. Amennyiben a másodpéldányok teljes bizonyossággal azonosíthatók voltak, számozott izotípusokként tüntettem fel a herbáriumban, míg a kötetben csak felsoroltam azok lapszámát. A kijelölés alapját a lelőhelyekre és a diagnózisra alapoztam, azonos lelőhelyről gyűjtött példányok esetében a legkorábban gyűjtött egyedet tekintetem holotípusnak, a később szedetteket pedig originális anyagként kezeltem. A herbárium revíziók során előkerült néhány, a kéziratban nem szereplő taxon, melyeken az exsiccatakon vagy a mellékük helyezett jegyzeteken teljes diagnózissal szerepeltek – ezeket beillesztettem MARGITTAI rendszerébe, de lábjegyzetben megjelöltem, hogy utólag beillesztett taxon, ezért a taxonok számozása némely esetben eltér a kéziratétól. Szintén beillesztettem egyéb publikációiban közölt taxonjait szögletes zárójelben (ezek diagnózisa, ha a publikációból van, idézőjelben közlöm, ha jelen kötet kéziratában szerepelt, akkor idézőjel nélkül közlöm!), még akkor is, ha esetleg másik vármegyéből (pl. Árva) közölte azokat, hogy a MARGITTAI-mű minél egységesebb és teljesebb legyen. Szintén szögletes zárójelben közlöm az általam meghatározott taxonnév alá besorolva azokat a herbárium példányokat, melyek nem szerepeltek ugyan a kéziratban, de jelentős florisztikai adatnak tekinthetők. MARGITTAI terepkutatásainak rekonstruálásához beillesztésre kerültek a jelentős florisztikai súllyal bíró herbárium gyűjtései is, még akkor is, ha nem jelen mű régiójából, hanem akár egy 1912-es budapesti látogatásán szedett rózsáról van szó. Nem illesztettem be terjedelmi okokból a MARGITTAI (1910, 1911_{a,b}, 1913_{a,b}, 1914, 1915, 1919, 1923, 1927, 1930, 1933, 1935_{a,b}, 1937_{a,b}) által meghatározott, egyéb auktorok által leírt taxonok lelőhelyeit. A herbárium revíziók nyomán az általam másnak azonosított taxont szintén lábjegyzetben („Rev.”) tüntettem fel. Szintén terjedelmi okokból, de tömegességük miatt nem jelentős *Rosa canina* L. és *Rosa corymbifera* BORKH. herbárium adatait se közlöm, kivételt képeznek azok az esetek, ahol a revízió során más taxon került azonosításra. A herbárium munkát 2009-ben kezdtem,

szisztematikus revíziójuk a kézirat begépelésével és feldolgozásával együtt 2017 tavaszán, mintegy 27 nap alatt történt meg.

Reményeim szerint egy közel nyolc évtizedes adósságunk rendezzük MARGITTAI ANTAL felé, tudományos nagyságának egy újabb ékköve válik közkinccsé a kárpát-medencei és európai botanikus szakma öröme és hasznára.

Köszönettel tartozom Dr. KORSÓS ZOLTÁN főigazgató úrnak a kézirat publikálásának engedélyezéséért, a kézirat szkenneléséért és a Tudománytörténeti Gyűjtemény hozzáféréséhez nyújtott segítségéért SEBESTYÉN RÉKA kurátor asszonynak és PAPP GÁBOR könyvtáros úrnak. Köszönöm PIFKÓ DÁNIEL muzeológus úrnak, hogy felhívta a figyelmem e kézíratra. Köszönettel tartozom Dr. ESTÓK JÁNOS főigazgató úrnak, Dr. MÉSZÁROS BALÁZS főosztályvezető úrnak és Dr. NAGY ÁGOTA főmuzeológus asszonynak, hogy támogatták munkámat. Köszönöm Dr. PENKSZA KÁROLY tanszékvezető úrnak munkám segítését, a mű lektorálását. Köszönettel tartozom a Magyar Természettudományi Múzeum Herbáriumában nyújtott segítségért Dr. BARINA ZOLTÁN főmuzeológus úrnak és MAROSVÖLGYI TIBOR szakdolgozó úrnak.

Kiemeltem kell köszönetem kifejeznem Dr. MEZŐSZENTGYÖRGYI DÁVID, a Herman Ottó Intézet ügyvezető igazgató úrnak, hogy a mű megjelenésének anyagi feltételeit biztosította.

Előszó

1916 óta, tehát majdnem 30 év óta gyűjtöm az Északkeleti Kárpátok vadontermő rózsáit és ma már több mint 3000 ív fekszik belőlük gyűjteményemben. Minthogy tudtommal vidékünkön rendszeresen senki nem gyűjtötte a rózsákat és így nem publikáltak belőlük semmit, ezért munkámat teljesen gyűjteményem alapján készítettem el. A legtöbb rózsát június hónap végén és július hónap elején gyűjtöttem, amikor már nem kötöttek le az iskolai gondok. Természetesen akkor a rózsákat már csak termésben tudtam megkapni. Rendszeres gyűjtést végeztem a Tiszától egészen a Tátraig. A legtöbb rózsza a Nagy-Alfölddel érintkező dombokon és különösen az azokon lévő legelőkön terem. Az utóbbiakon néha oly nagy tömegben szaporodik el, hogy a legeltetést is lehetlenné teszi, amiért is a falu kirendeli a lakókat, hogy azokat a rózsza erdőket és ligeteket a botanikusok bosszúságára kiírtsák. Ezek azonban egy néhány év múlva újból megnőnek. A hegyek között a rózsák fajainak a száma és a tömege is fogy. Az erdőség és a nyírfa-ligetek nem alkalmasak arra, hogy köztük a rózsák elszaporodjanak. A völgyek felső részében, a magasabb hegyeken már csak a *R. pendulina* képviseli a rózsákat. A síkság pedig az agricultura miatt nem alkalmas arra, hogy ott a rózsák elszaporodjanak. Az alföldi részen a rózsák rendszerint a vasúti töltésekre vonulnak vissza vagy az elhanyagolt legelőket népesítik be.

Munkámban a mirigyes-tüskés virágkocsányú rózsákat faji rangra emeltem, a *Rosa dumalis*-t a *Rosa canina* csoportjába tettem vissza, mert a levélkéék összetett fogazatát nem tartom oly fontos tulajdonságnak, amely a rózsát fajiá tenné, hiszen minden fajnál vannak egyszerű és összetett fogazatú alakok. Rózsáim meghatározásánál Borbás monográfiáját, Jávorka Flora hungaricáját és A. et G. Synopsisát használtam fel. A meghatározó kulcs Jávorka Flora hungaricaja alapján készült el, melybe beillesztettem azokat az alakokat, amelyek vidékünkre nézve újaknak tartottam.

Munkács, 1938. november

Margittai Antal

III.

ENUMERATIO ROSARUM SPONTANE CRESCENTIUM CARPATORUM SEPTENTRIONALI-ORIENTALIUM.

MARGITTAI ANTAL – KERÉNYI-NAGY VIKTOR

I. *Rosa gallica* L.

Frutices humuliores, plerumque humiles, recti. Caules subterraneos repentis. Aculei dimorphi aliis majoribus rectis aut subfalcatis, aliis setaceis rectis. Foliola plus-minus exunca, coriacea, plerumque magna aut majuscula, in nonnullis apeticibus conniventia, plus-minus reflexa serraturis plerumque haud longe acuminatis, interdum queast crenato-serratis. Pedunculi et fructus glanduloso hispidi. Flores maximi aut majusculi, rarissima etiam parvi, atro purpurei vel rosei. Calyces pinnatifidi, post anthesis reflexa, glandulosi, decidui. Styli glabri, pilosi aut tomentosi.¹

1. var. *austriaca* CR. Hab. in monto Tarbucka ad Nagy-Kövesd², in m. Királyhegyes ad Királyhelmec³, com. Zemplén, in vinetis ad Vinna⁴, in

---

¹ 0488180 „var. *oligacantha* MILL. in fruticibus pr. Valcsa com. Turócz. 1908.VI.”; 99411 „*Rosa gallica* L. f. pr. Valcsa com. Turócz. 1915.VI.”; 479737 „*Rosa gallica* L. exemplar sufficiens. Hab. ad Beregszász. 25. V.1930.”; 479879 „*Rosa gallica* × *R. canina*. = *R. retrinervis* BORB. (fide SABR.[ANSKY]) frutex humilis, c. 15-50 cm altus, aculei homomorphi graciles et falcati. Ramuli floriferi inermes. Foliis ovato-rotundatis, magnis, acuminatis simpliciter vel imperfecte biserratis in margine termiter ferrugineis, pectus cinerascens. Pedunculis pubescentibus cum glandulosis hic-inde aculeatis onustis. Foliis ascosam puberulis et glandulosis. Stipulae lanceolatae ciliatae glandulis marginatae. Petiolis glanduloso-setosis. Receptaculum et fructus piriformis, glaber. Calyx pinnatifidus, glandulosus, Styli pilosi. pr. Valcsa, com. Turócz. 1915.VII.9.”; 0488110 „*Rosa gallica* L. f. *typica* H. BR. pr. Turóczszentmárton. 1915.VI.14.”

² № 0488114 in BP. „15.V.1931.”

³ № 486039 in BP. „1917.VI.”; №0488117 in BP. „1918.VII.”

⁴ № 468866 in BP. „*Rosa gallica* L. var. ~~*haplodonta* BORB.~~ *austriaca* verg. ad *likanum* VUK. 1926.VII.”

pascuis ad Korláthelmec et Ungvár, Com. Ung. in ad pag. Lovácska⁵ ad Munkács, in m. Nagyhegy ad Beregszász, in collibus ad Strojna⁶, com. Bereg, in pascuis ad Belénk et Silce com Ugocsa⁷.

2. var. *cordata* CARIOT. Hb. in paucuin ad Pósa háza in m. Lovácska⁸ ad Munkács, com. Bereg⁹

3. var. *cordifolia* HOST.¹⁰ Hab. in regiona pag. N.Szőllős et Tiszakeresztúr¹¹, com. Ugocsa, ad pag. Kovászó, Silce¹², Beregszász, Lohóbene¹³, Strójna¹⁴, in m. Lovácska¹⁵ ad Munkács, com. Bereg. in m. Tarbucka ad Nagykövesd¹⁶, in m. Borszhegy ad Szőllőske com Zemplén, ad pag. Tiszakeresztúr ad com. Ugocsa.

4. var. *dearmata* BORB. Hab. in m. Feketehegy ad N.Szőllős¹⁷, com. Ugocsa, ad pag. Benna, in m. Csarnakhegy ad Munkács, com. Bereg, ad pag. Csap¹⁸ et

---

⁵ № 467980 in BP. „1926.VII.”

⁶ № 468770 in BP. „10.VI.1935.”

⁷ Herbárium adat még a № 46771 in BP. „ad Salánk” 1.VI.1936.”

⁸ № 90404 in BP. „1917.V.”; № 214822 in BP. „1917.VI.”

⁹ № 468776 in BP. „Nagyhegy, pr. Beregszász. 1920.VI.”

¹⁰ № 0488118 in BP. „pr. Necpál, com. Turócz. 1915.VI.14.”

¹¹ № 468775 in BP. „1.VI.1936.”

¹² № 468774 in BP. „31.V.1931.”

¹³ № 468773 in BP. „pr. Lohó” dátum nélkül

¹⁴ № 467933 in BP. „10.VI.1935.”

¹⁵ № 99412, 468777 in BP. „1917.VI.” a varietas auktora a herbárium szerint „BRAUN”

¹⁶ № 0488116 in BP. „15.V.1931.”

¹⁷ № 0488115 „*R. gallica* L. var. *dearmata* BORB. = *cordifolia* HOST. Hab. in m. Szőlőhegy. 1921.V.”

¹⁸ № 463862 in BP. „VI.1929.”

Putnokhemce, com Ung., in m. Tarbucka ad pag. N.Kövesd¹⁹ com. Zemplén²⁰.

5. var. *dearmata delanata* BORB.²¹ In pascuis ad pag. Salánk²², com. Ugocsa, ad pag. Kovács, ad pag. Sztrabicsó²³, Kígyós²⁴, com. Bereg, in vinetie ad Csertész et Putnokhelme²⁵.

6. var. *baplodonta* BORB.²⁶ Hab. in. m. Feketehegy ad N.Szőllős, com. Ugocsa; in m. Nagyhegy ad Munkács com Bereg²⁷; ad Ungvár, com. Ung; in m. Hosszúhegy ad Ladmóc²⁸, com. Zemplén.

7. var. *ellata* CHRIST. In. m. Cális ad Munkács, com. Bereg.

8. var. *eryostyla* R. KELLER. Hab. in. m. Meszes ad Ladmóc, com. Zemplén.

---

¹⁹ № 0505860 in BP. „15.V.1931.”

²⁰ Herbáriumi adat még № 470844, 470845 in BP. „In pascuis ad Stankovce. 4.VII.1937.”; № 469233 in BP. „Sátoralja Újhely. 19.VII.1937.”

²¹ Herbáriumi adat még a № 0488219 in BP. „in m. Szőlőhegy pr. N.Szőlős. 1921.V.28.”

²² № 467945 in BP. „1.VI.1936.”

²³ Innen herbáriumi adat még a № 91442 „*Rosa Axmanni* KELLER. v. *coriacea* BORB. ad Sztrabicsó, VI.1929. »Nem lehet *R. Axmannii* mert ennek megnyúlt bibéje van (*axmani* – hybrid)! D.[egen]«

²⁴ № 467937 in BP. „28.V.1934.”

²⁵ № 468863 in BP. „29.V.1934.”

²⁶ № 0488215 in BP. „pr. Garamberzence, com. Bars. 1915.VII.5.”

²⁷ herbáriumi adat még № 300308, 300309 in BP. „Zápszony. 19.VI.1932.”; № 467936 in BP. „Bene. 38.V:1931.”

²⁸ № 0505841 in BP. „18.VI.1930.”

9. var. *leiophylla* BORB. Hab. ad pag. Bustyaháza, com. Máramaros; ad pag. Veréce²⁹, et Tiszakeresztur, com. Ugocsa; ad pag. Zápszony³⁰, Beregszász³¹, Bégány³², Iványi, Pósháza³³, Lálavo, in. m. Pálhegy, Csernekhegy³⁴ et Nagyhegy apud Munkács³⁵, com. Bereg³⁶; ad pag. Putnokhelme³⁷, Szerednye, in. m. Jávornik³⁸, com Ung; in pascuis ad pag. Bustina, com. Máramaros.
10. var. *leiostyla* GMEL. Hab. ad pag. Beregszász³⁹, Munkács, Kisalmás, Bene⁴⁰, Bágány, com. Bereg; ad pag. Nagyberezna, com. Ung; ad pag. Busztina, com. Máramaros.
11. var. *likana* VUKOT. Hab. in pascuis ad pag. Putnokhelme⁴¹, com. Ung.
12. var. ***marcrostylis* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY⁴²**. var. nov. Frutex humilia. Ramuli floriferi aculeis rectis gracilibusque, setis eglandulosis et glanduliferis, glandulis stipitatis sat dense armati. Stipulae lanceolatae

---

²⁹ 467035 in BP. „18.VI.1936.”

³⁰ № 300304, 300305 in BP. „19.VI.1932.”

³¹ № 468868, 99448 in BP. „1927.VI.”

³² № 0488217 in BP. „Bégányi-hegy” dátum nélkül

³³ № 468864 in BP. „1918.V.”

³⁴ № 485948 in BP. „1923.VI.”

³⁵ № 468867 in BP. „1917.VI.”; 99447 „Hab. in m. Gális. 1927.VII.”

³⁶ Innen herbáriumi adat még № 300306 in BP. „Beregszász, in. m. Nagyhegy, 1920.VI.”

³⁷ № 468869 in BP. „29.V.1934.”

³⁸ № 0488218 in BP. „18.VI.1935.”

³⁹ № 300307 in BP. „25.V.1930.”; № 463870 in BP. „1927.V.”; № 99455 in BP. „28.V.1934.”

⁴⁰ № 467934 in BP. „28.V.1934.”

⁴¹ № 468865, 99456 in BP. „29.V.1934.”

⁴² Holotypus: Abscessus?

acuminataque, glanduloso ciliatae. Petioli nudi, glandulis raris et aciculis rarissimis vestiti. Folia mediocria, omnia orbicularia aut orbiculare ovata, rotundata et obtusa, supra viridia, subtus pallide viridia, ubique nuda, solum ad costam pilosula, denticulis glanduliferis composito serrata. Pedunculi et fructus epilosi, dense glanduloso hispidi. Styli valde elongati, usque ad 5–6 mm longi, dense lanati. Hab. in pascuis ad pag. Barkaszó, et in m. Paphegy ad Munkács, com Bereg.

13. var. *magnifica* BORB. Hab. in m. Nagyhegy⁴³ ad pag. Munkács, in m. Nagyhegy ad Beregszász⁴⁴, ad pag. Felsőkerepec, com. Bereg.
14. var. *mirogojana* VUKOT. et H. BR. Hab. ad pag. Bene, com Bereg; ad pag. Szerednye, com Ung.
15. var. *opacifolia* CHABERT. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com Ugocsa.
16. var. *pannonica* WIESB.⁴⁵ Hab. in m. Feketehegy⁴⁶ ad pag. N.Szőllős, ad pag. Tiszakeresztúr, com. Ugocsa; ad pag. Silce, Beregszász, Iványi, Kígyós, in m. Nagyhegy ad Beregerdő, in m. Gális ad Munkács, com Bereg; in vinetis ad pag. Vinna⁴⁷, ad pag. Szerednye⁴⁸, com. Ung; ad Putnokhalmec com Ung.
17. var. ***parviflora* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY⁴⁹**. var. nov. Frutex parvus, ad basin desunt aculei, in partis superiore et ramuli floriferi setis raria minoribusque onusti. Stipulae lanceolatae, subtus pilosulae, ad costam glandulosus, glanduloso ciliatus, supra nuda. Petioli pilosi, rarissime glanduloso hispidae. Foliola perparva (1–2,5 cm long., 0,5–1,5 cm lat.), subtus pilosa, supra glabra, simpliciter serratis, serraturis obtusis. Pedunculi

---

⁴³ № 436267 in BP. „1928.VII.”

⁴⁴ № 468871 in BP. „sed folioli permagna, denticuli l.ti, obtusi et haud ... 25.V.1930.”

⁴⁵ № 0488183 in BP. „foliis elongatis! pr. Bella, com. Turócz. 1915.VI.24.”

⁴⁶ № 467932 in BP. „5.VI.1933.”

⁴⁷ № 467933, 0488106 in BP. „1926.VII.”

⁴⁸ № 468872 in BP. „21.VI.1930.”

⁴⁹ Holotypus: Abscessus?

et fructus glanduloso hispidi. Fructus parva globosus. Flores perparvi, sepala 1–1,5 cm longa, pallida rosea. Styli lanati. Hab. in m. Tarbuska ad pag. Nagykövesd, com. Zemplén.

18. var. *pumila* JACQ.⁵⁰ Hab. in. pag. Bustyaháza, com. Máramaros, ad pag. Beregszőlős, Zápszony, in m. Lovácska⁵¹ et in m. Gális⁵² ad pag. Munkács, com. Bereg; in m. Királyhegy ad pag. Szentes, in m. Borszhegy⁵³ ad pag. Szőlőske, com. Zemplén.
19. var. *ruralis* DÉSÉGL. Hab. in m. Feketehegy ad pag. Nagyszőlős⁵⁴, com. Ugocsa, in m. Lovácska ad pag. Munkács, com. Bereg.
20. var. *silvetris* TAUSCH⁵⁵. Hab. ad pag. Beregszőlős⁵⁶ et Zápszony, com. Bereg. ad pag. Szerednye⁵⁷, com Ung.
21. var. *subglandulosa* BORB. Hab. ad pag. Kígyós⁵⁸, in m. Nagyhegy ad pag. Munkács, in a. Tarbuska ad pag. Nagykövesd com. Zemplén.

---

⁵⁰ № 0488181 in BP. „*Rosa gallica* L. f. *pumila* BRAUN. A Szlováni-völgybe vezető ut mentén az erdő alatt Zsnióvárálja mellett, Turócz m. 1915.VII.”; № 224235, 224234 in BP. „*Rosa gallica* L. f. *pumila* BRAUN. pr. Zsnióvárálja, Turócz m. 1915.VII.”

⁵¹ № 468873 in BP. „floribus perparvis *R. gallica* L. ssp. *pumila* BRAUN f.[orma]” dátum nélkül.

⁵² № 467943 in BP. „1.VI.1937.”

⁵³ № 0488182 in BP. „24.VI.1931.”

⁵⁴ № 463874 in BP. „Szőlőhegy pr. N.Szőlős, 1921.V.28. sed foliis in nervo medio solum hinc et inde villosis”

⁵⁵ Nem létező taxonnév. Vélhetőleg a *R. sylvatica* TAUSCH taxonra gondolt, ami leggyakrabban *R. gallica* × *R. arvensis* = *R. ×polliniana* SPR. Az itt közölt egyetek mind *R. gallica*-k. Herbáriumi adat még № 91577 in BP. „Hab. in m. Szőlőhegy ad Borsi, com. Zemplén. 1927.VI.13.”

⁵⁶ № 0488108 in BP. „1928.VII.”

⁵⁷ № 468875 in BP. „Levélkéi tökéletesen kétszer fűrészelt, kisebbek, aljukon csak a főér melletti ereken szőrösök. 21.VI.1930.”

⁵⁸ № 467931 in BP. „28.V.1934.”

22. var. *subtomentella* BORB. Hab. ad pag. Hluboka, com. Ung, in m. Tarbucka⁵⁹ ad Nagykövesd⁶⁰ com. Zemplén, in m. Nagyhegy ad Beregerdő, com. Bereg⁶¹.
23. var. ***umbellata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁶²**. var. nov. Fruticulus parvus, apice ramosissimus. Ramuli aculeis heteromorphis, aculeis acerosis et setis glanduliferis onusti, hic-inde etiam aculeis robustioribus armati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, nudae, glanduloso ciliatae. Pedunculi pilosuli, glandulosi. Foliola coriacea, supra lutescentia, viridia, subtus pallide viridia, sat magna, ad 6 cm longa, ad 4 cm lata, plus-minus biserrata, subtus glabra, solum ad costam pilosula et rarissima glandulosa. Flores (3–5) umbellum, simulantes. Pedunculi glanduloso hispidi. Fructus ovatus, sat parvus. Calyce glandulosi. Styli lanati. Hab. ad pag. Szerednye, com. Ung.
24. var. *umbricola* BORB. Hab. in silvis ad pag. Putnokhalmec, com. Ung.
25. var. ***valdearmata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁶³**. var. nov. Fruticulus humilis aculeis heteromorphis, aculeis acerosis et setis glanduliferis onusti. Aculei robustioris ad 1 cm longi, gracilea, recti aut parum inclinati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, glandulosae et glanduloso ciliatae. Petioli pilosi, glandulosi. Foliola lanceolato ovata, acuminata, subrotundata, plus-minus biserrata, subtus solum in nervis pilosula. Pedunculi et fructus piriformi glanduloso hispidi. Styli pilosi. Hab. in dumetis ad pag. Szerednye, com. Ung.
26. var. *velutinaeflora* DÉSÉGL. et RIP.⁶⁴ Hab. in m. Borszhegy ad pag. Szöllőske, com. Zemplén⁶⁵, in pascuis ad pag. Szerednye, com. Ung.

---

⁵⁹ № 300280 in BP. „15.V.1931.”

⁶⁰ № 0488107 in BP. „15.V.1931.”

⁶¹ Herbáriumí adat még № 468876 in BP. „in vinetis ad Bene. 28.V.1934.”

⁶² Holotypus: Abscessus?

⁶³ Holotypus: Abscessus?

⁶⁴ Herbáriumí adat még a № 0488216 in BP. „Lersa, com. Turócz. 1915.VI.8. Frutex humilis, foliis ovatis, subtus rotundatis, apice acuminatis, simpliciter dentatis, denticulis pedunculis dorsis glandulosus, subtus cinerascens et puberulis onustis. Flores permagna, purp. Styli lanati, petiolis et receptaculum setosis.”

⁶⁵ № 0488109 in BP. „Hab. in m. Szőlőhegy, ad Borsi. 1927.VI.13.”

27. **var. *vinnaensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁶⁶**. var. nov. Frutex parvus. Ramuli floriferi solum glandulis stipitatis estisque glanduliferis sparse vestitim pilosi. Stipluae lanceolatae, aculeatae, in dorso pilosulae, ciliatae et glanduloso ciliatae. Petioli pilosuli, hic-inde rare glandulosi. Foliola evidenter petiolulatae, torminalis ovata, orbicularis infima elongato elliptica, mediocria, lanceolato rhomboidea, acuminata attenuataque, omnis magna, supra obseure viridia, nudi, subtus pallidiora, in tota superficie pilis brevibus vestita, in nervis densius pilosa, simpliciter serratae, interdum serraturae denticulis glanduliferis etiam binatae, Pedunculu glanduloso hispidae, pilosuli. Fructus globosus aut ovato globosus. Styli elongati, ad 5–6 mm longi, apice pilosi, in basi dense villosi. Hab. in vietis ad pag Vinna, com. Zemplén.
28. **var. *virescens* DÉSEGL.⁶⁷** Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa, ad pag. Zápszony, com. Bereg; in m. Borzhegy⁶⁸ ad pag. Szöllőske, com. Zemplén.
29. **var. *decalvata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁶⁹**. var. nov. Frutex humilis apice valde ramosus. Ramuli floriferi straminei autluteo virides, in basi inermes, apice setis glanduliferis armati. Foliola elliptica, elliptico ovata, rotundata aut attenuatam acuminata, subtile biserrata, ubique glabra, solum ad costam rarissime pilosula. Fructus ovoideus, sepala in dorso glandulosa. Styli glabri. Approximavit *R. fruticulosam* BORB. et VUKOT., sed differt ab ea ramulis stramineis et luteo viridis, ab *R. leiostyla* GMEL. foliolis nudis et frutibus ovatis. Hab. in m. Hosszúhegy ad pag. Ladmóc, com. Zemplén.

II. *Rosa jundzillii* BESS.⁷⁰

---

⁶⁶ Holotypus: Abscessus?

⁶⁷ Innen herbárium adat még № 300278 in BP. „sed foliis solum simpliciter serr. in m. Nagyhegy ad Beregszász. VII.1927.” és a № 300279 in BP. „ad Szerednye, Ung. 21.VI.1930.”

⁶⁸ № 0488184 in BP. „24.VI.1931.”

⁶⁹ Holotypus: Abscessus?

⁷⁰, további herbárium adat: № 0488111 in BP. „*Rosa subpumila* KPCS. [KUPCSOK] = *R. squarrosa* × *R. gallica* f. *austriaca* KPCS. [KUPCSOK] (Uj) in pratis montanis in

1. var. *leioclada* BORB. Hab. in m. Lovácska⁷¹ ad pag. Munkács.

2. ***Rosa munkácsiensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁷²**. Frutex 1–1,5 m altus cum aculeis falcatis armatus. Ramuli floriferi plerumque aculeis majoribus, rectis, gracilibus onusti. Stipulae lanceolatae, glabrae vel subtus rare pilosulae, hic-inde glandulosae, glanduloso ciliatae. Petioli tomentosi, hic-inde aculeati, glandulosi, cum 5–7 foliolis. Foliola coriacea, permagna, usque ad 6 cm longa, 4 cm lata, pallida, supra viridia, supra et subtus piolsa, in nervibus hic-inde etiam glandulosa, biserrata, serratuta haud lone acuminata, quasi út in *R. gallica*, ovata, basi rotundata, vel cordata, apice obtusa vel parum acuminata. Flores solitarii at etiam 5–7 corymbum simulates. Pedunculi bracteas superantes et cum fructibus glanduloso hispidus. Sepala erecti et in dorso glandulosa, pinnatifida. Approximavit *R. tolnaensem* BORB., sed ab ea differt foliolis ovatos, in basi cordatis, obtusis et supra, subtus pilosis permagnisque et inflorescentia corymbum simulante. Hab. in dumetis montis Lovácska⁷³ ad pag. Munkács.

3. var. ***nudicarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁷⁴**. var. nov. Fructus parvus, ad 50–70 cm altus. Ramuli floriferi inermes aut aciculis solitariis rarissima constructi. Petioli nudi, glandulosi et aculeis rarissime armati. Foliola mediocria, haud majora, paulo coriacea, supra obscure viridia, subtus

---

m. Hármashatárhegy, pr. Bpes. 1912.VI.1. »*Rosa Jundzillii* BESS. f. *heteracantha* RKELL. det. SABR.[ANSKY]. A *R. squarrosa* állítólagos befolyásától én legalább nem látok semmit. SABR.[ANSKY].«; № 468766 in BP. „*R. hispida* DES. var. *purpurascens* RIP. Hab. in vinetis pr. Lohó, com. Bereg. 1917.VII.”; № 0408112 in BP. „*R. Jundzillii* var. *Pugeti* BOREAU. 1920.V.16.”; № 468772 in BP. „*R. Jundzillii* BESS. v. *typica* BESS. pr. Iványi, Bereg, 1922.V.”

⁷¹ № 300751, 468768, 300750 in BP. „VI.1917.” Rev. *Rosa munkácsiensis* MARGITTAI et. KERÉNYI-NAGY.

⁷² Holotypus: № 273930 in BP. „Leg. d. 1925. VII.” Kiváló faj! Ahogy várható volt (KERÉNYI-NAGY, 2012: 26), a jól ismert, visszahajló csészelevelű fajok felálló csészelevelű fajtáiraj vikariálnak egymással. A *Rosa munkácsiensis* a *Rosa jundzillii* BESSER fajtáirja, de előbbinek csészelevelei felállnak.

⁷³ E fajhoz tartozó, további herbáriumai adatok: № 468594 in BP. „*Rosa Jundzillii* BESSER v. *cremensis* R. KELLER. in m. Lovácska, com. Bereg, pr. Munkács. 1925.VII.”

⁷⁴ Holotypus: № 92603 in BP. „1.VI.1937.”

pallidioria, ovata, in basi rotundata, apice acuminata, minora orbicularia, duplicato vel simplicitate serrata, denticulis eglandulosis. Pedunculi longi, dense glanduloso setosi. Fructus globosus vel ovato globosus, nudus non glanduloso setosus. Styli dense pilosi et villosi. Sepala in dorso glandulosa etiam glanduloso ciliata. Approximavit *R. insidiosam* BORB., sed ab ea differt sepalis in dorso glandulosis. Hab. in m. Gális ad pag. Munkács.

4. var. *jundzillii* BESS. Hab. in m. Gális ad pag. Munkács.

5. var. *principis* KMEŤ Hab. in m. Csernekhegy ad pag. Munkács.

6. var. *reticulata* KERN. Hab. in collibus ad pag. Salánk⁷⁵, com. Ugocsa.

7. var. *tolnaensis* BORB. Hab. in m. Lovácska⁷⁶ ad pag. Munkács.

8. var. *decora* KERN. Hab. in collibus ad pag. Salánk, com. Ugocsa; adnotatia: haec *Rosa Pieri* protest *R. gallica* × *R. canina*. Pedunculi eglandulosi. Fructus glanduloso setosus. Ramuli floriferi aculeis setiformis constructi.

[*Rosa* × *speciosa* DÉSÉGL.⁷⁷

„*Rosa* sp. Hab. ad Ladmóc, Zemplén. 18.VI.1930.”]

III. *Rosa tomentosa* SM.

Rosa robusta cum ramulis flexibilis. Aculei homomorphi recti vel paulo falcati, gracilis. Appendicis stipulorum brave triangulati. Petioli tomentosi. Foliola mollis, supra subtus tomento tomentoso pilosa, elliptica, simpliciter vel biserrata, interdum in nervis glandulosa vel eglandulosa. Flores mediocres. Pedunculi

---

⁷⁵ № 264279 in BP. „1.VI.1936. Herbárium Dr.-is. Polgár”

⁷⁶ № 468769 in BP. „1926.VII.”

⁷⁷ Meghatározatlan herbáriumi anyagból előkerült, jelentős denrológiai adat.

elongati, fructu 3–4 longiores, cum fructus glanduloso hispidi. Calyces post anthesis patentes vel erecti⁷⁸, intempore maturescentias decidua.⁷⁹

1. var. *bergiensis* MARGITAI⁸⁰, Supplements to the flora of Podkarpatska Rus 1923: 84. (1923) Frutex robustus. Petioli foliolorum tomentosi. Foliola elliptico lanceolata, attenuata acuminatsque, simpliciter aut hinc-inde duplicato biserrata, eglandulosa, supra tenuiter pilosa, subtus solum in nervis pilosa. Stipulae breviores lanceolatae, supra glabrae, subtus pilosae, solum in margina glanduloso ciliatae. Calyces in dorso glandulosi. Fructus globosus, styli glabri. Hab. ad pag. Pasika, com. Bereg.

---

⁷⁸ A kor szellemének megfelelően még nem választja szét a visszahajló csészés *R. tomentosa* SM. aggr. és a felálló kelyhű *R. sherardii* DAVIES aggr. fajokat.

⁷⁹ Ezen a néven gyűjtött, de más fajhoz tartozó herbáriumai adat még: № 92331 in BP. „*Rosa tomentosa* SM. f. *cuspidatoides* R. KELLER. Turóczmeggyes. 1914.VII.1.” Rev. *Rosa umbelliflora* SW.; № 92324 in BP. „*Rosa umbelliflora* SW. Stubnyafüldő, com. Turócz. 1914.VII.19.” Rev. *Rosa umbelliflora* SW.; № 485989 in BP. „*Rosa umbellata* SW. *tomentosa* SM. var. *umbelliflora* SW. Stubnyafüldő, com. Turócz. 1914.VI.” A varietast vélhetőleg SABRANSKY írta utólag hozzá. Rev. *Rosa umbelliflora* SW.; № 479678 in BP. „*Rosa tomentosa* SM. f. *mollis* SCHM. pr. Turcsek, com. Turócz. 1914.VI.19. »*Rosa mollis* SM. f. *typica* R. KELLER«” Utóbbi megjegyzést vélhetőleg SABRANSKY írta utólag hozzá. Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *tomentosa*

№ 92322 in BP. „*Rosa tomentosa* SM. f. *umbellataifloris* SW. pr. Turcsek, com. Turócz. 1914.VII.20.” Az epiteton kiegészítés vélhetőleg Degen ceruzás felülírása. Rev. *Rosa umbelliflora* SW.; № 92147 in BP. „*Rosa tomentosa* SM. f. *Tunoniensis* DÉSÉGL. pr. Madarasalja, com. Bars. 1914.VII.12.” Rev. *Rosa umbelliflora* SW.

⁸⁰ Holotypus: Abscessus? Originális anyag: № 92276 cf. SHEVERA – PIFKÓ – OPTASYUK, 2014. in herb.

2. var. *cinerascens* DUM.⁸¹ Hab. in fruticosis ad pag. Zsdenyova, Nelipine, Strojna, cm. Bereg; ad pag. Kvasy⁸², com. Máramaros.
3. var. *dacica* BORB. Hab ad pag. Alsó-Visnice⁸³, Szolyva⁸⁴, Szentmiklós, Fogaras, com. Bereg.
4. var. *dimorpha* SM. Hab. in valle Dunajec apud Vörös-kolostor.
5. var. ***jávornikensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁸⁵**. var. nov. Frutex robustus aculeis longis, rectis subulatisque armatus. Stypulae lenceolatus, acuminatus, supra nudae, subtus pilosulae, glandulis brave stipitatis ciliatae. Petioli tomentos, glandulis singularibus et stipitatis, aculeis paulo falentis onustis. Foliola medioria vel parva, ovata vel elliptica, attenuatam acuminata, eglandulosa, subtus tomento canescentia, supra viridia, pilis adpressis vestitus. Ramuli floriferi nudi, pruinusi, aculeis validis, rectiusculis, densibus armati. Bracteas ovato lanceolatae, lente acuminatae, supra pilis adpressis, subtus tomento costructae. Pedunculi bracteis longiorae, glanduloso hispidae. Fructus ovatum solum in basi rare glanduloso hiuspidus, supra nudu eglandulosus. Sepala in dorso glandulosa, margine raro glanduloso ciliata, post anthesin patentia vel erecta. Floren mediocres, albi. Styli glabri. Approximavit *R. dacicum* BORB.,

---

⁸¹ Ezen a néven gyűjtött, további herbáriumai adat: № 92286 in BP. „pr. Suttó, com. Turócz. 1913.VI.21.”. Rev. *Rosa sherardii* DAVIES; № 92283 in BP. „in subalp. m. Madaras, com. Bars. 1914.VII.12.”. Rev. *Rosa sherardii* DAVIES; № 470846, 470847 in BP. „pr. Suttó, com. Turócz. 1916.VI.”. Rev. *Rosa sherardii* DAVIES; № 479673 in BP. „in m. Kaškan pr. Berestyénfalva, com. Turócz. 1915.VI.18.”. Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *cinerascens* DUM.; № 479674 in BP. „in m. Inovec, com. Bars. 1915.VII.10.”. Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *cinerascens* DUM.; № 479672 in BP. „Körmöcbánya, com. Bars. 1913.VI.29.”. Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *cinerascens* DUM.

⁸² № 275054 in BP. „10.VI.1935.”. Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *cinerascens* DUM.

⁸³ № 469870 in BP. „Lehet *Pendulina* × *tomentosa* is. 1917.VI.” A cédula túloldalán matematikafeladat. Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *tomentosa*; № 469871 in BP. „Styli glabri. 1917.VI.” Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *tomentosa*

⁸⁴ № 275052 in BP. „10.VI.1935.” Rev. *Rosa umbelliflora* SW.

⁸⁵ Holotypus: № 471224 in BP. Rev. *Rosa sherardii* DAVIES var. *jávornikensis* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY, stat. et comb. nov. hoc. loco.

sed ab ea differt fructibus in basi glanduloso hispida. Hab. in m. Jávorník ad Nagyberezna⁸⁶, com. Ung.

(var. *micans* PUG. f. *submicans* MARGITTAI et SABRANSKY⁸⁷, Magyar Botanikai Lapok 17: 84 (1919) „A var. *micante typica* DÉS. differt foliolis ellipticis, serraturaque minore et hic-inde duplicata. Hab. in locus dumosis pr. Kralován, c. 400 m, sol. calc.” Com. Árva)⁸⁸

6. var. *subadenophylla* BORB.⁸⁹ Hab. ad viam ferream ad pag. Klucsárka, com. Bereg.

7. var. ***subdacica* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁹⁰**. var. nov. Frutex parvus. Ramuli floriferi aculeis gracilibus armati. Stipulae lanceolatae, apice acuminatae, supra glabratae, subtus tomentosae, glanduloso ciliatae. Petioli tomentosae, glandulosi. Foliola sat parva, subsessilia, lanceolata vel ovato lanceolata, ad basin plus-minus rotundata vel attenuata, apice longe acuminta utriusque, set subtus densius-pebescentia, hic-inde biserrata. Pedunculus solitarius, longus, braceas superans. Fructus globosus, in tota superficie glanduloso hispidus. Flores majores. Styli glabri. Approximavit R. dacica BORB. et R. jávornikensem MARGITTAI sed ab prima differt foliolis

---

⁸⁶ № 314264 in BP. „*Rosa dumetorum* THUILL. v. *Kolosensis* DEG. Hab. in m. Javorník, ad N.Berezna, Ung. 18.VI.1935.” Rev. *Rosa sherardii* DAVIES.

⁸⁷ Az eredeti kéziatban nem szerepell!

⁸⁸ № 0505918 in BP. „*Rosa tomentosa* SM. f. *micans* DÉSÉGL. (a tőalaktól aprón és itt-ott perfectül kétszeresen fűrészelt levelekkel). Kralován, com. Árva, c. 500 m. 1913.VI.21.” Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *tomentosa*.; № 479673 in BP. „*Rosa tomentosa* SM. f. *micans* DÉSÉGL. in valle Likavka, com. Liptó. 1914.VII.6.” Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *cinerascens* DUM.

⁸⁹, további herbáriumi adat: № 469870 in BP. „pr. Cseresnyés, com. Turócz. 1912.VI. »subglandulosa«” Az epithon kiegészítés talán SABRANSKY-tól származik. Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *tomentosa*

⁹⁰ Holotypus: Abscessus? Originális anyagok: № 436223, 92697: „Ad Borzos, com. Bereg. C. 300 m.” Rev. *Rosa sherardii* DAVIES., TOVÁBBI, ezen a néven gyűjtött herbáriumi adat: № 436223 in BP. „*Rosa tomentosa* VILL. v. ~~ber~~ *subdacica* MARG. Hab. ad Borzos, Bereg. 10.IV.1937. Originális anyag. Rev. *Rosa sherardii* DAVIES; № 92607 in BP. „*Rosa tomentosa* Vill. v. ~~beregensis~~ MARG. *subdacica* MARG. Hab. ad Borzos, Bereg. 10.IV.1937. Originális anyag. Rev. *Rosa sherardii* DAVIES

lanceolatis vel oblongo ovatis, apice acuminatis, pedunculis longis bracteis superantibus, fructibus setosis, ab secunde fructibus in tota superficie glanduloso hispidis. Hab. ad pag. Strabicsó et Tibava, com Bereg.

8. var. *subglobosa* CARION.⁹¹ Hab. ad pag. Bátor, in valle Szinyák⁹², com. Bereg; et in valle Dunajec⁹³ ad pag. Vörös-Klastrom.

IV. *Rosa rubiginosa* L.⁹⁴

Frutex robustus aculeis validis, in basi lata dilatatis falcatisque constuctus. Foliola subtus in tota superiole glandulosa serraturis compositis, abunde glanduloso ciliatis. Foliola latiuscula, rotundato ovata, odorata, serraturis brevibus, haud productis, magis squarrosis, appertis et latioribus disjunctis. Pedunculi et sepala dorso glandulosa. Flores intense rosei. Sepala post anthesis erecta vel patentis, persistentia. Styli glabri, pilosi aut tomentosi.

1. var. *apicorum* RIS. Hab. ad pag. Dvorjány⁹⁵, com. Zemplén.
2. var. *leiostyla* CHRIST.⁹⁶ Hab. ad pag. Lauka et Lobo, com. Bereg.

---

⁹¹ № 92552 in BP. „*Rosa tomentosa* SM. var. *subglobosa* SM. Hab. ad Volóc, Bereg. 18.VII.1938.” Rev. *Rosa tomentosa* SW. var. *tomentosa*

⁹² № 300704, 300705 in BP. „1923.VI.” Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *tomentosa*

⁹³ № 485994, 485995 in BP. „12.VII.1933.” Rev. *Rosa tomentosa* SM. var. *tomentosa*

⁹⁴ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó, további herbárium adat: № 479604 in BP. „*Rosa rubiginosa* L. var. f. *seticarpa* BORB. et HOLUBY. Inter pag. Tósprona – Poterejka, com. Turócz. 1915.VI.18.” Rev. *Rosa xagrabiensis* VUK. et H.BR.

⁹⁵ № 92608, 469877, 0488172, 0488173 in BP. „5.VII.1937.” Rev. *Rosa xagrabiensis* VUK. et H.BR.

⁹⁶ Ezen a néven gyűjtött herbárium lap: № 463783 in BP. „Hab. Beregszöllős. 1917.VII.” Rev. *Rosa pocsi* KERÉNYI-NAGY

3. var. *microphylla* R. KELLER⁹⁷ hab. ad pag. Dvorjány⁹⁸, com. Zemplén.

4. var. ***piriformis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY⁹⁹**. var. nov. Frutex robustus aculeis validis, falcatis, in basi dilatatis armatis. Ramuli floriferi aculeis validis falcatisque sat dense constructi. Stipulae nudaе, glandulosae ciliatae. Petioli pilosi, dense glandulosi. Foliola meiocria minoribus intermixta, supra nuda, subtus pilosula, dense glandulosa, orbicularia aut orbiculario ovata, rotundata, apice obtusa vel subito acuminata. Pedunculi dense glanduloso setacea, fructibus aequilongi vel minores. Floren compacti, 2–8 umbellum simulantem. Fructus magnus orbiculare piriformis, in basi attenuatus, terminales etiam orbiculares, nudi vel in basi rare glanduloso setosi. Styli pilosi. Approximavit *R. comosa* RIP. sed ab ea differt fructibus orbicularibus aut orbiculare piriformibus, floribus compactis. Hab. ad pag. Dvorjány, com. Zemplén.

V. *Rosa micrantha* BORR. ex SM.

Frutex humilior aut magnus. Ramuli aculeis homomorphis¹⁰⁰ validis in basi valde dilatatis falcatisque armatis. Foliola late orbicularia aut subrotundato ovata, nunquam elongata, sicut apud *R. agrestes*. serraturis brevibus, subtus in tota superficis glandulosa, odorata. Pedunculus dense glanduloso hispidus. Styli

---

⁹⁷ Ezen a néven gyűjtött herbárium lap: № 479617 in BP. „*Rosa rubiginosa* L. var. *microphylla* R. KELLER f. *nudiuscula* Ozanon. pr. Ruszka, com. Turócz. 1914.VI.21.” Rev. *Rosa polyacantha* (BORR.) H. BR.

⁹⁸ № 276651 in BP. „5.VII.1937.” Rev. *Rosa zagrabiensis* VUK. et H.BR.

⁹⁹ Holotypus: № 92609 in BP. „Leg. d. 5.VII.1937.”

¹⁰⁰ Bár MARGITTAI modern taxonómiai felfogását tükrözi, hogy szétválasztotta a BORBÁS (1880) és DEGEN (1924) által is tévesztett két fajt: a kevert tüskézetű és felálló csészelevelű faj a *R. rubiginosa* L., míg az egyféle tüskézetű és visszahajló csészelevelű a *R. micrantha* BORR. ex SM., ennek ellenére végül ő is leír egy kevert tüskézetű taxont.

elongati, plus-minus collumnae simulantes. Sepala post anthesis reflexa, decidua.^{101 102}

1. var. *calvescens* BURNAT. et GRAML. Hab. in valle Zsarnyó¹⁰³, ad pag. Munkács.

2. var. *diminuta* BORB.¹⁰⁴ Hab. in m. Dreverník¹⁰⁵ ad pag. Szepes-Váralja.

3. *Rosa hungarica* KERN.¹⁰⁶ Hab. in m. Dreverník ad pag. Szepes-Váralja.

4. var. ***heteracantha* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁰⁷**. var. nov. Frutex humilis aut mediocris. Aculei in ramuli senioribus inaequales, majores cum aciculis reatis, setiformis dentibus intermixtis. Ramuli floriferi aculeis validis armati et solum in basi pedunculorum aciculis inaequilibus armati. Stipulae glandulosa ciliatae. Petioli glandulosi, aculeis rectis, debilibus vestiti. Foliola perparva, orbicularia aut orbicularo ciliatica, supra nudis, subtus ad costam pilosula. Pedunculus glanduloso hispidus etiam aciculis eglandulosis armati. Fructus parvus, rarissime glanduloso setosus, globosus. Styli pilosi. Hab. ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén.

---

¹⁰¹, további herbáriumi adat: № 92691 in BP. „Hab. in valle Zarnő, ad Munkács. 11.VI.1935.”

¹⁰² E fajnénen gyűjtött, de a *Rosa polyacantha* (BORB.) H. BR. fajhoz tartozó adatok: № 479611 in BP. „*Rosa micrantha* SM. var. *lactiflora* DÉSEGL. frutex humilis, 15-30 cm altus, foliis et fructibus perparvis. pr. Tósprona, com. Turócz, 1915.VI.18.” Rev. *Rosa polyacantha* (BORB.) H. BR.; № 469224 in BP. „*Rosa micrantha* SM. var. *polyacantha* BORB. inter pag. Poterejka-Tósprona, com. Turócz, 1915.VI.18.” Rev. *Rosa polyacantha* (BORB.) H. BR.; № 469224 in BP.

¹⁰³ № 463737 in BP. „sed flores pallide rosei, itaque pro... *hungaricam* BORB. 1918.VI.”

¹⁰⁴ № 90204 in BP. „pr. Stubnyafürdő, com. Turócz. 1914.VI.24.”

¹⁰⁵ Ezen a néven gyűjtött herbáriumi lap: № 479612 in BP. „11.VII.1933.” Rev. *Rosa pocsii* KERÉNYI-NAGY

¹⁰⁶ Eredeti kéziratban faji rangon, herbáriumban varietas-ként szerepelt! Ma fajként elfogadott taxon.

¹⁰⁷ Holotypus: Abscessus? Rev. *Rosa* × *bigeneris* DUFF. nm. *heteracantha* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY, comb. et stat. nov.

(var. *perparva* BORB. f. *suprabirta* MARGITTAI et SABRANSKY¹⁰⁸, Magyar Botanikai Lapok 17: 85 (1919) „A *typica perparva* (BORB.) differt foliolis non solum ad costam sed etiam in lamina superiore pilosulis. Hab. in locus dumosis pr. Turócliget, c. 600 m. sol. salc.”)

6. var. ***pubipes* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁰⁹**. var. nov. Frutex robustus aculeis validis armatus. Ramuli floriferi armati. Stipules lanceolatae, pilosae, glanduloso ciliae. Petioli eglandulosae, dense pilosae. Foliola perparva, orbicularia vel ovato orbicularia, glanduloso dentatis, supra nuda, subtus glandulosa, pilosula, ad costam etiam densius. Pedunculi glanduloso hispidi. Fructus globosus. Calyces reflexi, styli glabri. Approximavit *R. perparva* BORB. sed an ea differt petiolis dense pilosis. Hab. ad pag. Silce, com. Bereg et ad pag. Legenye-Mihály, com Zemplén.

VI. *Rosa agrestis* SAVI

Frutex robustus aculeis validis homomorphibus, non degenerantibus in aciculis aut in setas glanduliferas, in basi valde dilatatis armatus. Foliola mediocria, subtus saltim in nervis vel in tota superficie glandulosa, minus cordata, plerumque angustiora, diutine, lanceolata, in basi et apice acuta vel in basi cuneata aut elliptica ovataque, serraturis compositis, angustatus, non divericatis, sed magis antrorsus versis minus appartis. Pedunculi eglandulosi. Flores mediocres, albi aut pallidi rosei. Sepala in dorso rarius glandulifera et erecta¹¹⁰.

---

¹⁰⁸ Holotypus: Abscessus? Az eredeti kéziatban nem szerepel! Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa micrantha* BORR. ex SM. var. *suprabirta* (MARG. et SABR.) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 348. (2012)

¹⁰⁹ Holotypus: № 92614 in BP. „Leg. d. 18.VI.1937.” Originális anyag: № 92610 in BP. „*Rosa micrantha* SM. var. *pubifrons* MARGITTAI. Leg. d. 18.VI.1936.” Vélhetőleg a két taxon ugyanaz, ráadásul ez isotípus is egyben, csak az évszám tévesen lett feltüntetve.

¹¹⁰ MARGITTAI összevonja a *R. agrestis* SAVI és *R. inodora* FR. fajokat, ma elfogadott nézet alapján a fehér virágú és visszahajló csészelevelű taxon a *R. agrestis*, míg a halvány rózsaszín szirmú, felálló csészéjű faj pedig a *R. inodora* (pl. cf. KLÁŠTERSKÝ 1969, POPEK 1996, ZIELIŃSKI 1985).

1. var. *agrestis* SAVI. Hab. in fruticosis ad pag. Bodrogvécs¹¹¹, com. Zemplén et ad pag. Héthárs¹¹², com. Sáros.
2. var. *albiflora* OP.¹¹³ Hab. in fruticosis ad pag. Bereg-Szőlős et Kopinove¹¹⁴, com. Bereg.

---

¹¹¹ № 485986 in BP. „1929.VIII.23.” Rev. *R. agrestis* SAVI

¹¹² № 479597 in BP. „12.VII.1933.” Rev. *R. albiflora* OP.

¹¹³ Önálló fajnak tekinti több szakirodalom (pl. KLÁŠTERSKÝ 1969; KERÉNYI-NAGY 2012)!, további herbáriumi adat: № 479675 in BP. „*Rosa Margittaiana* KPK. (*R. agrestis* × *tomentosa*) pr. Kralován, com, Liptó. 1912.VI. Leg. Marg. »*Rosa tomentosa* Sm. f. *Anthractica* CHRIST Flora LX (1877) 406. Christ is előbb (1873) *R. agrestis* × *tomentosa*-nak tartotta e csinos növényt nem ... CRÉPIN M. Bull. soc. Belg. XXXIII. 131 (1894.)» Az utóbbi idézetet vélhetőleg maga KUPCSOK írta. Rev. *Rosa albiflora* OP.; № 479610 in BP. „~~*Rosa dumetorum* × *R. caryophyllacea*~~ *Rosa micrantha* var. *sepicola* DÉSEGL. pr. Ókőrmöczke, com. Bars. 1915.VII.2. Frutex robustus. Aculei falcati uniformi. Petiolis dense villosis, glandulosis falcatis. Foliolis ovatis, duplicato serratis, subtus glandulosis ad nervos pilosis, in parte superiore glabris. Stypitatis in parte superiore glabris eglandulosis subtus rarrissime piosis ewt dense glandulosis ciliatis et glandulosis. Floribus 2-6 corymbosis. Pedunculus rare glandulosos setosis. Receptaculum ovoideo-globosum. Styli elongati glabri. Sepalas tructa longioribus reflexis elongatis laciniatis sparse glanduloso ciliatis.”

¹¹⁴ № 485986 in BP. „cum fructibus parvis approximavit f. *liburnicam*, sed fructus ovoideus, non globosus. 1928.VII.” Rev. *R. agrestis* SAVI

3. var. *ampelophyla* BORB. Hab. in fruticosis montis Borszhegy ad pag. Szöllőske, in m. Tarbucka ad pag. N. Kövesd¹¹⁵, ad pag. Borsi¹¹⁶, Bordafürdő¹¹⁷ et S.Ujhely¹¹⁸, com Zemplén¹¹⁹.
4. var. *briacensis* H. BR.^{120, 121} Hab. in pascuis ad pag. Stankovce, com. Zemplén¹²².
5. var. *liburnica* BORB. Hab. inter pag. Dargó et Dvorjány, com. Zemplén¹²³.
6. var. *arvatica* BORB. Hab. in valle Zsarnyó ad pag. Munkács.
7. **var. *composito-umbellata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹²⁴. var. nov.**
Frutex robustus aculeis validis in basi dilatatis, acutis armati. Ramuli floriferi crassi, aculeis magnis, in basi valde dilatatis falcatisque dense constructi. Stipulae latae, nudae, glanduloso ciliatae. Petioli pilosi, glandulosi, aciculis constructi. Folioli subovata, subito acuminate, supra

---

¹¹⁵ № 479594 in BP. „15.V.1931.” Rev. R. *agrestis* SAVI

¹¹⁶ № 479596 in BP. „Petiolis autem ± demadatis et fructibus subglobosis, hic inde ovatis. 1927.VI.13.” Rev. R. *agrestis* SAVI

¹¹⁷ № 92612 in BP. „5.VII.1937.” Rev. R. *agrestis* SAVI

¹¹⁸ № 480004 in BP. „19.VI.1937.” Rev. R. *agrestis* SAVI

¹¹⁹ Ezen a néven gyűjtött, további herbáriumai adat: № 479563 in BP. „ad Ladmóc. 18.VI.1930.” Rev. R. *agrestis* SAVI „ad Ladmóc. 18.VI.1930.” Rev. R. *agrestis* SAVI; № 479595 in BP. „Nagybázi. 8.VII.1931.” Rev. R. *agrestis* SAVI

¹²⁰ Ezen a néven gyűjtött, további herbáriumai adat: № 479592 in BP. „sed rami inermes. inter pag. Tósprona – Poterejka, com. Turócz. 1915.VI.28.” Rev. R. *agrestis* SAVI; № 479593 in BP. „inter Garamberzence-Jallna, com. Bars. 1915.VII.5.” Rev. R. *agrestis* SAVI.

¹²¹ Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa beytei* BORB. var. *briacensis* (H. BR.) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 296. (2012)

¹²² № 479599 in BP. „in m. Tarbucka, ad Bodrogszerdahely, com. Zemplén. 30.VI.1938.” Rev. R. *agrestis* SAVI

¹²³ Ezen a néven gyűjtött, további herbáriumai adat: № 479683 in BP. „Sátoralja-Ujhely. Leg. d. 19.VI.1937.” Rev. R. *agrestis* SAVI.

¹²⁴ Holotypus: № 486061 in BP. „Leg. d. 19.VI.1937.” Isotípus: № 92606 in BP.

nuda, subtus solum ad costam pilosula, in basi cuneato attenuata. Flores aggregati, 6–20 umbellum compositum enalantes. Pedunculi nudi. Fructus parvus, ovato globosus. Styli elongati, nudi. Approximavit *R. ampelophyllum* BORB. sed ab ea differt floribus compactis umbellus simultantibus. Hab. in pascuis montanis pag. Toronya et S.Ujhely, com. Zemplén.

8. var. *denudata* R. KELLER.¹²⁵ Hab. in fruticosis montis Borzhegy¹²⁶ ad pag. Szőlőske, com. Zemplén.
9. *Rosa inodora* FR.¹²⁷ Hab. in fruticosis ad pag. Ladmóc, in m. Borzhegy¹²⁸ ad pag. Szőlőske¹²⁹, in pascuis ad pag. Stankovce, com. Zemplén; in m. Drevernik ad pag. Szepes-váralja.
10. var. *leiostyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹³⁰. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipulae lanceolatae, nudaе, glanduloso ciliatae. Petioli nudi aut sparse pilosuli, glandulosi. Foliola elliptica, obtusa, obtusiuscula, in basi attenuata vel subrotundata, supra nudi, subtus solum

---

¹²⁵ Ezen a néven gyűjtött, további herbáriumi adat: № 479571, 479572 in BP. „pr. Cseresznyés, comit. Turócz. 1912.VI.” *Rosa agrestis* SAVI

¹²⁶ № 479591 in BP. „Leg. d. 24.VI.1931.”

¹²⁷ Ezen a néven gyűjtött, további herbáriumi adat: № 479585 in BP. „Jánoshegy, com. Bars. Leg. d. 1913.VI.29.” Rev. *R. inodora* FR.; № 89707 in BP. „Jánoshegy, com. Bars. Leg. d. 1914.VI.29.” Rev. *R. inodora* FR.; № 479583 in BP. „petiolus non dense tomentosus, solum pilosus, stipulae in parte superiore non tomentosae, sed glabrae. Turócz-liget. Leg. d. 1915.VI.12.” Rev. *R. inodora* FR.; № 479586 in BP. „Turócz-liget. Leg. d. 1915.VI.12.” Rev. *R. inodora* FR.; № 479565 in BP. „pr. Necpál, com. Turócz. Leg. d. 1915.VI.14.” Rev. *Rosa agrestis* SAVI; № 479587 in BP. „A *R. inodora* differt ramulis perimariis et ramulis floriferis inermes et styli dense pilosis. Cum ramulis inermis approximavit *R. Briacensis*, sed differt ab ea cum stylis elongatis et foliis solum aut eostam pilosis. Svédországi példányok szintén inermes. Sabr.[ansky]. pr. Sucsány, com. Turócz. 1915.VI.21.” Rev. *Rosa agrestis* SAVI

¹²⁸ № 479588 in BP. „*R. agrestis* SAVI v. ~~*inodora*~~ ~~KERN~~. FR. sed calyces ± erectae. Leg. d. 24.VI.1931.”

¹²⁹ № 485940 in BP. „*Rosa agrestis* SAVI v. *Gizellae* BORB. Hab. Borzhegy, Szőlőske, Zemplén. 24.VI.1931.” Rev. *R. inodora* FR.

¹³⁰ Holotypus: № 486076 in BP. „Leg. d. 19.VI.1937.” Rev. *Rosa agrestis* SAVI

ad costam pilosula. Pedunculi nudi. Fructus globosus sat ovato globosus. Styl nudi, abbrevianti. Approximavit R. inodora FR. sed ab ea differt stylis nudis. Hab. in pascuis montanis ad pag. S.-Ujhely, com. Zemplén.

11. var. *mentita* DÉSÉGL.¹³¹ Hab. in fruticosis ad pag. Silce, ad pag. Kovászó, in valle Zsarnyó¹³² ad pag. Munkács, com. Bereg, in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős¹³³, com. Ugocsa, in m. Tarbucka¹³⁴ ad pag. Bodrog-Szerdahely, com. Zemplén¹³⁵, in m. Dreverník, ad pag. Szepesváralja.
12. var. *robusta* CHRIST.¹³⁶ Hab. in fruticosis ad pag. Silce, com. Bereg.
13. var. *sphaerosepium* BORB. Hab. in pascuis montanis ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén.
14. var. *trichostyla* MARGITTAI ET KERÉNYI-NAGY¹³⁷. Approximavit R. ampelophilam BORB. sed ab ea differt stylis pilosis. Hab. in m. Dreverník ad pag. Szepes-Váralja.
15. *Rosa vinodora* KERN.¹³⁸ Hab. in m. Nagyhegy ad pag. Munkács.

---

¹³¹ Ezen a néven gyűjtött herbáriumai adat még: № 479578 in BP. „Szádellő, Abauj. 6.VI.1931.” Rev. *Rosa agrestis* SAVI

¹³² № 319309 in BP. „Leg. d. VI.1920.” Rev. *Rosa agrestis* SAVI

¹³³ Ezen a néven gyűjtött herbáriumai adat még: № 479583 in BP. „In m. Szőlőhegy pr. Nagyszőlős. 1921.V.28. Rev. *Rosa agrestis* SAVI

¹³⁴ № 479577 in BP. „19.VIII.1933.” Rev. *R. inodora* FR.

¹³⁵ Ezen a néven gyűjtött herbáriumai adat még: : № 479684 in BP. „ad Sátoralja-Ujhely. 19.VI.1937. Rev. *Rosa agrestis* SAVI

¹³⁶ Ezen a néven gyűjtött herbáriumai adat még: № 479575, 89727 in BP. „Kralován, com. Árva. 1913.VI.21.” Rev. *R. agrestis* SAVI.; № 479576 in BP. „*R. sepium* THUILL. var. *robusta* CHRIST. pr. Turóczmeggyes. 1915.VI.25.” Rev. *R. inodora* FR.

¹³⁷ Holotypus: № 0505923 in BP. „Leg. d. 11.VII.1933.” Rev. *Rosa agrestis* SAVI, Isotípusok: № 0505924, 0505925, 0505926 in BP.

¹³⁸ Vélhetőleg megegyezik a *Rosa bobemica* H. BR. fajjal! Ezen e néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó herbáriumai adat: № 479567 in BP. „*R. sepium* THUILL. f. *vinodora* FR. com. Turócz, in valle Vriczkó pr. Znióváralja. 1909.V.” Rev. *R. agrestis* SAVI és *R. arvensis* HUDS.; № 479564 in BP. „*R. sepium* THUILL. f. *vinodora* FR.

VII. *Rosa gizellae* BORB.¹³⁹

Fruticulus sat elatus ramis inermis aut valde aculeatis, aculeis frutibus, compressis, a basi dilato emersis, rectis aut inclinatis, ramulorum minoribus falcatis, interdum sat crebris. Petioli pilosi aut solum supra pilosula, ceterum glabri, interdum monio puberuli, partim glandulosi et aculeati. Foliola 5–7-na, ramotiuscula, breviter petiolulata, parva, mediocria aut magna, coriacea, sepiaceis majora et latiora, duplicato serrata, serraturis, ut in sepiaceis argutis, antrorsum vergentibus.

---

com. Turócz, ... Hlukova pr. Znióváralja. 1911.VI.20.” Rev. *R. inodora* FR. Vélhetőleg MARGITAI is a *R. inodora* fajra gondolt, erre utal FRIES auktor, valaamint más lapon utólag javította a v-betű lehúzásával; № 485937 in BP. „in valle Bella, com. Turócz. 1915.VI.14.” Rev. *R. albiflora* OP.; № 479573 in BP. „inter pag. Tósprona-Poterejka, com. Turócz. Leg. d. 1915.VI.18.” Rev. *R. agrestis* SAVI; № 479584 in BP. „pr. Turán, com. Turócz. 1916.VI.” Rev. *R. albiflora* OP.

¹³⁹ Az eredeti kéziratban „*Rosa Gizellae* (BORB.) MARG. nov. comb.” érvénytelen kombinációként szerepelt. Confer: BORBÁS (1880): Primitiae monographia Rosarum imperii Hungarici – Matematikai és Természettudományi Közlemények 16(4): 479,486. Ellenben fontos kiemelni, hogy MARGITAI is jó fajnak tartotta.

Pedunculi sparse aut dense glanduloso hispidi. Petala parva, alba aut pallide rosea¹⁴⁰. Styli pilosi.¹⁴¹, ¹⁴²

1. var. ***Annae*¹⁴³ MARGITTAI¹⁴⁴**. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipulae lenceolatae, nudae, glanduloso ciliatae. Petioli pilosi, glandulosi. Foliola ovata vel lanceolata, in basi rotundata, apice acuminata vel obtusa, subtus glandulosa et puberula. Supra nuda et hinc-into rare glandulosa. Pedunculi epiolsi, longi, bracteas superantes, solum glanduloso hispidi. Fructus parvus globosus, eglandulosus. Styli pilosi. Approximavit *Rosam Gizellae* BORB. sed ab ea differt fructibus globosis, petiolis pilosulis, (apud *Rosam Gizellae* petioli solum puberuéli aut solum supra pilosuli) et foliolis supa rarissime glandulosis. In honorem filiae meas mihi paramabilis dicavi. Hab. in Borszhegy ad pag. Szöllöske et in pascuis montanis ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén.

---

¹⁴⁰ Holotypus: № 486056 in BP. „Leg. d. 24.VI.1931.” A *R. gizellae* BORB. virága fehér, de néha, főleg az adott virág újranyílásakor a napsütés hatására kissé rózsaszínessé válhat. SHEVERA – PIFKÓ – OPTASYUK 2014: „Vidi. 09.07.2012.”

¹⁴¹, további herbáriumai adat még: № 485943 in BP. „*Rosa agrestis* SAVI f. *Gizellae* BORB.! Jánoshegy, com. Bars. 1913.VI.29.” Rev. *Rosa gizellae* BORB.; № 479607 in BP. „*Rosa Gizellae* BORB. pr. Turóczliget. sed foliis sat parvis, solum ad costam et rarissima in lamina glandulosis. Frutex humilis. Posset: *R. micrantha* R. *Gizellae*. 1915.VI.12. Rev. *Rosa gizellae* BORB.; № 485924 in BP. „*Rosa Gizellae* BORB. var. *neogradensis* BORB. pr. Turóczmeggyes, 1915.VI.24. Rev. *Rosa gizellae* BORB.; № 479608 in BP. „*Rosa Gizellae* BORB. inter pag. Garamberzence – Jallna, com. Bars. 1915.VIII.5. SABRANSKY is látta ezt a herbáriumai lapot. Rev. *Rosa gizellae* BORB.; № 485940 in BP. „*Rosa agrestis* SAVI v. *Gizellae* BORB. Hab. Borzhegy, Szöllöske, Zemplén. 24.VI.1931.” Rev. *R. inodora* FR.

¹⁴², további, ezen a néven, de a *Rosa xalana* WIESB.-hoz tartozó taxon: № 485941 in BP. „Hab. ad Bodrogvécs, Zemplén. 1929.VII.23.”; № 319317 in BP. „HabBorzhegy, Szöllöske, Zemplén.” dátum nélkül.

¹⁴³ Nevezte: Lányáról, MARGITTAI ANNÁRÓL.

¹⁴⁴ Érvényes név leírással / Nomen acceptum cum diag.: *R. bohémica* H. BR. var. *annae* MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 324. et tab. 78. (2012) Holotypus: № 486056 in BP (desig. KERÉNYI-NAGY, 2012)

2. var. ***coriaciifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁴⁵**. var. nov. Frutex robustus, aculeis lanceolatae, nudae, glanduloso falcatisque constructi. Stipulae lanceolatae, nudae, glanduloso ciliatae. Foliola magna (4,6 × 3 cm), coriacea, supra nitescentia, nuda, glabra, subtus ubique glandulosa, ovata, apice obtusa vel paulo acuminata, duplicato serrata. Petioli glandulosiet rare pilosuli. Pedunculi longi, bracteas superantes, plus-minus glanduloso hispidis. Fructus eglandulosus, globosus. Styli sat elongati pilosi. Approximavit *R. gallicam* × *R. agrestem* = *R. sepia* v. *grandifloram* RAPIN. sed apud Rosam nostrum desunt aculei setiformes. Hab. ad pag. Nagy-Bári, com. Zemplén.
3. var. *ditrichopoda* BORB. Hab. in valle Zsarnyó apud Munkács, in valle Viznice, in fruticosis montis Csernek¹⁴⁶ ad pag. Munkács, com. Bereg; in valle Szádellő¹⁴⁷, com. Abauj-Torna.
4. var. *typica* BORB. Hab. in fruticosis montis Borszhegy, ad pag. Szöllőske, com. Zemplén.
5. var. ***microphylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁴⁸**. var. nov. Frutex robustus, aculei robustis falcatisque onustus. Ramuli floriferi rarissima armati. Petioli dense pilosi aut tomentosi. Stipulae lanceolatae acuminatae-quae, nudae et glanduloso ciliatae. Foliola perparva, ad 1 cm lat., 2 cm long., ovata vel ovato lanceolata, subrotundata vel attenuata, apice acuminata, supra glabra, subtus ubique glandulosa, nuda, solum in costa puberula, duplicato serrata serraturis glanduliferis constucta. Pedunculi glanduloso hispidis, longi bracteas superantes. Fructus parvus, ovatus, ad basin sparse glanduloso hispidus. Styli glabri. Approximavit *R. banaticum* H. BR. sed differt ab ea petiolis dense pilosis, fructibus ovatis et ramis aculeis rarissime armatis. Hab. in dumetis montis Csernek ad pag. Munkács.

---

¹⁴⁵ Holotypus: № 486052 in BP. „Leg. d. 8.VII.1931.” Rev. *Rosa agrestis* SAVI. A herbáriumi példányon kézzel írt diagnózis-cédula.

¹⁴⁶ № 468584 in BP. „~~*Rosa rubiginosa*~~ *Rosa agrestis* SAVI v. *ditrichypoda* BORB. Hab. ad ripam fl. Latorcae pr. Csernekhegy, com. Bereg. 1919.VI.” Rev. *Rosa micrantha* BORR.

¹⁴⁷ № 479590 in BP. „6.VI.1931.” Rev. *R. albiflora* OP.

¹⁴⁸ Holotypus: Abscessus?

6. var. *zempléniensis* MARGITTAI¹⁴⁹. Frutex robustus. Aculei ramulorum floriferum in aciculos aut setas glanduliferas degenerant. Stipulae lanceolatae, subtus glandulosae, glanduloso ciliatae. Foliola ovata vel ovato lanceolata, supra nuda, eglandulosa, subtus ubique glandulosa, ad costam etiam puberula, rotundata vel plus-minus attenuata, apiceque obtusa aut plus-minus acuminata. Pedunculi nudi, longi, bracteas superantes, solum rare et sparse glanduloso hispidi. Fructus globosus, eglandulosus, hispidus. Sepala in dorso eglandulosa, glanduloso ciliata. Styli dense pilosi. Approximavit R. zalana WIESB. sed ab ea differt foliis in parte superiore eglandulosis, ab R. Borbasiana H. BR. et R. infesta KMEȚ foliis nudis et fructibus nudis. Hab. in m. Borszhegy ad pag. Szöllőske, com. Zemplén.
7. var. *Szabói* BORB.¹⁵⁰ Hab. in dumetis montis Borszhegy¹⁵¹ ad pag. Szöllőske, com. Zemplén.

[Rosa zalana WIESB.¹⁵²

Rosa caryophyllacea BESS. var. *parvyana* MARGITTAI et KUPCSOK¹⁵³, Magyar Bot. Lapok 17(1–2):85 (1918). Frutex robustus. Ramuli floriferi sparsissime aculeis gracilibus armati. Stipulae lanceolatae valde acuminatae glabrae,

---

¹⁴⁹ A herbáriumon eredetileg: „*Rosa agrestis* SAVI var. *zempléniensis* MARGITTAI” szerepel. Érvényes név leírással / Nomen acceptum cum diag.: *Rosa zalana* WIESB. var. *zempléniensis* MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája p. 343. et fig. 86. (2012) Holotypus: № 486055 in BP (desig. KERÉNYI-NAGY 2012)

¹⁵⁰ Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa inodora* FR. var. *szabói* (BORB) KERÉNYI-NAGY, Tilia 15: 195. (2010)

¹⁵¹ № 479574 in BP. „*R. agrestis* SAVI v. *Szabói* BORB. 24.VI.1931.” Rev. *Rosa inodora* FR. var. *szabói* (BORB.) KERÉNYI-NAGY

¹⁵² Eredeti kéziratban nemszereplő faj; jelentős herbárium adatai.

¹⁵³ Holotypus: № 479609 in BP „1916.VI.” (KERÉNYI-NAGY, 2012). Originális anyag: № 0305930 in BP (KERÉNYI-NAGY, 2012) Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa zalana* WIESB. var. *parvyana* (MARGITTAI et KUPCSOK) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 313. (2012)

dense glandulosociliatae. Petioli glabri solum hinc-inde sparsissime pilosuli et glandulosi. Foliola elliptica vel elliptico-ovata duplicato-serrata, glandulis supra foliaribus perpaucis. Styli villosi, fructus ovoidei. A *Rosa caryophyllacea* var. *flavescenti* KMEĚ differt petiolis glabris (non tomentoso pilosis), glandulis supra foliaribus multo paucioribus, stylis villosis (non pubescentibus). Hab. in locis dumosis pr. Kralovan, c. 400 m, sol. salc. com. Árva.

Rosa caryophyllacea BESS. var. *zalana* WIESB. pr. Ókörmöcke, com. Bars. 1915.VIII.15.

Rosa caryophyllacea BESS. var. *zalana* WIESB. pr. Garamberzence–Jallna, com. Bars. 1915.VIII.5.]

[*Rosa* × *belgradensis* PANČIĆ¹⁵⁴

Rosa scabrata CRÉP. var. *belgradensis* PANČIĆ. Hab. Borzhegy¹⁵⁵, Szőlóske, com. Zemplén.

Rosa scabrata CRÉP. var. *nitidula* BESSER f. *belgradensis* PANČIĆ var. *ovifera* BORB. Hab. pr. Tósprona¹⁵⁶, com. Turócz.

Rosa scabrata CRÉP. var. *ovifera* BORB. Inter pag. Garamberzence–Jallna¹⁵⁷, com. Bars.]

---

¹⁵⁴ Eredeti kéziratban nem szereplő faj; jelentős herbáriumi adatai. E név alatt értem a *R. agrestis* és *R. canina* hibridjeit, melyeknek levélnyelete mirigyes, levélkefonákán az ereken ritkásan álló mirigyek vannak, kocsánya és vacca általában mirigyes, csészelevele mindig mirigyes. BUZUNOVA (in herb.) ugyanezen taxonokat *R. nitidula* névvel illeti, vélhetőleg azonos taxonokról van szó. Hasonló származású a *R. squarrosa*, *R. andegavensis* és *R. blondeana* is, előbbiekkal való taxonómiai és nevezéktani viszonyuk tisztázandó.

¹⁵⁵ № 471212 in BP. „Megvizsgálandó, vajjon nem e mirigyszőrös a levél alsó része. Ha nem, akkor scabratahoz tartozik, különbözik a scabrata-tól, hogy leveleinek főcérén is szőrös, levelei lándzsás tojásdad. 24.VI.1931.”

¹⁵⁶ № 479601 in BP. „vel *R. Giszellae* × *R. canina* f. *nitens*. Folio in nervis glandulosis, glabris, pedunculus rarissime glanduloso-setosis. Styli glabri, aut fere glabri. 1915.VI.18.” A taxonnevek ebben a sorrendben szerepeltek.

¹⁵⁷ № 479600 in BP. „1915.VII.5.”

VIII. *Rosa corymbifera* BORKH.^{158 159},

Frutex robustus et solum rare parvus vel mediocris, cum aculeis fortisvalidisque falcatis, rarius rectiusculis armatis. Stipulae plerumque pilosulae, rae labriusculae. Petioli semper pilosi, eglandulosi aut rarissimis glandulis onusti. Foliola vel supra et subtus, vel solum subtus in tota superficie, vel solum in nervis aut solum in costa pilosa, simpliciter serrata vel imperfecte aut perfecte biserrata. Pedunculi et fructus eglanduloso hispidi, glabri et solum rare pedunculi pilosuli. Fructus globosus, ovatus aut elongatus. Sepala post anthesis reflexa, decidua. Styli glabri, pilosuli aut villosi.

1. var. *annoniana* PUG. Hab. ad pag. Strojna, com. Bereg et in m. Borszhegy ad pagum Szöllőske, com. Zemplén.
2. var. *aemoniana* PUG. Hab. in m. Borszhegy ad pagum Szöllőske, com. Zemplén.¹⁶⁰
3. var. *amphyphylla* RIP. Hab. circum pagum Király-Helmec et Szentes com. Zemplén.
4. var. *atricogyna* BORB. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N. Szöllős, ad pag. Veréce, Salánk, com. Ugocsa, ad pag. Zápszony, Német-Kucsova, com. Bereg, ad pag. Szerednye et Csapovec, com. Ung, in m. Černa-hora ad pag. Berzevice, in valle Tarca inter pag. Berzevice et Blázov, ad pag. Héthárs, com. Sáros.
5. var. *ciliata* BORB. Hab. in collibus ad Zápszony, ad Beregszász, com. Bereg, in valle Szádellő, com. Abauj-Torna, in collibus ad pag. Singlár, Hét-Hárs, in m. Homolka ad pag. Berzevice, com. Sáros, ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén.

---

¹⁵⁸ Eredeti kéziratban ennek a szinonímja, a *R. dumetorum* THUILL. szerepelt.

¹⁵⁹ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó, további herbárium adat: № 463232 in BP. „*R. dumetorum* THUILL. var. *uncinella* BESSER. Szent-Miklós, com. Bereg. 1920.VI.” Rev. *Rosa* ×*geczii* KERÉNYI-NAGY; № 463232 in BP. „*R. dumetorum* THUILL. var. *canescens* H.BR.. m. Hlubokam, Ung. 29.V.1934.” Rev. *Rosa* ×*geczii* KERÉNYI-NAGY;

¹⁶⁰ Toldó cédulán, utólagosan beillesztve.

6. var. *cinerosa* DESV. Hab. circum pag. Verács, com. Ugocsa, ad pag. Lálóvo¹⁶¹, Kovászo, Barkaszólványi, Szentmiklós, Kolubina, in m. Gális, Lovácska, in vallis Zsanyó ad pag. Munkács, in valle Szinyák, com. Bereg, ad pag. Putnokhelme, Hluboka et Szerednye, com. Ung, ad pag. Ladmóc at Toronya¹⁶², com. Zemplén.
7. var. *contorta* H. BR. Hab. in collibus ad pag. Kopinovce, Szent-Miklós et Iványi, com. Bereg.
8. var. *corymbosa* MARGITTAI¹⁶³, Supplements to the flora of Podkarpatska Rus 1923: 77 (1923). Frutex robustus, aculeis longioribus falcatisque ornatus. Ramuli floriferi sparse aculeati. Stipulae late lanceolatae, sciminatae, glaberrimae dentataeque. Petioli eglandulosi, pilosis. Foliola permagna, orbicularia vel ovata, acuminata, supra et subtus glabra, solum ad costam pilosula, irregulariter biserrata. Flores 5–6 corymbos ludentes. Corolla permagna. Pedunculi abbreviati. Fructus ovoideus. Styli sparse pilosi. Hab. in collibus ad pag. Lohó, com. Berge.
9. var. *Brachii* H. BR. Hab. incolibus ad pag. Strojna, com. Bereg.
10. var. *decalvata* CRÉP. Hab. in fruticosis ad pag. Uj-Dávidháza, com. Bereg.
11. var. *gabrielis* GÉRAT. Hab. ad pag. Paszika, in m. Szarkahegy ad pag. Podhorján, com. Bereg.
12. var. ***glanduliferens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁶⁴**. var. nov. Frutex robustus. Rami floriferi abbreviati, aculeati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, valde glanduloso ciliatae. Petioli pilosuli, plus-minus glandulosi, sed nunquam tam pilosulae, sicut apud *R. dumetorum*. Foliola viridis, lanceolata, attenuata, acuminata, duplicato serrata, serratis plus-minus glandulas ferentibus, supra nuda, subtus solum ad costam pilosula et ad costam glandulis stipitatis onuste. Pedunculi breves in bracteis occulti, eglandulosi. Styli pilosi aut fere nudi. Approximavit *R. pseudograbrum* BORB. sed ab ea differt fructibus ovatis, stylis pilosis, petiolis glandulosis et foliis ad costam

---

¹⁶¹ № 314275 in BP. „1.VII.1936.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁶² № 467927 in BP. „19.VI.1937.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁶³ Holotypus: Abscessus?

¹⁶⁴ Holotypus: Abscessus?

- glandulis onustis. Hab. in collibus ad Kovászó, com. Bereg. Hanc Rosam mihi inter *R. dumetorum* et *R. caninae* scabrates esse videtur.
13. var. *globata* DÉSEGL.¹⁶⁵ Hab. ad pag. Csapovce, Lauka, Kovászó, com. Bereg, ad pag. Nagy-Bári, com. Zemplén.
14. var. *grandifrons* MARGITTAI¹⁶⁶, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 104 (1937). Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipulae lanceolatae, acuminatae, subtus pilosulae. Petioli inermes pilosis. Foliola permagna, ad 4,5 long. et 3,2 lat., ovata, obtusa, vel acuminata, rotundata, supra nuda, subtus in costa pilosa, simpliciter serrata vel hinc-inde cum denticulis binatis. Flores 4–5 compacti, umbellum simulates. Pedunculi nudi bracteis ovato lanceolatis, acuminatis, glanduloso dentatis breviores. Fructus nudus, oblongus vel oblongo ovatus, sepala eglandulosa. Flores rosei. Styli nudi aut paulo pilosuli. Approximavit *R. plathyphyllodem* DÉSEGL. et RIP., sed ab ea differt foliis permagnis et hic-inde duplicato biserratis et ramulis floriferis inermibus. Approximavit etiam *R. subglabrum* BORB. sed ab differt foliis permagnis et fructibus oblongo ovatus. Hab. ad pag. Singlér, com. Sáros.
15. var. *hemitricha* RIP. Hab. ad pag. Kovászó, Munkács, Bereg-Komlós, Iványi, com. Bereg, ad pag. Vinna, com. Ung, ad pag. Szentes, Toronya, Stánkovce, S.Ujhely, in m. Tarbucka ad N.Kövesd, com. Zemplén.
16. var. *heterotricha* BORB. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa, ad pag. Kígyós, Beregszász, Német-Kucsova, Pósháza, com. Bereg; ad pag. Hluboka, Csap, Vinna, com. Ung; ad pag. Borsi, Szentes, Királyhelmes, S.Ujhely, Toronya et Bordafürdő, com. Zemplén.
17. var. *hirta* H. BR. Hab. ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Paszika, in m. Gális ad pag. Munkács, com. Bereg; ad pag. N.Kövesd in m. Borszhegy ad pag. Szöllőske, com. Zemplén, in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros; ad pag. Toronya, com. Zemplén¹⁶⁷.

---

¹⁶⁵ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó, további herbárium adat: № 99595 in BP. „in m. Madaras, com. Bars. 1914.VI.12.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁶⁶ Holotypus: Abscessus?

¹⁶⁷ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó, további herbárium adat: № 467925 in BP. „Sátoralja-Ujhely. 1937.VI.19.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

18. var. *implexa* GRÉN. Hab. in m. Gálishegy, Kishegy et Lovácska ad pag. Munkács, in valle Viča ad Zányka, in valle Zsarnyó ad pag. Munkács, ad pagpag. Lalovó, com. Bereg; ad pag. N.Berezna, com. Ung; ad pag. Szentes et Toronya, com. Zemplén.
19. var. *incanescens* H. BR. in. m. Lovácska ad pag. Munkács, in valle Viča ad Zányka, ad pag. Hársfalva¹⁶⁸, com. Bereg; ad pag. Hluboka et N.Berezna, com. Ung; ad pag. Borzi, Királyhelmec, com. Zemplén¹⁶⁹; ad pag. Berzevice, Tarca, Héthárs et Csertész, com. Sáros.
20. var. *juncta* PUG. Hab. ad pag. Salina, com. Ugocsa; ad pag. Kigyós, Csapovce, com. Bereg; ad pag. N.Berezna, et Szerednye, com. Ung; ad pag. Ladmóc, Legenye-Mihály, com. Zemplén; ad pag. Singlér, com. Sáros; in valle Dunajec, com. Szepes.
21. var. *leptotricha* BORB. Hab. ad. pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Iványi, Munkács, F.-Kerepec, com. Bereg; ad pag. Hluboka, Ungvár, Vinna, com. Ung; ad pag. Királyhelmec, com. Zemplén; ad pag. Berzevice et Tarca, com. Sáros.
22. var. ***microcarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁷⁰**. var. nov. Frutex humilis, aculeis falcatis onustus. Ramuli floriferi aculeis parvis falcatisquae armati. Stipulae lanceolatae, dentatae, denticuli hic-inde glandulis vestitae. Petioli pilosi eglandulosi. Foliola parva, ovata, basi attenuata, apice obtusa vel breve acuminata, supra nuda, subtus pubescentis, imperfecte biserrata. Pedunculi nudi. Fructus perparvus, globosus. Styli pilosi. Hab. in m. Borszhegy ad pag. Szőlőske, com. Zemplén.
23. var. ***semimicrophylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁷¹**. var. nov. Frutex parvus. Ramuli floriferi aculeis brevibus, gracilibus, fere rectis constructi. Stipulae lanceolatae, glabriusculas, glanduloso denticulatae, arcute acuminatae. Petioli pilosi, aculeis glanduliferis et aculeis paulo arcutis

---

¹⁶⁸ № 468782 in BP. „1937.VI.10.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁶⁹ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó, további herbáriumi adat: № 467925 in BP. „Borzhegy, Szőlőshegy. 24.VI.1931.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁷⁰ Holotypus: Abscessus?

¹⁷¹ Holotypus: Abscessus? Kéziratban eredetileg „*R. microphylla*”, a „*sub*” előtag utólag, kézzel hozzáírva.

- parvisque armati. Foliola perparva 0,5–2 cm long. et 0,5–1 cm lat., lanceolata, attenuata, acuminata, praecipus minora elliptica, majore etiam ovata, arcute biserrata vel imperfecte biserrata, supra nuda, subtus solum in nervis pilosa. Fructus globosus, parvus. Pedunculi nudi. Styli dense pilosi vel villosi. Hab. ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén.
24. **var. *multiflora* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY¹⁷²**. var. nov. Frutex robustus, aculeis validis, in basi dilatatis, longis falcisque constructus. Ramuli floriferi aculeati. Stipulae lanceolatae, supra subtus nuda, valde acuminatae cum apice glanduloso dentato. Petioli pilosi raribus aciculis et glandulis onusti. Foliola magna, elliptico ovata, subrotundata vel apud nonnullis etiam attenuata, apice longe acuminata, supra viridis, nuda, subtus pallidiora, solum ad costam et in nervis pilosula. Flores compacti, racemum compositum ludentes (6–12 flores). Pedunculi eglandulosi. Fructus globosus. Styli nudi. Approximavit *R. sphaerocarpan* PUG. sed ab ea differt inflorescentis composita et foliis magnis, elongato ovatis. Hab. in collis ad pag. Kovászó, com. Bereg.
25. var. *obscura* PUG. Hab. ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; in m. Kishegy ad pag. Munkács, ad pag. Tibava, Polena, com. Bereg; ad pag. Komoróc, N.Berezna, com. Ung; ad pag. Ladmóc, Stankovec, com. Zemplén; in valle Tarca ad pag. Berzevice, ad pag. Singlér, com. Sáros; in m. Branyiszko, com. Szepes.
26. var. *opaca* GRÉN. Hab. in valle Zsarnyó ad pag. Munkács, com. Bereg.
27. **var. *parvifolia* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY¹⁷³**. var. nov. Frutex humilior, aculeis gracilioribus, paulo falcis armatus. Ramuli floriferi perbreves, inermes. Petioli pilosi, inermes eglandulosisque. Foliola perparva (0,5–1,5 cm long., 0,4–1 cm lat.), simpliciter serrata, supra et subtus pilosa, elliptico lanceolata, attenuata acuminatae. Styli nudi. Approximavit *R. cinerosam* DÉSEGL., sed ab ea differt ramulis floriferis perbrevis et foliis perparvis. Hab. in dumetis ad pag. Kovászó, com. Bereg.
28. var. *peropaca* H. BR. Hab. ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Kovászó, Fogaras, et Csapovec, com. Bereg; ad pag. Toronya¹⁷⁴, Dvorjány, Legenye-

---

¹⁷² Holotypus: Abscessus?

¹⁷³ Holotypus: Abscessus?

¹⁷⁴ № 467923, 0488082 in BP. „19.VI.1937.” Rev. *Rosa* × *geczii* KERÉNYI-NAGY

Mihály, com. Zemplén; in m. Čorna-Hora ad pag. Berzevice, ad pag. Héthárs et Csértész, com. Sáros.

29. var. ***piliferens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁷⁵** var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi aculeis paulo falcatis armati. Petioli inermes, glandulosi, dense pilosi. Foliola sat magna, lata ovata, rotundata, subito acuminata, supra et subtus pilosa, glaucoscentia, simpliciter serrata, denticuli in spinulam sat longam producti, sicut apud *R. subcinnamomeam* BORB. Styli pilosi. Discus planus. Pedunculi sad dense pilosuli. Fructus ovatus. Approximavit *R. subcinnamomeam* BORB., sed differt ab ea pedunculis pilosis. Hab. in m. Feketehegy ad pag. Szöllős, com. Ugocsa.
30. var. *piliger* H. BR.¹⁷⁶ Hab. in pascuis ad pag. Sztrabicsó, com. Bereg.
31. var. ***pilipedunculata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁷⁷** var. nov. Frutex robustus aculei gracilibus ractisquae sparse rectus. Stipulae lanceolatae acuminatae, subtus pilosae, supra glabrae. Petioli tomentosis. Foliola subtus ad costam et in nervis pilosulae, acuminata, in basi attenuata, imperfecte biserrata. Pedunculi elongati, pilosuli. Bracteae lanceolatae, pilosulae et eglandulosae. Flores rosei. Styli collumnam simulantes dense tomentosi. Approximavit *R. leptotricha* BORB. ad que differt foliolis elliptico lanceolatis, imperfecte biserratis, apice et basi attenuatis et pedunculis sparse pilosulis. Hab. in fruticosis ad pag. Munkács et Sztrabicsó, com. Bereg.
32. var. *pilosa* OP. Hab. ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Német-Kucsova, Barkaszó, Zápszony, com. Bereg; ad pag. Csap, com. Ung; in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske et Királyhelmec, com. Zemplén; in m. Homolka ad pag. Berzevice et ad pag. Singlér, com. Sáros.
33. var. *platyphylla* RAU. Hab. ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Fornos, Sztrabicsó¹⁷⁸, Bereg-Szöllős, Pósaháza, Felső-Verecke, Szent-Miklós, in valle Víznice, in m. Nagyhegy ad pag. Munkács, ad pag. Csapovec, com. Bereg; ad pag. Tiszaujlak, com. Ugocsa; in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske,

---

¹⁷⁵ Holotypus: Abscessus?

¹⁷⁶ Vélhetőleg itt a var. *piliger* MARGITTAI, Supplements to the flora of Podkarpatska Rus 1923: 78 (1923) taxonról van szó.

¹⁷⁷ Holotypus: Abscessus? Eredetileg „*R. piliger*” kézzel átírva „*R. pilipedunculata*”

¹⁷⁸ № 345413 in BP. „1929.V.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

ad pag. Ladmóc, Borsi, com. Zemplén; ad pag. Szerednye et Csap, com. Ung; in valle Szádellő¹⁷⁹, com. Abautjtorna.

34. var. *plathyphylloides* DÉSEGL. et RIP. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Bene, Zápszony, Beregszász, Barkaszó, Beregszöllős, Csapoves, Sztarabicsó, Iványi, com. Bereg; ad pag. Csap, Vinna, Ungvár, N.Berezna, com. Ung; ad pag. Borsi, com. Zemplén; in valle Tarca ad pag. Berzevice, Tarca et ad pag. Singlér, com. Sáros.

35. var. *psudoglabra* BORB. Hab. in m. Nagyhegy ad pag. Beregszász, com. Bereg.

36. var. ***pseudosphaerocarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁸⁰**. var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis armatus. Ramuli floriferi inermes aut rare armati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, nudae vel rarissime pilosulae. Petioli pilosi inermes. Foliola ovata lanceolata, longa acuminata, subito attenuata, simpliciter serrata, supra intense viridia, subtus pallidiora, solum ad costam pilosa. Pedunculi bracteas aequilongi aut eis breviores. Fructus globosus. Styli nudi. Approximavit *R. sphaerocarpum* PUG., sed ab ea differt foliis ovato lanceolatis. Hab. in pescuis montanis ad pag. Toronya, com. Zemplén.

37. var. ***racemosa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁸¹**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi aculeati. Stipulae lanceolatae, supra nudae, subtus pilosulae, glanduloso denticulatae. Petioli pilosi, rare aculeis minoribus onusti. Foliolis mediocria, ovata, subito attenuata, inferiora obtusa, terminalia attenuata, supra glabra, subtus ad costam densius, in nervis autem rare pilosula. Floras 5–7 aggregatii racemum simulant. Fructus globosus, sepala paulo patentia. Styli pilosi. Appoximavit *R. corymbosam* MARGITTAI, sed ab ea differt foliola mediocribus et fructibus globosis. Hab. in fruticosis ad pag. Csértész, com. Sáros et ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén.

---

¹⁷⁹ № 463232 in BP. „6.VI.1931.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁸⁰ Holotypus: Abscessus?

¹⁸¹ Holotypus: Abscessus?

38. var. *ramealis* PUG.¹⁸²,¹⁸³ Hab. ad pag. N.Szőllős, Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Tibava, Zápszony, Szilce, Bene, Iványi, Bátyu, Felsőkerepec, Beregszőllős, Csapovac, Kovászó, Hársfalva, in m. Pálhegy, com. Bereg; ad pag. Csap, Vinna, Hluboka, Nagykapos, N.Berezna, com. Ung; ad pag. Nagybári, Királyhelme, Toronya, Stankovce et in m. Borszhegy¹⁸⁴ ad pag. Szőlőske, com. Zemplén.
39. var. *Reissii* H. BR. Hab. ad pag. Sztrabicsó, Felsőkerepec, Paszika, Silce, Kigyós, in m. Lovácska ad pag. Munkács, com. Bereg; ad pag. Bodrogvécs, Legenye-Mihány et Stankovce, com. Zemplén; ad pag. Héthárs, com. Sáros.
40. var. *rivularis* H. BR. et BORB. Hab. ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Zápszony, com. Bereg; ad pag. Dargó, Toronya, com. Zemplén; ad pag. Héthárs, com. Sáros.
41. var. ***rubescens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁸⁵**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes, rubescentes. Stipulae lanceolatae, acuminatae, nuda, minute denticulatae, rubescentes. Petioli piloso inermes. Foliola magna elliptica, obtusa, rotundata, aut elliptico lanceolata, attenuata acuminataque, imperfecta biserrata, supra nuda, subtus solum ad costam pilosa. Pedunculi breves bracteis rubescentibus occulti. Fructus globosus, in cervicem attenuatus. Styli glabri aut fere glabri. Approximavit *R. subglabram* BORB. a qua differt ramulis floriferis, stipulis et bracteis rubescentibus et foliolis elliptico lanceolatis. Hab. ad Dargó, com. Zemplén.
42. var. *sárosiensis* MARGITTAI¹⁸⁶, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 103 (1937). Frutex robustus aculeis falcatis onostus. Ramuli floriferi inermes paulo rubescentes. Stipulae lanceolatae acuminatae, supra glabra, subtus in tota superficie pilosulae. Petioli inermes pilosuli. Foliola lanceolata aut elongato

---

¹⁸² Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa corymbifera* BORKH. var. *ramealis* (PUG.) KERÉNYI-NAGY, Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, konferencia kötet, Magyar Biológiai Társaság, Budapest, p. 101. (2009)

¹⁸³ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó, további herbáriumi adat: № 90816 in BP. „Kralován, com. Árva. 1913.VI.21.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁸⁴ № 468595 in BP. „24.VI.1931.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁸⁵ Holotypus: Abscessus?

¹⁸⁶ Holotypus: Abscessus?

lanceolata, attenuata, apice acuminata, supra nuda, subtus in tota superficie pilosa, simpliciter serrata. Flores parvi, corolla pallido rosea. Styli villosa columna facientes. Fructus perparvus, in tempero antheis ad 5 mm long. et 4 mm latus, globosus vel ovato globosus. Pedunculi glabri. Approximavit R. hirtam H. BR., sed differt ab ea foliis lanceolatis vel elongato lanceolatis fructibus perparvis, ab R. urbioides RIP. fructibus perparvis. Hab. in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.

43. var. ***semiaemoniana* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁸⁷**. var. nov. Frutex humilis, Ramuli floriferi inermes. Stipulae lanceolatae apice breve acuminatae, supra nuda, subtus in tota superficie pilosa et glandulosaem glanduloso ciliatae. Petioli pilosi glandulosique. Foliola perparva, ovata ellipticaque, subtus pilosa, supra rare pilosula, biserrata. Fructus ovoideus. Styli fere glabri. Approximavit R. microcarpam MARG. sed ab ea differt fructibus ovatis et foliis supra pilosulis, ab R. aemonia PUG. fructibus ovatis. Hab. ad pag. Silce, com. Bereg.
44. var. *semiglabra* BORB.¹⁸⁸ Hab. ad. pag. Zápszony, Németskucsova, F.Verecke, Bátyu, Szentmiklós, Beregkomlós, Lalo, in m. Csernekhegy, Lovácska et Szarkahegy ad pa. Munkács, com. Bereg; ad pag. Szerednye, Csap, Vinna, Putnokhalmec, com. Ung; in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske, in m. Hosszúhegy ad pag. Ladmóc, ad pag. Borsi, Stankovce et Legenye-Mihály, com. Zemplén.
45. var. *semiglauc* BORB. Hab. in m. Gális ad pag. Munkács, com. Bereg;; ad pag. Toronya et Bordafürdő, com. Zemplén.

---

¹⁸⁷ Holotypus: № 479635 in BP. „Leg. d. 31.V.1931.” Rev. *Rosa* × *belgradensis* PANČIĆ. A herbáriumi lapon kézzel írott diagnózis-cédula.

¹⁸⁸ Az auktor téves. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa corymbifera* BORKH. var. *semiglabra* (RIP.) KERÉNYI-NAGY, Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, konferencia kötet, Magyar Biológiai Társaság, Budapest, p. 101. (2009)

46. var. *solstitialis* BESS.¹⁸⁹ Hab. in m. Feketehegy¹⁹⁰ ad pag. N. Szöllős, com. Ugocsa, in m. Pálhely, Szarkahegy et Lovácska ad pag. Munkács, ad pag. Silce, Iványi, Beregkomlós, Beregszöllős, Zsdenyova et Volovce, com. Bereg; ad pag. Szerednye, Vinna, Ungvár, com. Ung; in m. Tarbucka ad pag. Nagykövesd, in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske, ad pag. Borsi et Kisgáros, com. Zemplén; in m. Čena-hora ad pag. Berzevice, ad pag. Tarca et Héthás, com. Sáros; ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén.
47. var. *sphaerocarpa* PUG.¹⁹¹ Hab. ad pag. Beregszász, Beregkomlós, Lalovo, Komlós, Kovászó, Kigyós, in valle Zsanyó, ad pag. Munkács, com. Bereg; ad pag. Szerednye et N.Kapos, com. Ung; ad pag. Toronya, Stankovec N.Bári, com. Zemplén; ad pag. N.Szöllős, com. Ugocsa, in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.
48. var. ***subleiostylis* MARGITTAI**¹⁹². Frutex robustus aculeis in basi dilatatis, paulo falcatis armati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, supra et subtus pilosulae, Petioli dense pilosi. Foliola mediocria, simpliciter serrata, supra et subtus pilosa, elliptica vel elliptico ovata, rotundata, Styli nudi. Fructus ovato globosus. Differt ab *R. solstitiale* BESS. foliis medicribus et stylis glabris. Hab. in valle Tarca ad pag. Berzevice et Héthárs, com. Sáros.

---

¹⁸⁹ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartzó, további herbáriumi adat: № 99635 in BP. „Turcsek, com Turócz. 1913.VI.25.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY; № 0505536 in BP. „in m. jankova, Zniováralja, com Turócz. 1912.VI.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY; № 0505537 in BP. „Turcsek, com Turócz. 1913.VI.8.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY; № 471241 in BP. „Znovec, com Bars. 1915.VII.10.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY; № 468785 in BP. „Városi erdő, Munkács, com Bereg. 1918.VII.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁹⁰ № 99635 in BP. „6.VI.1933.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁹¹ Utólagos kiegészítés toldócédulán, 45a számmal jelezve, ezért az egymást követő *R. solstitialis* BESSER és *R. (sub)leiostyla* MARG. közé ékelődött.

¹⁹² Holotypus: Abscessus? E taxon típuspéldánya nem található. MARGITTAI a kéziratában eredetileg „*R. leiostyla* MARG.” nevet használta, utólag kézzel egészítette ki a „sub” előtagal. Úgy gondolom, hogy e taxon megegyezik a *Rosa dumetorum* Thuill. var. *solstitialis* BESSER f. *leiostyla* MARGITTAI, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 103 (1937) taxonnal. Ezt igazolja továbbá, hogy a kéziratban is egymás mellett szerepeltek eredetileg.

49. **var. *subdecalvata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁹³.** var. nov. Frutex robustus.. Aculei apud caules et ramulus apice inclanati, basi versus crassiores, 0,5 mm longi, in ramulis floriferis aculeis graciles, plus-minus recti, apice parum inclanati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, supra et subtus nuda. Petioli dense tomentosi et pro parte majore aculeis armati, nonnulli glandulosi. Foliola ovata, apice plusé-minus acuminata, ad basi rotundata, simpliciter serrata. Pedunculi 0,5–1,5 cm long. sparse pilosuli. Fructus parvus ovoidep elongatus. Calyces eglandulosi. Styli glabri, solum in basi sparse pilosuli. Petala sat parva intense rosea. Approximavit *R. piligeram* MARG. sed ab ea differt foliolis simpliciter serratis et stylis subglabris. Aprroximavit *R. decalvatum* CRÉP. a qua siffert foliolis simliciter serratis. Hab. ad pag, Sztabicsó, com. Bereg.
- 50.a var. *subcinnamomea* BORB.¹⁹⁴ Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa.
51. var. *subglabra* BORB. Hab. ad pag. Veréce, com.Ugocsa; ad pag. Száldobos, com. Máramaros, ad pag. Pósháza, Iványi, Loho, Munkács, Paszika, F.Viznice, Kerepec, Csapovec, Beregkomlós, Hegyóralja et Kovászó, com. Bereg; in m. Borszhegy, ad pag. Szöllöske, ad pag. Toronya et S.Ujhely, com. Zemplén; ad pag. Csap, Szerednye¹⁹⁵, Ungvár, Csértész et N.Berezna, com. Ung; in valle Szadellő, com. Abaujtorna.
52. **var. *pilosifrons* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁹⁶.** var. nov. Frutex robustus aculeis in basi dilatatis armatus. Stipulae lanceolatae, apice acuminatae, supra et subtus nuda. Petioli tomentosi. Folia supra nuda, subtus in tota superficie pilosa, imperfecte biserrata, ovata. Styli glabri aut subglabri. Fructus globosus. Approximavit *R. subglabrum* BORB. sed ab ea differt foliolis subtus in tota superficie pilosulis. Hab. in vinetis ad pag. Szerednye, com. Ung.
53. var. *submitis* GRÉN. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Silce, Polena, Bene, Munkács, com. Bereg; ad pag. Putnokhelvec,

---

¹⁹³ Holotypus: № 99613 in BP. Dátum nélkül. Rev. *Rosa corymbifera* BORKH.

¹⁹⁴ Utólag, toldócédulán, eredetileg 47a számmal illetve.

¹⁹⁵ № 320546 in BP. „*R. dumetorum* THUILL. var. *subglabra* BORB. ad Szerednye, Ung. 21.VI.1930.”

¹⁹⁶ Holotypus: Abscessus?

Szerednye, com. Ung; ad pag. Szentes, Királyhelme, Szöllőske, N.Kövesd, com. Zemplén.

54. var. *suboxyphylla* BORB. Hab. in valle Zarnyó, ad pag. Munkács, com. Bereg.

55. var. ***subphaerophylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY¹⁹⁷**. var. nov. Frutex robustus aculeis rectis vel subfalcatis armati. Ramuli floriferi aculeis fere rectis onustis. Stipulae lanceolatae, apice latae, glabrae, in margine paulo ciliatae. Petioli pilosi aciculis gracilis constructi. Foliola grandia, ovata, acuminata, ad basin attenuata, imperfecte biserrata, solum ad costam pilosa. Fructus ovato elongatus. Calyces apice magnae appendices habentes. Styli glabri. Approximavit *R. subglabram* BORB. a qua differt fructibus elongato ovoideis. Hab. in valle Szádellő, com. Abaujtona.

56. var. *subtrichostylis* BORB. Hab. ad Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Bereg-Szentmiklós et Battyú, com. Bereg; ad pag. Szentes, Borsi, com. Zemplén; onter pag. Berzevice et Tarca, com. Sáros.

57. var. *Thuillierii* CHRIST. Hab. ad pag. Munkács¹⁹⁸ et Lohó, com. Bereg.

58. var. *transiens* MARGITTAI¹⁹⁹, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 103 (1937). Frutex robustus aculeis paulo falcatis onustus. Ramuli floriferi aculeati. Stipulae lanceolatae supra nudaem subtus pilosae, in parte superiore glanduloso dentatae. Petioli pubescentes, inermes, Foliola glaucascentia, subtus pubescentia, supra solum hic inde rare pilosula, lanceolata vel ovato lanceolata, mediocria, subrotundata vel subito attenuata, obtusa vel acuminata, simpliciter serrata. Fructus ovoideus cum pedunculo nudus. Discus plus-minus coniformis. Styli elongati, pilosi, Approximavit *R. solstitiam* BESS. sed ab ea differt disco coniforme et foliolis supra solum hic et inde pilosulis, ab *R. branchii* H. BR. foliolis supra solum hic et inde pilosulis. Mihi Rosam nostram transientem videtur inter formas leiophyallas et trichophyllas *Rosarum dumetorum*. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Fogaras, com. Bereg; in m. Jávronik ad pag. N.Berezná, com. Ung; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.

---

¹⁹⁷ Holotypus: Abscessus?

¹⁹⁸ № 468914 in BP. „sub m. Gálishegy. 1917.VII.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

¹⁹⁹ Holotypus: Abscessus?

59. var. *trichoneura* RIP. Hab. ad Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Silce, Beregszász, Bereg-Szentmiklós, Munkács, F.Verecke et Bátyú, com. Bereg, ad pag. Putnokhalmec, Szerednye, Ungvár²⁰⁰ et Vinna, com. Ung; in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske, com. Zemplén; in valle Szádellő, com. Abaujtorina; ad pag. Singlér, com. Sáros.
60. var. *uncinella* BESS. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szöllős, com. Ugocsa; ad pag. Pósháza, Beregszász, Strojna, Kobászó et in m. Szarkahegy ad pag. Munkács, com. Bereg; ad pag. Szentes et Stankovec, com. Zemplén.
61. var. *tuberculata* BORB. Hab. pag. F. Verecke, com. Bereg.
62. var. ***ungensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁰¹**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipulae lanceolatae, glabrae, acuminatae. Petoli eglandulosi pilosi. Foliola mediocria, supra obscure viridis, nuda, subtus pallide viridia, solum ad costam et nervis pilosa, simpliciter serrata (arcute), in basi subito attenuata, apice acuminata, igitur elliptico rhomboidea. Pedunculi elongati bracteis aequales aut eas superantes, glabri. Fructus ovoideus, discus conicus. Styli glabri vel glabriusculi. Approximavit *R. piligeram* H. BR., sed ab ea differt petiolis pilis longioribus densique non constructis. Hab. ad pag. N.Berezna, com. Ung.
63. var. *urbica* LEM.^{202, 203} Hab. ad pag. Zápszony, Beregszász, Német-Kucsova, com. Bereg; ad pag. Hluboka, com. Ung; in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske, ad pag. Borsi, com. Zemplén.
64. var. *urbicoidea* CRÉP. Hab. ad. Német-Kucsova et Kopinovce, com. Bereg; ad pag. Csap, Hluboka, com. Ung; in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske, ad pag. Ladmóc, com. Zemplén; in valle Tarca ad pag. Berzecvice, com. Sáros; et ad pag. Sátoralja-Újhely, com. Zemplén.

---

²⁰⁰ № 90493 in BP. „1927VII.” Rev. *Rosa ×collina* JACQ.

²⁰¹ Holotypus: Abscessus?

²⁰² Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa corymbifera* BORKH. var. *urbica* (LEM.) KERÉNYI-NAGY, Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, konferencia kötet, Magyar Biológiai Társaság, Budapest, p. 101. (2009)

²⁰³ Ezen a néven gyűjtött, más taxonhoz tartozó további herbárium adat: № 518798 in BP. „Turócnémeti, com Turócz. 1914.VI.30.” Rev. *Rosa ×gezii* KERÉNYI-NAGY

IX. *Rosa* × *collina* JACQU.²⁰⁴

Rutex robustus aut humilior aculeis in basi late dilatatis aequalibusquae, fortibus, falcatis velrarissime rectis, apud nonnullas etiam aciculis rectis intermixtis armatus. Petioli pilosi. Folia supra et subtus vel solum subtus in tota superficie aut solum subtus nervis pilosa, simpliciter, imperfecte vel perfecte biserrata. Pedunculi plus-minus glanduloso hispidi. Fructus ovatus aut globosus. Styli nudi, pilosi aut villosi. Sepala reflexa, decidua²⁰⁵.

1. var. *cataractarum* BORB. Hab. ad pag. Csertlsz, com. Sáros.

2. **nothovar. *cataractaeformis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁰⁶**. nothovar. nov. Frutex robustus aculeis gracilibus, rectis vel paulo falcatis armati. Ramuli floriferi cum aculeis similibus sed paulo minoribus constructi. Petioli pubescentis rarissime aculeati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, nudaе, ciliatae. Foliola lanceolata vel elliptica, subrotundata aut attenuata, apice acuminata vel obtusiuscula, subtus solum ad costam et in nervis pubescentia, plus-minus glaucescentia. Pedunculi rarius terni, sat longi, bracteis aequilongi vel solum paulo breviores, glanduloso setacei. Fructus ovoideus glanduloso hispidus. Styli pilosi. Approximavit. *R. cataractarum* BORB., a qua differt foliolis ellipticis, solum ad costam et in nervis pilosulis et aculeis fere rectis, ab *R. incerta* DÉSEGL. differt pedunculis acepe ternatis. Hab. in vinetis ad pag. Szerednye, com. Ung.

3. var. *typica* JACQU. Hab, in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Hluboka, com. Ung. Ad pag. Dargó et Stankovec, com. Zemplén; in m. Gális ad pag. Munkács, com. Bereg.

4. **nothovar. *gallicaeformis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁰⁷**. nothovar. nov. Fructus robustus aculeis rectiusculis, gracilibus, homomorhis armatis. Ramuli floriferi aculeis gracilibus armati. Foliola in foliis 5–7. stipulae lanceolatae. Petioli pilosu raris glandulis constructi. Foliola orbicularia vel

---

²⁰⁴ Fajvegyülék: *R. corymbifera* × *R. gallica*.

²⁰⁵ № 99428 in BP. „*Rosa gallica* f. × *R. canina* f. α frutex humilis (C. 15-30 cm) pr. Valcsa, inter parentes, com. Turócz 1915.VI.”; № 300277 in BP. „1915.VI.9”; № 479680 in BP. „*Rosa gallica* × *R. ~~canina~~ dumetorum* = *R. collina* JACQ. var. *Christii* (WIESB.) J. B. v. KELLER. pr. Valcsa, inter parentes, com. Turócz 1915.VI.9”

²⁰⁶ Holotypus: Abscessus?

²⁰⁷ Holotypus: Abscessus?

ovatam ad basin rotundata, apice abtusa vel plus-minus acuminatam coriaceam supra nuda, subtus in tota superficie pilosam simpliciter serratam serraturae hic et inde denticulis glanduliferentibus onusta. Pedunculi glanduloso setosi. Styli tomentosi. Fructus globosus. Approximavit *Rosam Myeindi* H. BR., sed ab ea differt ramulis floriferis armatis. Hab. in m. Lovácska ad pag. Munkács.

5. **nothovar. *helenae* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁰⁸**. nothovar. nov. Frutex robustus. Aculei homomorphi, graciles, rectiusculi in ramulis junioribus etiam robustiores. Ramuli juniores rubescentes. Stipulae lanceolatae, pilosae. Petioli pilosi, eglandulosi. Foliola subtus rubescenter glaucescentia, ovata, ad basin rotundata, apice cuspidata simpliciter serrata, supra glabra, subtus subglabra. Pedunculus et fructus parvus vel elongato ovatus, glanduloso hispidus. Styli pilosi. Approximavit *R. tortuosam* WIERZB., sed ab ea differt foliolis simpliciter serratis, fructibus ovatis, parvis et ramulis junioribus rubescentibus. Hab. ad pag. Ujdávidháza, com. Bereg.
6. var. *incerta* DÉSÉGL. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa, ad pag. Csapovec, Beregkomlós, com. Bereg; ad pag. Csap, Vinna, Szerednye²⁰⁹, Csertész, Putnokhalmec²¹⁰, com. Ung; ad pag. Szöllőske, Borsi, Ladmóc, Szentes²¹¹, Királyhalmec, com. Zemplén.
7. var. *késmárkensis* SAG.²¹² Hab. in m. Gális²¹³ ad pag. Munkács.
8. var. *kolosensis* DEGEN. Hab. in m. Jávornik²¹⁴ ad pag. N.Berezna, com. Ung.
9. var. *morgana* BORB. Hab. in m. Gális ad pag. Munkács; ad pag. Toronya, com. Zemplén.

---

²⁰⁸ Holotypus: Abscessus?

²⁰⁹ № 314195 in BP. „21.VI.1930.” Rev. *Rosa ×collina* JACQ.

²¹⁰ № 99699 in BP. „29.V.1934.” Rev. *Rosa ×collina* JACQ.

²¹¹ № 99696 in BP. „1927.VI.2.” Rev. *Rosa ×collina* JACQ.

²¹² Eddig nem találtam e taxon leírását sehol.

²¹³ № 275053 in BP. „*R. dumetorum* THUILL. var. *Késmárkensis* SAG. 1920.V.16.” Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY;

²¹⁴ № 314264 in BP. „*Rosa dumetorum* THUILL. v. *Kolosensis* DEG. Hab. in m. Jávornik, ad N.Berezna, Ung. 18.VI.1935.” Rev. *Rosa sherardii* DAVIES.

10. var. *Mygindi* BRAUN. (*Rosa gallica* × *Rosa dumetorum*) Hab. in m. Gális ad pag. Munkács.
11. var. *raviglanda* SIMK. Hab. ad pag. Szentes, com. Zemplén.
12. var. *retrinervis* BORB. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; in m. Gális ad pag. Munkács; in vinetis ad pag. Szerednye, com. Ung. ad pag. Szentes et Királyhelme, com. Zemplén.
13. var. *sarmatica* H. BR. Hab. ad pag. Silce²¹⁵, com. Bereg.
14. **nothovar. *tatrae* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²¹⁶**. nothovar. nov. Frutex robustus aculeis homomorphis anustus. Aculei graciles, arcuti falcatique. Stipulae lanceolatae, acuminatae, denticulatae, pro parte superiore sparse pilosulae, subtus dense villosiusculae. Petioli tomentoso villosi, sparse aculeis gracilimis armati. Foliola ovato lanceolata, ad basi attenuata subrotundata, apice acuminata, simpliciter serrata, subtus sprsissime pilosula, subtus dense villosa. Pedunculi glanduloso hispidi. Fructus ovatus glaber. Flores albi. Sepala eglandulosa. Styli glabri. Approximavit *R. késmárkensis* SAG.²¹⁷, sed ab ea differt foliolis lanceolatis. Hab. ad viam magnam ad pag. Tatra-lomnic, c. 1000 m. s.m., com. Szepes.
15. var. *tortuosa* WIERZB. Hab. ad pag. Ungvár.²¹⁸

X. *Rosa canina* L.

Frutex robustus aut mediocres vel humilia aculeis in basi dilatatis falcatisque armatus. Stipulae lanceolatae, nudae. Petioli nudi vel supra aut in sulco petiolorum foliolorum rarissime pilosuli, eglandulosi vel rare et sparse glandulosi. Foliola nuda, eglandulosa aut solum incosta et in nervis rare glandulosa, simpliciter, imperfecte aut perfecte biserrata. Pedunculi nudi, eglanduloso hispidi.

---

²¹⁵ № 715448 „1.V.1931” Rev. *R. ×pomazensis* DEGEN ex KERÉNYI-NAGY; № 466046 in BP. „31.V.1931.” Rev. *Rosa ×collina* JACQ.

²¹⁶ Holotypus: Abscessus?

²¹⁷ Eddig nem találtam meg sehol publikálva ezt a taxont.

²¹⁸ Utólag kézzel hozzáírva. № 463048 in BP. „*Rosa dumetorum* THUILL. v. *tortuosa* WIERZB. Hab. ad Ungvár. 31.V.1935.” Rev. *Rosa ×margittiana* SABR. ex MARG.

Fructus globosus, ovatus vel elongatus. Sepala reflexa, decidua. Styli glabri, pilosi vel villosa.

1. var. *aciphylla* RAU. Hab. ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Kovászó, Beregszász, Munkács, Beregszentmiklós, Paszika et Iolovo, com. Bereg; ad pag. Vinna, com Ung; ad pag. Nagybári, Szöllőske, Bordafürdő et Stan-kovce, com. Zemplén, in valle Stracena ad pag. Stracena, com. Szepes.
2. var. *albida* MARGITTAI, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 102 (1937)²¹⁹. Frutex robustus. Ramuli floriferi purpurascens, aculeis paulo falcatis armati. Stipulae nuda rubescentes, glanduloso ciliatae. Petioli nudiglandulis rare onusti. Foliola flavide viridia, ovata, rotundata, obtusa aut subito acuminata, ad basin glanduloso ciliata, simpliciter aut pro parte etiam biserrata, in nervis rubescentia. Bractea petiolis longiores rubescentes. Pedunculi nudi fructibus ovatis aequilongi aut paulo eos superantes. Sepala in appendicibus hic-inde glanduloso ciliatis. Flores albi. Styli breves, pilosi. Approximavit *R. flavidifoliam* VUKOT., sed ab ea differt foliolis etiam biserratis et floribus albis, ab *R. spuria* PUG. foliolis viridibus et floribus albis. Hab. inter pag. Tarca et Bersevicem com. Sáros.
3. var. *arcutidens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²²⁰. var. nov. Frutex robustus in basi valde dilatatis aculeis armatus. Ramuli floriferi aculeati. Petioli glabri. Foliola plerumque orbiculariacum nonnullis rhomboideis et lanceolatis intermixta, supra subtus nuda, rotundata vel in basi subito attenuata, apice obtusa, lanceolata in basi attenuata, apice acuminata, arcuto biserrata cum denticulis arcutis. Pedunculi nudi, bracteis breviores. Fructus globosus. Sepala eglandulosa. Styli abbreviati tomentosi. Approximavit *R. sphaeroideam* RIP., sed ab ea differt foliolis orbicularibus, acute dentatis cum denticulis arcutis. Hab. ad pag. Strojna, com. Bereg.
4. var. *ascita* DÉSEGL. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Strojna, Munkács, Beregszent-Miklós, Kopinove, Kovásznó, com.

---

²¹⁹ Holotypus: № 485972 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg. d. 7.VII.1933” A herbárium lapjához kéziratos diagnózis-cédula tartozik. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU f. *albida* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 302. (2012)

²²⁰ Holotypus: № 469220 in BP. Rev. *Rosa canina* L. *squarrosa* RAU. A herbárium lapján kézzel írt diagnózis-cédula. Véleményem szerint fejlődési rendellenesség.

- Bereg; in m. Jávorník ad pag. N.Berezná et ad pag. Ungvár, com. Ung; ad pag. Dargó, com. Zemplén, ad pag. Berzevice et Héthárs, com. Sáros.
5. var. *biserrata* MÉRAT. Hab. ad pag. Drhovo, com. Máramaros; in m. Csernekhegy, Nagyhegy et Gálishegy ad pag. Munkács, ad Tibava, Volóc, Beregszász, Skotársky, Zányka, Serbóc, com. Bereg; ad pag. Csap et Vinna, com Ung; ad pag. Szöllőske et N.Kövesd, com. Zemplén; ad pag. Héthárs, com. Sáros.
6. var. *brachypoda* DÉSEGL. et RIP. Hab. ad pag. Lauka, com. Bereg; ad pag. Ungvár, com. Ung.
7. var. *brevipes* BORB. Hab. ad pag. Kabolxapolánya, com. Máramaros; ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Csapovec, Battyú, Munkács, Silce, Szerencsfalva, Volóc, Kovászó, Lálóvo et Fogaras, com. Bereg; ad pag. Ungvár, N.Kapos et N.Berezná, com. Ung; ad pag. N.Kövesd, Bodrogvécset, Királyhelmece, com. Zemplén.
8. var. *calycifrons* MARGITTAI²²¹, Sborn. Prirod. Klubu Košice 3: 106 (1937). Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipulae lanceolatae, acuminatae, nudae et glanduloso ciliatae. Foliola orbicularia vel ovata, rotundata, obtusa aut subito acuminata, subtus viridia, supra nitescens, simpliciter serrata aut hic-inde denticulis binatis. Fructus oblongo ovatus cum pedicellis nudus. Sepala petalis longiora, multifida appendicibus majoribus, inciso dentatis, sicut apud *R. gallica* L. var. *magnifica* BORB. Approximavit *R. nitentem* DESV., a qua differt calycibus petalis majoribus et appendicibus terminalibus permagnis. Hab. ad pag. Jásztreb, com. Sáros.
9. var. *cladoleja* RIP. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szöllős, com. Ugocsa; ad pag. Munkács, Beregszász, Beno, Zápszony, com. Bereg; ad pag. Hluboka et Csap, com. Ung; ad pag. N.Kövesd, com. Zemplén.
10. var. ***compacta*** MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²²². var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis in basi dilatatis armatus. Ramuli floriferi virides sat dense aculeati. Stipulae nudae denticulatae. Petioli supra pilosi eglandulosi,

---

²²¹ Holotypus: № 0505927 in BP. „Leg. d. 1933.VII.6.” Rev. *R. canina* L. var. *canina* f. *calycifrons* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY, comb. et stat. nov. hoc loco

²²² Holotypus: № 468663 in BP. „Leg. d. 1937.VI.18.” Rev. *R. canina* L. var. *canina*
Véleményem szerint fejlődési rendellenesség.

aculeati. Foliola magna, ovata subrotundataque, in basi rotundata, apice acuminata obtusiuscula, supra obscuro viridia, subtus pallidiora, imperfecta biserrata. Flores compacti, 5–9 umbellum similes. Pedunculi nudi longi, bracteas virides superantes. Fructus parvus globosus. Styli pilosi. Approximavit R. polyfloram MARG., sed ab ea differt petiolis supra pilosis et fructibus parvis. Hab. ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén.

11. **var. coriacea MARGITAI et KERÉNYI-NAGY²²³.** var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes aut rarissime armati. Stipulae magnae, acuminatae, glanduloso denticulatae. Petioli nudi glandulis raris constructi. Foliola permagna, 3–4,5 cm long. ad 3 cm lat., ovata vel elliptica ovata, rotundata, subito acuminata, coriacea, supra obscure viridea, subtus pallidiora, biserrata aut etiam composito serrata, denticuli haud acuminati, eglandulosi. Pedunculi nudi. Flores 2–3-ni. Fructus globosus. Sepala eglandulosa. Styli dense pilosi. Approximavit R. rubescentem RIP., a qua differt foliis permagnis, coriaceis et denticulis non acuminatis. Hab. ad pag. Stankovce, com. Zemplén.
12. var. *curticola* PUG. Hab. in Városi-erdő ad pag. Munkács, com. Bereg.
13. var. *Desvauxii* H. BR. Hab. in m. Homolka ad pag. Berzevice et ad pag. Héthárs, com. Sáros.
14. var. *dilucida* RIP. Hab. ad pag. Csertész, com. Ung; ad pag. Borsi, Stankovec, Dargó, com. Zemplén; in valle Szádellő, com. Abaujtona.
15. var. *disparabilis* LAM. et OZAN. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. N.Kapos; com. Ung; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.
16. **var. dolichodonta SABRANSKY et MARGITAI ex KERÉNYI-NAGY.²²⁴** var. nov. „Proxima R. lapidicolae H. BR. (e Transitoriis) a qua differt serratura argutissima dentibus et profunde incisus anguste cuspidatis. Foliola rhombo-elliptica ad basin acuta, apice cuspidifera. Petala pulchre rosea. Fructus oblongi.” (Sabransky in lit.) **prope Valcsa, com. Turóc, c. 400 m.** Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. N.Kapos, com. Ung; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.

---

²²³ Holotypus: № 467979 in BP. „Leg. d. 1937.VI.18.” Rev. R. *canina* L. var. *dumalis* BAKER non BECHST.

²²⁴ Herbáriumban fellelt, leíratlan taxon, melynek csak a neve szerepelt a kéziratban. Holotypus: № 468795 in BP. „Leg. d. 1915.VI.9.”

17. var. *dumalis* BECHST. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Munkács, Várkulcsa, paszika, Beregszent-Miklós, Barkaszó, Beregszász, Polena, Komlós, Zányka, Strojna, Loho, com. Bereg, in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros; in valle Dunajec ad pag. Vörös-klastrom, com. Szepes.
18. var. *elatiorem* BORB. Hab. ad pag. Csap, com. Ung, ad pag. Ladmóc, stankovec et legénye-Mihály, com. Zemplén.
19. var. *eristyla* RIP. et DÉSEGL. Hab. ad pag. Kabolyapolyána, com. Máramaros; ad pag. Munkács, Beregszőllős, Barkaszó, Lauka, Beregszentmiklós, Pósháza, Paszika, Újdávidháza, Komlós, Bene, Kovászó, Iványi, Loho, F.Viznice, Paszika, Zápszony, Podhering, Sztrabicsó, Beregszász et Strojna, com. Bereg; ad pag. Vinna, N.Berezna, Szerednye, N.Kapos et Hluboka, com. Ung; ad pag. Bodrogvécs, Géres et Királyhelme, com. Zemplén; ad pag. Singlér, com. Sáros; in m. Dreverník ad pag. Szepesváralja, com. Szepes.
20. var. *enoxiphylla* BORB. Hab. ad pag. Kabolyapolyána, com. Máramaros; ad pag. Csapovec, Bene, com. Bereg; ad pag. Putnokhelme, Ungvár, N.Berezna, com. Ung; ad pag. Nagybári, Szőllőske, N.Kövesd et Ladmóc, com. Zemplén, in valle Tarca ad pag. Berzevice et Tarca, com. Sáros; ad pag. Tíbava, com. Bereg; ad pag. Toronya, com. Zemplén.
21. var. *fallens* DÉSEGL. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Zápszony, Sztrabicsó, Csapovec, Munkács, Pósháza, com. Bereg; ad pag. Hluboka, com. Ung; ad pag. N.Kövesd, Szentes, Borsi, Királyhelme, com. Zemplén; ad pag. Berzevice et Singlér, com. Sáros.
22. var. *formula* GODET. Hab. ad pag. Hársfalva, com. Bereg; ad pag. Ungvár, com. Ung; ad pag. Stankovec, com. Zemplén.
23. var. *fissispina* WIERZB. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Volóc, Szinyák, Zápszony, Németkucsova, Felső-Kerepec, Lohó, com. Bereg; ad pag. Szerednye et Putnokhelme, com. Ung; ad pag. Szőllőske, com. Zemplén; in m. Dreverník ad pag. Szepes-Váralja.
24. var. *fissidens* BORB. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Zápszony, Szilce, Beregszász, Németkucsova, Munkács, Pósháza, Kopinovec, Beregszőllős, Csapovec, F.Kerepec, Zányka, Lalovo, Kovászó, Fogaras, com. Bereg; ad pag. Szerednye; N.Kapos, Csértész, Putnokhelme, Ungvár, N.Berezna, com. Ung; ad pag. Nagybári, Darkó, N.Kövesd, Szőllőske, Kis-Gáres, Szentes, Borsi, Stankovec, com. Zemplén; ad pag. Torna, com. Abaujtorna; in valle supra Tarca supra pag.

- Berzevice, in m. Homolka ad pag. Berzevice, ad pag. Tarca, Héthárs et Csértész, com. Sáros.
25. var. *flexibilis* DÉSEGL. Hab ad pag. Hársfalva, Sztrabicsó, Bene, Várkulcs, munkács, Ivényi, com. Bereg; ad pag. Csértész com. Ung; ad pag. Ladmóc, com. Zemplén.
26. var. *fraxinoides* H. BR²²⁵. Hab. ad pag. Kopinovce, com. Bereg.
27. var. *frondosa* STEV. Hab. ad. pag. Zápszony, Szilce, Várkulcsa, csapovec, Beregszöllős, Podhering, F.Kerepec, Polena, Beregszász, Szerencsfalva, Hársfalva, Strojna, Kovászó, vom. Bereg; ad pag. Szerednye, Csap, N.Kapos, Csértész, Putnokhalmec et Hlunoka, in m. Jávornik ad pag. N.Berezna, com. Ung; ad pag. Nagybári, Szöllőske, N.Kövesd, Ladmóc, Szentes, N.Géres, Királyhalmec, com. Zemplén; in valle Szádellő, com. Abaujtorna, in m. Homolka et Černa-hora ad pag. Berzevice, ad pag. Singlér et Héthárs, com. Sáros.
28. var. ***gálisensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²²⁶**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi glauscentes inermes. Stipulae lineatae, acuminatae, nudaе. Petioli nudi eglandulosi, aciculis fere rectis rarissim, a onusti. Foliola mediocria glaucescentia, lanceolata, attenuata acuminataque, duplicato serrata denticulis acuminatis. Pedunculi nudi. Fructus parvus ovatus. Styli pilosi. Approximavit R. sarmantoidem PUG. sed ab ea differt fructus parvis. Hab. in m. Gálishegy ad pag. Munkács.
29. var. *glaucina* RIP. Hab. ad pag. Putnokhalmec et Ungvár, com. Ung; ad pag. Stankovec, com. Zemplén.
30. var. *glaucescens* DESW. Hab. in m. Szarkahegy ad pag. Podhering et in m. Gálishegy ad pag. Munkács, com. Bereg.
31. var. *globularis* FRANCH. Hab. ad Munkács, Beregszöllős, Szerencsfalva, com. Bereg; ad pag. Hluboka, com. Ung; ad pag. Stankovec, Dankó, Bordafürdő, Legenye-Mihály, S.Ujhely, Toronya, Szöllőske, com. Zemplén; in valle Stracena ad pag. Stracena.

---

²²⁵ Eredetileg toldócédulán 26a számmal.

²²⁶ Holotypus: № 0488171 in BP. „Leg. d. 1937.VI.1.” Izotípusok: № 467971, 469880, 469881, 0488089 in BP. Rev.: *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER non BECHST.

[var. *globularis* (FRANCH.) DUMORT. subvar. *perfrondosa* MARGITTAI et SABRANSKY, Magyar Botanikai Lapok 17: 88 (1919)²²⁷. „Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes, stipulis lanceolatis denticulis perparvis crebris, petiolis glabris aculeatis, foliolis maximis 4,5–5 cm longis et 3 cm latis, glabris, evidenter biserratis. Fructus globosi. Styli pilosi. Hab in dumetis inter pag. Turóctölgyes et Turócnémeti c. 500 m, sol. granit.”]

32. var. *heterophylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²²⁸. var. nov. Frutex parvus. Ramuli floriferi brevis, aculeati. Stipulae latae lanceolatae, acuminatae, apice dense glanduloso ciliatae. Petiolis sparse pilosuli, glandulis sat densibus onusti. Foliola perparva cum mediocribus (ad 1,5 cm long.) intermixta, ovata vel ovato elliptica, rhomboidea, attenuata aut rotundata, obtusa aut pro parte breve acuminata, ad costam glandulis constructa, viridia, duplicato serrata, serraturis glandulis singularibus ferentibus. Pedunculi fructibus longiores in bracteis oculati. Fructus globoso ovatus. Sepala glanduloso ciliata. Styli tomentosi. Approximavit *R. subbiserratam* MARG., sed ab ea differt foliola parvis et petiolis sparse pilosulis. Hab. in collis ad pag. Salánk, com. Ugocsa.

33. var. *hispidula* RIP. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Sztrabicsó et Munkács, com. Bereg; ad pag. Királyhelmec et S.Ujhely, com. Zemplén; ad pag. Singlér, com. Sáros.

34. var. *horrida* DÉSEGL. Hab. ad pag. Munkács, ad pag. Hluboka, com. Ung; ad pag. N.Kövesd, com. Zemplén; ad pag. Singlér, com. Sáros.

35. var. *inaequalifolia* MARGITTAI, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 101 (1937).²²⁹ Frutex parvus. Ramuli florifer et juneores aculeis homomorphis fere rectis

---

²²⁷ Az eredeti kéziatban nem szerepel. Holotypus: abscessus?

²²⁸ Holotypus: № 463047 in BP. „Leg. d. 1936.VI.1.” Kézzel írt diagnózis a laphoz csatolva kapszulában. Rev. *Rosa* × *belgradensis* PANČ. nothomorpha *heterophylla* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY, comb. et stat. nov. hoc. loco

²²⁹ Holotypus: № 485984 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg. d. 12.VII.1933” Rev. *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU. A herbárium lapon, egy cédulán kézzel írott diagnózis található egy hajtott borítékban, mely ugyanabból a címeres vízjelzetű papírból készült, melybe MARGITTAI a gépelt kéziratát helyezte. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU f. *inaequifolia* (MARGITTAI)

valde armati. Stipulae nudaе, eglanduloso ciliatae. Petioli nudi aculeis parvis onusti, hic et inde etiam glandulis parvis vestiti. Foliola inaequalia. Foliola terminalia mediocria vel parva ad 2,5 cm long., 1,9 cm lat. Inferiora subito perfunt in foliola perparva, (similia foliolis minoribus *Rosae pimpinellifoliae*) ad 3–5 mm long. et 3–4 mm lat. Foliola majora ovata, rotundata, obtusa vel subito acuminata, simpliciter serrata. Foliola minora orbicularia, simpliciter serrata, hic et inde cum denticulis binatis. Ramuli breves fasciculis foliolorum terminati, sicut apud *R. senticosam* ASCH. Pedunculi nudi. Fructus elongato ovoideus, superantes. Styli glabri. Approximavit *R. senticosam* ASCH., sed ab ea differt foliolis inaequalibus et stylis glabris, ab *R. Sancti-Marci* DEGEN. Foliolis inaequalibus et aculeis non verticillatis. Hab. ad pag. Héthás, com. Sáros.

36. var. *intercedens* H. BR. Hab. ad pag. Munkács, Lauka, com. Bereg; ad pag. N.Kapos et Ungvár, com. Ung; ad pag. Berzevice, com. Sáros.
37. var. *insignis* GRÉN. Hab. ad pag. Salánk et N.Szőllős, com. Ugocsa; Beregszász, Munkács, Polena, Sztrabicsó, Paszika, Zányka, Zápszony, Iványi, Zsdenyovac, com. Bereg; ad pag. N.Berezna et Csap, com. Ung; ad pag. Stankovec, Bordafürdő, S.Ujhely, Legeny-Mihály, Borsi, Bodrogvécs, Szentes, com. Zemplén; in valle Tarca et in m. Homolka ad pag. Berzevice, ad pag. Tarva, Héthárs, com. Sáros.
38. var. *insubrica* WIERZB. Hab. ad pag. Szernye, com. Bereg.
39. var. ***intermedia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY.**²³⁰ var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis armata. Ramuli floriferi armati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, nudaе. Petioli pilosi fere ut ad *Rosam dumetorum* THUILL., etiam rare glandulosi. Foliola orbicularia, plus-minus biserrata, obtusa, rotundata aut attenuata, supra subtus nuda, sicut apud *R. caninam* L., solum ad costam rarissime glandulosa. Pedunculi nudi, bracteis aequilongi, nudi. Fructus sat parvus globosus. Styli nudi aut sparsissime pilosuli. Approximavit *Rosam Sabranskyi* H. BR., a qua differt pedunculis nudis (apud *R. Sabranskyi* pilosuli), approximavit etiam *R. medioxiam*

KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 302. (2012)

²³⁰ Holotypus: № 485978 in BP. „Leg. d. 1934.29.” Rev. *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU.

DÉSEGL., sed ab ea differt fructis globosis. Hab. ad pag. Putnokhalmec, com. Ung. Hanc Rosam mihi inter R. caninam et R. dumetorum esse videtur.

40. var. *istropolitana* H. BR.²³¹ Hab. in pascuis ad pag. Sztrabicsó, com. Bereg; ad pag. Stankovec, Dargó, com. Zemplén; ad pag. Berzevice et Tarca, com. Sáros; ad pag. Tibava, com. Bereg.

41. var. *Katarinae* MARGITTAI, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 104 (1937).²³² Frutex parvus aculeis minoribus, fere rectis, solum paulo falcatis armatis. Ramuli floriferi bravae, sicut apud R. senticosam ASCH. Stipulae lanceolatae acuminataeque glanduloso ciliatae. Pedunculi nudi aculeis parvus constructi. Foliola parva, cum ramulis floriferis glaucescentia, ovata vel lanceolata, subrotundata acuminataque, imperfecte biserrata. Bracteas paulo purpurascens. Fructus perparvus cum pedunculo nudus, ovatus. Flores perparvus ad 2,7 cm diametri, intense rosei, sicut apud R. coriifoliam FR. Discus planus. Styli pilosi. Sepala eglandulosa. Approximavit R. spuriam PUG. a qua differt foliolis et fructus perparvis, ab R. senticosa ASCH. Floribus intense roseis et foliolis glaucescentibus imperfecte biserratisque. In honorem uxoris professoris A. Mankovics, apud quem hospes fui, in quo tempore hanc Rosam legi. Hab. ad pag. Singlér (Salvator f.[forrás]), com. Sáros.

42. var. *lanceolata* MARGITTAI. Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 104 (1937)²³³ E sextiona biserratarum. Frutex robustus aculeis falcatis aculeatis. Ramuli floriferi aculeati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, nudaе, in marginibus glandulis sedentibus onustes. Petioli rare pilosuli et inermes. Foliola mediocria, glaucescentia, lanceolata vel oblongo lanceolata, acuminata

---

²³¹ Eredetileg elszámozva, az előző számával (39) ellátva.

²³² Holotypus: № 0503922 in BP. Rev. *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER non BECHST. A herbáriumhoz kézzel írt cédulán diagnózis is tartozik. *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER f. *katarinae* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 301. (2012)

²³³ Holotypus: № 485974 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg. d. 4.VII.1934.” Rev. *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU f. *lanceolata* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 302. (2012)

- atteunataque, biserrata. Fructus ovoideus cum pedunculo nudus, mediocris. Styli breves, pilosi. Approximavit Rosam sarmentoidem PUG., sed ab ea differt foliolis lanceolatis, atteunatis acuminatisque et stylis brevibus. Approximavit etiam R. pienninae H. BR., a qua differt foliolis perfecte biserratis et aculeis falcatis. Hab. inter pag. Singlér et Salvator-forrás, in m. Homolka pr. pag. Berzevicze, com. Sáros.
43. var. *lancifolia* MARGITTAI. Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 105 (1937)²³⁴ Frutex robustus aculeis falcatis armatis. Ramuli floriferi rare armati. Stipulae nudaе apice glanduloso denticulatae. Petioli nudi inermes. Foliola sat magna, lanceolata, attenuata, acuminata, simpliciter serrata. Pedunculi fructibus ovatis aequilongi, nudi bracteis occulti. Styli pilosi. Approximavit R. fissidentem BORB., sed ab ea differt foliolis lanceolatis, attenuatis acuminatisque. Hab. in m. Feketehegy, ad pag. Nagy-Szóllós, com. Ugocsa.
44. var. *levistyla* RIP. Hab. in m. Feketehegy, ad pag. Nagy-Szóllós, com. Ugocsa; ad pag. Kopinovce, com. Bereg; ad pag. Szerednye, com. Ung; in valle Szádellő, com. Abauj-Torna, ad pag. Nagykövesd com. Zemplén; in m. Homolka et Černahora ad pag. Berzevice, ad pag. Tarcza et Singlér, com. Sáros.
45. var. *lapidocola* H. BR. Hab. in m. Feketehegy, ad pag. Nagy-Szóllós, com. Ugocsa; ad pag. Kopinovce, com. Bereg; ad pag. Szerednye, com. Ung; ad pag. Szerednye, com. Ung; ad pag. Nagy-Kövesd, in valle Szádellő, com. Abauj-Torna, in m. Homolka et Černa-Hora ad pag. Berzevice, ad pag. Tarca et Singlér, com. Sáros.
46. var. *lasiostylis* BORB. Hab. ad pag. Munkács et Felső-Kerepec, com. Bereg; ad pag. Vinna, com. Ung; ad pag. Héthárs, com. Sáros.
47. var. *laxifolia* BORB. Hab. in m. Feketehegy, ad pag. Nagy-Szóllós, com. Ugocsa; ad pag. Munkács, Sztrabicsó et Zányka, com. Bereg; ad pag. Csap, com. Ung; ad pag. Kis-Géres, com. Zemplén.
48. var. *liostyla* RIP. Hab. ad pag. Munkács et Felső-Verecke, com. Bereg.

---

²³⁴ Holotypus: № 479638 in BP. „Leg. d. 5.VI.1933.” Rev. *R. canina* L. var. *canina*
A herbáriumhoz kézzel írt cédulán diagnózis is tartozik.

49. var. *longistyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY.²³⁵ var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipules lanceolatae, acuminatae, denticulatae, nudae. Foliola parva, lanceolata, acuminata attenuatque, simpliciter serrata, hic-inde cum denticulis binatis. Pedunculi nudi. Fructus globosus vel globoso ovatus, sat parvus. Styli elongati columnam ludentes, pilosi, approximavit *R. syntrichostylam* RIP., sed ab ea differt foliolis lanceolatis, fructibus globosis et stylis pilosi, nunquam villosis. Hab. in m. Borszhegy, ad pag. Szöllöske, com. Zemplén.
50. var. *longifolia* MARGITTAI.²³⁶ Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 105 (1937) Frutex robustus aculeatis majoribus falcatisque onustus. Ramuli floriferi rubescentes aculeis parvis, fere rectis armati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, rare glanduloso ciliae. Petioli inermes supra paulo pubescentes. Foliola longe lanceolata, ad 4,2 cm long., (1,3 cm lat.) sicut apud *R. pendulinam* L. foliolis longis, attenuata acuminataque, viridia, glabra, perfecta biserrata, nonnulla etiam imperfecte biserrata. Bractea rubescentes, magnae, pedunculis longiores aut aequilongae. Fructus ovatus, cum pedunculo nudus. Flores 3–4 umbellum simulantes, Styli breves dense pilosi. Approximavit *R. lanceolatam* Marg. a qua differt ramulis floriferis et bracteis rubescentibus, floribus compactis, et stylis tomentosis. Approximavit etiam *R. laxifloram* BORB. sed ab ea differt foliolis minoribus, non laxis, non remotis et non longiusculo petiolulatis. Hab. in m. Černa-Hora ad pag Berzevice, com. Sáros.
51. var. *lutetiana* LEM. Hab, in m. Feketehegy ad pag. N.Szöllös, com. Ugocsa, ad pag. Zápszony, Németkucsova, Kopinovce, Beregszöllös, Munkács, Sztrabicsó, Sztrojna, com. Bereg; ad pag. Szöllöske, Szentes, Ladmóc, N.Kövesd, com. Zemplén; in vallis Szádellő, com. Abaujtorna, in m. .

---

²³⁵ Holotypus: № 488071 in BP. „Leg. d. 24.VI.1931.” Rev. *R. stylosa* DESV. var. *longistyla* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY, comb. et stat. nov. hoc. loco. Isotypus: № 486074 in BP. Egyéb, Margittaitól gyűjtött lapok ugyanezen taxonnéven, melyek szerintem szintén *Rosa stylosa*-k: № 486073, 486072 in BP. Nagybázi (Nagyházi?), com. Zemplén.

²³⁶ Holotypus: № 0303930 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg. d. 7.VII.1933.” Rev. *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU f. *longifolia* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 303. (2012)

- Černa-Hora ad pag. Berzevice, ad pag. Héthárs, com. Sáros; ad pag. Hársfalva com Bereg; ad pag. Bordafürdő et Toronya, com. Zemplén.
52. var. *macrostylis* BORB. Hab. ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad Sztrabicsó, Zányka, com. Bereg; ad pag. Toronya et Stankovec, com. Zemplén.
53. var. *macrostylis* BORB. f. *glabrescens* MARGITTAI²³⁷, Sborn. Prir. Klubu Košice 3:103 (1937) „differt *R. macrostylis* BORB. stylis glabrescentibus aut paulo pilosis.”
54. var. *marisensis* SIMK. et H. BR. Ad pag. Bene, in m. Gális, ad pag. Munkács, com. Bereg; in valle Tarca ad pag. Berzevice et ad pag. Singlér, com. Sáros.
55. var. *mankovicsiana* MARGITTAI²³⁸, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 102 (1937). Frutex robustus aculeis falcatis armatus. Ramuli floriferi inermes, rubescentes. Stypulae lanceolatae, acuminatae, nudae, apice glanduloso ciliatae. Petioli inermes vel rarissime armati, supra rarissime pilosulis. Foliola magna, ad 4,5 cm long. 2,5 cm lat. ovata, lanceolata, acuminata attenuataque, imperfecta biserrata, in costa rubescentis. Bractae rubescentes. Flores compacti 3–4 corymbum simulates. Pedunculi multo longiores fructibus parvis, globosis aut globoso ovatis. Sepala nuda. Styli breves tomentosi. Approximavit *R. macrostylam* BORB., sed differt ab ea foliolis majoribus, floribus compactis et ramulis floriferis inermis. In honorem professoris A. Mankovics, in societate cujus nac Rosam legi. Hab. inter pag. Tarca et **Berzevice**, com. Sáros

---

²³⁷ A kéziratban ez a taxon az előző taxon lelőhelyei közt szerepelt MARGITTAI-taxon megnevezés nélkül. A herbáriumi lapon eredetileg *R. canina* L. var. *intercedens* H. BR. taxonnak határozva, de ezt később áthúzta. Holotypus: № 485983 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg. d. 7.VII.1933.” Az itt szerepeltetett diagnózis a herbáriumi példányon található kézírásos céduláról származik. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *canina* f. *glabrescens* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 301. (2012)

²³⁸ Holotypus: № 485982 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg. d. 7.VII.1933.” Rev. *R. canina* L. var. *dumalis* BAKER non BECHST. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER f. *mankovicsiana* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 301. (2012)

56. var. *medioxima* DÉSEGL. Hab. ad pag. Rahó, com. Máramaros; ad pag. Munkács, Pósháza et Bene, com. Bereg.
57. var. *microphylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²³⁹, var. nov. Frutex parvus. Ramuli floriferi valde abbreviati, aculeis majoribus, homomorphis, falcatis obsiti. Stipulae late-lanceolatae, glabrae, acuminatae. Petioli epilos, glandulis brevissime stipitatis, sat densito constructi. Foliola parva, supra intense viridia, subtus pallide viridia, elliptoidea, vel ellipsoideo-ovata, in basi rotundata, vel paulo attenuata, apice acuminata, simpliciter serrata. Pedunculi abbreviati, in bracteis oculati, cum receptaculo dense glandulosi. Fructus subglobosus, vel globoso-ovatus, parvus. Flos parvi, pallide rosei. Styli sat elongati, dense pilosi aut tomentosi. Approximavit *Rosam andegavensem* BAST., sed differt ab ea foliolis parvis, ramulis floriferi valde abbreviatis, fructibus subglobosis et styli sat elongatis, tomentosisque. Hab. ad Nagy-Berezna, in m. Jávorník.
58. var. *montivaga* DÉSEGL. Hab. ad pag. Verecke, Paszika, Bene, Bátyu, Iványi, com. Bereg; ad pag. Szerednye, Ungvár, Csap, com. Ung; ad pag. Ladmóc, Királyháza, com. Zemplén; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.
59. var. *mucronata* DÉSEGL. Hab. ad pag. Munkács, Sztrabicsó, Ujdávidháza, Lohó, Beregkomlós et lalovo, com. Bereg; ad pag. Ungvár, com. Ung.
60. var. *multiflora* MARGITTAI²⁴⁰. Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 102 (1937). Frutex robustus. Aculei falcati. Petioli inermes aut rare parvis aculeis onusti, supra in sulce foliolorum rare pilosuli. Ramuli floriferi valde armati. Stipulae nuda, glanduloso ciliatae. Foliola magna, late ovata vel in parte majore late-orbicularia, rotundata (adsunt etiam in basi foliola subrotundata), obtusa, vel apud nonnulla subito acuminata, biserrata. Flores congregati ad 6–7 racemum ludentes. Pedunculi fructibus ovatis aequilongi at cos superantes. Sepala eglandulosa. Petala pallide rosea. Styli breves tomentosi.

---

²³⁹ Herbáriumi taxon, az eredeti kéziratban nem szerepel! Holotypus: № 479641 in BP. „Leg.d. 18.VI.1935.”

²⁴⁰ Monstrózat, nem taxon. Holotypus: № 485977 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg.d. 7.VII.1933.” Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER f. *multiflora* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 301. (2012)

Approximavit R. innocuam RIP., a qua differt foliolis magnis et floribus congregatis. Hab. inter pag. Tarca et **Berzevice**, com. Sáros.

61. var. *myrtilloides* TRATT. Hab. ad pag. Veréce, com. Zemplén; ad pag. Zápszony, Silce, Tibava, Pósháza, Munkács, Strojna, com. Bereg; ad pag. Csap et Csértész; com. Ung; ad pag. Szöllőske, Borsi, Szentes, Toronya, Legenye-Mihály et S.Ujhely, com. Zemplén; ad pag. Singlér, Berzevice, Tarca, Héthárs, com. Sáros.
62. var. *nitens* DES. Hab. ad pag. Batyu et Munkács, Csapovec, com. Bereg; ad pag. Szöllőske et N.Kövesd, com. Zemplén.
63. var. *nitescens* H. BR. Hab. in valle Szadellő, com. Abaujtorna.
64. var. *oblonga* DÉSEGL. Hab. ad pag. Bene, com. Ung.
65. var. *oenophora* J. B. BR.²⁴¹ Hab. ad pag. Munkács, Bene, com. Bereg; ad pag. Hluboka, com. Ung; ad pag. Berzevice et Singlér, com. Sáros.
66. var. *opaca* FRIES. Hab. in m. Jávornik, ad pag. N.Berezna, com. Bereg; ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén; ad pag. Tibava, com. Bereg.
67. var. *oreades* COTT. Hab. in valle Zsarnyó, ad pag. Munkács.
68. var. *ovifera* BORB. Hab. in vinetis ad Bene, com. Bereg; ad pag. Stankovec, com. Zemplén.
69. var. *oxydonta* KERN. Hab. ad pag. Silce, Munkács, Sztrabicsó, Hársfalva, com. Bereg; ad pag. Csap, N.Kapos, Putnokhelmeccom. Ung; ad pag. N.Bári, N.Kövesd et Szentes, com. Zemplén.
70. var. *oxyphylla* RIP. Hab. ad pag. Salánk, N.Szöllős, com. Ugocsa; ad pag. Zápszony, Polena, Sztrabicsó, Munkács, Paszika, Bátor, Barkaszó, Bereg-Komlós, Csapovec, Skotárszky, Bene et Kigyós, Hársfalva, com. Bereg; ad pag. Szerednye, Csap, N.Kapos et Vinna, com. Ung; ad pag. N.Kövesd, Szöllőske et Szentes, com. Zemplén; ad pag. Héthárs, com. Sáros.
71. var. ***parvicarpa* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY²⁴²**. var. nov. Frutex parvus aculeis parvis falcatisque amatus. Ramuli floriferi aculeati. Petioli nudi aut in sulco foliolorum rarissime pilosuli. Foliola mediocria, viridia, lanceolata vel elliptico lanceolata, rotundata, apice sat longe acuminata, biserrata.

---

²⁴¹ Nem létező kombináció. Helyesen: var. *oenophora* (GAND.) H. BR.

²⁴² Holotypus: abscessus?

Pedunculi fructibus longioribus, nudi. Fructus perparvus, globosus, apice attenuata, in discum conicum euns. Styli brevesm tomentosi. Approximavit R. sphaeroideam RIP., sed ab ea differt fructibus perparvis (0,6–0,8 cm long.), apice subito attenuatis. Hab. ad pag. Lalovo, com. Bereg.

72. var. *Pienninae* H. BR. hab. in valle Dunajec, ad pag. Tarca et Berzevice, com. Sáros.

73. var. ***pilifrons* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁴³**, var. nov. Sectione biserratarum. Frutex robustus. Ramuli floriferi et juniores purpurascens, inermes. Stipulae nuda, glanduloso-ciliatae. Petioli in sulco foliorum pilosuli glandulis onusti. Foliola lanceolata, biserrata, serraturis acuminatis, acuminata, attenuata, ad costam rare pilosula. Pedunculi nudi. Fructus ovato globosus, nudus. Calyces eglandulosi. Styli pilosi. Approximavit R. villosiusculam RIP. a qua differt foliolis lanceolatis et pedunculis nudis. Hab. ad. pag. Ladmóc, com. Zemplén.

74. var. ***pilosiuscula* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁴⁴**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipulae lineato lanceolatae, nuda, glanduloso denticulatae. Petioli rare pilosuli cum singularibus aculeis et glandulis constructi. Foliola supra intense viridia, subtus pallidiora, ad costam pilis rarissimis tecta, ovata vel elliptico rhomboidea, subito attenuata, acuminata, biserrata. Pedunculi nudi, bracteis aequilongi, aut eas superantes. Fructus ovoideus. Styli pilosi. Approximavit R. villosiusculam RIP. a qua differt foliolis rhomboideis et pedunculis nudis, approximavit etiam, R. pilifrontem MARG. sed ab ea differt ramulis junioribus haud purpurascens et foliolis ovatis rhomboideis. Hab. ad pag. Veréce, **Salánk**, com. Ugocsa; ad pag. Tibava, som. Bereg.

75. var. ***pilososcabrata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁴⁵**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi plurime inermes vel aculeis falcatis rare armati.

---

²⁴³ Holotypus: abscessus?

²⁴⁴ Holotypus: № 467985 in BP. „Leg. d. 1.VI.1936.” Rev. *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU. Originális anyag: № 469218 in BP. „Borzos” Rev. *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU. A határozókulcsból (II = IV. Clavis) kihagyta MARGITTAI.

²⁴⁵ Holotypus: № 486077 in BP. „Leg. d. 19.VI.1937.” A herbáriumi laphoz kézzel írt diagnózis-cédula tartozik. Rev. *Rosa* × *belgradensis* PANČIĆ nothomorpha *pilososcabrata* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY, comb. et stat. nov. hoc loco.

Stipulae dense glanduloso ciliatae. Petioli dense glandulosi, pilis sat brevioribus sat densius pilisque longioribus rare vestiti. Foliola elliptica vel elliptico lanceolata, subito attenuata acuminataque, composito serrata, ad costam pilis longis rarissime vestita, in costa et in nervis rare glandulosa. Pedunculi nudi. Fructus ovatus. Sepala glanduloso ciliata. Styli dense villosi. Approximavit R. scabratam CRÉP. a qua differt foliis in parvis rare pilosis et stylis dense villosis. Hab. ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén.

76. var. *podolica* TRATT. Hab. ad pag. Hársfalva, com. Bereg.

77. var. *podolica* TRATT. f. *glanduloso-petiolatae* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁴⁶. forma nov. A typo differt petiolis glandulosis. Hab. in m. Jávorník, ad pag. N.Berezna, com. Ung.

78. var. *polyflora* MARGITTAI, Sborn. Prir. Klubu Košice 3: 101 (1937)²⁴⁷. Frutex robustus aculeis falcatis dense armatus. Ramuli floriferi aculeati. Stipulae nudae, glanduloso denticulatae. Petioli nudi armati, glandulis raris vestiti. Foliola sat magna elliptica vel ovata, rotundata vel subito attenuata, supra nitentia, subtus viridia, imperfecte biserrata. Flores compacti 4-7 umbellum ludentes. Pedunculi nudi fructibus ovatis vel ovato globosis sat magnis aequilongi, aut eos superantes. Styli elongati collumnam simulates, pilosis. Approximavit R. umbelliflorum MARG. sed ab ea differt foliis minoribus et supra nitentibus. Approximavit etiam R. globularem FRANCH. a qua differt floribus umbellum simulantibus et fructibus ovato globosis. Hab. ad pag. Héthárs, com. Zemplén.

79. var. *pseudomarisensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁴⁸. var. nov. Frutex robustus. Aculei parvi, recti, vel paulo arcuti. Petioli nudi sparse glandulis

---

²⁴⁶ A kéziratban ez a taxon az előző taxon lelőhelyei közt szerepelt Margittai-taxon megnevezés nélkül, de a diagnózisa szerepeltetésével. Holotypus: № 471225 in BP. Leg. d. 17.VI.1935.” Rev. *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU.

²⁴⁷ Monstrózat, nem taxon. Holotypus: № 485970 in BP. (KERÉNYI-NAGY, 2012) „Leg.d. 12.VII.1933.” Rev. *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER non BECHST. A herbárium lapához kézzel írt diagnózis-cédula is tartozik. Isotípus: № 485971 in BP. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER f. *polyflora* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 301. (2012)

²⁴⁸ Holotypus: № 470066 in BP. „Leg.d. 19.VI.1932.” Rev. *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER non BECHST.

onusti. Foliola juniora purpurascentia vel subtus glaucescentia, supra viridia, sat parva elliptica vel ovato lanceolata, imperfecta, biserrata, inferiora serraturis subcompositis, apice acuminata vel obtusa, in basi attenuata vel subrotundata, glabra. Pedunculi bracteis purpurascentibus brevicres. Fructus ovoideus, calyces purpurascentes, eglandulosi. Styli dense pilosi. Approximavit R. marisensem SIMK. et H. BR. a qua differt calycibus et bracteis purpurascentibus, ab R. oenophora J. B. VON KELLER pedunculis bracteis minoribus. Hab. ad pag. Zápszony, com. Bereg.

80. var. *psilogyna* BORB. Hab. ad pag. N.Szőllős et Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Zápszony, Kopinovce, Csapóvce, Sztrabicsó, Hársfalva, Lalovo, Strojna, com. Bereg; ad pag. Szerednye et Hluboka, com. Ung; ad pag. Szentes, Ladmóc, S.Ujhely et Királyhelmeč, com. Zemplén; in valle Szádellő, com. Abauj-Torna; in m. Černa-Hora ad pag. Berzevice, com. Sáros.

81. var. ***rhombifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁴⁹**. var. nov. Frutex parvus. Ramuli floriferi breves. Stipulae lanceolatae, acuminatae appendicibus glanduloso denticulatis. Petioli supra ad originem petiolorum foliorum pilosuli, rare glandulosi, aculeati. Foliola parva aut mediocria, rhomboida vel rhomboideo lanceolata, in basi attenuata, apice valde acuminata, imperfecta, biserrata, aut in nonnullis perfecte biserrata. Pedunculi longi bracteis superantem eglandulosi. Fructus parvus globosus. Styli pilosi. Approximavit R. globosam FRANKE. differt ab ea fructibus parvis et foliis parvis, rhomboideis vel rhomboideo lanceolatis. Hab. ad pag. Kovászó, com. Bereg.

82. var. *rubelliflora* RIP. Hab. in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. N.Kövesd, com. Zemplén; ad pag. Héthárs, com. Sáros.

83. var. *rubescens* RIP. Hab. ad Kovászó, Volóc, com. Bereg; ad pag. Bordafürdő, com. Zemplén; in valle Szádellő, com. Abauj-Torna; in m. Černa-Hora, com. Sáros; in . Branyiszkó, com. Szepes.

84. var. ***salánkensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁵⁰**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes vel solum singularibus aculeis constructi. Stipulae nudaе, glandulis densibus ciliatae. Petioli nudi sat dense glandulosi. Foliola subtus paulo pallidiora, elliptico lanceolata, subrotundata, vel subito

---

²⁴⁹ Holotypus: № 470851 in BP. „Leg. d. 7.VII.1936.”

²⁵⁰ Holotypus: № 463045 in BP. „Leg. d. 1.VI.1936.” Rev. *Rosa ×belgraensis* PANČIĆ

- atteunata, apice acuminata, similia foliolis R. pendulinae L. supra subtus nuda, solum in costa singularibus glandulis constructa, biserrata. Pedunculi friuctibus aequilongi vel eos superantes, nudi, eglandulosi. Sepala glanduloso ciliata. Styli dense pilosi. Fructus oblongo ovatus. Approximavit R. disparabilem LUC. et OZAN. Sed ab ea differt petiolis plus-minus glandulosis, foliolis elliptico lanceolatis et fructibus oblongo ovatis. Hab. in collibus ad pag. Salánk, com. Bereg.
85. var. *sarmantoides* PUG. Hab, in m. Feketehegy ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa.
86. var. *scabrata* CRÉP. Hab. ad Bátyu et Tibava, com. Bereg; in valle Stracena ad pag. Stracena, com. Szepes.
87. var. *semibiserrata* BORB. Hab. ad pag. Salánk et N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Munkács, Pósháza, Tibava, Beregszent-Miklós, F.Viznice, F.Verecke, Kopinovec, Bene, com. Bereg; ad pag. Putnokhalmec, N.Berezna, N.Kapos, com. Ung; ad pag. N.Bári, N.Kövesd, Szőllöske, Ladmóc, Borsi et Szentes, Stankovec, Dargó et S.Ujhely, com. Zemplén, in valle Tarca et in m. Homolka ad pag Berzevice, ad pag. Singlér, Tarca et et Héthárs, com. Sáros.
88. var. ***semiglobularis* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY²⁵¹, ²⁵²**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes aut aculeati. Stipulae lanceolatae, nudaе. Petioli nudi vel in insertione petiolorum foliolorum rare pilosuli, eglandulosi. Foliola imperfecta biserrata, ovata vel elliptico ovata, rotundata vel paulo attenuata, obtusa aut subito acuminata, viridia, parva vel mediocria. Pedunculi sat longi, sed bracteas non superantes, eglanduloso hispidi, nudi. Fructus globosus, parvus. Styli pilosi. Approximavit R. globularum FRANCH. a qua differt fructibus parvis. Hab. ad pag. **Kovászó,**

---

²⁵¹ Holotypus: № 471215 in BP. „Kovászó. 7.VII.1936.”

²⁵² Herbáriumi adatok még: Originális anyag № 463909 in BP. „in valle Tisza ad Kvasy, com. Máramaros. 21.VII.1938.” Rev. *Rosa canina* L., *R. corymbifera* BORKH.

com. Bereg; ad pag. Bordafürdő²⁵³, Stankovec²⁵⁴, Dvorjány²⁵⁵ et Legenye-Mihály²⁵⁶, com. Zemplén.

89. var. *senticosa* ASCH. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Tíbava, Zápszony, Iványi, Munkács, Paszika, Beregszentmiklós, Strojna, Jablona, com. Bereg; ad pag. Csap, com. Ung; ad pag. N.Kövesd, Borsi et Szentés, com. Zemplén, ad pag. Singlér, Berzevice et Bordafürdő, com. Sáros.

90. var. *silcensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁵⁷. var. nov. Frutex robustus. Aculei graciles, recti vel solum paulo falcati. Stipulae lanceolatae, glanduloso ciliatae. Petoli dense glandulosi et supra rare pilosuli. Foliola lanceolata vel rgomboidea, imperfecte biserrata, in nonnullis etiam simpliciter serrata, denticulis arcutis, subtus in dorso glandulosis. Fructus ovoideus cum pedunculo nudus. Styli pilosi. Approximavit *R. oviferum* BORB. sed ab ea differt foliolis imperfecte biserratis et petiolis pilosulis. Hab. ad pag. Silce, com. Bereg.

91. var. *silvularum* RIP. Hab. ad pag. Kovászó, Póсахáza, com. Bereg; in valle Tarca, com. Sáros; in valle Dunajec, com. Szepes; ad pag. Szerednye, com. Ung; in m. Drevernyik, som. Szepes.

92. var. *sphaerica* GÉN. Hab. ad pag. Kabolya-Polyána, com. Máramaros; ad pag. Loho, Skotarszky, Beregszőllős, com. Bereg; ad pag. Hluboka et Vinna, com. Ung; ad pag. N.Bári, Stankovec, Toronya, com. Zemplén; ad pag. Singlér et Bordafürdő, com. Sáros, in valle Szádellő, com. Abauj-Torna; in valle Stracena ad pag. Stracena, com. Szepes.

---

²⁵³ Originális anyag № 469216 in BP. „5.VII.1937.” Rev. *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU.

²⁵⁴ Originális anyag № 486083 in BP. „4.VII.1937.” Rev. *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU.

²⁵⁵ Originális anyag № 467902 in BP. „5.VII.1937.” Rev. *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU.

²⁵⁶ Originális anyag № 463238, 486082 in BP. „18.VI.1937.” Rev. *Rosa canina* L. var. *squarrosa* RAU.

²⁵⁷ Holotypus: № 479629 in BP. „31.V.1931.” A herbáriumi lapoz kézzel írt diagnózi is mellékelve van. Isotypus: № 479630 in BP. Rev. *Rosa ×belgradensis* PANČIĆ.

93. var. *sphaeroidea* RIP. Hab. ad pag. Kabalya-Polyána, com. Máramaos; ad pag. Volóc, Várkulcsa, Lalovo et Fogaras, com. Bereg; ad pag. Szerednye, com. Ung; ad pag. Dargó, Legenye-Mihály, Toronya, Stankovec, S.Ujhely, com. Zemplén; in valle Dunajec, com. Szepes; ad pag. Bordafürdő, com. Sáros.
94. var. ***sphaerocarpa* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY²⁵⁸**. var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis in basi dilatatis armatus. Ramuli floriferi armati. Stipuli lineato lanceolatae, acuminatae, nudae, glandulis sessilibus cilitatae. Petioli nudi, armati, eglandulosi. Foliola lanceolata, sat longa, sivut apud *R. laxifoliam* BORB., subito vel elongato acuminata, nonnulla imperaltera etiam perfecta biserrata. Pedunculi nudi fructibus longiores. Fructus magnus globosus. Sepala eglandulosa. Styli dense villosi. Flores 2–3 compacti. Approximavit *R. laxifloram* BORB. a qua i differt fructibus globosis et foliolis non ubique biserratis. Approximavit etiam *R. macrostylam* BORB. sed ab ea differt foliolis longioribus, lanceolatis, attenuatis acuminatisque. Hab. ad pag. Dargó; com. Zemplén.
95. var. *spuria* PUG. Hab. ad pag. Munkács, Sztranciskó, Lohó, Bene, F.Verecke, com. Bereg; ad pag. Csap, Komoróc, com. Ung; ad pag. Singlér, in valle Tarca ad pag. Berzevice; com. Sáros.
96. var. *squarrosa* RAU. Hab. ad pag. Beregszöllős, F.Kerepec, F.Verecke, Munkács, Újdávidháza, Bereg-Komlós, Iványi, Lohó, com. Bereg; ad pag. Vinna, Csap, Hluboka, com. Ung; ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén; ad pag. Bordafürdő, Berzevice et Héthárs, com. Sáros.
97. var. *sphaenocarpa* DÉSEGL. et RIP. Hab. ad pag. F.Verecke, Beregszent-Miklós, Pósháza, Újdávidháza, com. Bereg; ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén, ad pag. Singlér, com. Sáros.
98. var. *stipularis* MÉRAT. Hab. ad Kopinovec, com. Bereg; ad pag. Borsi et Bodrogvécs, com. Zemplén; ad pag. Héthárs et Bordafürdő, com. Sáros.
99. var. *subalpina* H.BR. Hab. ad pag. Legenye-Mihály, com. Zemplén; ad pag. Héthárs, com. Sáros.
100. var. ***subbiserrata* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY²⁵⁹**. var. nov. Frutex parvus. Ramuli floriferi cum singularibus aculeis armati. Petioli nudi dense

---

²⁵⁸ Holotypus: № 486038 in BP. „5.VII.1937.” Rev. *Rosa subcanina* (CHRIST.) DALLA-TORRE et SARNTH.

²⁵⁹ Holotypus: № 471213 in BP. „1.VII.1936.” Rev. *Rosa* × *belgradensis* PANČIĆ

glandulosi. Foliola mediocria vel parva, lanceolata vel elliptico lanceolata, composito serrata cum serraturis glanduliferis, ad costam glandulosa, attenuata vel subrotundata, apice longe acuminata, viridis. Fructus parvus, globosus vel subglobosus. Pedunculi nudi, longi. Styli pilosi. Approximavit R. biserratam MÉRAT. A qua differt fructibus parvis. In valle Trestinec ad pag. Kvászi, com. Máramaros; ad pag. Veréce, com. Ugocsa; ad pag. Tibava et **Lalovo com. Bereg**.

101. var. *submyrtilus* H. BR. Hab. in m. Feketehegy, ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa; ad pag. Fogaras, com. Bereg; ad pag. Putnokhalmec, com. Ung. Ad pag. N.Bári, ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén; ad pag. Héthárs, com. Sáros.

102. var. ***subovata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁶⁰**. var. nov. Frutex robustus, aculeatus. Aculei recti, graciles., apice nonnis parum inclinati. Stipulae lanceolatae, acuminatae, supra et subtus nuda, non ciliatae. Petioli supra in sulco petiolorum foliolorum pilosuli, inermes. Foliola subobovata, apice obtusa, basi attenuata, imperfecte biserrata. Pedunculi sat breves, bracteis minores. Fructus ovoideo-elongatus. Styli dense lanatus. Approximavit *R. intercedentem* H. BR. a qua differt fructibus elongato ovatus. Hab. ad Kerepec, com. Bereg.

103. var. *obtusifrons* MARGITTAI et SABRANSKY.²⁶¹ Hab. ad pag. Salánk, com. Bereg.

[var. *subobtusifrons* MARGITTAI et KUPCSOK²⁶², Magyar Botanikai Lapok 17: 87 (1919)²⁶³ „Frutex robustus. Ramuli floriferi aculeis minoribus falcatisque

---

²⁶⁰ Holotypus: № 467973 in Bp. „VI.1929.”. Az eredeti kéziratban toldócédulán szerepel. A herbáriumi lapon kézzel írott diagnózis. Rev. *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU.

²⁶¹ Nem létező taxonnév és auktorkombináció, minden bizonnyal megegyezik a var. *subobtusifrons* MARGITTAI et KUPCSOK taxonnal, mivel a határozókulcsban se szerepel külön. Lásd még a következő lábjegyzeteket!

²⁶² Holotypus: № 92602 in BP „*Rosa canina* L. var. *subobtusifrons* MARG[ITTAI]. et SABR[ANSZKY]. **Hab. ad Meggyes**, com. Turóc, cca. 500 m. VI. 1912. Leg. Margittai”. Lásd még a következő lábjegyzetet!

²⁶³ Holotypus: № 92602 in BP. A № 92602 számú lap szerint „*Rosa canina* L. var. *subobtusifrons* MARG[ITTAI]. et SABR[ANSZKY]. **Hab. ad Meggyes**, com. Turóc, cca. 500 m. VI. 1912. Leg. Margittai”, majd a № 0505920 számú lap „*Rosa canina* 100

onusti. Stipulae latiusculae (c. 5 mm latae), obtusae, glabrae. Petioli glabri
vei rarissime pilosuli aculeis parvulis armati. Foliola evidenter obovata ad
basin attenuata et apice vix acuta, nervis prominutis margine biserrata:
serraturis argutissimis. Styli elongati, pilosi. Fructus ovoidei. Proxima *Rosae*
sarmentoidei PUG. et *R. insigni* GREN. *Biserratarum*, differt foliolis evidenter
obovatis ad basin attenuatis et apice vix acutatis. Serratura argutissima. Hab.
in collibus dumetosis pr. pag. Turócmeggyes, c. 600 m. sol. calc.”]

104. var. *syntrichostyla* RIP. Hab. ad Németh-Kucsova, Beregszent-Miklós, Mun-
kács, Beregszöllős, Barkaszo, Iványi, Paszika, Kopinovce, Csapovec,
Pósaháza, Ujdávidháza, Beregkomlós, Beregszász, Lohó, Bene, com. Be-
reg; ad pag. Szerednye, Vinna, Ungvár, Putnokhelme, Hluboka, Ortó
(N.Kapos), com. Ung; ad pag. S.Ujhely, Stankovec, N.Bári, Szöllöske,
Ladmóc, Kisgéres, Szentes, Kiályhelme, com. Zemplén; in valle Szádellő,
com. Abauj-Torna; ad pag. Bordafürdő, Berzevice, Singlér et Tarca, com.
Sáros.
105. var. *szliácsensis* J. KERNER. Hab. in paucis ad pag. Sztrabicsó, com. Bereg.
106. var. *tornensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁶⁴. var. nov. Frutex
robustus aculeis gracilibus paulo falcatis armatus. Ramuli floriferi inermes.
Foliola sat grandia, viridia, ovata, apice obtusa vel acuminata, in basi
rotundata, biserrata. Stipulae lanceolatae, valde glanduloso ciliatae. Petioli
eglandulosi vel rarissime glandulis obsiti, are pilosuli aut nudi. Pedunculi
nudi. Fructus ovato globosus, parvus, disco conico constructi. Calyces
glanduloso ciliati, in dorso eglandulosi. Styli albo villosi. Approximavit R.
plathycarpa VUKOT. a qua differt fructibus parvis, calicibus in dorso
eglandulosis et stylis dense villosis. Hab. in valle Szádellő, com. Abauj-
Torna.
107. var. *Tourangiana* DÉSEGL. Hab. ad pag. N.Szöllős, com. Ugocsa; ad pag.
Lohó, Sztrabicsó, Beregszöllős, com. Bereg; ad pag. Hluboka, com. Ung;
ad N.Kövesd, com. Zemplén.

L. f. var. *subobtusifrons* KPCS. [KUPCSOK]. et MARG.[ITTAI]. forma nova. Suttó,
com. Turóc, cca. 400 m. 1913. VI. 21. Leg. Margittai”, hozzá mellékelve
SABRANSKY levele rövid, de alig olvasható diagnózissal, végül pedig № 91155
számú lap pedig „*Rosa canina* L. var. *subobtusifrons* KPCS! [KUPCSOK] Suttó, com.
Turóc 1913. VI. 31. Leg. Margittai”.

²⁶⁴ Holotypus: № 486075 in BP. „4.VI.1932.” Rev. *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU.

108. **var. *umbelliflora* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁶⁵.** var. nov. E sectione biserratum. Frutex robustus. Aculei breves, in basi dilatati, fere recti. Ramuli floriferi aculeis gracilibus, paulo arcutis armati. Stipulae lanceolatae in appendicem plus-minus longum procurrentes. Foliola ovata vel lanceolata, parva vel mediocria, biserrata, serraturis glandulosis, in basi rotundata, apice acuminata, petioli dense glandulosi. Flores semper 4-6 corymbo compacti. Fructus ovatus cum pedunculis nudus. Calyces intenso glanduloso ciliatae. Styli pilosi brevem columnam. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa, ad pag. **Silce, com. Bereg.**
109. **var. *villosipes* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY^{266, 267}.** var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi glaucescentes aculeis fere rectis, solum paulo falcatis armati. Stipulae lanceolatae, attenuatae cum appendicibus subtile denticulatis. Petioli infima apud braceas sat dense puberuli, in parte superiore solum rare pilosuli, armati, hic et inde dense glandulosi. Foliola glaucescentia, nuda, ad costam glandulis raris, rubescentibus constructi, rhomboidea, rhomboideo lanceolata, attenuata, acuminataque, nonnulla etiam subovata, apice obtusa, infima attenuata, composite serrata. Pedunculi longi, nudi. Fructus ovatus. Sepala eglandulosa. Styli pilosi. Approximavit *R. lanceolatam* MARG. a qua differt petiolis in basi apud stipulas sat dense pilosis et foliolis rhomboideis, rhomboideo lanceolatis, etiam subovatisque. Hab. ad pag. Tibavam com. Sáros.
110. var. *vinacea* J.B. VON KELLER. Hab. ad pag. Hluboka, com. Ung; inter pag. Berzevice et Tarca, Berzevice, com. Sáros.
111. var. *villosiuscula* RIP. Hab. ad pag. Bene et Sztrabicsó, com. Bereg; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.

---

²⁶⁵ Holotypus: № 470850 in BP. „31.V.1931.” A kéziratban itt az epitheton „*umbellata*”. Isotypus: № 470851 in BP

²⁶⁶ Holotypus: Abscessus?

²⁶⁷ Originális anyag: № 467976 in BP. „*Rosa canina* L. var. *villosipes* MARG. Borzos. 10.V.1937.” Rev. *Rosa* × *belgradensis* PANČIĆ; № 467977 in BP. „*Rosa canina* L. var. *villipes* MARG. Hársfalva, com. Bereg” Dátum nélkül. Rev. *Rosa* × *belgradensis* PANČIĆ

112. var. *villosistyla* MARGITTAI, Sborn. Prirod. Klubu, Košice 3: 101. (1937)²⁶⁸. Frutex robustus aculeis valide falcatis armatus Stipulae lanceolatae, apice acuminatae, glanduloso ciliatae. Petioli nudi, sat dense glandulosi, armati. Foliola elliptica vel ovata, obtusa aut subito acuminata, rotundata aut subrotundata, composito serrata, ad costam glandulosa. Sepala glanduloso ciliata. Fructus ovatus pedunculo minor. Styli dense villosi. Approximavit *R. biserratum* MÉRAT, sed ab ea differt styli villosis. Hab. ad pag. Héthárs, com. Sáros.
113. var. *Wettsteinii* H. BR. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa; ad pag. Lalovo, com. Bereg; ad pag. Csertész et Ungvár, com. Un; inter pag. Berzevice et Tarca, com. Sáros.

XI. *Rosa andegavensis* BAST.²⁶⁹

Frutex robustus aculeis brevibus, validis, falcatis vel solum paulo falcatis armatus. Ramuli erecti aut reflexi. Pedunculi certe glanduloso hispidi. Foliola mediocria vel magna. Stipulae angustatae, glanduloso ciliatae, appendicibus lineatis dilatatisque onustae. Petioli certe dende glandulosi et aciculis falcatis armati. Sepala in dorso glandulosa, cum appendicibus lineatis. Discus elongatus. Styli elongati plus-minus collumnam ludescens. Fructus ovatus, globosus, nudus aut rarissime glanduloso setosus.

1. var. *andegavensis*. Hab. ad pag. Silce, Zápszony, com. Bereg; ad pag. Szerednye, com. Ung.
2. var. *bihariensis* BORB. Hab. ad pag. Silce, Beregszász, Lohó, Újdávidháza, Munkács, com. Bereg.

---

²⁶⁸ Érvényes név / Nomen acceptum: *R. canina* L. var. *squarrosa* RAU f. *villosistyla* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 302. (2012) Lectotypus: № 435985 in BP „12 VII. 1933.” (desig. KERÉNYI-NAGY, 2012)

²⁶⁹ A taxont hol különböző rangon a *Rosa canina* L. infraspécifikumának (ASCHERSON–GRAEBNER, 1900–1905; KELLER, 1931; SEYBOLD – FITCHEN – SCHMEIL, 2011), hol önálló fajnak (BORBÁS, 1880; RUTKOWSKI, 2008; CIOCARLAN, 2009) tekintik. Változatként tüntettem fel (KERÉNYI-NAGY, 2012), véleményem szerint is sokkal helyesebb lenne valóban önálló faji rangon kezelni egyéb taxonjaival (pl. *R. squarrosa* (RAU) BOR., *R. blondeana* RIP.) együtt.

3. var. *leiostylis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁷⁰. var. nov. Frutex robustus aculeis paulo falcatis armatus. Stipulae lanceolatae, glabrae, elandulosae. Petioli glabri, eglandulosi. Foliola parva, ovata, rotundata, acuminata, simpliciter serrata, infima etiam biserrata, denticulis arcutis onusta. Fructus ovatus. Pedunculi ubique, fructus in basi rarissime glanduloso hispidi. Styli glabri aut rarissime pilosuli. Approximavit R. Andegavensis BAST. a qua differt foliolis parvis et stylis fere glabris. Hab. ad pag. Ujdávidháza, com. Bereg.
4. var. *birtella* CHRIST. Hab. ad pag. Várkulcsa, com. Bereg.
5. var. *microphylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁷¹. var. nov. Frutex humilis. Ramuli floriferi valde abbreviati aculeis homomorphis, falcatisque obsiti. Stipulae lanceolatae nudae, acuminatae. Petioli epilos glandulis breve stipitatis sat densibus constructi. Foliola parva, supra intense viridia, subtus pallidiora, elliptica vel elliptico ovata in basi rotundata vel subito attenuata, apice acuminata, simpliciter serrata. Pedunculi abbreviati in bracteis occulti, cum receptaculo dense glanduloso hispidi. Fructus parvus subglobosus vel globoso-ovatus. Flores parvi, pallide rosei. Styli dense pilosi, aut tomentosi. Sepala glanduloso ciliata, dorso glandulosa. Approximavit R. Andegavensis BAST., sed ab ea differt foliolis parvis. Fructus parvis, subglobosis et ramulis floriferis abbreviatis, stylisque elongatis, etiam tomentosis. Hab. ad pag. N.Berezna, in m. Jávorník, com. Ung.
6. var. *Schottiana* SERING. Hab. in m. Lovácska, ad pag. Munkács.
7. var. *subsystylis* BORB. Hab. ad pag. Ujdávidháza, com. Bereg.
8. var. *tortuosa* WIERZB. Hab. ad pag. Kovászó et Beregszent-Miklós, com. Bereg.
9. var. *vinealis* RIP. Hab. ad Silce, com. Bereg; ad pag. Szerednye, com. Ung, ad pag. Ladmóc, com. Zemplén.
10. var. *belgrandensis* PANČ. Hab. in m. Borszhegy ad pag. Szöllöske, com. Zemplén.

---

²⁷⁰ Holotypus: № 467982 in BP. „1920.VI.”; Isotypus: № 47 0852, 470853, 471216, 485942 in BP.

²⁷¹ Holotypus: abscessus?

XII. *Rosa dumalis* BECHST.²⁷²

Frutex robustus. Ramuli floriferi, ramuli juniores et foliola evidenter plus et minus glauca. Aculei robusti, interdum iis caninarum similes, sed saepium graciliores, minus falcati, recti aut inclinati. Foliola sat crassa, late ovata, stypulae superiores et bracteae saepissime dilatatae. Pedunculi plerumque abbreviati, saepe brevissimi, in bracteis occulti. Sepala pinnatifida, post anthesis paulo reflexa, patentia vel erecta, persistentia. Petala saepius intense rosea, rare pallida vel alba. Styli nudi pilosi aut dense villosi.

1. var. *acutifolia* BORB. Hab. in fruticosis vallis Tarca, ad pag. Berzevice, com. Sáros, ad pag. Stankovce et S.Ujhely, com. Zemplén.
2. var. *acutiformis* BRAUN. Hab. in pascuis ad pag. Beregszöllős.
3. var. *atrichostylis* BORB. Hab. in pascuis ad Lalovo, com. Bereg; ad pag. Stankovce, com Zemplén.
4. var. *bersevicensis* MARGITTAI, Sborn. Prirod. Klubu, Košice 3: 103. (1937)²⁷³. var. nov. Frutex robustus aculeis in basi longe dilatatis rectis aut paulo falcatis onustus. Ramuli floriferi plus-minus dense aculeati. Stypulae late lanceolatae, acuminatae, integrae, hic et inde marginibus denticulis glanduliferis onustae. Petioli inermes pilosuli. Foliola sat parva, ovata aut orbicularia in basi rotundata, apice obtusa vel subito in apicem attenuata, paulo viride glaucescentia, simpliciter serrata, serraturis arcutis. inflorescentia compacta, flores 4–5 aggregati. Pedunculi bracteis longioribus occulti, eglandulosi. Fructus elongato ovoideus, apice attenuatus. Sepala pinnatifida, suberecta, patentia, plurime subreflexa. Corolla roseae. Styli lanati. Approximavit *R. Graveti* CRÉP. sed ab ea differt foliolis ovatis aut orbicularis, in basi rotundatis et sepalis subreflexis. Approximavit etiam *R. asperifoliam* BORB. a qua differt foliolis simpliciter serratis et stylis villosis. Hab. in fruticosis vallis Tarca, ad pag Berzevice, com. Sáros.
5. var. *brachypoda* DÉSEGL. et Rip. Hab. ad pag. Hluboka, com. Ung; in valle Szádellő, com. Abauj-Torna; ad pag. csertész, com. Sáros.

---

²⁷² Az eredeti kéziratban *R. glauca* VILL. néven szerepelt, azonban ez szinonimizálásra került.

²⁷³ Holotypus: abscessus?

6. var. *complicata* GRÉN. Hab. in m. borszhegy ad pag. Szöllőske, com. Zemplén; ad pag. Szent-Miklós et Német-Kucsova, com. Bereg; ad pag. Szerednye, com. Ung; ad pag. Dargó et in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.
7. var. *curticola* PUG. Hab. in vinetis ad pag. Szerednye, com. Ung; ad pag. N.Bári, com. Zemplén.
8. var. *falcata* PUG. Hab. ad pag. Csapovec, Német-Kucsova, Lohovo, com. Bereg; ad pag. Szerednye et Hluboka, Putnok-Helmec, com. Ung; in m. Branyiszko, com. Szepes; ad pag. Singlér, com. Sáros.
9. var. *globularis* FRANCH. hab. in vinetis ad pag. Putnok-Helmec, com. Ung.
10. var. *Graveti* CRÉP. In valle Tarca ad pag. Berzevice et Héthárs, com. Sáros; in m. Branyiszko, com. Szepes.
11. var. *imponens* VILL. Hab. ad pag. N.Bári, com. zemplén; ad pag. Bordafürdő et Singlér, com. Sáros; in m. Dreverník, com. Sáros.
12. var. *inclinata* CHRIST. Hab in fruticosis ad pag. Lohovo, com. Bereg.
13. var. ***macropoda* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁷⁴**. var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis in basi dilatatis armatus. Ramuli floriferi breves paulo purpurascens. Stipulae lanceolatae, supra subtus nuda, acuminatae. Petioli nudi. Foliola imperfecte biserrata, perparva, vel majora paulo acuminata attenuataque. pedunculi nudi bracteis superantes. Calyces patentes vel erecti. Fructus ovatus. Styli glabri. Approximavit *R. strichostylam* BORB. sed ab ea differt foliolis parvis et pedunculis elongatis. Hab. in collibus ad pag. Kovászó, com. Bereg.
14. var. *Maukschii* KIT. Hab. ad pag. Lohovo, com. Bereg. Foliola autem parva et subtus solum ad costam pilosula.
15. var. *pilosula* CHRIST. Hab. ad pag. Szerednye et Putnok-Helmec, com. com. Ung; in m. Hosszúhegy ad pag. Ladmóc, ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén; in valle Szádellő, com. Abauj-Torna; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.

---

²⁷⁴ Holotypus: abscessus?

16. **var. *brevipedunculata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁷⁵.** var. nov. Omnibus approximavit *R. pilosulam* CHRIST. sed differt ab ea pedunculis perbrevibus, ad 5 mm longis. Hab. ad pag. Berzevice, com. Sáros.
17. var. *pseudoaffinis* SABR.²⁷⁶ Hab. in m. Havrán, com. Turóc.
18. **var. *pubescens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁷⁷.** var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stipulae lanceolatae, acuminatae, glanduloso denticulatae, nudae. Petioli pubescentes sicut apud *R. dumetorum* THUILL., rare glandulis onusti. Foliola ovata vel ovato lanceolata, nuda, acuminata attenuataque, ad costam raris glandulis onusta, biserrata aut in foliolis infirmis etiam composite serrata. Pedunculi bracteis aequilongi, nudi. Fructus globosus vel globoso ovatus. calyces patentes vel paulo reflexi. Styli pilosi. Approximavit *R. puberulam* R.KELLER, sed ab ea differt foliolis biserratis vel composite serratis, ab *R. pilosulam* CHRIST. foliolis biserratis et calyces patentibus reflexisque. Hab. ad pag. Serbóc, com. Bereg.
19. var. *slavodicola* KMEŤ. Hab. ad pag. Ungvár, com. Ung.
20. var. *subcanina* CHRIST. Hab. ad pag. Beregszász et Fogaras, com. Bereg; ad pag. Ungvár, com. Ung; ad pag. Stankovec, com. Zemplén.
21. **var. *subfalcata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁷⁸.** var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis in basi dilatatis armatus. Ramuli floriferi inermes vel aculeis solitariis constructi. Stipulae nudae, acuminatae, serraturis minimus denticulatae. Petioli nudi. Foliola lanceolata vel elliptico lanceolata, attenuata, acuminata, supra et subtus nuda, simpliciter serrata,

---

²⁷⁵ Holotypus: abscessus? A „*brevi*” előtag utólag betoldva.

²⁷⁶ Eredeti kéziratban nem szerepel. № 485938 in BP. „I. *Rosa glauca* VILL. f. *inclinata* CHRIST. var. *pseudoaffinis* SABR. in m. Havrán, com. Turócz, c. 700 m. pr. Necpál. 1915.VI.14. leg. Margittai.” Véleményem szerint csak herbáriumban létező taxonnév. Rev. *Rosa* × *budensis* BORB.; № 485939 in BP. „II. *Rosa glauca* VILL. f. *inclinata* CHRIST. var. *pseudoaffinis* SABR. foliis imperfecte biserrata, calyx latentia et erecta .... in m. Havrán, com. Turócz, c. 700 m. pr. Necpál. 1915.VII.8. Leg. Margittai.” Véleményem szerint csak herbáriumban létező taxonnév. Rev. *Rosa* × *budensis* BORB.

²⁷⁷ Holotypus: abscessus?

²⁷⁸ Holotypus: abscessus?

serraturia hinc et inde binatis. Pedunculi nudi sat longi sed bracteas nuquam superantes. Fructus ovatus. Calyces eglandulosi patentes vel erecti. Styli breves nudi. Approximavit R. falcata PUG. a qua differt fructibus ovatis (non elongato ovatis), stylis brevibus et nudis. Hab. ad pag. Salánk, com. Ugocsa.

22. var. *stenocarpa* DÉSEGL. Hab. in m. Gális ad pag. Munkács.

23. var. *typica* VILL. Hab. ad pag. Tiszaújlak, com. Ugocsa; ad pag. Lohovo, com. Bereg; ad pag. Putnokhelmec et Csap, com. Ung; in valle Szádellő, com. Abauj-Torna; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros; ad pag. Stankovec, com. zemplén; ad pag. Tátra-Széplak, com. Szepes.

[Rosa glauca POURR.²⁷⁹

R. ferruginea VILL. sziklás, füves helyeken a Tesztán, Turócz m. c. 900 m.²⁸⁰

R. ferruginea WILL. var. *rubrifolia* VILL. var. *galucescens*. R. KELLER. Kékellői Irtás pr. Körmöcbánya, com. Bars. c. 700 m.²⁸¹]

XIII. Rosa glandulosohipida MARGITTA et KERÉNYI-NAGY, sp. nov.²⁸²

Frutex robustus. Ramuli juniores et ramuli floriferi evidentur cum foliis glauca. Aculei robusti, interdum iis *R. caninarum* similes, sed saepius graciliores, minus falcati, recti aut inclinati. Foliola sat crassa, late ovata, elliptica. Stypulae superiores et bracteae saepissime dilatatae. Pedunculi plerumque abbreviati. Sepala erecta vel arcuto reflexa. Petala plerumque intense, rare pallide rosei. Styli nudi, pilosi aut villosi. Pedunculi glanduloso hispidi. Omnibus approximavit *R. glaucam* VILL. a qua differt pedunculis glanduloso hispidis. Apud nos adhuc

1. *R. transiens* (KERN.) MARG. Hab. ad pag. Putnok-Helmec, com. Ung.

---

²⁷⁹ Herbáriumban fellelt, eredeti kéziratban nem szereplő, jelentős florisztikai adat.

²⁸⁰ № 479677 in BP. „1908.VI.” és „*Rosa rubrifolia* VILL. var. *Kelleri* CRÉP. R. Keller in Asch. et Graebn. syn. VI.I. sz. 62. Középercin szőrösök! det. Sabr.[ansky]”

²⁸¹ № 479605 in BP. „1916.VI.”

²⁸² Holotypus: abscessus?

²⁸³ Eredeti kéziratban *Rosa coriifolia* FR. néven szerepelt, ez azonban szinonimizálásra került.

²⁸⁴ Kéziratban nem szereplő, különböző taxonnak meghatározott, további *R. caesia* SM. herbáriumai adatok: № 485967 in BP. „*R. glauca* VILL. f. var. *imponens* ~~RHP~~ CHRIST. pr. Jánoshegy, com. Turócz. 1915.VI.25.”; № 485993 in BP. „*R. incana* KIT. pr. Turcsek, com. Turócz. 1912.VI.”; № 479560 in BP. „*R. coriifolia* FR. f. *typica* CHRIST. pr. Turcsek, com. Turócz. 1913.VI.8.”; № 468988 in BP. „*R. incana* KIT. inter pag. Alsóstubnya – Stubnyafürdő, com. Turócz, andezit. 1916.VI.”; № 479570 in BP. „*R. coriifolia* FR. f. ~~oblonga~~ CHRIST *incana* KIT. Felsőstubnya, com. Turócz. Foliis permagnis, utrique punescens fol. glaucescens, flor. saturate ros. 1915.VI.17.”; № 468979 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *Vágiana* CRÉP. pr. Felsőstubnya. 1915.VI.17.”; № 468981 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *oblonga* CHRIST Királyhid pr. Stubnyafürdő, com. Turócz. 1916.VI.”; № 436470, 436471 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *oblonga* CHRIST. in m. Stos pr. Körmöcbánya. 1916.VI.”; № 468979, 468982 in BP. „*R. coriifolia* FR. f. *typica* CHRIST. Kékellői Stósz, pr. Körmöcbánya, sol. trachyt. 1916.VI.”; № 468977 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *typica* CHRIST. pr. Turóczmeggyes. 1915.VI.12.”; № 468969 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *Vágiana* CRÉP. pr. Turóczmeggyes. 1915.VI.25.”; № 479566 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *typica* CHRIST. pr. Turóczmeggyes. Sol. calc. 1916.VI.”; № 90301, 479559 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *typica* CHRIST. pr. pratis Turócznémeti. 1914.VI.30.”; № 468978 in BP. „*R. coriifolia* FR. Turóczliget. 1911.VI.12.”; № 0505960 in BP. „*R. coriifolia* FR. com. Turócz, in hortis Znióvárálja. 1911.VI.19.”; № 479561 in BP. „*R. glaucescens* ~~DESV.~~ *coriifolia* FR. var. *typica* CHRIST. Det. KUPCSOK com. Turócz, Znióvárálja. 1911.VI.20.”; № 468975, 479568 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *typica* CHRIST. pr. Suttó, com. Turócz. 1916.VI.”; № 90287, 90305, 468984 in BP. „*R. coriifolia* FR. f. *venosa* CHRIST. pr. Suttó, com. Turócz. 1918.VI.21.”; № 468973 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *trichostylis* BORB. f. *dimorphicarpa* BORB. pr. Valcsa, com. Turócz. 1915.VI.8.”; № 468987 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *incana* KIT. in m. Havrán, pr. Necpal, com. Turócz. 1915.VI.14.”; № 468976 in BP. „*R. glaucescens* ~~DESV.~~ *coriifolia* FR. f. *typica* CHRIST. Kralován, com. Árva. 1913.VI.28.”; № 90302 in BP. „*R. coriifolia* FR. f. *typica* CHRIST. in valle Likava, com. Liptó. 1914.VII.6.”; № 90303 in BP. „*R. coriifolia* FR. f. *typica* CHRIST. in valle Choč, com. Liptó. 1914.VII.6.”; № 320546 in BP. „*R. dumetorum* THUILL. var. *subglabra* BORB. ad Szerednye, Ung. 21.VI.1930.”; № 468986 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *glabrescens* pr. Jallna [Garamberzence], com. Bars [Zólyom]. 1915.VII.5.”; № 467913 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *vágiana* CRÉP.

Frutex robustus. Ramuli juniores et floriferi evidentur glauci. Aculei sat robusti interdum iis aculeis *R. caninarum* similes, sed saepius graciliores, minus falcati, recti aut inclinati. Foliola supra nuda vel pilosa, subtus in tota superficie pilosa aut solum nervis vel solum ad costam pilosa, glaucescentia. Flores mediocres, intense rosei. Sepala patentia, erecta aut arcuto reflexa, persistentia. Pedunculi eglandulosi. Fructus globosus, ovoideus aut oblongo ovoideus. Styli glabri, pilosi vel villosi.

1. var. *albida* R. KELLER. Hab. in valle Zsarnyó ad pag. Munkács.

[var. *barsensis* MARGITTA, Magyar Botanikai Lapok 17: 92 (1919)²⁸⁵ „nov. var. Frutex robustus. Aculei homomorphi. Stipulae lanceolatae, acuminatae, glabrae, glandulosae et glanduloso-ciliatae. Petioli pilosi et glandulosi. Foliola ovata vel elliptico ovata biserrata. serraturis argutiusculis, valde acutis, glanduloso-ciliatis. Lamina foliolorum utrinque rare pilosula, subtus in nervis rare glandulosa supra glauce-nitens, subtus glaucescens. Pedunculi sat longi glabri. Fructus globosus. Calices nudi, lacinati, laciniis glanduloso ciliatis. Styli pilosi. Hab. ad viani inter pag. Garamberzence et Jallna c. 400 m, sol. andesit.”]

2. var. *lucida* BRAUCKER.²⁸⁶ Hab. ad pag. Paszika²⁸⁷, com. Bereg.

3. var. *parvifrons* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁸⁸. var. nov. Frutex humilis aculeis fere rectis, in basi dilatatis armati. Stipulae late lanceolatae, glanduloso ciliatae, ad costam pilosulae. Petioli dense pilosi, aciculis glanduliferis onusti. Petiola parva (1,5–2 cm long., 0,5–1 cm lat.), elliptica, acuminata attenuataque, ad costam et nervis pilosa, simpliciter serrata. Pedunculi longi fructu bis longiores. Fructus parvus globosus. Sepala patentia vel paulo arcuto reflexa. Styli rare pilosi. Approximavit *R.*

Kálvária, pr. Selmezbánya, 1916.VII.”; № 468971 in BP. „*R. coriifolia* FR. var. *subcristata* BECK. In m. Szitnya, Selmezbánya, 1916.VII.”

²⁸⁵ Holotypus: № 0505935 in BP. (designated by SHEVERA – PIFKÓ – OPTASYUK, 2014) Rev. *Rosa ×geczii* KERÉNYI-NAGY

²⁸⁶ Kéziratban nem szereplő, ezen a néven gyűjtött további herbáriumi adat: № 479569 in BP. „Turóczliget. 1915.VI.12.”; № 467919 in BP. „frutex humilis. Pr. Valcsa, 1915.VI.8.”; № 467922 in BP. „Suttó, com. Turócz. 1915.VI.21.”

²⁸⁷ № 468919 in BP. „Paszika, Szent-Miklós. 1920.VI.”

²⁸⁸ Holotypus: № 92614 in BP. „19.VI.1937.”

cubcollinam CHRIST. a qua differt foliolis parvis et etiam in nervis pilosis.
Hab. in pascuis montanis ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén.

4. **var. *perappendix* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁸⁹**. var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes aut rare armati glauci. Stipulae late lanceolatae, nudaе, glanduloso ciliatae. Petioli pilosi, eglandulosi. Foliola glaucescentia, ovata, simpliciter serrata cum denticulis binatis rare intermixtam, supra nuda, subtus in tota superficie pilosa. Pedunculi breves, nudi fructibus globosis aequilongi, vele is minores. Sepala patentia, etiam erecta, appendicibus majoribus, frondosis, sicut *R. magnificam* BORB. Styli dense pilosi. Hab. ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén.
5. var. *pseudovenosa* H. BR.²⁹⁰ Hab. in pascuis ad pag. Barkaszó, com. Bereg; ad pag. Singlér, com. Sáros.
6. var. *pycnoacantha* BORB.²⁹¹ Hab. in Borszhegy ad pag. Szöllőske, com. Zemplén.
7. **var. *ruthenica* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁹²**. var. nov. Frutex robustus aculeis gracilibus paulo falcatis armatis. Stypulae supra nudaе, subtus pilosulae, in parte superiore glanduloso ciliatae. Petioli inermes dense pilosi. Foliola elliptica vel ovato elliptica, subito attenuata, obtusa aut subito acuminata, simpliciter serrata, etiam denticuli binatis onusta. Supra et subtus sericeo pilosa. Pedunculi pilosuli. Fructus globosus vel ovato globosus. Pedunculi fructibus aequilongi aut eos plerumque bis superantes. Sepala pinnatifida, erecta. Styli pilosi columnam simulant, sicut apud *R. eiosylam* RIP. Approximavit *R. subcanescentem* H. BR. a qua differt pedunculis pilosis et stylis collunam elongatam simulantibus. Hab. in vinetis ad pag. Csértész, com. Ung.

---

²⁸⁹ Holotypus: abscessus?

²⁹⁰ Kéziratban nem szereplő, ezen a néven gyűjtött további herbárium adat: № 468983 in BP. „pr. Kralován, com. Liptó. 1912.VI.”

²⁹¹ Kéziratban nem szereplő, ezen a néven gyűjtött további herbárium adat: „sed styli capitulum non formantes, autem.... In m. Havrán, pr. Necpal, com. Turócz. 1915.VI.14.”

²⁹² Holotypus: abscessus?

8. **var. *semilucida* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁹³.** var. nov. Frutex robustus. Ramuli floriferi inermes. Stypulae lanceolatae, arcute acuminatae. Petioli inermes eglandulosi, pilosi. Foliola sat magna, elliptico ovata, subito acuminata, subrotundata, glaucescentia, supra nuda, subtus in tota superficie pilosa, simpliciter serrata. Pedunculi fructus superantes aut eis aequilongi. Fructus globosus aut ovato globosus. Sepala patentia vel arcuto reflexa. Styli elongati pilosi. Approximavit *R. dimorphocarpam* BORB., sed a qua differt foliis subtus in tota superficie pilosis. Hab. ad pag. Toronya, com. Zemplén.
9. **var. *patens* FR.** Hab. ad pag. S. Ujhely, com. Zemplén.
10. **var. *slovenica* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY²⁹⁴.** var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis armatus. Ramuli floriferi aculeati. Stypulae nudaе, acuminatae, apice falcatae, glanduloso ciliatae. Petioli pilosi, eglandulosi, rarissime aculeati. Foliola sat magna, ovata, rotundata vel subito attenuata acuminataque, supra nuda, subtus in costa et in nervis pilosa, simpliciter serrata aut hic et inde etiam denticulis binatis obsita. Bractae desunt aut perparvae, pedunculis semper breviores. Flores 3–4 aggregati. Pedunculi fructibus longiores. Fructus oblongus apice attenuatus. Sepala pro parte erecta, pro parte patentia, hic et inde etiam arcuto reflexa, paulo pinnatifida cum segmentis parvis filiformibus onusti. Flores rosei. Styli glabri aut paulo pilosuli. Habitus *Rosae* nostrae similis habitu *Rosae dumetorum*, sed pro sepalis erectis et patentibus hanc Rosam ad *R. coriifoliam* FR. deligendam esse puto. Approximavit *R. subcollinam* CHRIST. a qua differt foliis rotundatis, floribus aggregatis et bracteis pedunculis minoribus. Hab. in m. Černa-Hora ad pag. Berzevice, com. Sáros.
11. **var. *subcanescens* H. BR.** Hab. in m. Gális²⁹⁵ ad pag. Munkács, in vinetis ad pag. Szerednye²⁹⁶, com. Ung; ad pag. S. Ujhely, com. Zemplén.

---

²⁹³ Holotypus: abscessus?

²⁹⁴ Holotypus: abscessus?

²⁹⁵ № 92613, 467909, 468054, 468917, 468918, 0488169, 0488170 in BP. „1.VI.1937.”

²⁹⁶ № 468916 in BP. „21.VI.1930.”

12. var. *subcollina* CHRIST.²⁹⁷ Hab. in declivibus n. Jávorník, ad pag. N.Berezna, com. Ung; ad pag. S.Ujhely, com. Zemplén; ad pag. Singlér²⁹⁸, com. Sáros.
13. var. *trichostyla* BORB. Hab. in valle Visnice, com. Bereg.
14. var. *typica* FR.²⁹⁹ Hab. in valle zsarnyó, ad pag. Munkács; ad pag. N.Berezna, com. Ung; in valle Szádellő³⁰⁰, com. Abauj-Torna.
15. var. ***viridifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY³⁰¹**. var. nov. Frutex robustus aculeis falcatis armatus. Ramuli floriferi inermes vel solitariis rarissime armati. Stypulae lanceolatae acuminataeque, supra et subtus nuda, glandulis perbreve stipitatis ciliatae. Petioli pilosi, rarissime aculeati. Foliola magna, supra nuda, subtus solum ad costam pilosa, eglandulosa, supra viridia, subtus pallidiora, ovata, rotundata, apice acuminata, duplicato serrata serraturis eglandulosis. Pedunculi longi. 1 cm superantes, nudi. Fructus magnus, elongato ovatus, subtus attenuatus, apice sub calyces acuminatus in discum elongatum productus. Calyces patentes, multifidi cum laciniis dentatis. Styli pilosi. Approximavit *R. hirtifoliam* H. BR. sed ab ea differt foliolis magnis et fructibus elongato ovatis. Hab. in m. Kovászó, com. Bereg.

[*Rosa kmetiana* BORB.³⁰²

R. kmetiana BORB.³⁰³ Hab. pr. Kralován, com. Árva c. 400 m. sol. calc.

R. kmetiana BORB.³⁰⁴ Hab. pr. Háj, com. Turócz]

---

²⁹⁷ Általában önálló, állandósult, hibrid eredetű fajnak tekintik (KLÁŠTERSKÝ, 1968; SEYBOLD – FITCHEN – SCHMEIL, 2011; KERÉNYI-NAGY, 2012): *R. caesia* × *R. corymbifera* = *R. subcollina* (CHRIST) DALLA TORRE et SARNTH.

²⁹⁸ № 468972 in BP. „11.VII.1932.”

²⁹⁹ Ezen a néven gyűjtött, további herbáriumai adat: № 479558 in BP. „Felsőstubbya, com. Turócz. 1915.VI.17.”

³⁰⁰ № 468980 in BP. „6.VI.1931.”

³⁰¹ Holotypus: abscessus?

³⁰² Eredeti kéziratban nem szerepelő, herbáriumban fellelt, jelentős adat.

³⁰³ № 467929 in BP. „1916.VI.”

³⁰⁴ № 3217821 in BP. „1916.VI.”

XV. *Rosa pimpinellifolia* L.

Rosae gregariae, compactae. Frutex humilis, ad 50–60 cm altus. Frutex aculeis subulatis et aculis acerosis valde dense obsitus, partibus vetustioribus saepe deciduis vestitus. Foliola plerumque parvula, 7–12 in uno petiolo, crassiuscula, nuda, orbicularia vel ovata, breve et simpliciter serrata. Flores solitarii alba, rare pallide rosei³⁰⁵. Sepala integra vel rare breve pinnatifida, cum lacinis tenuibus et brevibus, apice more *R. pendularum* haud dilatata, plerumque eglandulosa, post anthesis coniventia. Bractae raras vel desunt. Fructus maturi atrii, depresso globosi vel globoso ovati, discus planus. Hab. in locis apricis clivorum collium apud nos rare.

1. var. *pimpinellifolia* L. (typica) Hab. in locis apricis et sol. calc. Ad. pag. Szádellő, com. Abauj-Torna.
2. var. *spinosissima* L. Hab. in m. Feketehegy³⁰⁶ ad pag. N.Szőllős, com. Ugocsa, in collibus ad pag. Szádellő, com. Abauj-Torna.

XV. *Rosa pendulina* L.

Frutices Rosae nostrae pumili vel majores, graciles cum ramis brevibus purpurascens, plerumque inermibus vel rare aculeis acerosis constructis³⁰⁷. Foliola minora similia foliolis *R. pimpinellifoliae* vel majoriuscula, tenuia, usque -11-na, glabra aut tenuiter pubescentia, ovata vel ellipsoideo ovata, simpliciter, duplicato aut composito serrata. Pedunculi post anthesin nutantes. Flores plerumque solitarii, intense rosei vel purpurei, sepalis integria, post anthesin conniventibus, apice dilatatis. Fructus coccineus, post anthesin pendulus, ovatus vel elongatus.

---

³⁰⁵ A *R. spinosissima* L. (syn. *R. pimpinellifolia* L.) mindig tejfehér virágú, a halvány rózsaszíntől az intenzív rózsaszínig változó színűek hibridek (*Rosa* × *reversa* WALDST. et KIT.).

³⁰⁶ № 0488185 in BP. „5.VI.1933.”, további herbárium adat: № 46002 in BP. „*Rosa spinosissima* L. var. *spinosissima* in pratis ..... in m. Hármashatárhegy pr. Bpest. 1912.VI.”; : № 91765 in BP. „*Rosa spinosissima* L. f. *spinosa* CHRIST. in m. Suchy-vrch pr. Raksa, com. Turócz. C. 1000 m. 1914.VI.10.”;

³⁰⁷ A *R. pendulina* L. (de a *R. agnesii* KERÉNYI-NAGY is) minden esetben a virágzó ágak és hajtások teljesen tüskétlenek, legfeljebb a törzs alsó arasznyi részén lehet sűrű sertetüske. Amennyiben a generatív részeken is akár csak 1–1, vagy sűrűn fejlődnek tüskék, a *R. ×reversa* WALDST. et KIT. hibriddel van dolgunk.

Hab. in parte superiore vallium, in regionis montanis et subalpinis, etiam alpinisque ubique.

1. var. *anacantha* R. RICHT. Hab. in marginibus silvarum et in locis fruticosis montis Jávorník³⁰⁸ ad pag. N.Berezna, com. Ung, c. 900 m. alt.
2. var. *adenosepala* BORB.³⁰⁹ Hab. in alp. Voskreščata, ad pag. Volovec, in alp. Pikuj³¹⁰, ad Serbóc, com. Bereg; in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.
3. var. *adenophora* KIT. f. *suprapilosula* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY³¹¹. for. nov. A typo differt foliis etiam supra pilosula. Hab. in valle Stanislava montium Bliznica ad pag. Jasina, com. Máramaros.
4. var. *adjecta* DÉSÉGL.³¹² Hab. in alp. Pikuj, supra regionem silvarum ad pag. Serbóc, com. Bereg.
5. var. *affisidens* BORB.³¹³ Eadem.

---

³⁰⁸ № 0488186 „18.VI.1935.” Rev. *Rosa ×reversa* WALDST. et KIT.

³⁰⁹ Ezen a néven gyűjtött, de más taxonhoz tartozó herbárium adatok: № 486001 „in valle Béli, com. Turócz. 1915.VII.” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *pubescens* (KOCH) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.; № 485999 „in m. Suchy-vrch, com. Turócz. 1914.VI.10” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *pubescens* (KOCH) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.; № 91935 „Madaras, com. Bars. 1914.VII.12.” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *pubescens* (KOCH) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.; № 486000 „in valle Nedožor, com. Turócz. 1913.VI.8.” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *pubescens* (KOCH) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.; № 486006, 91908 „pr. Raksa” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *pubescens* (KOCH) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.; № 485998 „in valle Korztolec pr. Stubnyafürdő, c. 800 m. com. Turócz. 1916.VII.” Rev. *Rosa agnesii* KERÉNYI-NAGY.

³¹⁰ № 275042 „2.VII.1935.” Rev. *Rosa agnesii* KERÉNYI-NAGY

³¹¹ Holotypus: abscessus?

³¹² Ezen a néven gyűjtött, de más taxonhoz tartozó herbárium adatok: № 91898 „pr. Turcsek, com. Turócz. 1914.VI.19.” Rev. *Rosa ×reversa* W. et KIT.

³¹³ Ezen a néven gyűjtött, de más taxonhoz tartozó herbárium adat: № 275043 „Hab. in alp. Pikuj, Bereg, c. 1400 m. 2.VII.1935.” Rev. *R. ×reversa* W. et KIT.

6. var. *balsamea* KIT.³¹⁴ Hab. in parte superiore vallis Víznice ad pag. Puznyákovce, com. Bereg; in m. Paulišovo-Verch ad pag. Berzevice, com. Sáros.
7. var. *subinermis* BORB. Hab. in valle Trostinec ad pag. Kvási, com. Máramaros.
8. var. *levipes* BORB. Hab. in alp. Pikuj³¹⁵ ad Serbóc, com. Bereg; in valle Stracena ad pag. Stracena³¹⁶, com. Szepes.
9. var. *lagenaria* VILL. Hab. in alp. Pikuj ad Serbóc, com. Bereg.
10. var. *leuneora* BORB. Hab. in valle Szádellő, com. Sáros.
11. *Rosa Margittaiana* SABRANSKY ex MARGITTAI³¹⁷, Magyar Botanikai Lapok 17: 93 (1919) „*Rosa pendulina* L. × *R. dumetorum* THUILL. (Sabransky in lit.) Frutex robustus. Ramuli glabri, subinermes, aculeis raris teneris curvatis, iis *Rosae pendulinae* simillimis, onusti. Ramuli, stipulae et foliola juniora rubescentia. Stipulae anguste lanceolatae, glabrae, margine glandulosociliatae. Folia 5–7-na, ovata et obovata, ad basin attenuata, acuta, cum petiolis puberulis, levissime aculeatis, utrinque viridia (juniora versus marginem purpureascentia), supra glabra, subtus in costa média pilis longis pubescentia. Serratura dentibus tam simplicibus, tam fissis, denticulisque acutis cuspidatis composita. Pedunculi breves bracteis rubentibus tecti. Sepala rubro-tomentosa albocincta, linearia, partim laciniata. Corollae mediocres, saturate roseae. Styli parce pilosi. Fructus ovati, glabri. Kritikus alak, mely jelleménél fogva a *Caninae Pubescentes* seregébe sorolandó ugyan, de mely másrészt karcsú, pirosló, majdnem tüskétlen ágaival, pirosló lombjával és éppúgy pirosló és fehér szegéllyel ellátott csészeleveleivel, továbbá rendszeren magános virágaival nagyon emlékeztet a *R. pendulina* L. fajtáira. Valószínű, hogy e növény a *R. pendulina* s a *R. dumetorum* THUILL. egy kopasz bibeszálú alakjának, talán a *R. subglabra* BONN-nak; vegyüléke. A *Pubescentes* csoportban leginkább a var. *subglabra* BORB. alakjához

---

³¹⁴, további herbáriumi adat: № 479579 „*Rosa pendulina* L. Hab. in valle Studena, ad Zanjka, com. Bereg, c. 500 m. 17.VIII.1937.” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *balsamea* (KIT.) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.

³¹⁵ № 275050 „2.VII.1935.” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *pubescens* (KOCH.) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.

³¹⁶ № 468447 „29.VII.1937.” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *pubescens* (KOCH.) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.

³¹⁷ Unikális hibrid, faji rangon kezelendő.

közeledik, de ettől tojásdad (nem gömbölyű) gyümölcsei és pirosuló ágai s levelei stb. miatt könnyen különböztethet meg. A *R. uncinella* BESS. is hasonló rózsánkhoz, de az előbbi szélesebb, kerekded-tojásdad leveleivel és szőrösebb bibeszálaival elegendő képpen tér el a *R. Margittaiana*-tól. Hab. in locis dumosis **pr. Jánoshegy c. 700 m**³¹⁸ et prope Körömcánya (com. Bars.) c. 600 m, sol. trachyt.^{319, 320)} Hab. in valle Tarca, ad pag. Berzevice, com. Bereg.³²¹

12. var. *metallicola* BORB. In valle Dunajec, com. Szepes.

13. var. *paucipilis* BORB. f. *pikuiensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY³²². for. nov. A typo differt fructibus etiam plus et minus glanduloso setosis. Hab. in alp. Pikuj ad Serbóc, com. Bereg.

---

³¹⁸ Lectotypus: № 0505956 in BP. „*Rosa pendulina* × *dumetorum* „*Rosa Margittaiana* SBK. [SABRANSKY] pr. Jánoshegy, com. Turócz, c. 700 m. 1915VI.25.”

³¹⁹ Téves adat: № 479675 in BP. „*Rosa Margittaiana* KPK. (*R. agrestis* × *tomentosa*) pr. Kralován, com, Liptó. 1912.VI. Leg. Marg. »*Rosa tomentosa* Sm. f. *Anthratica* CHRIST Flora LX (1877) 406. Christ is előbb (1873) *R. agrestis* × *tomentosa*-nak tartotta e csinos növényt nem ... CRÉPIN M. Bull. soc. Belg. XXXIII. 131 (1894.)«” Az utóbbi idézetet vélhetőleg maga KUPCSOK írta. Rev. *R. albiflora* OP.

³²⁰, további herbáriumai adat: № 468597 in BP. „*Rosa dumetorum* THUILL. v. *ravigranda* SIMK. Hab. in collibus ad Szentes, Zemplén. 1928.V.9.”; № 0505873 in BP. „*Rosa pendulina* L. v. *Margittaiana* SABR. Hab. in valle Tarca, Berzevice, Sáros. 7.VII.1933.”; № 463048 in BP. „*Rosa dumetorum* THUILL. v. *tortuosa* WIERZB. Hab. ad Ungvár. 31.V.1935.” Rev. *Rosa* × *margittaiana* SABR. ex MARG.

³²¹ Eredeti kérésben csak ez az egyetlen lelőhely szerepelt.

³²² Holotypus: abscessus?

14. var. *pubescens* KOCH.³²³,³²⁴ Hab. in alp. Bliznica et Pietros ad pag. Jasina, in valle Svidovec ad pag. Kevele, com. Máramaros; in alp. Pikuj ad Serbóc, in alp. Voskreščata³²⁵ ad pag. Volovec, com. Bereg.
15. var. *semisimplex* BORB. Hab. in silvis ad pag. Stojna et in parte superiore vallis Viznice ad pag. Puznyákovce, com. Bereg.
16. var. *setosa* (SER.) R. KELLER.³²⁶ Hab. in valle Berlebaska, c. 1200 m.. alt. com. Máramaros, in valle Tarca et in m. Paulišovo-Verch ad pag. Berzevice, com. Sáros.
17. var. *setosa* (SER.) R. KELLER. f. *decalvata* MARGITTAI³²⁷. Prir. Klubu Košice 3: 104 (1937). A typo differt pedunculis nudis et fructibus paulo setosis. Hab. in valle Tarca ad pag. Berzevice, com. Sáros.
18. var. *subcalva* J.B. VON KELLER.³²⁸ Hab in fruticosis ad pag. Lbochnó-Fürdő. com. Sáros.
19. var. *intercalaris* DÉSEGL.³²⁹ Hab. ad Kéktó, Magna Táttra.

---

³²³ Ezen a néven gyűjtött, de más taxonhoz tartozó herbáriumai adat: № 469874, 469875 „in m. Szitnya pr. Selmecebánya. 1916.VII.” Rev. *Rosa pendulina* L. var. *balsamea* (KIT.) R. KELLER in ASCH. et GRAEB.

³²⁴, további herbáriumai adat: № 317634 in BP. „in valle Vriczkó, com. Turócz. 1911.VI.”; № 488007, 91934 in BP. „in valle Nedzov, com. Turócz. 1913.VI.14”;

³²⁵ № 275051 in BP. „ad Zanjka. 26.VI.1934.”

³²⁶ Ezen a néven gyűjtött, de más taxonhoz tartozó herbáriumai adat: № 486009 „pr. Felsőstubnya, com. Turócz. 1915.VI.17.” Rev. *Rosa ×reversa* WALDST. et. KIT.

³²⁷ Holotypus: abscessus?

³²⁸ Ezen a néven gyűjtött, de más taxonhoz tartozó herbáriumai adat: № 317688 „Hab. in malp. Pikuj, com. Bereg. c. 1300 m. 7.VII.1938.” Rev. *agnesii* KERÉNYI-NAGY

³²⁹ Toldócédulán.

[*Rosa* × *reversa* WALDST et KIT.³³⁰

Hab. in m. Spitzenberg pr. Felsőstubbya, com. Turócz, c. 700 m³³¹.

R. petrogenes OZANON. Hab. in m. Suchy-vrch. Pr. Raksa, com. Turócz.^{332 333}

Rosa pimpinellifolia × *R. pendulina*. var. *Margarethae* MARGITTAI, Magyar Botanikai Lapok 17: 94 (1919)³³⁴ „(*Rosa pimpinellifolia* × *pendulina* × *dumetorum*) nov. hybr. Frutex humilis c. 40–50 cm altus, aculeis acerosis setisque dense onustus. Rami floriferi et steriles elongati inermes. Stipulae ovato-oblongae vei ovato-lanceolatae glabrae. Petioli pubescentes et glandulis sparsissime tecti. Foliola minora simpliciter et pro parte duplicato-serrata, serraturis glandulis sessilibus onustis, elliptica subtus et apice ± rotundata haud attenuata, glabra, solum ad costam et in nervis pilosula, eglandulosa. Pedunculi elongati (ut in *R. pimpinellifolia* var. *macropetata* BORB.), glabri vel setoso-glandulosi. Fructus glabri vei glanduloso setosi, ovati, apice attenuati. Sepala rubescentia albocincta ad costam pilosula, eglandulosa, integra et hinc-inde lacinosa, laciniiis linearibus. Corolla sat magna petalis albis, aut ungue pallidis roseo-striatis, sepalis maioribus. Styli albolanati.

Rosa pimpinellifolia × *R. pendulina*. var. *Margarethae* f. α. *glabra* MARGITTAI, Magyar Botanikai Lapok 17: 94 (1919). Pedunculus et fructus glabri.

Rosa pimpinellifolia × *R. pendulina*. var. *Margarethae* f. β *seticarpa* MARGITTAI, Magyar Bot. Lapok 17: 94 (1919) Pedunculus et fructus glandulose-setosi.

---

³³⁰ Eredeti kéziratban nem szerepelő, herbáriumban fellelt, jelentős florisztikai adat.

³³¹ № 486008, 660465 in BP. „solum pedunculis glanduloso-setosis. 1915.VI.6.” Rev. *Rosa* × *reversa* WALDST. et KIT.

³³² № 479685 in BP. „*R. pendulina* × *R. pimpinellifolia*. 1914.VI.10. »*R. reversa* WK. *R. pimpinellifolia* × *pendulina* f. *protogenes* OZANON. S.«[SABRANSKY?]” Rev. *Rosa* × *reversa* WALDST. et KIT.

³³³ № 91912 in BP. „*R. pendulina* f. *pubescens* × ~~*pimpinellifolia*~~ Non. Frutex humilis, flores albi pro pin quat *R. pendulinae*. 1914.VI.10.” Rev. *Rosa* × *reversa* WALDST. et KIT.

³³⁴ Holotypus: Abscessus? Syn. *Rosa pendulina* L. w) *holikensis* KMEĽ *Margarethae* MARGITTAI ex DEGEN in JÁVORKA, Magyar Flóra p. 586. (1924)

Hab. inter parentes in m. Suchy vrch pr. Raksa c. 80 m, h. sol. calc. Igen csinos hármas hybrid. Alacsony termete, törzsének alsó részét borító tüskéi, apró levelei és erősen megnyúlt virágkocsánjai a *R. pimpinellifolia* var. *macropetala* BORB. hatását mutatják, de oldalágainak kissé megnyúltsága, rajtuk a tüskék teljes hiánya, pirosuló és fehér szegéllyel ellátott csészelevelei a *R. pendulina* valamelyik variációja hatására engednek következtetni. Ha tekintetbe vesszük, hogy levélkéi az ereken, itt-ott még a felső lemezen is gyengén szőrösek, úgy nagyon valószínű, hogy a másik szülő a *R. pendulina* var. *pubescens* BORB., a mely különben a termőhelyen elég nagy számban terem. Minthogy e két szülő egyikénél sem találunk osztott csészeleveleket s a hybridünkön itt-ott hasadt csészeleveleket is találunk, ezt a tulajdonságot egy *Canina*-csoportbeli fajnak, talán a *Pubescentes* valamelyikének behatására kell visszavezetnünk. Ennek a változatnak két alakja van, az egyik terméskocsánja és termése kopasz, a másiké mirigytüskés. A kopasz kocsánú és termés alak megközelíti a *R. reversa* W. et K. var. *Holíkensis* KMET-et, de különbözik tőle abban, hogy virágkocsánjai is kopaszak, csészelevelein nincsenek mirigyszőrök, s ágai is kopaszak; a *Holíkensis* csészelevelei épek, a mi alakunkon pedig itt-ott hasadtak. A mirigytüskés kocsánú és termés alak pedig a *R. reversa* W. K. var. *Simkovicsii* KMET-bez közeledik, de virágzó és meddő ágainak tüskétlenségén és csészeleveleinek osztottságán könnyen megkülönböztethető.]

[*Rosa* × *degeniana* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY.³³⁵

Frutex robustus ad 2,5 m altus. Ramuli floriferi perfecte inermes. Stipulae nudaе rare glanduloso ciliatae. Petioli dense pilosae inermes eglandulosi. Foliola sicut apud *R. gallicam* 5., foliolis *Rosae gallicae* L. similia, magna, ovata vel ellipsoidea, rotundata aut obtusa, paulo coriacea, subtus dense supra leviter pilosa, simpliciter denatata, non inclinata. Flores solitarii. Pedunculus dense glanduloso setosus. Fructus poeuliformus, in basi glanduloso setosus. in tempore anthesis brunescens. Sepale triangularia in longum angustissimum appendicam terminalem atteunatae, integre et solum 1–2 angustissimus et parvis appendicibus onusta, margina abgustissimum et album habentia, in dorso glanduloso setosa. Flores pleni, rosei, Styli longi pilosi. Hab. in Berzevice, com. Sáros]

---

³³⁵ Eredeti kéziratban nem szerepelő, herbáriumban fellelt, diagnózissal ellátott taxon. Holotypus: № 0509331 in BP. „7.VIII.1933.” Rev. *Rosa* × *turbinata* AIT.

[*Rosa* × *spinulifolia* DÉM.]³³⁶

R. Hawrana KMEŤ.³³⁷ Hab. in m. Szitnya, com. Bars, c. 900 m.

R. Hawrana KMEŤ b. *paradisiaca* KMEŤ.³³⁸ Hab. in m. Inovce, com. Bars, 900 m.]

---

³³⁶ Eredeti kéziratban nem szerepelő, herbáriumban fellelt, jelentős florisztikai adat.

³³⁷ № 4361244, 321412 in BP. „*R. tomentosa* × *R. alpina*.. 1915.VII.”

³³⁸ № 91912, 470839, 436138, 436139 in BP. „*R. pendulina* × *R. tomentosa*. 1915.VII.10.”

CLAVIS ANALYTICA SECTIONUM ET SUBSECTIONUM ROSARUM
CARPATORUM SEPTENTRIONALI-ORIENTALIUM.

MARGITTAI ANTAL – KERÉNYI-NAGY VIKTOR

Rosa L.

- 1a. Sepala omnia integra aut laciniis 1–2 minoribus, angustissimus, paucis
praedicta..... 2
- 1b. Sepala externa pinnatifida 3
- 2a. Frutices pumili aut majores, graciles ramis purpurascentibus, plerumque i-
nervis aut aciculis acerosis onusti. Sepala petalis aequilongi, aut eis lon-
giora. Flores intense rosei. Pedunculi nudi aut glanduloso setosi. Sepala
post anthesin erecta, pedunculi reflexi. Foliola in petiolo plerumque 7–11-
na apud hybrides pauciora, ovata, plerumque biserrata aut composito ser-
rata. Fructus elongato ovatus vel ovatus, coccineus. Frutices plerumque u-
bique inermes. Fructus nudus vel glanduloso setosus..... ***R. pendulina* L.**
- 2b. Frutices humiles, pumili, compacti aculeis dimorphis densis, subulatis et ace-
rosis, partibus vestioribus, saepe deciduis, rare plano deficientibus const-
ructi. Sepala petalis brevioris. Foliola plerumque parva, orbicularia aut o-
vata, 8–11 in petilo. Flores albi vel rare pallide rosei. Fructus ovatus aut
ovato globosus, nudus vel glanduloso setosus, in tempore maturae niger.
Pedunculi recti vel erecti, glanduloso setosi. .... ***R. pimpinellifolia* L.**
- 3a. Foliola amulorum floriferum 5, rare etiam 3 in uno petilo. Foliola exsuccata,
coriacea, plerumque magna, subtus cum nervis emergentibus. Bractea ple-
rumque desunt. Frutices humiliores, plerumque humiles, recti. Caules sub-
terranei repentes. Frutices plerumque aculeis dimorphis, aliis setaceis rectis,
aliis majoribus rectis aut subfalcatis onusti. Pedunculi elongati, glanduloso
setacei. Flores maximi, rosei vel plerumque pupurei et odorati. Sepala
glandulosa, saepe colore ferrogineo, decidus. .... ***R. gallica* L.**
- 3b. Foliola in petiolo plerumque 7, plus-minus succulenta. Bractae evolutae,
deciduae, dilatatae..... 4

- 4a. Frutex humilior. Flores magni (4–7 cm diam.), intense rosei. Foliola paulo crassiora, rigida, subtus cum nervis procurrentibus, glandulosisque, composito serrata. Aculei graciles, recti aut fere recti, in ramulis aciculis setiformis et setis glanduliferis intermixta aut aculei desunt. Pedunculi elongati glandulis stipitatis aut glanduliferis vestiti..... **R. Jundzillii** BESS.
- 4b. Flores mediocres. Foliola tenua, non coriacea, subtus cum nervis vix procurrentibus 5
- 5a Aculei graciles, recti, maxime paulo inclinati, subulati aut aciculati. Rami longi, apice longe arcuti. Foliola majuscula, plus-minus molliter tomentosa, haud nitentia, simpliciter vel duplicato serrata, subtus eglandulosa vel glandulosa in nervis, etiam in parenchymate foliolorum. Pedunculi elongati, fructus suos 4–5 superantes, glanduloso setacei. Flores pallide rosei, sepala post anthesin patentia aut erecta, e fructo maturo decidua.³³⁹ ..... **R. tomentosa** SM.
- 5b Aculei validi, valde falcati aut rectiusculi, apice paulo inclinati, in basi semper valde dilatati 6
- 6a Foliola parva aut mediocria, subtus in tota superficie dispersis vel densis glandulis odoratis onusta.....7
- 6b Foliola parva aut mediocria, glabra vel pilosa, subtus eglandulosa, maxime in costa et in nervis rarissimis glandulis non odoratis onusta 10
- 7a Sepala post anthesis erecta aut patentia, a fructu maturo tarde decidua. Pedunculi glandulosi setosi. Foliola breviter ovata aut fere orbicularia, rotundata, rare elongata et in basi attenuata. Aculei validi, falcati, in ramulis floriferis saepe cum aciculis et setis intermixti. Flores clare rosei, pedunculi fructu aequilongi aut fructus paulo superantes..... **R. rubiginosa** L.
- 7b Sepala post anthesis reflexa, decidua.....8
- 8a Foliola plerumque angustiora, diutina, lanceolata, in basi attenuata, cuneataque, apice acuminata aut elliptica ovataque, minus odorata,

---

³³⁹ Jelenesetben beleírti a *R. sherardii* DAVIS fajt is.

- seraturis, angustis, longe productis, 2–3 compositis, non divaricatis, sed magis antrorsum versis, minus apertis..... 9
- 8b Foliola latiuscula, magis subrotundata, ovata, odorata, serraturis brevibus, haud ita productis magis squarrosis, sinibus magis apertis, disjunctis. Pedunculi et sepala in dorso glandulosa..... ***R. micrantha* BORR. ex SM.**
- 9a Pedunculi eglandulosi..... ***R. agrestis* SAVI**
- 9b Pedunculi plus-minus glandulosi..... ***R. Gizellae* BORB.**
- 10a Foliola supra subtus nuda, epilosa, petioli glabri aut solum supra rarissime pilosula 11
- 10b Foliola supra et subtus pilosa vel solum subtus in tota superficie aut solum in nervis vel solum in costa pilosula 14
- 11a Sepala post anthesis reflexa, decidua 13
- 11b Sepala post anthesin patentia aut erecta, persistentia..... 12
- 12a Pedunculi eglandulosi ..... ***R. dumalis* BECHST.³⁴⁰**
- 12b Pedunculi glandulosi setosi.....
..... ***R. glanduloso-hispidi* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY**
- 13a Pedunculi eglandulosi ..... ***R. canina* L.**
- 13b Pedunculi plus-minus glandulosi setosi ..... ***R. andegavensis* BAST.**
- 14a Sepala post anthesin patentia vel erecta ..... ***R. caesia* SM.³⁴¹**

---

³⁴⁰ Eredeti kéziratban ennek szinonímja, a *R. glauca* VILL. szerepelt.

³⁴¹ Eredeti kéziratban ennek szinonímja, a *R. coriifolia* FR. szerepelt.

14b Sepala post anthesin reflexa	15
15a Pedunculi eglandulosi	<i>R. corymbifera</i> BORKH. ³⁴²
15b Pedunculi plus-minus glandulosi setosi	<i>R. × collina</i> JACQ.

I. *Rosa gallica* L.

1a Styli lanati aut pilosi	2
1b Styli glabri aut fere glabri	25
2a Styli lanati.....	3
2b Styli pilosi.....	17
3a Styli elongati, in basi columnam 1–2 mm longam facientes	4
3b Styli abbreviati aut elongati, se din basi columnam non facientes.....	5
4a Foliola magna, ovata, acuminata, duplicato grosse dentata, petala pallide rosea. Fructus globosus, sub disco non attenuatus. Discus planus..... ..... var. <i>mirogojana</i> VUK. et H. BR.	
4b Foliola parva, ovata, viridia, apice subito acuminata aut obtusa, subtile biserrata. Fructus globosus, sub disco non attenuatus. Discus conicus..... ..... var. <i>likana</i> VUK.	
5a Styli elongati, usque ad 5-6 mm longi, se din basi columnam non facientes...	6
5b Styli abbreviati	7

---

³⁴² Eredeti kéziratban ennek szinonímja, a *R. dumetorum* THUILL. szerepelt.

- 6a Ramuli florantes solum setis glanduliferis et glandulis stipitatis raris vestiti. Foliola magna, terminalia orbiculare ovata, infima elongato elliptica, mediocria lanceolato rhomboidea, acuminata attenuataque, supra glabra, subtus ubique pilosula, simpliciter serrata, Fructus ovato globosus .....
..... var. *vinnaensis* MARGITTA et KERÉNYI-NAGY
- 6b Ramuli floriferi aculeis innaequalibus dense armati. Foliola parva omnia orbicularia aut ovata, rotundata et obtusa, supra et subtus nuda, solum ad costam pilosula, subtile composito serrata. Fructus globosus. ....
.....var. *macrostylis* MARGITTA et KERÉNYI-NAGY
- 7a Flores parvi. Petala pallide rosei usque ad 1–1,5 cm long. Foliola parva, 1–2,5 cm long. 0,5–1,5 cm lat., supra nuda, subtus pilosa, simpliciter serrata, cum seraturis obtusis. Fructus globosus .....
..... var. *parviflora* MARGITTA et KERÉNYI-NAGY
- 7b Flores permagni..... 8
- 8a Flores pallide rosei..... 9
- 8b Flores purpurei 10
- 9a Foliola magna, orbiculare cordata, subtus pilosa. Fructus globosus. Sepala pinnatifida, sed appendices non magna et non lata..... var. *cordifolia* HOST
- 9b Foliola permagna, ovata, orbicularia, in basi cordata, subtus pilosa. Fructus globosus, sepala pinnatifida cum laciisculis appendicibus.....
..... var. *cordata* CARIT.
- 10a Flores solitarii aut binati 11
- 10b Flores 3–5 umbellum simulantes. Aculei ramulorum floriferum inaequales, hic-inde robustioribus seti, seti glanduliferi et glanduli intermixti. Foliola permagna, usque ad 6 cm long., solum ad costam puberula, biserrata. Fructus ovatus..... var. *umbellata* MARGITTA et KERÉNYI-NAGY

11a Foliola simpliciter serrata, orbicularia vel orbiculare ovata.....	
.....var. <i>baplodonta</i> BORB.	
11b Foliola biserrata vel composite serrata	12
12a Pedunculi setis glandulosus, setis eglandulosus, glandulis stipitatis onusti...	13
12b Pedunculi solum glandulosus et setis glanduliferis constructi.....	15
13a Foliola in tota superficie pilosa	var. <i>pannonica</i> WIESB.
13b Foliola solum ad costam pilosuli et glandulosi.....	14
14a Foliola magna, coriacea, pedunculi dense glanduloso hispidi.....	
.....var. <i>leiophylla</i> BORB.	
14b Foliola minora, tenua, fere glabra. Pedunculi rare glanduloso hispidi	
.....var. <i>umbicata</i> BORB.	
15a Appendices sepalorum permagni, lati, foliosique. Pedunculi glanduloso hispidi, flores magni.....	var. <i>magnifica</i> BORB.
15b Appendices sepalorum haud magni, foliosi.....	16
16a Foliola ovata, plerumque conflexa et reflexa, subtus ubique pilosa. Fructus ovatus aut pisiformis, sat parvus.....	var. <i>austriaca</i> CR.
16b Foliola parva, elliptica, elongato elliptica, subtus solum ad costam pilosuli ..	
.....var. <i>pumila</i> JACQU.	
17a Foliola simpliciter serrata	18
17b Foliola duplicato serrata.....	24
18a Flores purpurei	19

- 18b Flores laete aut pallide rosei..... 20
- 19a Foliola ovata, sed non cordata. Serraturae glanduloso ciliatae, foliola subtus solum ad costam pilosa, glandulosa. Fructus ovatus, glanduloso hispidus. Sepala in dorso nuda ..... var. *velutinaeflora* DÉSEGL. et OZ.
- 19b Foliola ellipticam in basi cordata, subtus nuda, nervis validis. Ramuli florantes inermes ..... var. *dearmata* BORB.
- 20a Flores laete rosei, ungue flavescences. Foliola ovata, acuta, in nervo medio villosa et glandulosa. Fructus globosus ..... var. *ruralis* DÉSEGL.
- 20b Flores pallide rosei 21
- 21a Foliola elongata aut elliptico lanceolata, acuminata, subtus canescentia, ad costam pilosula, rare glandulosa. Fructus ovatus..... var. *virescens* DÉSEGL.
- 21b Foliola orbicularia aut elliptica, nunquam lanceolata 22
- 22a Foliola elliptica, subtus in tota superficie pilosula et in costam etiam glandulosa. .... var. *subglandulosa* BORB.
- 22b Foliola haud elliptica..... 23
- 23a Foliola orbiculare elliptica aut ovata, subtus in tota superficie pilosa, eglandulosa ..... var. *delanata* BORB.
- 23b Foliola fere orbicularia, subtus in tota superficis pilosa, eglandulosa.....
..... var. *subtomentella* BORB.
- 24a Foliola magna, ovata, in basi cordata, irregulariter biserrata, subtus in tota superficie pilosula. Inflorescentia cum floribus pluribus.....
..... var. *silvestris* TAUSCH.
- 24b Foliola lanceolata, ovata aut rotundata, subtus solum ad costam pilosula. Flores singulares ..... var. *valdearmata* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY.

- 25a Flores rosei, foliola biserrata.....26
- 25b Flores candidi. Petioli glabri, glandulosi, aculeati. Foliola ovata, acuminata, supra obscure viridia, subtus in nervis pilosi, in costa etiam glandulosa, simpliciter serrata. Fructus ovoideus, fusco-ruber. .... var. *opacifolia* CHABERT.
- 26a Foliola subtus nuda, solum ad costam rarissime pilosula, petioli glabri, glandulosi. Foliola elliptico ovata, rotundata aut attenuata subtile biserrata. Fructus ovoideus ..... var. *decalvata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 26b Foliola in tota superficie pilosula. Petioli pilosuli 27
- 27a Ramuli florentes armati. Foliola subtus pilosa, ovata serraturis haut acuminatis. Frutex humilis, ramuli florentes aculeis inaequalibus, majores setiformis et glanduliferis intermixti. Fructus globosus.....var. *leiostylia* GELM.
- 27b In ramulis floriferis aculei majores desunt. Frutex usque ad 1 m altus. Foliola elongato ovata, acuminata. Serraturae acuminatae, angustatae. Fructus cuneato piriformis ..... var. *elata* CHRIST.

II. *Rosa Jundzillii* BESS.

- 1a Pedunculi glabri, fructus ovoideo elongatus, glaber. Ramuli floriferi inermes. Foliola coriacea, pubescentia, subtus glauca, ovato lanceolata, composite serrata. Fructus globus..... var. *decora* BORB.
- 1b Ramuli et fructus glanduloso setosi vel solum pedunculi glanduloso setosi..2
- 2a Ramuli floriferi inermes.....3
- 2b Ramuli floriferi armati.....4
- 3a Pedunculi et fructus glanduloso setosi. Foliola lata vel orbiculare elliptica, obtusa, subtus glaucescentia .....var. *leioclada* BORB.

- 3b Solum pedunculi glanduloso setacei. Fructus nudus. Foliola mediocria, ovata.
Sepala in dorso glandulosa. Styli dense lanata .....
..... var. *nudicarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 4a Ramuli floriferi cum aculeis homomorphis 5
- 4b Ramuli floriferi cum aculeis inaequalibus, aculeis majores minoribus
setiformibusque intermixti. Fructus globosus. Foliola orbicularia, valde lata,
subito acuminata, subtus solum in nervis pilosa, certe calvescentia,
plerumque in nervis copiose glandulosa, interdum etiam aglandulosa.....
..... var. *Jundzillii* BESS.
- 5a Petioli pilosi 6
- 5b Petioli nudi 7
- 6a Foliola permagna, oblongo elliptica, acuminata, solum subtus pilosa et
scabrata, supra viridia, subtus pallidiora. Sepala in dorso glandulosa,
glanduloso ciliata. Fructus globosus. Styli pilosi. .... var. *tolnaiensis* BORB.
- 6b Foliola permagna, ovata vel orbiculare elliptica, supra et subtus pilosa, in
nervis etiam glandulosa, supra viridia, subtus pallidiora, in basi cordata vel
truncato, apice obtusa vel subito acuminata. Sepala³⁴³ in dorso glandulosa,
glanduloso ciliata. Fructus globosus. Styli pilosi. ....
..... ***R. munkacsiensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY**
- 7a Foliola magna, elongata vel ovato lanceolata, mollia, supra nuda, subtus solum
in nervis pilosa. Fructus orbiculare ovatus. Ramuli floriferi cum aciculis
parvis, debilibusque onusti ..... var. *principia* KMEŤ.
- 7b Foliola magna, ovato elliptica, crassa, coriacea, supra nuda, subtus solum in
nervis pilosa. Fructus globosus. Ramuli floriferi aculeis validioribus et paulo
falcatis obsita ..... var. *reticulata* KERN.

---

³⁴³ erecta!

III. *Rosa tomentosa* SM.

- 1a Foliola supra paulo pilosula, subtus solum in nervis pilosa, lanceolata, attenuata acuminataque, simpliciter vel hic-inde etiam seraturis duplicatis. Pedunculi et fructus globosus glanduloso setosi. Styli pilosi.....
..... var. *beregiensis* MARGITTAI
- 1b Foliola supra et subtus densius tomentosa. Fructus parvus vel mediocres, globularis vel ovatus (1-1,5 cm long.). Sepala post anthesin patentia vel reflexa.....2
- 2a Foliola omnia simpliciter aut superiora simpliciter, infima, praecipue in basi biserrata 3
- 2b Foliola omnia perfecte biserrata 7
- 3a Foliola saltem in nervis glandulosa. Fructus glanduloso setosus. Foliola in basi biserrata .....var. *subadenophylla* BORB.
- 3b Foliola subtus eglandulosa.....4
- 4a Styli glabri.....5
- 4b Styli pilosi, ramuli pruinosi. Petioli pilosi, eglandulosi. Fructus globosus.....
.....var. *cinerascens* DUMM.
- 5a Petioli et fructus glanduloso setosi 6
- 5b Solum petioli glanduloso setosi, fructus autem nudus, summum in basi rarissime glandulis setosis constructus. Foliola mediocria vel parva, ovata vel elliptica. Ramuli floriferi cinerosi. Fructus ovatus.....
.....var. *javornikensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 6a Foliola parva, ovata vel elliptica, obtusa, superiora simpliciter, infima etiam biserrata. Fructus ovatus ..... var. *dacica* BORB.

- 6b Foliola mediocria, lanceolata vel ovato lanceolata, apice longe attenuata, imperfecte biserrata. Fructus globus.....
..... var. *subdacica* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 7a Fructus ovatus, styli pilosi, flores albi. Foliola infima perfecte, superiora autem imperfecte biserrata, breve elliptica ..... var. *dimorpha* BESS.
- 7b Fructus globus. Styli pilosi. Pedunculus glanduloso setosus. Ramuli floriferi inermes ..... var. *subglobosa* CARION.

IV. *Rosa rubiginosa* L.

- 1a Styli glabri, elongati. Foliola parva ..... var. *leiostyla* CHRIST.
- 1b Styli pilosi, haud elongati..... 2
- 2a Sepala post anthesin patentia. Fructus globosus, nudus. Flores intense rosei. Styli tomentosi ..... var. *apricorum* RIP.
- 2b Sepala post anthesin erecta 3
- 3a Fructus ovatus, foliola parva. Flores solitaris. .... var. *microphylla* R. KELL.
- 3b Fructus globosus, globoso piriformis. Foliola mediocria parvis intermixta. Flores gregarii, 2–8 umbellum simulantes.....
..... var. *piriformis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

V. *Rosa micrantha* BORR. ex SM.

- 1a Ramuli seniores aculeis inaequalibus, aculeis majoribus aciculis rectis, aciculis setisquae intermixta armati³⁴⁴. Ramuli floriferis plerumque inermes aut sub pedunculis aciculis inaequalibus praediti. Fructus perparvus, globosus, rare setosus. Styli pilosi. .... var. *heteracantha* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

---

³⁴⁴ *Rosa × bigeneris* Duff. nm. *heteracantha* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY

- 1b Aculei ramulorum seniorum homomorphi aut solum in ramulis floriferis
inaequali.....
- 2a Flores albi, foliola parva, elliptica, longe acuminata, subtus dense glandulosa,
epilosa. Petioli cum setis stramineis glanduliferis. Fructus parvus, elongato
ovatus. Styli elongati, dense pilosi, in disco columnam facientes. Aculei
homomorphi ..... *R. hungarica* A. KERNER³⁴⁵
- 2b Flores pallide rosei.....3
- 3a In ramulis senioribus aculei homomorphi, in ramulis florentibus autem aculei
validi cum aciculis et aetis glanduliferis immixti. Foliola utrinque nuda,
solum subtus in costa pilosa. Pedunculi setis, setis glanduliferis, glandulis
constructi.....var. *calvescens* BURNAT. et GREN.
- 3b Aculei omnium ramulorum homomorphi 4
- 4a Foliola perparva, supra nuda, subtus pilosula. Petioli dense pilosi, glandulosi.
Fructus globosus, styli glabri vel pilosi.....
.....var. *pubipes* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 4b Foliola mediocria, supra puberula, subtus densius pilosa. Pedunculi pilosi,
fructus globosus. Frutex parvus vel mediocres.....var. *diminuta* BORB.

VI. *Rosa agrestis* SAVI

- 1a Foliola in tota superficie aut saltem ad marginem glandulis tecta 2
- 1b Foliola subtus solum ad costam glandulosa. Petioli nudi, stipulae glabrae
solum in margine glandulos..... var. *denudata* R. KELLER
- 2a Petioli nudi aut sparse pilosuli, foliola supra nudi.....3

---

³⁴⁵ Eredeti kéziratban faji rangon, herbáriumban varietas-ként szerepelt! Ma fajként elfogadott taxon.

2b Petioli dense pilosi	12
3a Fructus parvus, globosus. Styli elongati, nudi aut sparse pilosi	
.....var. <i>liburnica</i> BORB.	
3b Fructus magnus, ovatus vel elongatus.....	4
4a Styli abbreviati.....	5
4b Styli elongati, nudi aut sparse pilosi.....	7
5a Styli abbreviati, nudi. Fructus globosus aut ovato globosus. Foliola elliptica aut elliptico ovata	
.....var. <i>lejosyla</i> MARGITAI et KERÉNYI-NAGY	
5b Styli abbreviati, pilosi vel villosi	6
6a Foliola elongato ovata, in basi cuneato attenuata, supra nuda, subtus in tota superficie pilosa. Fructus globus	
.....var. <i>briačensis</i> H. BR.	
6b Foliola elliptica, in basi attenuata, supra nuda, subtus solum in nervis pilosa. Sepala post anthesis patentia. Fructus ovatus. Flores pallida rosei	
.....R. <i>inodora</i> FR.	
7a Foliola subtus in tota superficie tenuiter pilosula	8
7b Foliola subtus in fere glabra.....	11
8a Foliola elliptica vel elliptico elongata, obtusa et rotundata. Serraturae profundae et latae. Fructus elongato ovatus.....	
.....var. <i>agrestis</i>	
8b Foliola ovata, obovata acuminataquae	9
9a Foliola obovata, in basi rotundata aut viy attenuata. Fructus breve ovatus, magnus	
.....var. <i>robusta</i> CHRIST.	
9b Foliola in basi attenuata, apice acuminata.....	10

- 10a Fructus globosus .....var. *sphaerosepium* BORB.
- 10 b Fructus ovatus..... var. *arvatica* PUG.
- 11a Foliola ovata, pedunculi longi, discus conicus, elongatus. Ramuli floriferi inermes vel subinermes. Fructus ovatus, mediocres ..... var. *mentita* DÉSÉSG. L.
- 11b Foliola angusta, ovata, lanceolata. Petioli in basi paulo pilosuli. Fructus oblongatus, elongato ovatus, in basi apiceque paulo attenuata ..... *R. albiflora* OP.³⁴⁶
- 12a Foliola supra et subtus pilosa. Petioli dense pilosi cum glandulis in pilis oculatis et aculeis stramineis obsiti. Stipulae in dorso pilosae. Foliola attenuata, acuminataque .....*R. vinodora* KERN.³⁴⁷
- 12b Foliola subtus solum ad costam pilosa. Fructus globosus.....13
- 13a Styli pilosi .....var. var. *lelostyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 13b Styli nudi 14
- 14a Flores solitarii aut 2–3 compacti.....var. *ampelophylla* BORB.
- 14a Flores gregarii 6–20 umbellum compositum simulantes..... var. *composito-umbellatum* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

---

³⁴⁶ Faji rangon kezelendő.

³⁴⁷ Vélhetőleg megegyezik a *Rosa bohemica* H. BR. fajjal. Faji rangon kezelendő.

VII. *Rosa Gizellae* BORB.³⁴⁸

- 1a Petioli plus-minus pubescens et glandulosi setosi. Receptaculum ellipsoideum, sepala reflexa, styli glabri aut sparissime pilosi. Petioli pube brevi tomentosi, immixtis glandulis et aculeolis sparsis. Foliola lanceolata, basi apice evidenter acuta, acute et grosse biserrata, supra subtusque tenuiter pubescentia, opaca, viridia, mediocri magnitudine. Discus breviter conicus ..... var. *ditrichopoda* BORB.
- 1b Pedunculi solum glanduloso hispidi 2
- 2a Foliola magna 3
- 2b Foliola mediocri magnitudinis aut parva 4
- 3a Foliola permagna (4,6 × 3 m), coriacea, ad costam pilosa, supra nitescentia, subtus glandulosa, ovata, obtusa vel subito acuminata, duplicato serrata. Petioli rare pilosuli et glandulosi. Fructus globosus, styli glabri. .... var. *coriacea* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY
- 3b Foliola magna, haud coriacea, supra nitentia. Sepala post anthesin erecta, receptaculum fructiferum sphaericum aut centrale obovato globosum, pedunculi minute et sat laxe glandulosi aut nonnulli fere glabri videntur. Foliola oblongo ovata, elliptica, obovata, vel ovata, ad costam et in nervis quoque pilosa. Styli sparse pilosi. .... var. *Szabói* BORB.³⁴⁹
- 4a Foliola solum subtus glandulosa, supra semper nuda. Ramuli armati 5
- 4b Foliola etiam supra sparsissime glandulis onusta. Ramuli floriferi inermes. Petioli pilosi, glandulosi. Foliola ovata vel elliptico lanceolata, basi

---

³⁴⁸ Az eredeti kéziratban „*Rosa Gizellae* (BORB.) MARG.” érvénytelen kombinációként szerepelt. Confer: BORBÁS (1880): *Primitiae monographia Rosarum imperii Hungarici – Matematikai és Természettudományi Közlemények* 16(4): 479,486. Ellenben fontos kiemelni, hogy MARGITAI is jó fajnak tartotta.

³⁴⁹ Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa inodora* FR. var. *szaboi* (BORB) KERÉNYI-NAGY, *Tilia* 15: 195. (2010)

- rotundata vel attenuata, apice acuminata, subtus ubique pube vestita. Fructus pavus, globosus. Styli pilosi.....
..... var. *Annae* MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY³⁵⁰
- 5a Aculei ramulorum floriferorum conformes, in acicules, setas glanduliferas nunquam degenerantes.....6
- 5b Aculei ramulorum floriferum etiam in aciculis et setas glanduliferas degenerantes. Foliola ovata vel ovato lanceolata, supra nuda, subtus eolum ad costam pubescentia, rotundata vel plus-minus attenuata, apice obtusa aut acuminata. Pedunculi longi, rare glanduloso hispidi. Fructus globosus, styli dense pilosi.....
.....var. *zempléniensis* MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY³⁵¹
- 6a Foliola mediocria. Petioli glabri, supra interdum omnino puberuli. Foliola remotiuscula, plerumque obovata, subtus in nervis pilosula. Pedunculi stipulis aut bracteis aequilongi, laxe glanduloso hispidi. Fructus obovoideus, glaber aut in basi rare setosus. Styli glabri. Petala alba.....
.....var. *typica* BORB.
- 6b Foliola perparva, ad 1 cm lat., 2 cm long. Petioli dense pilosi. Foliola ovata, ovato lanceolata, apice acuminata, composito serrata, serraturia glandulosus. Pedunculi dense glandulosi, longi, bracteas superantes. Fructus parvus, ovatus, in basi rare glandulosus. Styli glabri.....
..... var. *microphylla* MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY

---

³⁵⁰ Érvényes név leírással / Nomen acceptum cum diag.: *R. bohémica* H. BR. var. *annae* MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 324. et tab. 78. (2012)

³⁵¹ A herbáriumon eredetileg: „*Rosa agrestis* SAVI var. *zempléniensis* MARGITTAI” szerepel. Érvényes név leírással / Nomen acceptum cum diag.: *Rosa xalana* WIESB. var. *zempléniensis* MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája p. 343. et fig. 86. (2012)

VIII. *Rosa corymbifera* BORKH.³⁵²

1a Foliola simpliciter serrata.....	2
1b Foliola imperfecte aut perfecte biserrata	42
2a Foliola supra nuda	3
2b Foliola supra et subtus pilosula	29
3a Styli pilosi, villosi aut dense lanati	4
3b Styli glabria aut fere glabri.....	21
4a Styli pilosi.....	5
4b Styli villosi aut dense lanati	15
5a Discus planus	6
5b Discus conicus, elongatus. Aculei inaequales, longiores brevioribus intermixti. Foliola ovato elliptica. Fructus elongato ovatus.....	
.....var. <i>obscura</i> PUG.	
6a Flores albi, foliola subtus solum in nervis pilosa	var. <i>implexa</i> GREN.
6b Flores rosei.....	7
7a Foliola subtus in tota superficie aut solum in nervis pilosa.....	8
7b Foliola solum ad costam pilosa	12

---

³⁵² Eredeti kéziratban ennek a szinonímja, a *R. dumetorum* THUILL. szerepelt. A var. *pilosiuscula* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY taxon kimaradt a határozókulcsból.

8a Fructus mediocres aut magna.....	9
8b Fructus perparvus, ovato globosus, styli pilosi aut glabrescentes.....	
..... var. <i>juncta</i> PUG.	
9a Fructus ovatus	10
9b Fructus globosus. Foliola irregulariter serrata, in basi attenuata, ramuli floriferi inermes.....	var. <i>rivularis</i> H. BR. et BORB.
10a Foliola elliptico lanceolata aut late elliptico lanceolata	11
10b Foliola orbicularo ovata, rotindata, subtile serrata.....	var. <i>plathyphylla</i> RAU
11a Foliola elliptico lanceolata, irregulariter serrata. Ramuli floriferi armati	
..... var. <i>pilosa</i> OP.	
11b Foliola late elliptico lanceolata. Ramuli floriferi inermes	
..... var. <i>Annonia</i> PUG.	
12a Fructus globosus.	13
12b Fructus ovatus aut elongato ovatus	14
13a Fructus mediocris, paulo ovato globosus. Foliola elliptico lanceolata breviter acuminata.....	var. <i>semiglabra</i> BORB. ³⁵³
13b Fructus magnus, globosus. Foliola acuminata aut obtusa	
..... var. <i>globata</i> DÉSÉGL.	

---

³⁵³ Az auktor téves. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa corymbifera* BORKH. var. *semiglabra* (RIP.) KERÉNYI-NAGY, Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, konferencia kötet, Magyar Biológiai Társaság, Budapest, p. 101. (2009)

- 14a Fructus obovatus. Ramuli floriferi et petioli inermes.....var. *ramealis* PUG.³⁵⁴
- 14b Fructus elongato ovatus. Ramuli floriferi et petioli armati .....
.....var. *urbica* LEM.³⁵⁵
- 15a Foliola ovata, orbicularia, rotundata, breviter acuminata aut obtusa, subtus in
tota superficie aut solum in nervis pilosa 16
- 15b Foliola elongata aut lanceolata, attenuata, subtus pilosa 19
- 16a Foliola subtus valde glaucescentia, sat lata, orbicularia, subobtusa aut breve
acuta, solum in nervis pilosa. Petioli et ramuli floriferi aculeata. Flores rosei.
Fructus globosus, styli albo villosi.....var. *opaca* GREN.
- 16b Foliola haud glaucescentia 17
- 17a Foliola perparva, styli dense villosi ..... var. *contorta* BORAU.
- 17b Foliola medicri magnitudine 18
- 18a Fructus ovatus, styli dense villosi, foliola in tota superficie tenuiter pilosa, in
nervis autem densius pilosa.....var. *hirta* H. BR.
- 18b Fructus globosus, styli dense villosi. Foliola subtus in tota superficie pilosa.
..... var. *peropaca* H. BR.

---

³⁵⁴ Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa corymbifera* BORKH. var. *ramealis* (PUG.) KERÉNYI-NAGY, Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, konferencia kötet, Magyar Biológiai Társaság, Budapest, p. 101. (2009)

³⁵⁵ Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa corymbifera* BORKH. var. *urbica* (LEM.) KERÉNYI-NAGY, Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, konferencia kötet, Magyar Biológiai Társaság, Budapest, p. 101. (2009)

19a Foliola supra nitidula, obscura viridia, subtus coeruleo crescentis, patentia, elongato elliptica, elongato acuminata, acuto dentata. Discus paulo elongato conicus.....	var. <i>gabrielis</i> GÉRARD.
19b Foliola supra haud nitidula, discus planus.....	20
20a Fructus perparvus, in tempoa anthesia ad 5 mm longus, globosus aut globoso ovatus. Styli villosi, columnam facientes. Flores parvi, foliola lanceolata aut elongato lanceolata, attenuata, acuminata, subtus ubique pilosa.....	var. <i>sárosiensis</i> MARGITAI
20b Fructus mediocres, ovatus. Styli tomentosi. Foliola elongata, in basi attenuata	var. <i>urbicoides</i> CRÉP.
21a Discus planus.....	22
21b Discus conicus, elongatus.....	27
22a Flores solitarii aut 1–3-ni	23
22b Flores gregarii, 4–12 umbellum aut racemosum simulantes.....	26
23a Fructus globosus, ramuli floriferi inermes.....	24
23b Fructus ovatus, ramuli floriferi armati.....	24
24a Foliola ovato lanceolata, longe acuminata, subito attenuata. Ramuli floriferi inermes vel rare aculeati	var. <i>pseudosphaerocarpa</i> MARGITAI et KERÉNYI-NAGY
24b Foliola orbicularia, obtusa rotundataque.....	var. <i>sphaerocarpa</i> PUG.
25a Styli sparse pilosuli aut dentati	var. <i>plathiphylloides</i> DÉSEGL.
25b Styli ubique glabri	var. <i>strichogyna</i> BORB.

- 26a Flores 4–5 umbellum simulates. Ramuli floriferi inermes. Foliola permagna, ad 4,5 cm long., ovata, obtusa vel acuminata, rotundata, supra nuda, subtus ad costam puberula. Fructus oblongus aut oblongo ovatus. Styli paulo pilosuli aut glabrescentes ..... var. *grandifrons* MARGITTAI
- 26b Flores gregarii, 6–12 racemum compositum simulates. Ramuli floriferi aculeati. Foliola magna, elliptico ovata, subrotundata aut apud nonnulla etiam attenuata, apice longe acuminata, subtus solum in nervis pilosa ..... var. *multiflora* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 27a Foliola parva, orbiculare elliptica, rotundata, serraturae hic-inde binatae. Flores albi, parvi. Fructus ovatus, parvus, apice attenuatus. Petiolus pilosus. .... var. *Reussii* H.BR.
- 27b Foliola mediocria, flores rosei 28
- 28a Petioli pilis, longis, densique constructi. Foliola elliptica, in basi cuneato attenuata. Ramuli floriferi aculeati. Foliola ad costam villosa, in nervis pilosa. Fructus ovatus. Styli rarissime pilosuli aut nudi..... var. *piligera* H. BR.
- 28b Petioli pilis brevibus, haud densis vestita. Ramuli floriferi inermes. Foliola elliptico rhomboidea, subito attenuata acuminataque, subtus in nervis pilosis. Fructus ovoideus, styli glabri aut fere glabri..... var. *ungensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 29a Styli glabri 30
- 29b Styli pilosi aut villosi 31
- 30a Foliola mediocri magnitudine, elliptica vel elliptico ovata, rotundata. Fructus ovato globosus ..... var. *subleiostylis* MARGITTAI
- 30b Foliola perparva, ad 0,5–1,5 cm long., elliptico lanceolata. Fructus globosus aut globoso ovatus..... var. *parvifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

- 31a Discus conicus, elongatus. Foliola parva, ovata aut fere orbicularia, patenter et irregulariter glanduloso serrata. Aculei renues, paulo inclinati. Fructus parvus, ovato globosus. Styli elongati. ....var. *Brachii* H. BR.
- 31b Discus planus 32
- 32a Styli paulo elongati, collumnam facientes. Aculei recti aut fere recti 33
- 32b Styli breves, collumnam haud facientes. Aculei falcati, pedunculi longi.....35
- 33a Foliola supra solum hic-inde sparse pilosula. Ramuli floriferi armati. Foliola glaucescentia, lanceolata aut ovato lanceolata, mediocria, subrotundata aut subito attenuata, obtusa vel acuta. Fructus ovoideus. Styli pilosi .....
..... var. *transiens* MARGITTAI
- 33b Foliola supra ubique dense pilosa, glaucescentis.....34
- 34a Pedunculi perbreves. Foliola parva, supra subtus sericeo pilosa, elliptica, obtusa, serraturae breves, aculei fere recti, solum paulo inclinati. Ramuli floriferi aculeati.....var. *solstitialis* BESS.
- 34b Pedunculi longiores (5–6 mm long.). Ramuli floriferi inermes. Foliola majora, elongato elliptica. Aculei fere recti..... var. *incanescens* H. BR.
- 35a Pedunculi pilosi 36
- 35b Pedunculi nudi 37
- 36a Foliola sat magna, late ovata, rotundata, subito acuminata, serrature in spinulam longam productae. Fructus ovatus. Styli tomentosi. Discus planus .....var. *piliferens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 36b Foliola medicri magnitudine, ovata, in basi subotundata, apice acuminata, serraturae in spinulam longam non productae. Fructus oblongo ovatus. Styli glabri..... var. *subdecalvata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 37a Fructus ovatus 38

37b Fructus globosus aut globatus.....	41
38a Foliola magna, rotundata, obtusa, terminalis late ovata, vel elongata breviter acuminata, supra tenuiter adpressis pilis pilosa, subtus ubique tomentosa. Calyces pilosi, ciliati.....	var. <i>Thuillierii</i> CHRIST
38b Foliola mediocria.....	39
39a Serraturae foliolorum non elongatae, denticuli in spinum non producti ...	40
39b Serraturae foliorum elongatae, in spinum parvum productae. Foliola ovata, acuminata, infima ovata, rotundata, glaucescentia. Fructus ovato globosus.....	var. <i>subcinnamomae</i> BORB
40a Foliola late ovata, acuminata, supra adpressis pilis pilosa. Fructus ovatus	var. <i>submitis</i> GRÉN.
40b Foliola anguste ovata, acuminata, supra pilis raris, brevibus adpressisque pilosula. Fructus ovatus	var. <i>leptotricha</i> BORB.
41a Fructus globosus. Ramuli floriferi et petioli dense armati. Foliola parva, ovata	var. <i>trichoneura</i> RIP.
41b Fructus paulo elongato ovatus. Ramuli floriferi et petioli minus armati. Foliola parva, ovato elliptica. Aculei graciliores, minus inclinati	var. <i>cineraosa</i> DES.
42a Foliola supra et subtus pilosa.....	43
42b Foliola supra nuda, subtus vel in tota superficie vel solum nervis vel solum ad costam pilosa.....	45
43a Foliola perfecte aut composito serrata, pilis subfolialis tuberculis non constructa	44

43b Foliola imperfecte biserrata, pilis superfolialis tuberculis emergentia. Fructus globosus. Styli villosi.....	var. <i>tuberculata</i> BORB.
44a Fructus globosus. Styli pilosi.....	var. <i>aemoniana</i> PUG.
44b Fructus globosus. Styli decalvati.....	var. <i>semiaemoniana</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY ³⁵⁶
45a Foliola imperfecte biserrata	46
45b Foliola perfecte biserrata	59
46a Pedunculi pilosuli	47
46b Pedunculi nudi	48
47a Styli dense villosi, columnam elongatam facientes. Foliola subtus ad costam et in nervis pilosa, elliptico lanceolata, acuminata attenuataque.....	var. <i>pilipedunculata</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
47b Styli rare pilosuli. Fructus elongato ovatus	var. <i>decalvata</i> CRÉP.
48a Styli elongati, dense villosi. Ramuli floriferi aculeis verticiliatis armati. Aculei falcati. Foliola ovato lanceolata aut ovata, decalvata. Pedunculus sat longus. Fructus ovoideus	var. <i>heterotricha</i> BORB.
48b Styli pilosi aut nudi	49
49a Flores gregarii, 5–6 corymbus aut racemum simulantes.....	50
49b Flores soliteriis aut 1–2-ni	51

---

³⁵⁶ A kéziratban itt – a diagnózistól és a herbárium példánytól eltérően – „*subaemoniana*” szerepel.

- 50a Fructus globosus. Foliola mediocria, ovata, subito attenuata, infima obtusa, terminalia acuminata, subtus solum in nervis pilosula, ad costam densius pilosa. Corolla mediocra. Styli pilosi.....
..... var. *racemosa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 50b Fructus ovatus. Foliola magna, orbicularia vel ovata, obtusa vel paulo acuminata, subtus solum ad costam pilosa. Corolla magna, styli pilosi.....
..... var. *corymbosa* MARGITTAI
- 51a Fructus perparvus, frutex humilis. Foliola parva, ovata, basi rotundata, obtusa vel breviter acuminata, subtus pilosa, fructus globosus. Styli pilosi.....
..... var. *microcarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 51b Fructus mediocres, frutex magnus 59
- 52a Styli glabri aut fere decalvati..... 53
- 52b Styli pilosi 56
- 53a Foliola in tota superficie pilosa, ovata .....
..... var. *pilifrons* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 53b Foliola subtus solum in nervis vel solum ad costam pilosa 54
- 54a Fructus elongato ovatus, calyces apice in magnam appendicem preducti. Foliola magna, ovata .. var. *subsphaerophylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 54b Fructus globosus 55
- 55a Ramuli floriferi, stipulae, bractae rubescentes. Foliola magna, elliptica aut elliptico lanceolata, solum subtus ad costam pilosa. Fructus globosus, peduncula longior, in cervicem attenuatus.....
..... var. *rubescens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 55b Ramuli floriferi, stipulae et bractae virides. Foliola mediocria, ovata, solum costam pilosa. Fructus globosus in cervicem haud attenuatus .....
..... var. *subglabra* BORB.

56a Foliola et ramuli juniores glaucescentes.....	var. <i>semiglauc</i> BORB.
56b Foliola et ramuli juniores virides	57
57a Foliola perparva, lanceolata aut elliptico lanceolata, attenuata, acuminataque, majores etiam subovata, in basi attenuata. Fructus globosus	var. <i>semimicrophylla</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
57b Foliola mediocria	58
58a Foliola elliptica aut elliptico ovata, subtus solum ad costam pilosa. Serraturae pro parte binatae. Pedunculi breves. Fructus ovatus. Styli in basi pilosivar. <i>uncinella</i> BESS.	
58b Foliola ovata, subtus etiam in nervis pilosa, ciliata	var. <i>ciliata</i> BORB.
59a Styli nudi aut rare pilosi.....	60
59b Styli dense pilosi aut villosi.....	64
60a Petioli rare pilosuli, glandulosi. Foliola solum ad costam pilosuli, sat dense glandulosi, glanduloso biserrata, viridia, lanceolata. Fructus ovatus. Styli pilosuli vel glabri.....	var. <i>glanduliferens</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY ³⁵⁷
60b Petioli densius pilosi, eglandulosi aut solum rarissime glandulosi, Foliola ad costam eglandulosa	61
61a Foliola orbiculare ovata, obtusa. Flores albi aut pallide rosei. Styli nudi	..... var. <i>amphyphylla</i> RIP.
61b Foliola ovata acuminataque.....	62

---

³⁵⁷ A kéziratban itt – a diagnózistól és a herbárium példánytól eltérően – „*glandulifera*” szerepel.

- 62a Fructus elongato ovatus. Ramuli floriferi dense armati. Styli nudi aut rare pilosuli .....var. *subtrichostyla* BORB.
- 62b Fructus globosus 63
- 63a Ramuli floriferi inermes. Foliola subtus solum ad costam pilosa. Pedunculi bracteis breviores. Styli nudi ..... var. *suboxyphylla* BORB.
- 63b Ramuli floriferi aculeati. Foliola fere nudi, solum ad costam rare pilosuli. Styli sparse pilosuli .....var. *pseudoglabra* BORB.
- 64a Styli villosi. Fructus ovatus. Foliola mediocria, ovata vel elliptica.....
..... var. *hemitricha* BORB.
- 64b Styli dense pilosi. Fructus parvus orbicularis. Foliola perparva, lanceolata vel elliptica .....var. *semimicrophylla* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY

IX. *Rosa* × *collina* JACQ.

- 1a Foliola simpliciter serrata..... 2
- 1b Foliola imperfecte, perfecte aut composite glanduloso dentata 14
- 2a Styli fere glabri et glabri 3
- 2b Styli pilosi aut villosi 4
- 3a Foliola lanceolata, supra et subtus pilosa, simpliciter serrata. Styli nudi.....
..... nothovar. *tatrae* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY
- 3b Foliola elliptico ovata, supra et subtus pilosa. Styli fere glabri, sparsissime pilosuli ..... var. *késmárkensis* SAG.
- 4a Styli villosi 5
- 4b Styli pilosi 7

- 5a Sepala in dorso eglandulosa 6
- 5b Sepala in dorsoglandulosa. Foliola ovato orbicularia, obtusa aut breviter acuminata, sessilia, approximata, cum marginibus sese tegentia, acuto simpliciter serrata, supra intense viridia, nuda, subtus canescentia, in tota superficie pilosa. Stipulae in dorso pilosulae, piloso ciliatae. Petioli pilosi, glandulosi, aculeati. Fructus ovatus aut ovato globosus.....var. *collina* JACQ.
- 6a Ramuli floriferi inermes. Foliola in tota superficie pilosa .. var. *Mygindi* H. BR.
- 6b Ramuli floriferi armati. Foliola in tota superficie pilosa.....
..... nothovar. *gallicaeformis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 7a Foliola subtus glaucescentibus aut glauca, in nervis venesque prominentibus pulchre reticulata, subtile pilosa, elliptico orbicularisa aut orbicularia, breviter acuminata, supra brevibus pilis pilosula, cum denticulis nonnullis binatis. Petioli dense pilosi, aculeati. Fructus ovatus, nudus. Sepala in dorso eglandulosa ..... var. *retrinervis* BORB.
- 7b Foliola subtus nervis venisque prominentibus non reticulata 8
- 8a Inflorescentia cum 2-3 floribus 9
- 8b Flores solitarii 12
- 9a Foliola subtus glaucescentia 10
- 9b Foliola subtus vidia, haud glaucescentia 11
- 10a Ramuli juniores et foliola juniora rubescentia. Foliola mediocria, ovata ad basis rotundata, apice cuspidata, solum simpliciter serrata, supra glabra, subtus subglabra. Fructus glanduloso hispidus, parvus, ovatus vel elongato ovatus.....nothovar. *helenae* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 10b Ramuli juniores solum glaucescentes. Foliola parva, acuminata, hic-inde cum denticulis binatis. Fructus mediocris. Elongato ovatus, glanduloso hispidus .....var. *tortuosa* WIESB.

- 11a Foliola late elliptica, vel elliptico orbicularia, breviter acuminata, foliola terminalia ovato lanceolata, subtus pilosula, posterius decalvata serraturae angustae, alongatae, fere acuto falcatae. Fructus ovatus, aut globoso ovatus, apice attenuatus. Pedunculi 3, breves ..... var. *cataractorum* BORB.
- 11b Foliola late elliptica, vel elliptico orbicularia, breviter acuminata, foliola terminalia ovato lanceolata, subtus pilosula, posterius decalvata serraturae angustatae, elongate, fere acuto falcatae. Fructus ovatus, aut globoso ovatus, apice attenuatus. Pedunculi 3, breves.....
..... nothovar. *cataractaeformis* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY
- 12a Sepala in dorso eglandulosa. Foliola parva, elliptica, acuminata, supra et subtus dense pilosa. Pedunculi rarissime glanduloso setosi. Fructus nudus ..... var. *raviglanda* SIMK.
- 12b Sepala in dorso glandulosa..... 13
- 13a Foliola supra nuda, ovato elliptica cum nonnullis denticulis binatis.....
..... var. *raviglanda* SIMK
- 13b Foliola supra et subtus pilosa, lata ovata, breviter attenuata, approximata, marginibus sese tangentia aut tangentia, glaucescenter viridia. Fructus solum in basi glanduloso hispidus..... var. *sarmatica* BORB.
- 14a Foliola perfecte composito dentata. Flores albi. Foliola elliptica, supra et subtus dense pilosa. Sepala in dorso glandulosa. Fructus solum in basi glanduloso hispidus, ovatus. Aculei coniformes, recti, haud falcati.....
.....var. *kolosenis* DEG.
- 14b Foliola imperfecte biserrata, late ovata, supra nuda, subtus solim in nervis pilosa. Fructus globosus aut globoso ovatus rare glanduloso hispidus. Aculei falcati ..... var. *morgana* BORB.

X. Rosa canina L.

1a Foliola simpliciter serrata	2
1b Foliola imperfecte vel perfecte biserrata	29
2a Styli glabri	3
2b Styli pilosi aut dense villosi	6
3a Discus elongatus. Amuli flexibiles. Petioli supra pilosuli. Foliola plus-minus magna, elliptico ovata, obtusa, in basi paulo attenuata..... .....var. <i>flexibilis</i> DÉSÉGL.	
3b Discus planus, ramuli haud flexibilis.....	4
4a Petioli supra puberuli. Foliola parva, ovato elliptica, acuta, mucronata. Flores rosei, fructus ovoideus.....var. <i>mucronata</i> DÉSÉGL.	
4b Petioli ubique nudi.....	5
5a Foliola mediocri magnitudine, aequalia.....var. <i>psilogyna</i> BORB.	
5b Foliola inaequalia, mediocria perparvis intermixta. Ramuli breves, fasciculis foliorum terminati. Fructus elongato ovatus..... .....var. <i>inaequalifolia</i> MARGITTAI	
6a Styli albo lanati.....	7
6b Styli pilosi.....	13
7a Styli elongati, collumnas ludentes, valde villosi. Foliola ovata aut ovato elliptica, inferiorum serratae nonnullae denticulo onustae. Flores albi, in basi ungue flavescens. Fructus ovoideus ..... var. <i>syntrichostyla</i> RIP.	
7b Styli breves, collumnas haud facientes	8

- 8a Foliola lanceolata, acuminata attenuataque. Fructus ovato globosus. Ramuli juniores inermes, rubescentes ..... var. *euxyphylla* BORB.
- 8b Foliola haud lanceolata 9
- 9a Foliola parva, in basi attenuata, fructus elongato ovoideus ..... var. *submyrtillus* H.BR.
- 9b Foliola mediocria aut magna 10
- 10a Foliola serraturis nonnullis bifidis, in inferioribus etiam magis denticulatis... ..... var. *semibiserrata* BORB.
- 10b Serraturae cum denticulis haud binatis 11
- 11a Aculeis in ramuli floriferi gemini, hic et inde verticilati, subfalcati. Foliola ovata, ovato elliptica, basi otundata. Fructus ovoideus aut centralis ovoideo elongatus ..... var. *lasiostylis* BORB.
- 11b Aculei in ramuli juniores haud gemini vel verticillati 12
- 12a Foliola ovata, fructus ovatis ..... var. *lutetiana* LEM.
- 12b Foliola late elliptica, fructus elongatus ..... var. *nitescens* H. BR.
- 13a Styli breves, columnam haud facientes 14
- 13b Styli elongati, columnam ludentes. Foliola parva, lanceolata, acuminata attenuata cum serraturis binatis nonnullis. Fructus globosus vel globoso ovatus, sat parvus ..... var. *longistyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY³⁵⁸
- 14a Foliola lucida, viridia, supra nutantia 15

---

³⁵⁸ Elfogadott név / Nomen acceptum: *R. stylosa* DESV. var. *longistyla* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY

14b Foliola haud lucida, viridia aut glaucescentia.....	16
15a Sepala cum appendicibus majoribus, inciso dentatis, sicut apud <i>R. gallica</i> L. var. <i>magnifica</i> Borb. Foliola orbicularisa vel ovata, rotundata aut subito acuminata. Fructus oblongo ovatus.....	var. <i>calycifrons</i> MARGITTAI
15b Appendices sepalorum haud majores. Foliola ovata, acuminata. Fructus piriformis.	var. <i>nitens</i> DESV.
16a Foliola (saltem subtus) et ramuli floriferi et juniores glauci.....	17
16b Foliola et ramuli uniores non glauci.....	18
17a Foliola ovata, glauca. Petioli supra pilosuli.....	var. <i>glaucescens</i> DESV.
17b Petioli nudi.....	19
18a Fructus ovatus	var. <i>Desvauxii</i> DÉSEGL. et OZAN.
18b Fructus globosus.....	var. <i>dilucida</i> ACH.
19a Foliola parva	20
19b Foliola mediocria vel sat magna	22
20a Ramuli breves fasciculis foliorum terminales, quae sodem exodem puncto orta videntur. Foliola ovata, cuspidata aut ovato elliptica. Pedunculi breves. Flores carnei. Fructus ovoideus, subglobosus	var. <i>senticosa</i> ACH.
20b Ramuli fasciculis foliorum non termale.....	21
21a Foliola coriacea, ovata, flores intense rosei.....	var. <i>firmula</i> GOD.
21b Foliola haud coriacea, olanceolata, in basi et apice atteunata. Flores pallide rosei.....	var. <i>firmula</i> GOD.

22a Foliola orbicularia aut ovato orbicularia.....	23
22b Foliola ovata vel lanceolata.....	25
23a Foliola orbicularia aut ovato orbicularia, denticuli serraturarum aciculo setiforme terminati. Aculei ramorum abbreviati, in basi valde dilatati, subito attenuati, valde falcati. Sepala elongata tenuata.....	
..... var. <i>oxydonta</i> KERN.	
23b Denticuli serraturarum foliolorum aciculo setiforme non terminati	24
24a Foliola orbicularia, magna, serraturae arcutae. Aculei falcati. Fructus magnus, obovato elongatus	var. <i>Touranginiana</i> DÉSÉGL. et RIP.
24b Foliola mediocria, ovato rotundata, breve acuminata. Aculei fere recti minus falcati. Fructus mediocris.....	var. <i>fallens</i> DÉSÉGL.
25a Petioli supra pilosuli. Foliola oblongo ovata, obtusa vel acuminata, ad costam rarissime pilosula. Fructus ovatus	var. <i>bispidula</i> RIP.
25b ³⁵⁹ Petioli glabri aut rarissime pilosuli	26
26a Petioli in suco foliolorum rarissime pilosuli, aculeis plerumque bifidis.....	
..... var. <i>fissispina</i> WIERZB.	
26b Petioli ubique glabri, aculei haud bifidi	27
27a Foliola lanceolata, attenuata acuminataque, sat magna. Fructus ovatus	
..... var. <i>lancifolia</i> MARGITTAI	
27b Foliola ovata.....	28

---

³⁵⁹ 25b elágazás nem szerepelt a kéziratban!

28a Serraturae nonnullae cum denticulis bifidis. Fructus ovatus, petiolis aequilongus aut eos superantes	var. <i>fissidens</i> BORB.
28b Foliola perfecte simpliciter serrata. Pedunculis fructu ovato brevior	var. <i>brevipes</i> BORB.
29a Foliola imperfecte biserrata	30
29b Foliola perfecte biserrata	59
30a Styli glabri aut fere glabri. Foliola elliptico lanceolata. Flores pallide rosei cum obscuris stylis. Fructus ovatus. Styli pilosi.....	var. <i>Wettsteinii</i> H.BR.
30b Styli pilosi aut villosi.....	31
31a Styli villosi.....	32
31b Styli pilosi.....	42
32a Aculei falcati.....	33
32b Aculei fere recti.....	38
33a Fructus ovatus aut elongato ovoideus.....	34
33b Fructus globosus.....	35
34a Foliola elliptica aut late elliptica, in basi rotundata. Fructus ovatus.....	var. <i>semibiserrata</i> BORB.
34b Foliola rhomboidea, in basi cuneato attenuata. Fructus elongato ovatus. Ramuli floriferi aculeis validis amati.....	var. <i>lapidicola</i> H. BR.
35 a Foliola parva. Ramuli rare aculeati. Ramuli floriferi breves, inermes. Foliola elongato lanceolata, acuto acuminata	var. <i>aciphylla</i> RAU.
35b Foliola mediocria vel magna	36

- 36a Foliola magna, ad 4,5 cm long., 2,5 cm lat., ovata, lanceolata, acuminata attenuataque, in costa rubescentia. Bractae rubescentes. Flores 3-4 umbellum lutescentes. Fructus parvus. Ramuli floriferi inermes .....
.....var. *Mankocsiana* MARGITTA³⁶⁰
- 36b Foliola mediocria aut minora, in costa haud rubescentia 37
- 37a Foliola longe lanceolata, attenuata, longe acuminata. Flores 2–3 gregarii. Fructus magnus, globosus .....
.....var. *sphaerocarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 37b Foliola mediocria vel majuscula, ovato lanceolata, rotundata, subito acuminata. Flores solitarii. Fructus perparvus, ovato globosus .....
.....var. *macrostylis* BORB.
- 38a Foliola ovata, in basi rotundata, vel solum parca attenuata 39
- 38b Foliola ovata, in basi evidenter attenuata 41
- 39a Ramuli juniores rubescentes. Petioli supra paulo pilosuli et rare glandulosi. Fructus globosus. Sepala post anthesin paulo erectiuscula .....
.....var. *montivaga* DÉSEGL.
- 39b Ramuli juniores viridia 40
- 40a Petioli solum in basi et in origine petiolorum foliolorum paulo pilosuli. Foliola in basi rotundata. Fructus globosus. Discus planus .....
.....var. *sphaerica* GREN.
- 40b Petioli ubique glabri. Foliola in basi paulo attenuata. Fructus globosus. Discus elongatus .....var. *insubrica* WIERZB.

---

³⁶⁰ Eredeti kéziratban itt „*Mankovicsensis*”-ként szerepel. Elfogadott név / Nomen acceptum: *Rosa canina* L. var. *dumalis* BAKER f. *mankovicsiana* (MARGITTAI) KERÉNYI-NAGY, A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája, p. 301. (2012)

41a Fructus globosus	var. <i>intercedens</i> H.BR.	
41b Fructus elongato ovatus.....	var. <i>subovata</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY	
42a Ramuli floriferi et foliola glaucescentes aut rubescentes		43
42b Ramuli floriferi et foliola viridia		52
43a Petiola supra pilosula	var. <i>Szliácsensis</i> J.B. VON KELLER	
43b Petioli ubique glabri.....		44
44a Petioli bracteis aequilongi aut eos superantes		45
44b Petioli bracteis breviter		50
45a Flores perparvi, intense rosei. Frutex parvus, aculeis minoribus, fere rectis armatus. Ramuli floriferi breves. Foliola parva, ovata vel ovato lanceolata, subrotundata acumimataque. Fructus ovatus.....	var. <i>Katarinae</i> MARGITTAI	
45b Flores mediocres, albi aut pallide rosei.....		46
46a Flores albi. Ramuli floriferi purpurascentes. Foliola flavide viridia, ovata, rotundata, obtusa aut subito acuminata, in basi glanduloso ciliata, in nervis rubescentia. Fructus ovatus	var. <i>albida</i> MARGITTAI	
46b Flores rosei		47
47a Ramuli floriferi et steriles aculis numerosis onusti. Foliola ovata. Fructus ovoideus, parvus.....	var. <i>horrida</i> DÉSÉGL.	
47b Ramuli floriferi et steriles aculeis numerosis non armati		48

- 48a Planta ubique plus-minus rubescens. Foliola parva, in basi attenuata .....
 ..... var. *oenophora* J.B. VON KELLER³⁶¹
- 48b Solum sepala et bracteae rubescentes..... 49
- 49a Styli rare pilosi. Foliola mediocria, ovata, acuta, in basi rotundata. Flores
 magni, clare rosei. Fructus ovoideus aut ellipticus.....var. *spuria* PUG.
- 49b Styli densius pilosi. Flores mediocres, pallide rosei. Foliola parva, in basi
 paulo attenuata. Fructus parvus, ovoideus.....var. *Pienninae* H. BR.
- 50a Flores compacti, 4–7 umbellum lutescentes. Foliola magna, elliptica vel
 ovata, rotundata vel subito attenuata, supra nitescentia, subtus viridis. Styli
 elongati, columnam simulantes. Fructus ovato globosus, magnus .....
 ..... var. *polyflora* MARGITAI
- 50b Flores solitarii vel geminati 51
- 51a Ramuli floriferi paulo rubescentes. Foliola parva, juniores paulo rubescentis,
 elliptice vel ovata lanceolata, acuminata vel obtusa, attenuata vel sub-
 rotundata. Bracteae rubescentes. Fructus ovoideus, calyces rubescentes.
 .....var. *pseudomarisensis* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY
- 51b Ramuli floriferi bracteae non rubescentes, Foliola mediocria. Styli dense pi-
 losi. Aculei breves, falcati ..... var. *marisensis* SIMK.
- 52a Fructus globus..... 53
- 52b Fructus ovatus 56
- 53a Fructus magnus. Foliola ovato elliptica, in basi paulo attenuata. Pedunculi
 1,5–2,2 cm longi. Sepala post anthesin patentia..... var. *globularis* FRANCH.
- 53b Fructus parvus 54

---

³⁶¹ Nem létező kombináció. Helyesen: var. *oenophora* (GAND.) H. BR.

54a Flores solitarii	55
54b Flores compositi, 5–9 umbellum simulates. Foliola magna, ovata, subrotundata	var. <i>compacta</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
55a Petiola supra pilosuli, rare glandulosi. Foliola parva aut mediocria, rhomboidea, lanceolata, in basi et apice valde acuminata, in nonnullis serraturae binatae. Pedunculi bracteis superantes	var. <i>rhombifolia</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
55b Petiola ubique glabri. Foliola parva vel mediocria, ovoidea vel elliptico ovata, rotundata aut paulo attenuata, obtusa vel subito acuminata. Pedicilli bracteis non superantes	var. <i>semiglobularis</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
56a Petiola supra pilosuli et dense glandulosi. Foliola lanceolata vel rhomboidea denticulis arcutis, subtus in dorso glandulosa. Fructus ovoideus.....	var. <i>silcensis</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
56b Petioli glabri.....	57
57a Foliola parva (1,5 × 1 cm), elliptico ovata, acuminata , in basi rotundata vel attenuata	var. <i>myrtilloides</i> TRATT.
57b Foliola mediocria vel majuscula.....	58
58a Styli pilosuli. Foliola elongato ovata, in basi attenuata. Fructus ovatus	var. <i>frondosa</i> STEV.
58b Styli fere glabri, rarissime pilosuli. Foliola elongato ovata, valde acuminata. Fructus ovoideus	var. <i>elatiorum</i> BORB.
59a Petioli dense glandulosi. Foliola ad costam et in nervis plus-minus glandulis rubescentibus aut nigrescentibus onusta	60
59b Petioli et foliola ubique eglandulosa aut petioli et costa foliolorum rarissimis glandulis vestita.....	62

- 60a Fructus ovatus. Foliola ovata, denticulis patentes ..... var. *ovifera* BORB.
- 60b Fructus globosus 61
- 61a Styli tenuiter pilosuli. Petioli rare pilosuli. Foliola ovato elliptica vel elliptica, ubique epilosa..... var. *scabrata* CRÉP.
- 61b Styli dense villosi. Petioli densior pilosi. Foliola elliptica aut elliptico lanceolata, ad costam et in nervis rarissime pilosula.....
..... var. *pilososcabrata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY³⁶²
- 62a Sepala in marginibus (excepta appendicea) eglandulosa 63
- 62b Sepala in marginibus dense glanduloso ciliata..... 105
- 63a Styli glabri aut solum in basi paulo pilosuli..... 64
- 63b Styli pilosi aut tomentosi..... 69
- 64a Fructus globosus, parvus, petioli pilosuli, rare glandulosi. Foliola orbicularia, obtusa, rotundata, ad costam rarissime glandulosa. Pedunculi bracteis aequilongi..... var. *intermedia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 64b Fructus ovatus 65
- 65a Petioli pilosuli. Foliola subtus pallida, aut glaucescentia. Pedunculi breves discus planus..... var. *medioxima* DÉSÉGL.
- 65b Petioli glabri, summum in origine petiolorum foliolorum sparse pilosula 66
- 66a Styli elongati, discus planus. Flores rosei. Foliola late elliptica, subtus non glaucescentia, infima rotundata. Ramuli flexibiles longi, aculeis parvis

---

³⁶² *Rosa* × *belgradensis* PANČIĆ nothomorpha *pilososcabrata* (MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY) KERÉNYI-NAGY

armati. Pedunculi 6–7 mm longi. Fructus oblongo ovatus	
..... var. <i>curticola</i> PUG.	
66b Styli elongati, discus planus	67
67a Aculei falcati. Ramuli floriferi inermes. Foliola elliptica aut subovoidea, acuta vel acuminata. Fructus ovatus. Styli sparse pilosuli aut glabri	
..... var. <i>cladoleja</i> RIP.	
67b Aculei recti aut solum paulo inclinati. Ramuli floriferi armati	68
68a Aculei validi. Stipulae glanduloso ciliatae, subtus eglandulosae. Petioli glandulis parvis et pilis singularibus onusti, rare aculeati. Foliola ovata aut ovato elliptica, apice acuta acuminataque, in basi paulo attenuata, dentibus glandulis rubescentibus onusti. Pedunculi elongati. Fructus ovatus. Styli glabri.....	var. <i>liostyla</i> RIP.
68b Aculei haud validi. Stipulae glanduloso ciliatae, etiam subtus glandulosae. Foliola elliptica, apice breviter acuminata, in costa aciculis minoribus armata. Pedunculi breves. Fructus elongato ovatus. Styli in basi pilosuli, apice nudi	var. <i>oblonga</i> DÉSÉGL.
69a Styli tomentosi	70
69b Styli pilosi.....	88
70a Fructus ovatus aut ovato globosus	71
70b Fructus globosus.....	82
71a Foliola subtus viridia.....	72
71b Foliola subtus glaucescentia	79
72a Foliola elongata, anguste elliptica, lanceolata, in basi attenuata, acuminata	73

- 72b Foliola ovata, elonato ovata, elliptico rhomboidea vel orbiculare ovata.... 74
- 73a Ramuli floriferi armati, foliola laxa, remota..... var. *laxifolia* BORB.
- 73b Ramuli floriferi inermes, foliola remota.....var. *fraxinoides* H. BR.
- 74a Foliola ovata, elonato ovata, elliptico rhomboidea..... 75
- 74b Foliola orbiculare ovata..... 78
- 75a Foliola parva, apice acuta vel acuminata, approximata, profunde et acute serrata. Flores pallide rosei vel albi. Fructus breve ovatus ..... var. *intropolitana* H. BR.
- 75b Foliola mediocria..... 76
- 76a Foliola ovata vel elliptica, acuminata, in basi rotundata..... var. *dumalis* BECHST.
- 76b Foliola elongato ovata aut elliptico rhomboidea 77
- 77a Foliola elongato ovata vel ovato lanceolata. Ramuli floriferi inermes. Bractee valde evolutae, dilatatae ..... var. *stipularis* MÉRAT.
- 77b Foliola elliptico rhomboidea, apice valde acuminata, denticuli acuti, elongati. Ramuli floriferi armati..... var. *dolichodonta* SABR.
- 78a Flores multi 6–7 umbellum aut racemum facientes. Foliola magna, late ovata aut ovato orbicularia, rotundata vel subcordata, apice obtusa vel subito acuminata. Flores rosei ..... var. *multiflora* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY
- 78b Flores haud multi, plerumque singulares. Foliola mediocria, late orbiculare ovata, in basi rotundata. Flores albi aut pallide rosei..... var. *innocua* RIP.
- 79a Aculei ramulorum florierorum fere recti. Foliola ovato elliptica denticuli rubescentrd, petioli glabriusculi. Petioli foliolorum terminalium elongati. Flores intense rosei..... var. *rubelliflora* RIP.

79b Ramuli floriferorum falcati.....	80
80a Frutex parvus. Foliola parva, ovata, aut ovoidea. Stipulae latae. Pedunculi perbreves. Fructus magnus, ovoideus aut obovoideus, sepala persistentia conniventisque.....	var. <i>stephanocarpa</i> DÉSÉGL.
80b Frutex robustus, foliola mediocria	81
81a Foliola late elliptico orbicularia, in basi rotundata, denticulis abbreviatis. Pedunculi longi (6–8 mm).....	var. <i>opaca</i> FR.
81b Foliola ovata, acuminata, in basi orbicularia. Petioli nudi aut glabrescentes. Fructus elongato ovatus. Discus elongato conicus	var. <i>glaucina</i> RIP.
82a Foliola subtus viridia.....	83
82b Foliola subtus glaucescentis	87
83a Styli elongati, collumnam simulantes. Fructus globosus, centralis etiam ovoideus. Petioli fere inermes, supra pilosuli et paulo glandulosi. Foliola ovata, ovato elliptica	var. <i>eristyla</i> RIP. et DÉSÉGL
83b Styli non elongati, collumnam non facientes	84
84a Frutex parvus, fructus perparvus (0,5–0,8 mm long.), in discum conicum elongatus. Foliola mediocria, lanceolata vel elliptico lanceolata, rotundata, apice longe acuminata.....	var. <i>parvicarpa</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
84b Frutex robustus, fructus mediocres	85
85a Foliola orbicularia nonnullis rhomboideis, aut lanceolatis intermixta, denticulis acuminatis et arcutis.....	var. <i>arcutidens</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
85b Foliola elliptica, ovato lanceolata aut lanceolata cum denticulis non acuminatis arcutis	86

86a Foliola elliptica aut ovato lanceolata, in basi rotundata ... var. <i>sphaeroidea</i> RIP.	
86b Foliola lanceolata, attenuata, longe acuminata.....	
.....var. <i>sphaerocarpa</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY	
87a Ramuli juniores rubescentes, foliola rhomboidea, in basi et apice atteunata acuminataque.....	var. <i>vineacea</i> H. BR.
87b Ramuli juniores glaucescentes virides. Ramuli floriferi inermes aut paulo armati. Sepala paulius pinnatifida	var. <i>podolica</i> TRATT.
88a Pedunculi pilosuli, petioli pilosuli. Foliola elliptica, in basi attenuata. Fructus ovatus, discus elongato conicus.....	var. <i>villosiuscula</i> RIP.
88b Pedunculi nudi.....	89
89a Fructus ovatus.....	90
89b Fructus globosus	102
90a Aculei recti. Styli paulo pilosi, fere glabri.....	var. <i>firma</i> GODET.
90b Aculei falcati.....	91
91a Petioli et foliola ad costam rare pilosula.....	92
91b Petioli et foliola ubique nuda.....	96
92a Solum petioli supra rare pilosula, foliola autem ad costam nuda	93
92b Petioli et etiam foliola ad costam rare pilosula	95
93a Ramuli floriferi rubescentes. Foliola magna, longe lanceolata (4,2 cm long., 1,8 cm lat.), attenuata acuminataque, viridia. Bractee magnae, rubescentes. Flores 3–4 collumnas facientes. Styli dense pilosi.....	
.....var. <i>longifolia</i> MARGITTAI	
93b Ramuli floriferi haud pupurascentes, foliola mediocria.....	94

- 94a Ramuli floriferi glaucescentes. Foliola glaucescentes, rhomboidea, rhomboideo lanceolata, etiam subovataque. Petioli in basi, apud bracteas sat dense pilosi, supra pilosuli .....var. *villosipes* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY³⁶³
- 94b Ramuli floriferi virides. Foliola lanceolata, vel oblongo lanceolata. Petioli ubique solum rare pilosuli.....var. *lanceolata* MARGITTAI
- 95a Ramuli juniores et floriferi rubescentes. Foliola lanceolata, mediocria, attenuata acuminataque. Fructus globoso ovatus.....
.....var. *pilifrons* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 95b Ramuli juniores et floriferi virides. Foliola supra intense viridia, subtus pallidiora, elliptico rhomboidea, subito attenuata acuminataque .....
.....var. *pilosiuscula* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 96a Foliola magna aut mediocria.....97
- 96b Foliola parva.....101
- 97a Foliola subovata, ovato elliptica aut lanceolata, subtus etiam supra glaucescentia.....98
- 97b Foliola ovata, viridia 100
- 98a Fructus perparvus. Foliola lanceolata aut elliptico lanceolata, supra et subtus glaucescentia.....var. *gálisensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 98b Fructus magnus vel mediocres, foliola solum subtus glaucescentes 99
- 99a Foliola subovata, in basi attenuata, apice obtusa, vix acuminata. Styli breves .....var. *obtusifrons* MARGITTAI et SABRANSKY.³⁶⁴

---

³⁶³ Eredeti kéziratban itt „*villipes*”-ként szerepel, szemben az ami eltér a III. Enumeratio-val és herbáriumi anyaggal.

³⁶⁴ Nem létező taxonnév és auktorkombináció, minden bizonnyal megegyezik a var. *subobtusifrons* MARGITTAI et KUPCSOK taxonnal. A № 92602 számú lap szerint „*Rosa canina* L. var. *subobtusifrons* MARG[ITTAI]. et SABR[ANSZKY]. Hab. ad Meggyes, com. Turóc, cca. 500 m. VI. 1912. Leg. Margittai?”, majd a № 0505920

- 99b Foliola ovato elliptica, magna. Styli paulo elongati ..... var. *sarmentoides* PUG.
- 100a Pedunculus elongatus. Foliola magna. Fructus magnus, elongato ovatus ....
..... var. *insignis* GRÉN.
- 100b Pedunculus perbrevis (3–4 mm long.), fructus subovatus .....
..... var. *brachypoda* DÉSEGL.
- 101a Aculei fere recti. Ramuli dense aculeati, aculei falcati. Stipulae, petioli et
bractae rubescentes. Foliola parva, ovata, acuminata, acuta, serrata, supra
in costa aculeis perparvis et glandulis rubescentibus onusta. Fructus
subovatus ..... var. *squarrosa* RAU
- 101b Ramuli dense aculeati, aculei falcati. Foliola majuscula, orbiculare elliptica
in basi obtusa. Fructus magnus, elongato ovatus, discus conicus. Petala alba
aut pallide rosea ..... var. *ascita* DÉSEGL.
- 102a Flores albi, parvi. Foliola parva (1,5–2 cm long. et 1–1,5 cm lat.), elliptica,
attenuata acuminataque, denticuli apperti. Sepala in dorso pilosula. Fructus
pavus (7–8 mm) ..... var. *subalpina* H.BR..
- 102b Flores rosei..... 103
- 103a Foliola magna aut permagna..... 104
- 103b Foliola parva, elliptica, apice obtusa. Discus conicus. Styli paulo pilosuli....
..... var. *silvularum* RIP..

---

számú lap „*Rosa canina* L. f. var. *subobtusifrons* KPCS. [KUPCSOK]. et MARG.[ITAI].
forma nova. Suttó, com. Turóc, cca. 400 m. 1913. VI. 21. Leg. Margittai”, hozzá
mellékelve SABRANSKY levele rövid, de alig olvasható diagnózissal, végül pedig
№ 91155 számú lap pedig „*Rosa canina* L. var. *subobtusifrons* KPCS! [KUPCSOK]
Suttó, com. Turóc 1913. VI. 31. Leg. Margittai”.

104a Foliola magna, haud coriacea, ovata, rotundata, acute dentata, denticulis apice glandulosus. Aculei paulo falcati. Petala intense rosea	var. <i>rubescens</i> RIP
104b Foliola permagna, coriacea, ovata, rotundata aut elliptico ovata, subito acuminata, haud acute denticulate	var. <i>coriacea</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
105a Styli glabri. Ramuli floriferi aculeati. Foliola ovoidea aut ovato elliptica. Fructus ovatus vel oblongo ovatus.....	var. <i>levistyla</i> RIP
105b Styli pilosi aut tomentosi	106
106a Styli dense tomentosi.....	107
106b Styli pilosi ³⁶⁵	109
107a Fructus globosus aut globoso ovatus.....	108
107b Fructus elongatus. Foliola et fructus mediocres. Ramuli aculeis falcatis valde armati. Petioli glabri, dense glandulosi. Foliola ovata vel elliptica. Styli dense villosi.	var. <i>villosistyla</i> MARGITTAI
108a Fructus globosus. Frutex parvus. Ramuli floriferi inermes. Petioli inermes. Petioli glandulosi, supra pilosuli. Foliola sat grandia, ovata, apice obtusa vel acuminata in basi rotundata. Calyces in dorso glandulosa	var. <i>tornensis</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
108b Fructus globoso ovoideus, parvus. Petioli pilosuli et dense glandulosi. Foliola inaequalia, perparva-mediocris intermixta, ovata vel ovato elliptica, ad costam glandulis stipitatis onusta	var. <i>heterophylla</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

---

³⁶⁵ A 106b elágazás az eredeti kézírtásban nem szerepelet.

- 109a Flores 4–6 umbellum simulantes. Ramuli floriferi et juniores aculeis fere rectis, paulo inclinatis constructi. Foliola mediocria aut parva elongato ovata vel lanceolata, acuminata, in basi rotundata. Fructus ovatus.....
.....var. *umbelliflora* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 109b Flores solitarii vel geminati..... 110
- 110a Fructus ovoideus 111
- 110b Fructus globosus 113
- 111a Frutex parvus valde ramosus. Ramuli juniores rubescentes, aculeis numerosis, parvis, paulo inclinatis armati. Ramuli floriferi breves. Foliola parva, usque mediocria, inferiora obtusa, terminalia acuminata. Fructus parvus, globoso ovatus ..... var. *oreades* COTT.
- 111b Fructus magnus non valde ramosus. Ramuli juniores virides 112
- 112a Petioli rare glandulosi. Foliola late orbiculare elliptica, acuminata, subtus glaucescentia. Flores pallide rosei. Discus planus. Styli pilosi. Fructus ovoideus.....var. *disparabilis* LUC. et OZAN.
- 112b Petioli dense glandulosi. Ramuli floriferi inermes. Foliola elliptico lanceolata, subrotundata aut subito attenuata acuminataque. Fructus elongato ovoideus..... var. *salánkensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 113a Fructus et frutex parvus. Petioli pilosuli, glandulosi. Foliola parva aut mediocria, lanceolata, ad costam glandulosa .....
..... var. *subbiserrata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 113b Fructus et frutex magnus. Petioli dense glandulosi. Foliola late ovoidea, acuminata. Ramuli floriferi inermes vel paulo armati.....
.....var. *biserrata* MÉRAT.

XI. *Rosa andegavensis* BAST.

- 1a Foliola in costa et in nervis cum glandulis rubescentibus et nigrescentibus inodoris constructa. Styli fere glabri. Foliola mediocria, elliptica, ovato

- lanceolata aut subovata, rarius etiam orbicularia, terminalia in basi cuneata. Flores mediocres, pallide osei. Fructus elongato ovatus. Sepala in dorso rare glandulosa.....var. *belgradensis* PANČ.³⁶⁶
- 1b Foliola in nervis glandulosa, maxime ad costam cum singularibus glandulis onusta.....2
- 2a Foliola simpliciter serrata 3
- 2b Foliola perfecte aut imperfecte biserrata 5
- 3a Pedunculus et fructus rarissime glanduloso hispidi (pedunculi nonnulla etiam glandulosi). Styli glabri aut fere glabri. Petioli glabri, eglandulosi. Foliola parva, ovata, rotundata acuminataque. Infima etiam cum denticulis binatis. Fructus ovatus. .... nothovar. *lejosstylis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 3b Pedunculi et fructus plus-minus dense glanduloso setosi.....4
- 4a Styli pilosi. Frutex robustus. Foliola mediocria. Pedunculi dense glandulosi. Foliola late orbicularia, ad costam glandulosa. Fructus mediocres, oblongo ovatus..... var. *andegavensis* BAST.
- 4b Styli dense pilosi aut tomentosi. Frutex humilis. Foliola parva. Pedunculi glabri, glandulis brevissime stipitatis onusti. Foliola intense viridia, subtus pallidiora, elliptica vel elliptico ovata, in basi rotundata, acuminataque. Fructus parvus, subglobosus aut globosus ..... nothovar. *microphylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 5a Sepala in dorso eglandulosa, fructus eglandulosus..... var. *vinealis* RIP.
- 5b Sepala in dorso glandulis stipitatis onusta. 6
- 6a Foliola imperfecte biserrata 7

---

³⁶⁶ *Rosa* × *belgradensis* PANČ. = *R. agrestis* × *R. canina*.

- 6b Foliola perfecte biserrata..... 9
- 7a Ramuli floriferi breves inermes. Foliola parva, ovoides, rotundata, acuminata, nuda. Pedunculi bracteis breviores aut eis aequilongi.....
.....var. *bihariensis* BORB.
- 7b Ramuli floriferi elongati, armati 8
- 8a Fructus parvus ovatus. Foliola parva, oblongo ovata, imperfecta biserrata, denticuli profundi, arcuti. Sepala cum appendicibus oblongis lineatisque. Flores parvi, pallide rosei. Pedunculis brevi cum fructibus glanduloso hispidi..... var. *hirtella* RIP.
- 8b Fructus mediocres, globosus. Foliola latitudine propriae longiora, ovato lanceolata, acuminata, acuto serrata, subtus viridia. Fructus glanduloso hispidus. Styli pilosi..... var. *tortuosa* WIERZB.
- 9a Styli elongati, columnam facientes. Foliola ovato elliptica aut ovato lanceolata. Pedunculi bracteis aequilongi. Fructus ovoideus, in tota superficie glanduloso setosus..... var. *subsystylis* BORB.
- 9b Styli non elongati, columnam haud simulantes, dense pilosi. Fructus ovoideus, in basi glanduloso hispidus. Sepala in dorso glandulosa. Foliola ovata, magna acuminataque, subtus glaucescentis. Ramuli floriferi inermes, elongati. Rlores rosei. .... var. *Schottiana* SER.

XII. *Rosa dumalis* BECHST.³⁶⁷

- 1a Sepala post anthesis erecta vel patentia, usque ad maturem fructorum persistentia..... 2
- 1b Sepala post anthesis paulo reflexa..... 20

---

³⁶⁷ Az eredeti kéziratban *R. glauca* VILL. néven szerepelt, azonban ez szinonimizálásra került.

2a Foliola simpliciter serrata, hic-inde serraturae etiam glanduloso biserratae....	3
2b Foliola imperfecte aut perfecte biserrata	9
3a Fructus globosus	4
3b Fructus ovatus	6
4a Petioli nudi. Aculei numerosi, fortes, in basi late dilatati, falcati. Foliola magna, late ovata, brevius orbicularia, subito acuminata, intense viridia, paulo glaucescentia. Pedunculi bracteis brevioresl. Fructus globosus aut breve ovatus. Sepala in dorso eglandulosa	var. <i>glauca</i> VILL.
4b Petioli pilosula, rarius etiam foliola in costa pilosula	5
5a Pedunculi 1–1,5 cm longus.....	var. <i>pilosula</i> CHRIST.
5b Pedunculi perbreves, maxima 0,5 cm long.....	var. <i>brevipedunculata</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
6a Styli perbreves, nudi. Petioli nudi. Foliola lanceolata aut elliptico lanceolata, simpliciter serrata, hic-inde serraturae etiam binatae. Fructus ovatus	var. <i>subfalcata</i> MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
6b Styli haud perbreves, pilosi aut tomentosi.....	7
7a Foliola majora, elongato ovata, serraturae hic-inde binatae. Flores pallide rosei. Fructus elongato ovoideus. Styli dense pilosi	var. <i>falcata</i> PUG.
7b Foliola parva, styli lanati	8
8a Foliola parva, elongato ovata, apice acuto acuminata, in basi attenuata, paulo glaucescentia. Fructus ovatus	var. <i>Graveti</i> CRÉP.

- 8b Foliola parva, ovata aut orbicularia, in basi rotundata, apice obtus vel subito acuminata, paulo viride glaucescentia, complicata. Fructus elongato ovatus ..... var. *bersevicensis* MARGITTAI³⁶⁸
- 9a Foliola composito glanduloso serrata. Petioli pilosuli, glandulosi, armati-Stipulae in dorso glandulosae. Foliola ovata, in basi cuneata, petiolata, apice obtusa aut breviter acuminata, subtus in nervis rare pilosula. Sepala in dorso eglandulosa ..... var. *slavodolica* KMEŤ
- 9b Foliola solum imperfecte vel perfecte biserrata..... 10
- 10a Styli nudi aut fere nudi..... 11
- 10b Styli pilosi aut villosi 13
- 11a Fructus globularis. Styli fere nudi. Foliola late ovata, acuminata. Sepala pallide rosea. Fructus magnus, globosus..... var. *globularis* FRANCH.
- 11b Fructus ovatus vel elongato ovatus 12
- 12a Ramuli floriferi paulo rubescentis. Foliola perparva, biserrata, terminalia etiam imperfecte biserrata, orbicularia, obtusa vel subito acuminata. Pedunculi longi bracteas superantes. Styli nudi.....
..... var. *macropoda* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 12b Ramuli floriferi virides. Foliola mediocria, late ovata vel elliptica. Pedunculi perbreves, in bracteas occulti..... var. *atrichostylis* BORB.
- 13a Styli pilosi..... 14
- 13b Styli dense lanati 15

---

³⁶⁸ A kéziratban itt „*beregiensis*” szerepelt, ami azonban nem létező taxon. A határozókulcs bélyegei alapján a „*bersevicensis*” taxonról van szó.

- 14a Pedunculi perbreves, 3–4 mm longi. Flores rosei. Fructus magnus, obovoideus..... var. *brachiopoda* DÉSEGL. et RIP.
- 14b Pedunculi longiores. Petioli supre tenuiter pilosuli et aculeis sparsis glandulisque praedita. Foliola 7-na, late elliptica, acuta, subtus glaucescentis. Florem Corymbosi. Fructus globoso ovoideus vel globosus. Corolla saturreis rosea..... var. *inclinata* KERN.
- 15a Foliola perparva, rami breves, inermes aut aculeis parvis rarisque armati. Foliola ovata, acuta, ovato elliptica. Pedunculi breves bractearum non superantes. Flores rosei. Fructus parvis, gracilis, ellipsoideus, rubro aurantiacus..... var. *stenocarpa* DÉSEGL. et RIP.
- 15b Foliola mediocria 16
- 16a Foliola imperfecta biserrata 17
- 16b Foliola perfecta biserrata 18
- 17a Petioli et foliola ad costam puberuli. Foliola infima biserrata, terminalia simpliciter serrata ..... var. *Maukschii* KIT.
- 17b Petioli et foliola ubique nuda 18
- 18a Foliola ovata, in basi attenuata. Appendices sepalorum glanduloso incisa. Fructus mediocres, orbiculares, marginalis autem ovati..... var. *imponens* VILL.
- 18b Foliola elliptica aut orbicularia, rotundata, terminalia, ovato lanceolata, elongata. Fructus globosus..... var. *acutifolia* BORB.
- 19a Styli glabri. Fructus et foliola parvus..... var. *curticola* PUG.
- 19b Styli pilosi. Foliola late ovata vel orbicularia, magna. Fructus magnus, globosus..... var. *complicata* GRÉN.
- 20a Foliola simpliciter serrata 21

- 20b Foliola biserrata, ovata vel ovato lanceolata, nuda, acuminata attenuataque, ad costam glandulas rares serratis. Petioli pubescentes. Fructus globosus ..
.....var. *pubescens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 21a Styli elongati, pilosuli aut glabriusculi. Foliola non glaucescentia, late ovata. Pedunculi bracteis longiores. Fructus ovatus aut globosus .....
.....var. *subcanina* CHRIST.
- 21b Styli abbreviata, dense villosi. Foliola elongato elliptica, apice et in basi attenuata, glaucescentia, serraturae hic-inde binatae. Fructus oblongus, apice longe attenuatus.....var. *acutiformis* BRAUN

XIII. *Rosa glandulosohispida* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

- 1a Pedunculi et fructus glanduloso setosi. Aculei in origine foliolorum geminati. Ramuli floriferi et juniores glaucescentes. Foliola elliptico oblonga, rotundata, obtusa vel subito acuminata. Sepala in dorso glandulis stipitatis vestita..... var. *transiens* (KERN.) MARGITTAI

XIV. *Rosa caesia* SM.³⁶⁹

- 1a Pedunculus abbreviatus 2
- 1b Pedunculus elongatus, fructibus aequilongus..... 6
- 2a Foliola subtus et supra pilosa..... 4
- 2b Foliola subtus nuda..... 3
- 3a Foliola supra glaucescentia, ovata, subtus in tota superficie pilosa. Sepala cum appendicibus majoribus frondosa .....
..... var. *perappendix* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 3b Foliola supra lucida, elongato ovata vel lanceolata, subtus solum ad costam et nervis pilosa. Sepala appendicibus minoribus ..... var. *lucida* BRAEUCKER

---

³⁶⁹ A kéziratban eredetileg *R. coriifolia* FR. szinoním néven szerepelt.

- 4a Aculei breves, falcati. Foliola mediocria 5
- 4b Aculei breves, fere recti. Foliola perparva, subtus dense pilosa, in nervis etiam canescentia. Flores parvi. Sepala in dorso paulo glandulosa.....
..... var. *pseudovenosa* H. BR.
- 5a Styli dense lanati. Foliola sericeo pilosa, elongato elliptica, in basi attenuata vel subrotundata, approximata, sese marginibus tangentia, supra viride canescentia, pilosa, subtus dense molliter pilosa. Fructus globosus aut breve ovatus.....var. *coriifolia* FR.
- 5b Styli pilosi vel glabrescentes. Foliola supra pilosa, subtus dense tomentosa, praecipue in nervis, elliptica, in basi attenuata vel subrotundata. Fructus globosus..... var. *trichostyla* BORB.
- 6a Foliola simpliciter serrata 7
- 6b Foliola biserrata, magna, supra viridia, nuda, subtus glaucescentia, solum ad costam pilosa, pallide viridia, ovata, rotundata, apice acuminata. Fructus ovatus, elongato ovatus, magnus. Calices patentes. Styli pilosi. ....
..... var. *viridifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 7a Foliola supra nuda aut devalventia 8
- 7b Foliola supra et subtus pilosa..... 11
- 8a Foliola subtus in tota superficie pilosa, elliptico ovata, sat magna. Fructus globosus vel globoso ovatus. Styli pilosi, sat elongati.....
..... var. *semilucida* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 8b Foliola subtus solum in nervis et costa, vel solum in costa pilosa..... 9
- 9a Foliola subtus solum ad costam pilosa, supra decalvescentia. Pedunculi fructibus aequilongi aut eos superantes. Sepala post anthesin saepe reflexa. Styli rare pilosuli aut glabrescentes ..... var. *subcollina* CHRIST.
- 9b Foliola subtus solum in nervis et in costa, vel solum in costa pilosula..... 10

- 10a Foliola perparva, ad 1,5–2 cm long, 0,5–1 cm lat. elliptica vel lanceolata. Fructus globosus. Sepala patentis.....
.....var. *parvifrons* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- 10b Foliola sat magna, ovata, rotundata vel subito atteunata acuminataque, supra nuda, subtus in nervis pilosa, simpliciter serrata. Bracteas sunt aut perparva, pedunculis semper breviores. Flores 3–4 racemum simulates. Pedunculi fructibus longiores. Fructus oblongus. Sepala erecta vel patentia. Styli glabri aut rare pilosuli..... var. *slovenica* MARGITTAI
- 11a Petala alba. Foliola elliptico elongata, in basi attenuata. Fructus globosus .....
..... var. *albida* KMEŤ
- 11b Flores rosei..... 12
- 12a Foliola elongato elliptica, supra sparse pilosula, profunde dentata, denticuli acuti. Petioli glandulosi ..... var. *patens* KMEŤ
- 12b Foliola haud elongato elliptica et haud profunde dentata..... 13
- 13a Ramuli floriferi inermes aut aculeis gracilibus rare armati..... 14
- 13b Ramuli floriferi dense et verticillate aculeati, aculei fortes, arcuti vel falcati. Foliola ovata vel elliptica cum nervis procurentibus, supra nuda. Styli in basi densius pilosi, supra nudi. Fructus magnus .....var. *pynacantha* BORB.
- 14a Ramuli floriferi inermes. Foliola breve elliptica vel ovato elliptica, subtus acuminata, simpliciter serrata, supra pilosa, subtus sericea. Petioli dense pilosi. Pedunculi nudi. Styli breves dense pilosi.....var. *subcanescens* H.BR.
- 14b Ramuli floriferi aculeis gracilibus, paulo falcatis rarissime armati. Foliola elliptica aut ovato elliptica, supra et subtus sericeo dense pilosa, simpliciter serrata. Pedunculi pilosi. Fructus globosus. Styli elongati, pilosi, columna facienets ..... var. *ruthenica* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

XV. *Rosa pimpinellifolia* L.

- 1a Pedunculus eglandulosus. Foliola simpliciter serrata, parvula. Flores mediocres, albi. Frutex et ramuli floriferi setis et aciculis densibus acerosi. Styli tomentosi. Fructus globosus..... var. *pimpinellifolia* L.
- 1b Pedunculus glanduloso setosi. Foliola parva, simpliciter serrata, nuda orbicularia. Flores albi. Fructus globosus Petioli nudi..... var. *spinosissima* L.

XVI. *Rosa pendulina* L.

- 1a Foliola magna, elongata, elongato ovata aut elongato elliptica (2–4 cm long, 1,2–2 cm lat.), sepala petalis aequilonga..... 2
- 1b Foliola parva 17
- 2a Foliola nuda aut subtus ad costam rare pilosula 3
- 2b Foliola subtus in tota superficie aut certe in nervis pilosa 9
- 3a Ramuli floriferi inermes, rami stirpesque inermes vel solum rare armati³⁷⁰ 4
- 3b Ramuli floriferi armati. Pedunculi glanduloso setosi, elongati. Petioli glandulosi et rare pilosuli. Foliola subtus solum ad costam pilosuli, imperfecte et irregulariter biserrata (dentes singulares simplices). Fructus magnus, ovatus, vel piriformis. Styli lanati ..... var. *adjecta* DÉSÉGL.
- 4a Foliola simpliciter serrata, sepala cum 2–3 laciniis parvis³⁷¹ 5
- 4b Foliola biserrata aut compoacta serrata, sepala integra 6

---

³⁷⁰ A *Rosa pendulina* ágai teljesen tüskétlenek. Azok a taxonok, melyeknek virágzó ágain akár csak 1–2 tüske előfordul, hibridek, leggyakrabban *R. ×reversa*-k.

³⁷¹ A *Rosa pendulina* csészelevelei teljesen épek (ezért is sorolják a Sect. *Cinnamomeae*-be). A szárnyalt csésze mindig hibridre utal.

- 5a Ramuli non flexibiles. Petioli pilosi. Foliola glaucescentia, subtus in nervis pilosa. Pedunculi bacteis aequilongi aut paulo iis minores. Sepala in dorso glandulosa. Fructus obovatus ..... var. *subinermis* BESS.
- 5b Ramuli flexibiles, aculeis gracilibus, paulo falcatis rarissime armati. Petioli pilosi. Stipulae nudaе. Foliola obovata, attenuata, attenuata acuminataque, subtus ad costam pilosa, simpliciter serrata, hic-inde fissidentata. Pedunculi breves, in bracteis oculati. Sepala in dorso glandulosa, cum laciniis paucis constructa. Fructus ovatus, nudus. Styli rare pilosuli .....
..... *Rosa* × *margittiana* SABR.³⁷²
- 6a Fructus ovatus vel oblongus 7
- 6b Fructus globosus, nudus aut rare glandulosus, serraturae foliolorum eglandulosae ..... var. *anacantha* A. RICHT.
- 7a Fructus ovatus 8
- 7b Fructus oblongus, apice lagenare attenuatus, glanduloso setosus. Petioli aculeati ..... var. *lagenaria* VILL.
- 8a Pedunculi et fructus dense glanduloso setosi. Sepala in dorso glandulosa .....
..... var. *setosa* (SER.) R. KELLER³⁷³
- 8a Pedunculi et fructus dense glanduloso setosi. Sepala in dorso glandulosa .....
..... var. *setosa* (SER.) R. KELLER f. *decalvata* MARGITTAI³⁷⁴
- 9a Ramuli floriferi, rami et stirpes satis coerosis copiose vestiti. Styli tomentosi. Fructus croceus 10
- 9b Ramuli floriferi inermes 11

---

³⁷² *Rosa corymbifera* × *Rosa pendulina*

³⁷³ Eredit kéziratban „var. *setacea* R. KELLER” volt (cf. MARGITTAI 1937), ami eltér a III. Enumeratio-tól.

³⁷⁴ Eredit kéziratban „var. *decalvata* MARGITTAI” szerepelt (cf. MARGITTAI 1937), ami eltér a III. Enumeratio-tól.

- 10a Foliola superiora fere simpliciter serrata, subtus in tota parte laminae pilosa, elliptica. Petioli pilosi glandulosique. Fructus eglanduloso staceus, in parte superiore attenuatus. Ramuli cum setis inaequalibus rectisque onusti ..... var. *semisimplex* BORB.
- 10b Foliola omnia biserrata, subtus solum in nervis pilosa, elliptica. Petioli pilosi glandulosique. Fructus eglandulosus, ovatus, apice attenuatus. Ramuli armati ..... var. *intercalaris* DÉSÉGL.
- 11a Foliola subtus in tota superficie vel solum in nervis glandulosa.....12
- 11b Foliola subtus nuda aut solum in costa glandulosa.....14
- 12a Foliola etiam supra dense pilosa 13
- 12b Foliola subtus et supra rare pilosula..... var. *subcalva* J. B. VON KELLER.
- 13a Foliola mediocria, elliptica, supra adpressis pilis aut longis pilosa, subtus tomento vestitae cum bulbibus in basi pilorum. Fructus in tota superficie glanduloso setosis. Inflorescentia 1–3 floribus.....var. *balsaminea* KIT.
- 13b Foliola magna, ovata acuminataque, in parte superiore pilis brevibus constructa, subtus ubique rarius et nitida pilosa..... var. *metallicola* BORB.
- 14a Pedunculi glanduloso setosi.....15
- 14b Pedunculi eglandulosi. Foliola subtus raris adpressis pilis onusta. Fructus glanduloso setosus. Sepala ad costam eglandulosa.....var. *laevipes* BORB.
- 15a Fructus globosus. Foliola 5–7, oblongo ovata, obtusa etiam supra rare pilosa. Pedunculi breves, glanduloso setosi. Fructus glanduloso setosus. Sepala stipitato glandulosa ..... var. *suprapilosa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY, var. nov.³⁷⁵

---

³⁷⁵ Holotypus: Abscessus? Csak a határozókulcsban szereplő taxon.

- 15b Fructus elongato ovatus 16
- 16a Foliola subtus solum ad costam rare pilosa 18³⁷⁶
- 16b Foliola subtus in tota superficie pilosula, mediocria vel magna, viridia.
Fructus eglandulosus. Sepala in dorso eglandulosa vel rare glandulosa .....
.....var. *pubescens* KOCH
- 17a Foliola parvula, elliptica, simpliciter serrata vel imperfecte biserrata, subtus
solum in costa puberula. Sepala solum in parte infima dorsi glandulosa, post
anthesin reflexa. Fructus globosus vel fere globosus, glanduloso hispidus
..... var. *affisidens* BORB.
- 17b Foliola parva, subtus glaucescentia, in tota superficie pilosula.. Fructus plus-
minus glanduloso hispidus. Sepala in dorso ubique rare glandulosa .....
.....var. *paucipilis* BORB. f. *pikujiensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY³⁷⁷
- 18a Foliola subtus in nervis rare glandulosa ..... var. *adenosepala* BORB.
- 18b Foliola subtus in nervis eglandulosa..... var. *leioneura* BORB.

---

³⁷⁶ A 16-os kulcs átírásra került a 18a és 18 b pontok toldócédulás beillesztése után.

³⁷⁷ Eredeti kéziratban „var. *pikujiensis*” volt, ami eltér a III. Enumeratio-tól.

Típusanyagok fényképei

Rosa munkácsiensis MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

II. 3. *Rosa jundzillii* BESS. var. *nudicarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

III.5. *Rosa tomentosa* SM. var. *jávornikensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

IV. *Rosa rubiginosa* L. var. *piriformis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

V.6. *Rosa micrantha* BORR. ex SM. var. *pubipes* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VI.7. *Rosa agrestis* SAVI var. *composito-umbellata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VI.10. *Rosa agrestis* SAVI var. *leiostylis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VI.14. *Rosa agrestis* SAVI var. *trichostyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VII.1. *Rosa gizellae* BORB. var. *Annae* MARGITTAI

VII.2. *Rosa gizellae* BORB. var. *coriactifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VII.6. *Rosa gizellae* BORB. var. var. *zempléniensis* MARGITTAI

Rosa caryophyllacea BESS. var. *parviana* MARGITTAI et KUPCSOK

VIII.43. *Rosa corymbifera* BORKH. var. *semiaemioniana* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VIII.49. *Rosa corymbifera* BORKH. var. *subdecalvata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.2. *Rosa canina* L. var. *albida* MARGITTAI

X.3. *Rosa canina* L. var. *arctutidens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.8. *Rosa canina* L. 8. var. *calycifrons* MARGITTAI

X.10. *Rosa canina* L. var. *compacta* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.11. *Rosa canina* L. var. *coriacea* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.16. *Rosa canina* L. var. *dolichodonta* SABRANSKY et MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY

X.28. *Rosa canina* L. var. *gálisensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X. *Rosa canina* L. var. *globularis* (FRANCH.) DUM. subvar. *perfrondosa* MARGITTAI et SABRANSKY

X.32. *Rosa canina* L. var. *heterophylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.35. *Rosa canina* L. var. *inaequalifolia* MARGITTAI

X.39. *Rosa canina* L. var. *intermedia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.41. *Rosa canina* L. var. *Katarinae* MARGITTAI

X.42. *Rosa canina* L. var. *lanceolata* MARGITTAI

X.43. *Rosa canina* L. var. *lancifolia* MARGITTAI

- X.49. *Rosa canina* L. var. *longistyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.50. *Rosa canina* L. var. *longifolia* MARGITTAI
- X.53. *Rosa canina* L. var. *macrostylis* BORB. f. *glabrescens* MARGITTAI
- X.55. *Rosa canina* L. var. *mankovicsiana* MARGITTAI
- X.57. *Rosa canina* L. var. *microphylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.60. *Rosa canina* L. var. *multiflora* MARGITTAI
- X.74. *Rosa canina* L. var. *pilosiuscula* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.74. *Rosa canina* L. var. *pilososcabrata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.77. *Rosa canina* L. . var. *podolica* TRATT. f. *glanduloso-petiolatae* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.78. *Rosa canina* L. var. *polyflora* MARGITTAI
- X.79. *Rosa canina* L. var. *pseudomarisensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.81. *Rosa canina* L. var. *rhombifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.84. *Rosa canina* L. var. *salánkensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.88. *Rosa canina* L. var. *semiglobularis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.90. *Rosa canina* L. var. *silcensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.94. *Rosa canina* L. var. *sphaerocarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.100. *Rosa canina* L. var. *subbiserrata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.102. *Rosa canina* L. var. *subovata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X. *Rosa canina* L. var. *subobtusifrons* MARGITTAI et KUPCSOK
- X.106. *Rosa canina* L. var. *tornensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.108. *Rosa canina* L. var. *umbellata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- X.112. *Rosa canina* L. var. *villosistyla* MARGITTAI
- XI.3. *Rosa andegavensis* BAST. var. *leiostylis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- XIV.3. *Rosa caesia* SM. var. *parvifrons* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY
- XV. *Rosa pendulina* L. 11. *Rosa Margittaiana* SABRANSKY ex MARGITTAI
- Rosa* × *degeniana* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

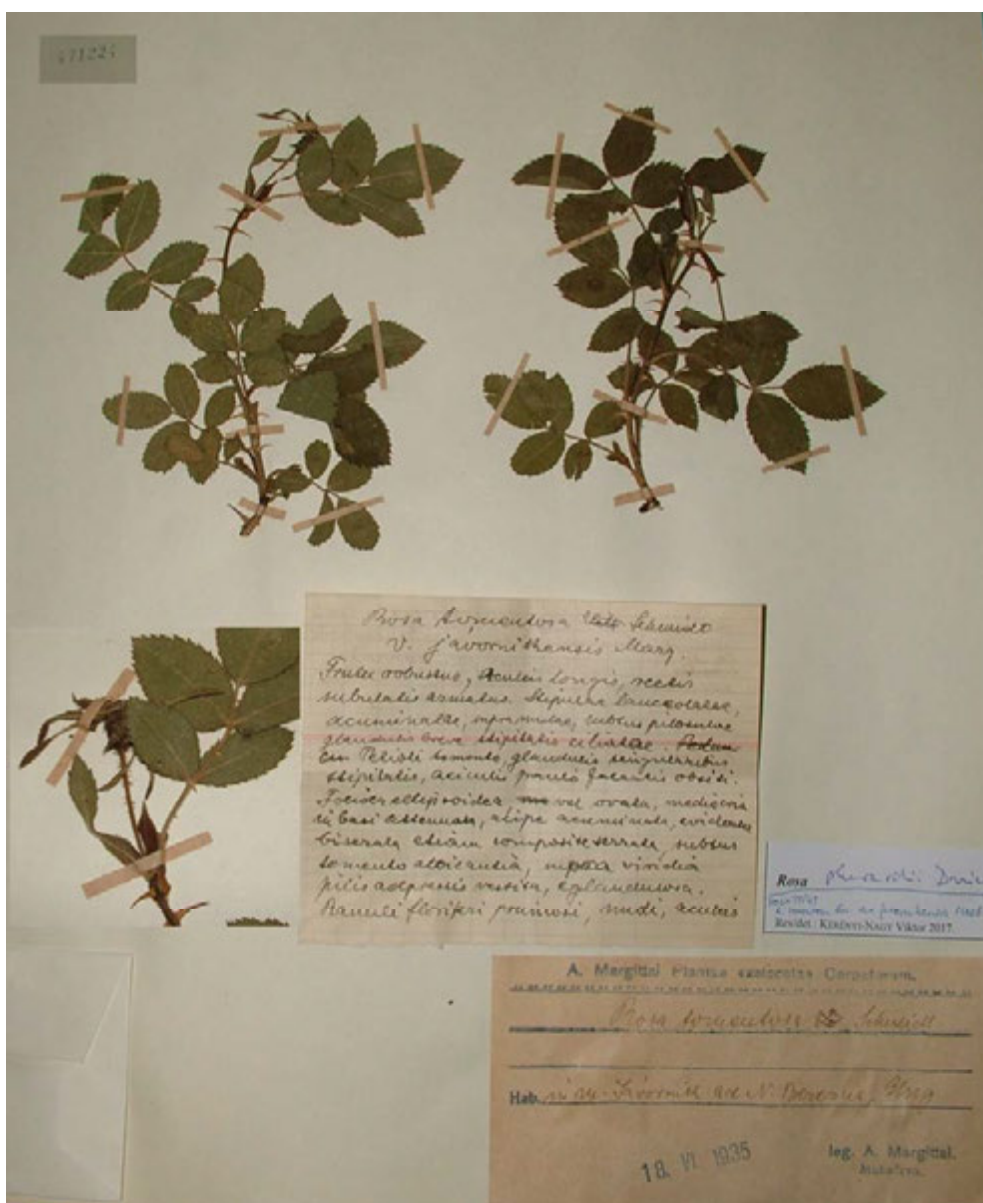

Rosa munkácsiensis MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

II. 3. *Rosa jundzillii* BESS. var. *nudicarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

III.5. *Rosa tomentosa* SM. var. *javornikensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

IV. *Rosa rubiginosa* L. var. *piriformis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

V.6. *Rosa micrantha* BORR. ex SM. var. *pubipes* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VI.7. *Rosa agrestis* SAVI var. *composito-umbellata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VI.10. *Rosa agrestis* SAVI var. *leiostyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VI.14. *Rosa agrestis* SAVI var. *trichostyla* MARGITTAI ET KERÉNYI-NAGY

VII.1. *Rosa gizellae* BORB. var. *Annae* MARGITTAI

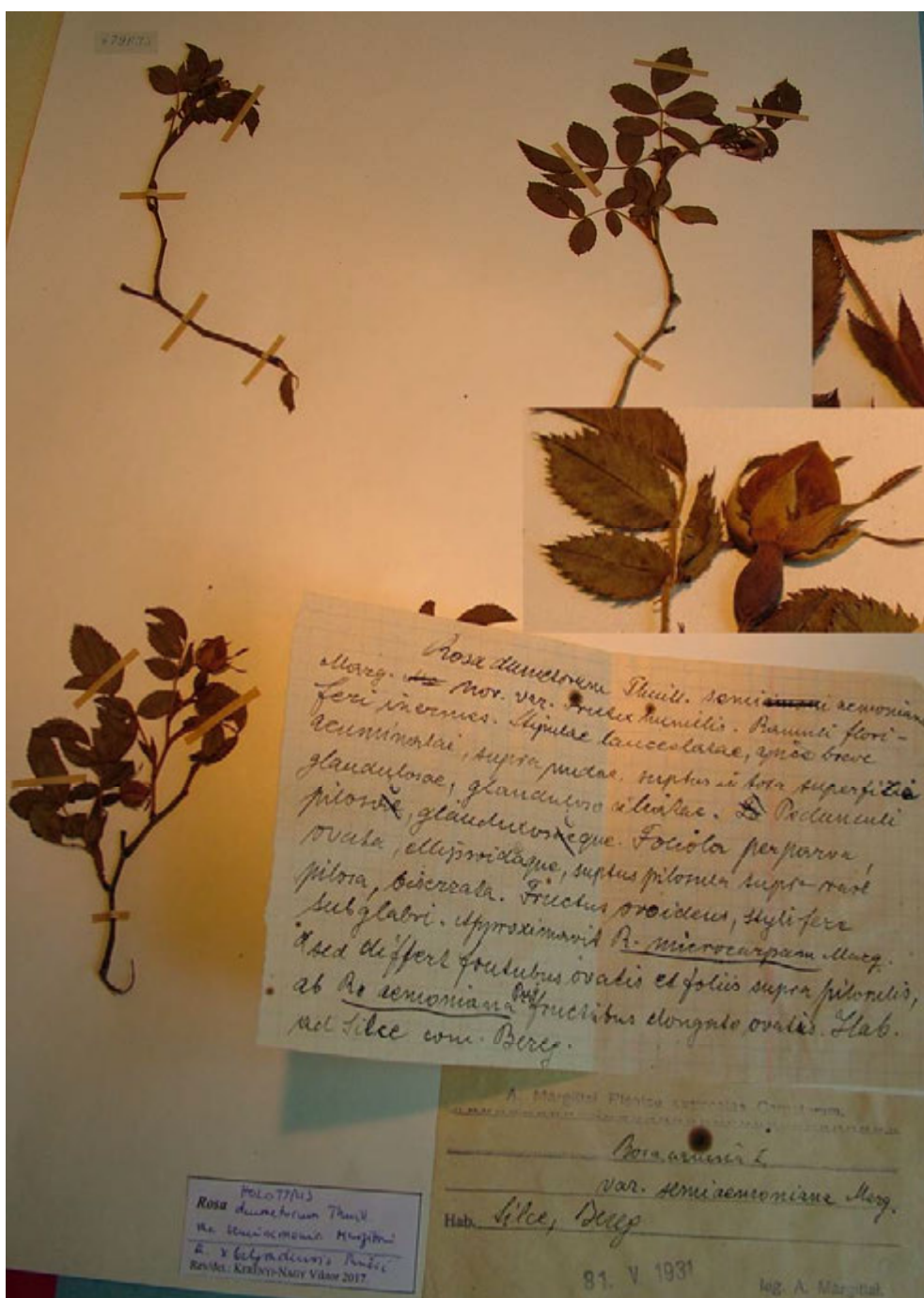

VII.2. *Rosa gizellae* BORB. var. *coriariifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VII.6. *Rosa gizellae* BORB. var. *zempléniensis* MARGITTAI

VIII.43. *Rosa corymbifera* BORKH. var. *semiaemoniaca* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

VIII.49. *Rosa corymbifera* BORKH. var. *subdecalvata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.3. *Rosa canina* L. var. *arcutidens* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.8. *Rosa canina* L. 8. var. *calycifrons* MARGITTAI

X.10. *Rosa canina* L. var. *compacta* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.11. *Rosa canina* L. var. *coriacea* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.16. *Rosa canina* L. var. *dolichodonta* SABRANSKY et MARGITTAI ex KERÉNYI-NAGY

X.28. *Rosa canina* L. var. *gálensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X. *Rosa canina* L. var. *globularis* (FRANCH.) DUMORT. subvar. *perfrondosa* MARGITTAI et SABRANSKY

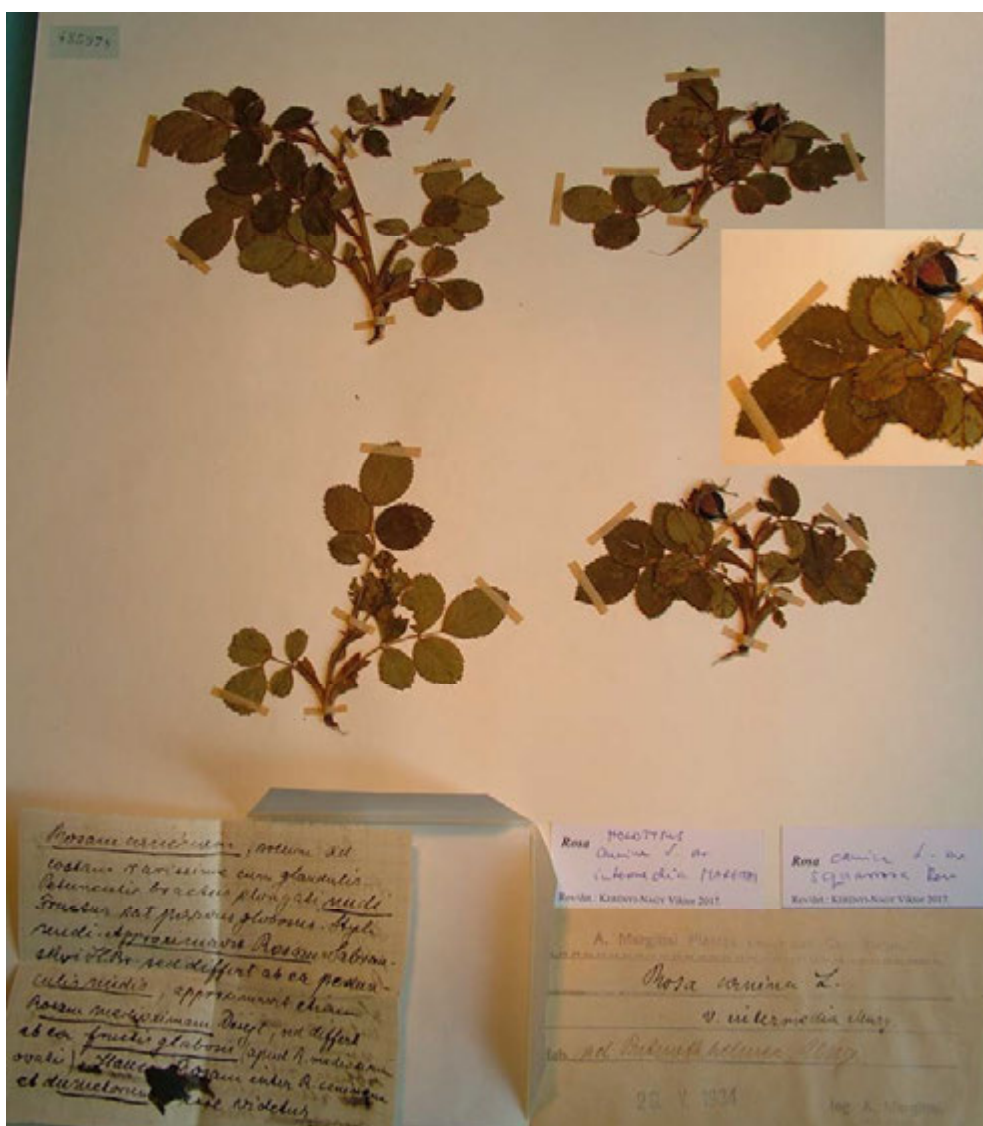

X.32. *Rosa canina* L. var. *heterophylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.35. *Rosa canina* L. var. *inaequalifolia* MARGITTAI

X.39. *Rosa canina* L. var. *intermedia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

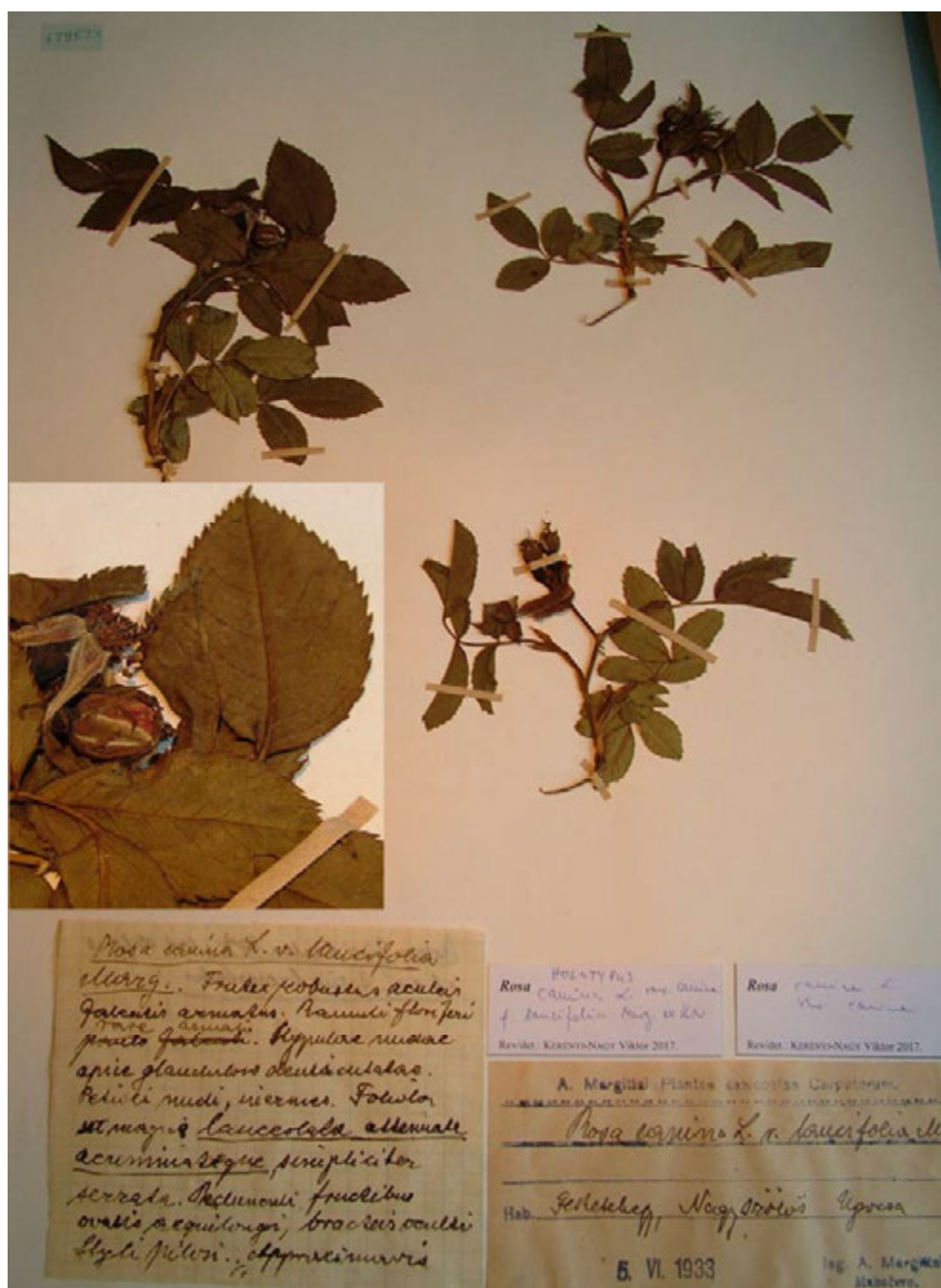

X.41. *Rosa canina* L. var. *Katarinae* MARGITTAI

X.42. *Rosa canina* L. var. *lanceolata* MARGITTAI

X.43. *Rosa canina* L. var. *lancifolia* MARGITTAI

X.49. *Rosa canina* L. var. *longistyla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.53. *Rosa canina* L. var. *macrostylis* BORB. f. *glabrescens* MARGITTAI

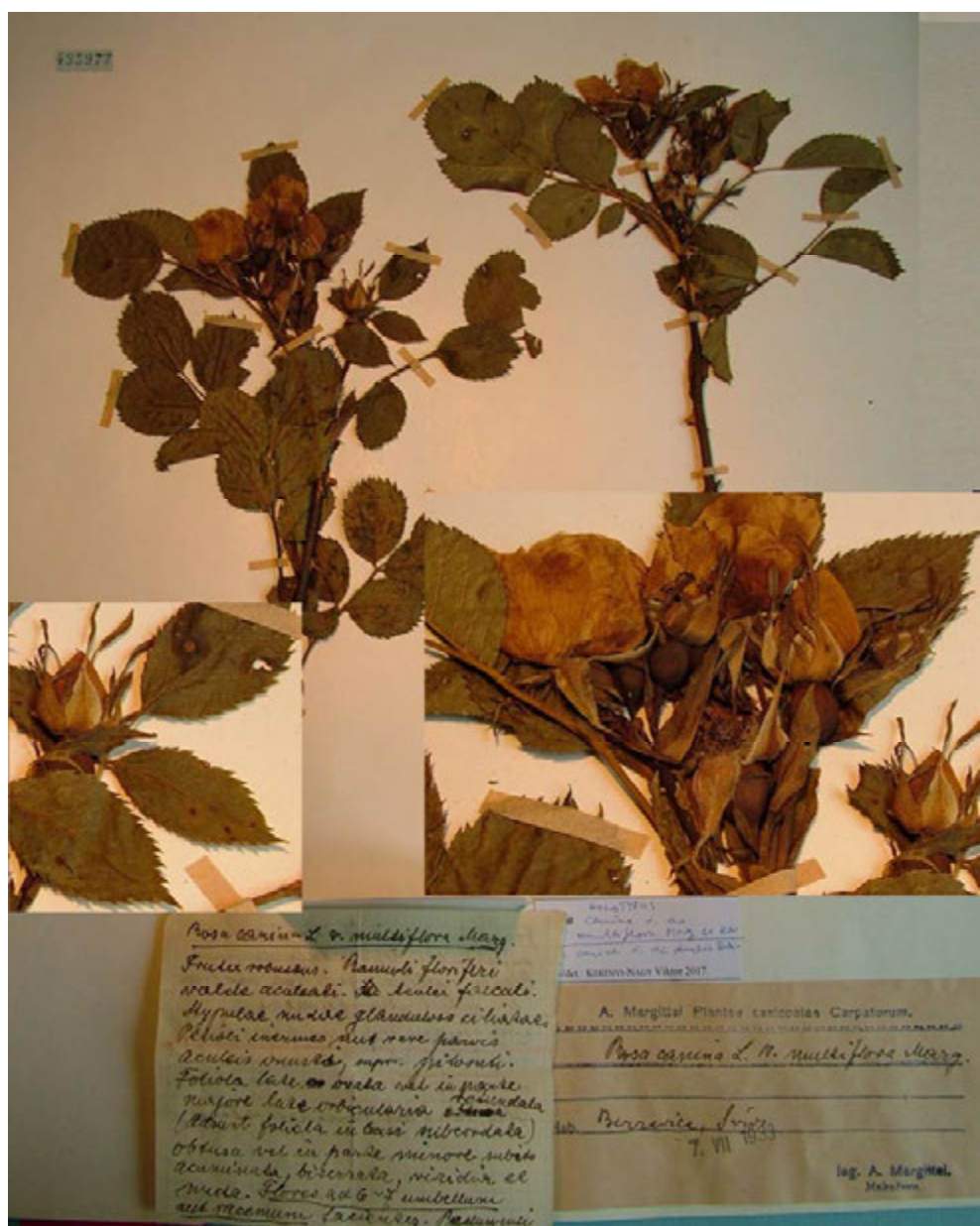
X.55. *Rosa canina* L. var. *mankovicsiana* MARGITTAI

X.57. *Rosa canina* L. var. *microphylla* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.60. *Rosa canina* L. var. *multiflora* MARGITTAI

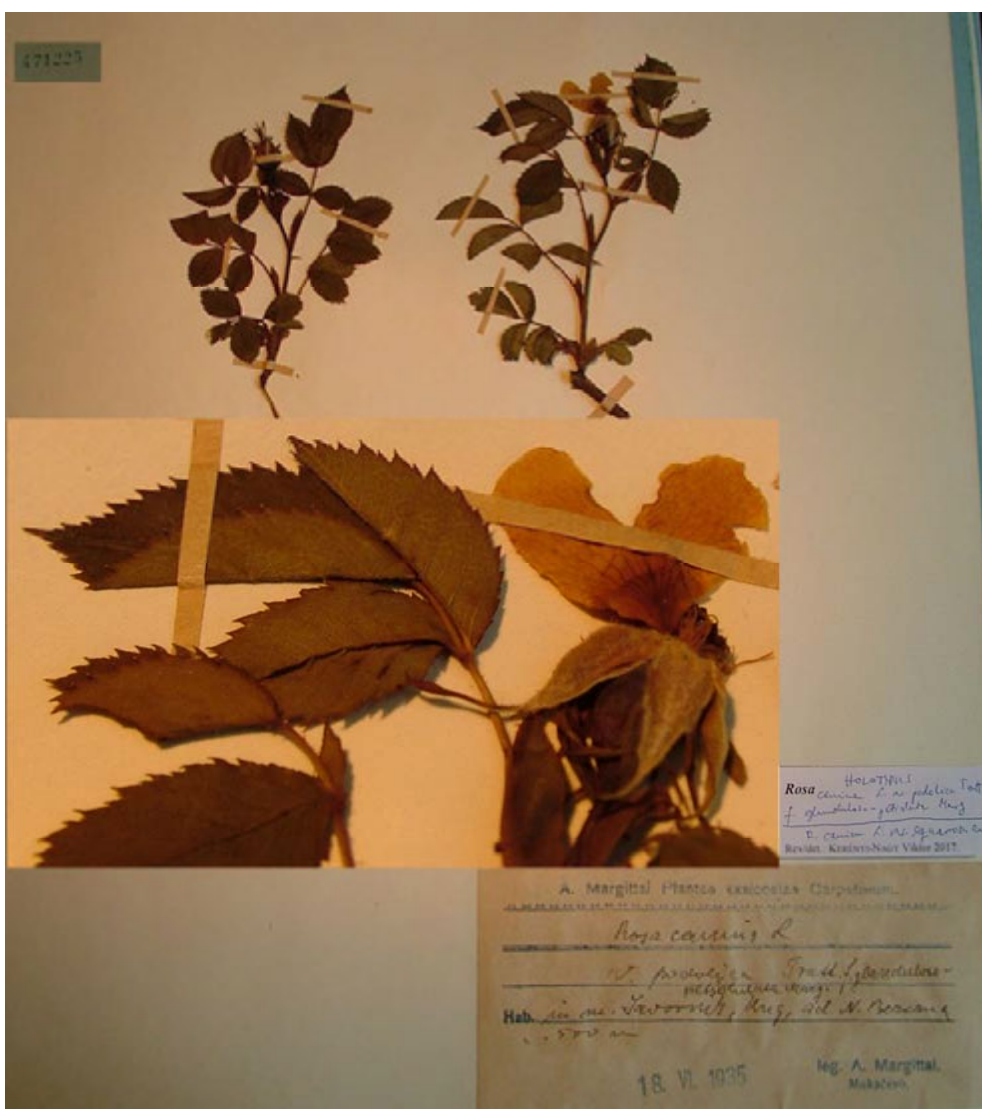

X.74. *Rosa canina* L. var. *pilosiuscula* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.74. *Rosa canina* L. var. *pilososcabrata* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.77. *Rosa canina* L. . var. *podolica* TRATT. f. *glanduloso-petiolatae* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.78. *Rosa canina* L. var. *polyflora* MARGITTAI

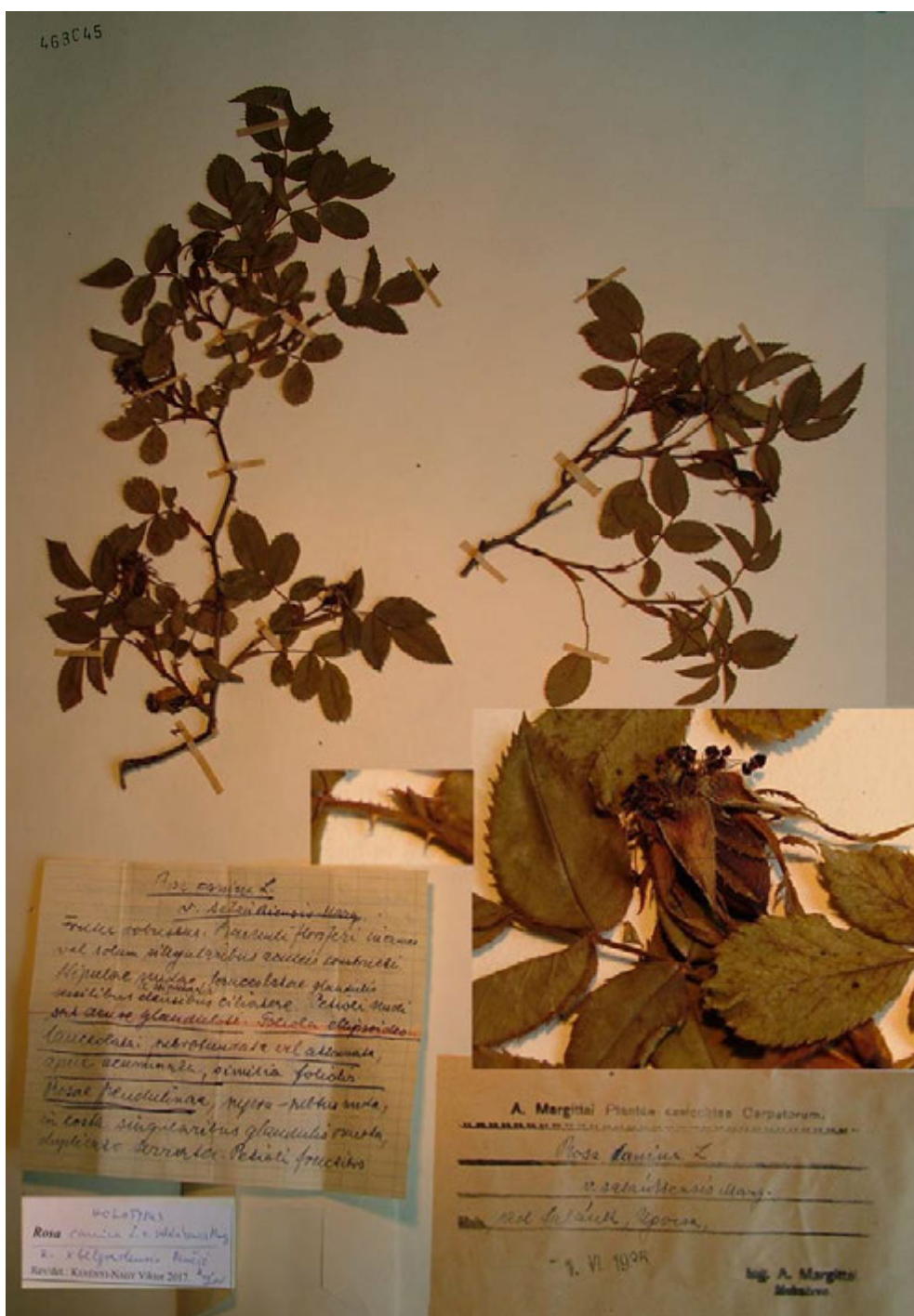

X.79. *Rosa canina* L. var. *pseudomarisensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

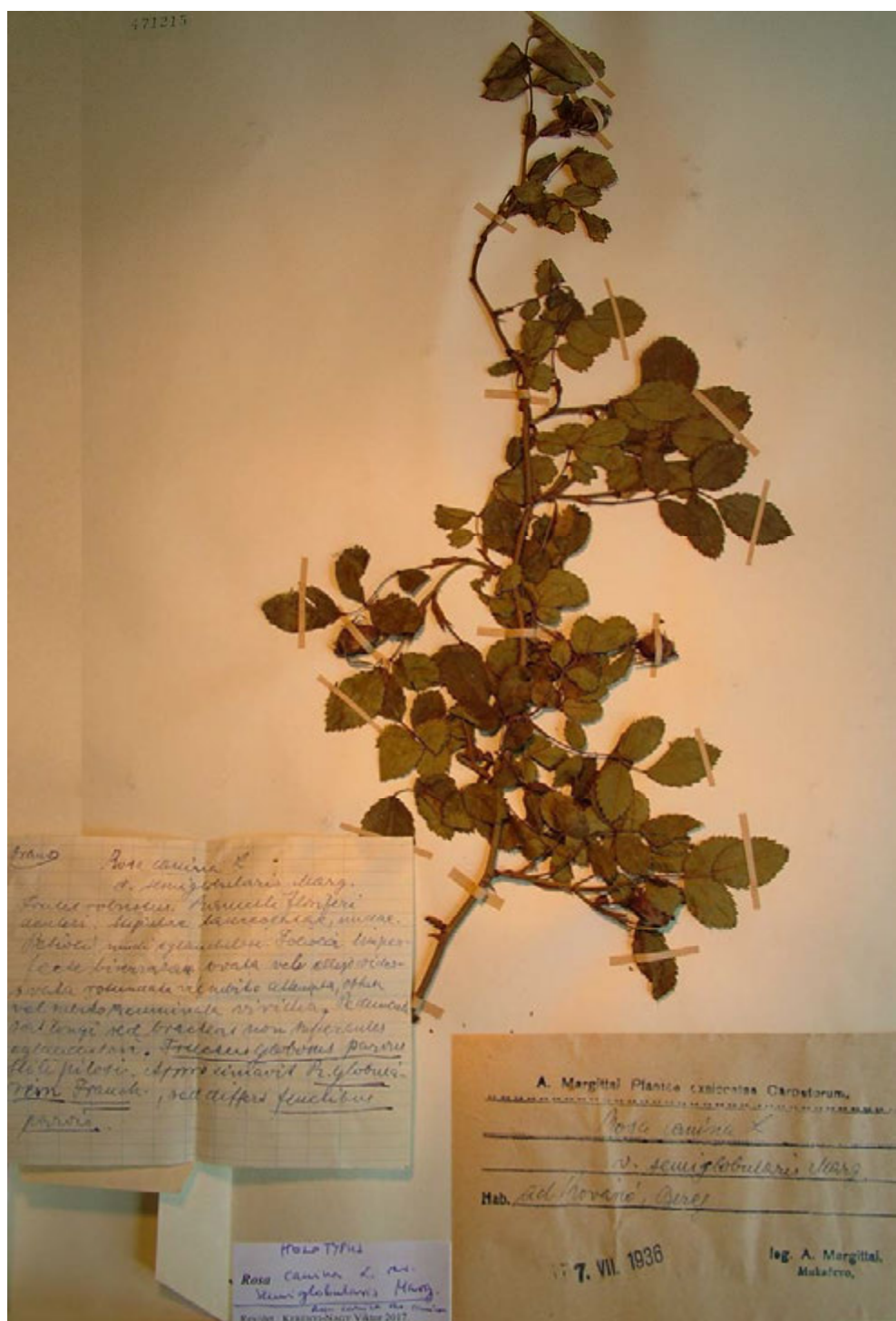
X.81. *Rosa canina* L. var. *rhombifolia* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

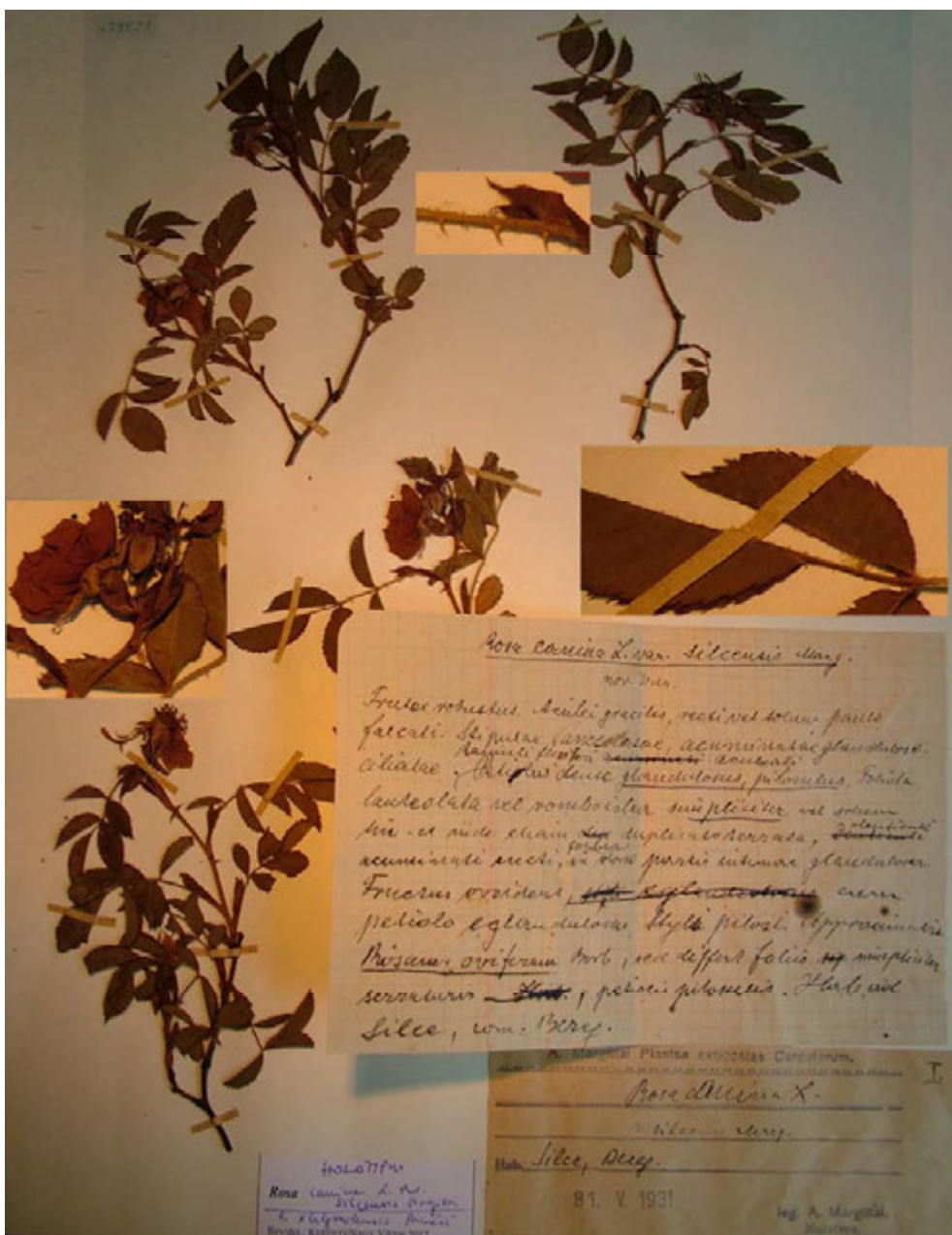

X.84. *Rosa canina* L. var. *salankensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

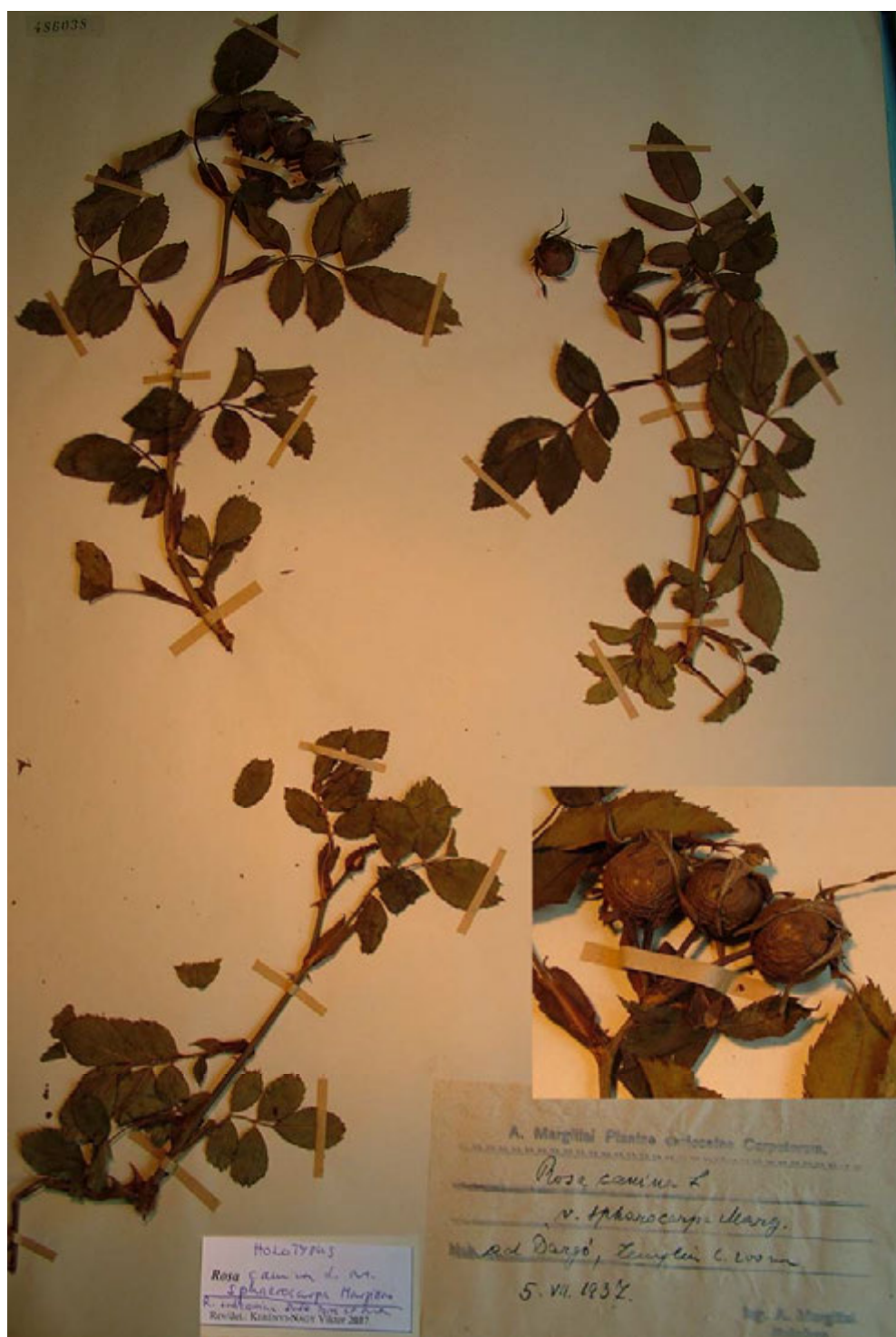

X.88. *Rosa canina* L. var. *semiglobularis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.90. *Rosa canina* L. var. *silcensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.94. *Rosa canina* L. var. *sphaerocarpa* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X. *Rosa canina* L. var. *subobtusifrons* MARGITAI et KUPCSOK lectotypus

Rosa canina L. var. *subobtusifrons* MARGITTAI et KUPCSOK, originális anyag
 SABRANSKY levelével

91155

269

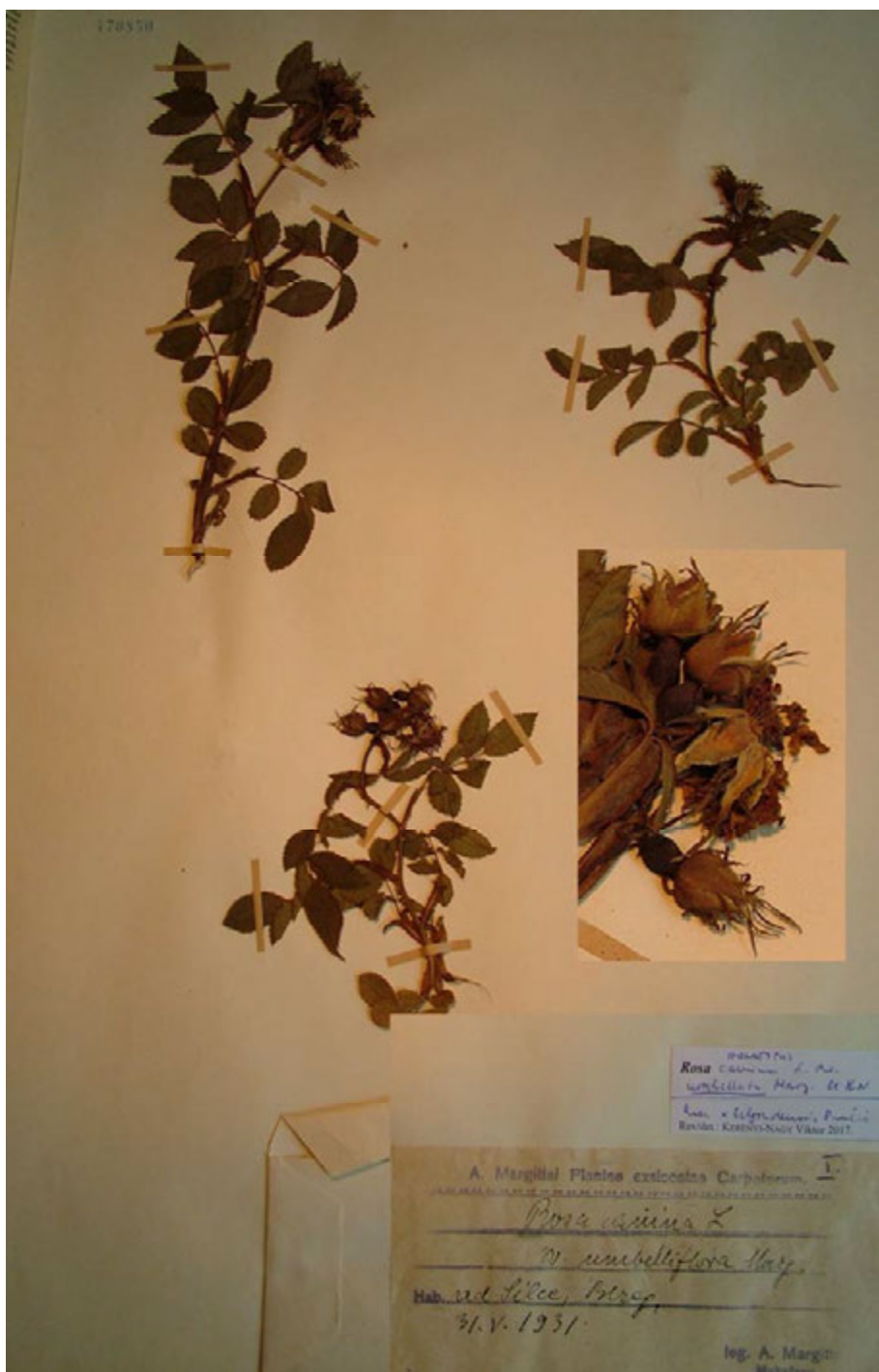

Rosa canina L. var. *subobtusifrons* MARGITTAI et KUPCSOK, originális anyag KUPCSOK példánya

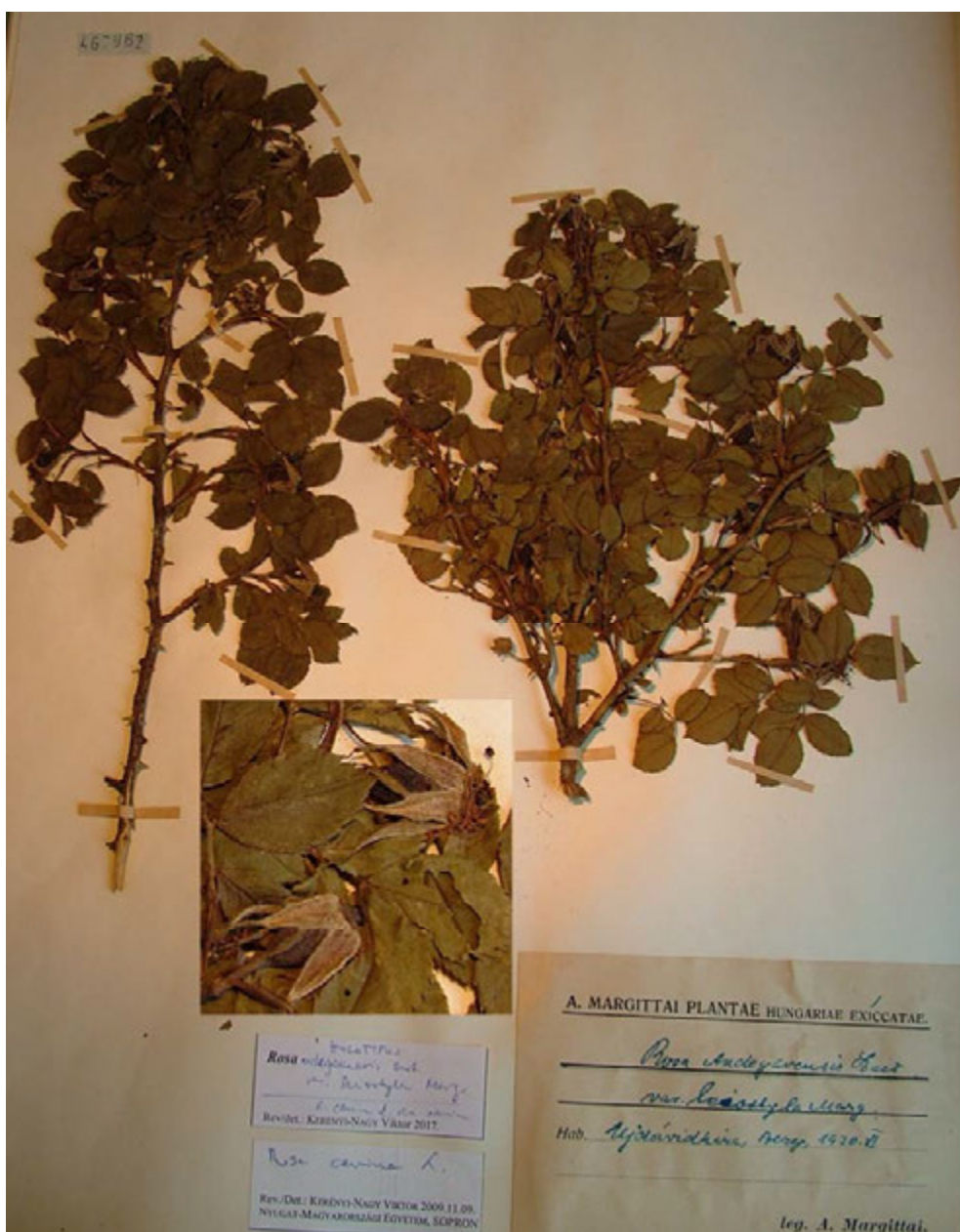
X.106. *Rosa canina* L. var. *tornensis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.108. *Rosa canina* L. var. *umbelliflora* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

X.112. *Rosa canina* L. var. *villosistyla* MARGITTAI

XI.3. *Rosa andegavensis* BAST. var. *leiostylis* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

XIV.3. *Rosa caesia* SM. var. *barsensis* MARGITTAI et SABRANSKY

XIV.3. *Rosa caesia* SM. var. *parvifrons* MARGITAI et KERÉNYI-NAGY

XV.11. *Rosa pendulina* L. *Rosa Margittaiana* SABRANSKY ex MARGITTAI

Rosa × *degeniana* MARGITTAI et KERÉNYI-NAGY

Felhasznált irodalom

- ANDRIK, E. – KISH, R. – SHEVERA, M. – PIFKÓ, D. (2011): Revert of ANTAL MARGITTAI's scientific heritage. – In: ANDRIK, E. (ed.): The scientific works of ANTAL MARGITTAI. Uzhgorod, Karpaty, pp. 7–36.
- ASCHERSON, P. – GRAEBNER, P. (1900–1905): Synopsis der Mitteleuropäischen Flora 6. (2.) – Verlag von Wilhelm Engelmann, Leipzig
- BOROS Á. (1941): Margittai Antal emlékezete. – Botanikai Közlemények **38**(1–2): 1–4.
- CIOCÂRLAN, V. (2009): Flora ilustrată a României. – Pteridophyta et Spermatophyta. — Editura Ceres, spec. 1141 pp.
- KERÉNYI-NAGY V. (2009): A pomázi Majdán-fennsík (Majdan Pole, Szárazmező) különleges rózsái II. — VI. Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, 2009. november 12–13. pp. 99–103.
- KERÉNYI-NAGY, V. (2012): A Történelmi Magyarország területén élő őshonos, idegenhonos és kultúr-reliktum rózsák kismonográfiája – Sopron, Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, 434 pp.
- KLÁŠTERSKÝ, I. (1968): *Rosa* L. In: TUTIN, T. G. et al. (eds.): Flora Europaea Vol. 2.. — Cambridge University Press, Cambridge, pp. 1–80.
- KLÁŠTERSKÝ, I. (1969): Komplex *Rosa agrestis* v Československu. – Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha **4**: 179–184.
- MARGITTAI A. (1935a): A Körösmezei (Jaszinaí) Pietrosz-havas flórája. (Die Flora des Körösmezőér (Jasinaer) Pietros) – Bot. Közlem. **32**: 75–91.
- MARGITTAI A. (1935b): Flóra Tarbucky pri V. Kevežde – Sborn. Prirod.Klubu, Košice **2**:84–90.
- MARGITTAI A. (1937a): A nagyszőlősi Feketehegy nevezetes növényei (Berichtet über die interessantere Pflanzenfunde am Berge Feketehegy bei Nagyszőlős, Nordostkarpathen). – Botanikai Közlemények **34**: 48–52.
- MARGITTAI A. (1937b): Letná kvetena Brezovice nad Torysou a jej okolina. – Sborn. Prirod. Klubu, Košice **3**: 98–110.
- MARGITTAI, A. (1910): Adatok Turóc vármegye flórájához. (Beiträge zur Kenntnis der Flora des Komitates Turóc). – Magyar Botanikai Lapok **9**: 276–279.

- MARGITTAI, A. (1911*a*): Újabb adatok Turóc vármegye flórájához. II. (Neuere Beiträge zur Flora des Turóczer Komitates. II). – Magyar Botanikai Lapok **10**: 343–344.
- MARGITTAI, A. (1911*b*): Adatok Bereg vármegye flórájához. (Beiträge zur flora des Bereger Comitatus). – Magyar Botanikai Lapok **10**: 388–413.
- MARGITTAI, A. (1913*a*): Újabb adatok Bereg vármegye flórájához. (Neuere Beiträge zur Flora des Bereger Komitates). – Magyar Botanikai Lapok **12**: 127–129.
- MARGITTAI, A. (1913*b*): Adatok Turóc vármegye flórájához. III. (Beiträge zur Flora des Komitates Turócz. III). – Magyar Botanikai Lapok **12**: 236–250.
- MARGITTAI, A. (1914): Adatok Turóc vármegye flórájához. IV. (Beiträge zur Kenntnis der Flora des Komitates Turócz. IV). – Magyar Botanikai Lapok **13**: 72–81.
- MARGITTAI, A. (1915): Újabb adatok Beregvármegye flórájához. III. (Neuere Beiträge zur Kenntnis der Flora des Bereger Komitates. III). – Magyar Bot. Lapok **14**: 81–82.
- MARGITTAI, A. (1919): Turóczmegye és a vele határos megyék vadon termő rózsái. (Rosae sponte crescentes Comitatus Turóc comitatumque adjectentium). – Magyar Bot. Lapok **17**: 82–95.
- MARGITTAI, A. (1923): Vznosi k Flore Podkarpatskoy Rus. [Supplements to the flora of Podkarpatska Rus]. – Munkacevo, Pannonia, 99 pp.
- MARGITTAI, A. (1927): Újabb adatok Turoczvármegye flórájához. (Neuere Beiträge zur Flora des Turóczer Komitates). – Magyar Bot. Lapok **25**: 219–226.
- MARGITTAI, A. (1930): Az Elatine ambigua Wight újabb termőhelyei. (Über neuere standorte d. Elatine ambigua). – Magyar Bot. Lapok **29**: 14–15.
- MARGITTAI, A. (1933): Additamenta ad Floram Carpatorum Septentrionali-orientalium. – Magyar Bot. Lapok **32**: 95–104.
- PIFKÓ, D. – LŐKÖS, L. (2010): MARGITTAI's scientific heritage in the Hungarian Natural History Museum. – In: ANDRIK, E. (ed.): Bicentenary of vegetation cover studies of the Carpathians. Proceedings of International scientific Conference devoted to the 130th anniversary since ANTAL MARGITTAI's birthday (2010, September, 16–18, Munkachevo-Beregovo, Ukraine). Uzhgorod, Karpaty, pp. 150–156.

- POPEK, R. (1996): Biosystematiczne studia nad rodzajem *Rosa* L. w Polsce i krajach ościennych. — Wydawnictwo Naukowe WSP, Kraków, 249 pp.
- RUTKOWSKI, L. (2008): Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej. — Wydawnictwo Naukowe Pwn, Warszawa, 814 pp.
- SEYBOLD, S. — FITSCHEN, J. — SCHMEIL, O. (2011): Die flora Deutschlands und der angrenzenden Länder. — Quelle & Meyer Verlag Wiebelsheim, 919 pp.
- SHEVERA, M. — PIFKÓ D. — OPTASYUK, O. (2014): List of taxa described by Antal MARGITAI and lectotypification of his deposited in the Hungarian Natural History Museum (BP). — *Studia Bot. Hung.* **45**: 113–122.
- ZIELIŃSKI, J. (1985): Studia nad rodzajem *Rosa* L. — Systematyka sekcji *Caninae* DC. em. CHRIST. — *Arboretum Kórnickie* **30**: 1–109.

